

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Helsingør

Helsingør skifteprotokol 1571-1582

Udgivet af Michael Dupont

Helsingør skifteprotokol

Helsingør skifteprotokol
1571-1582

Udgivet af
Michael Dupont

2014

SELSKABET FOR UDGIVELSE AF KILDER TIL DANSK HISTORIE

Helsingør skifteprotokol 1571-1582
udgivet af Michael Dupont

© Selskabet for Udgivelse af Kilder til Dansk Historie 2014
ISBN 978-87-7500-214-6

Udgivet med støtte fra Landsdommer
V. Gieses Legat og Alfred Good's Fond

Layout: Engelby
Tryk: Specialtrykkeriet Viborg

Omslag: Prospekt af Helsingør i 1580'erne, trykt i Braun og Hogenberg: *Civitatis orbis terrarum*, bind 5, 1598. Forlægget er formentlig tegnet af Hans Knieper (død 1587). Hans Knieper blev 1578 antaget af Frederik II som gobelintegner og var med til at udsmykke Kronborg.

www.kildeskiftelselskabet.dk

Tilegnet min farmor
Gerda Lis Rasmussen, født Nielsen
(1932-2010)

Indhold

Kildeskriftselskabets forord	7
Indledning	9
Oversigt over skifteprotokollens indhold	15
Helsingør skifteprotokol 1571-1582	39
Appendiks	231
Supplerende tekster	233
Mønt og vægt	237
Ordforklaringer	239
Person- og stednavneregister	243

Indledning

Inspiration

Som historiestuderende ved Københavns Universitet var jeg i 2004 til en arkivintroduktion på det nu nedlagte Landsarkivet i København, hvor alt for tidligt afdøde arkivar Karsten Gabrielsen († 2006) viste eksempler på spændende arkivalier, heriblandt Helsingør skifteprotokol 1571-1582. Han gjorde opmærksom på, at det var den ældste skifteprotokol i Statens Arkiver, og at den burde udgives – det var bare at gå i gang! Denne opfordring tog jeg til mig, da jeg efterfølgende var i praktik på arkivet, og resultatet er nærværende udgivelse.

Skifteprotokollen

Helsingør Skifteprotokol 1571-1582 består af 217 blade med nyere folionummerering, samt 4 løse sedler. Formatet er 29,2 cm (højde) x 20,1 cm (bredde).

Bindet, der er nyrestaureret, er et samtidigt, rigt udsmykket blindtryksbind. Udsmykningen, der i emne og form er typisk for datidens bind, er lavet med stempelruller og består bl.a. af en serie portrætter på forside og bagside med bibelske figurer, heriblandt Frelseren (med rigsæble), Sankt Peter (med nøgle og bog) samt ærkeenglen Michael (med sværd og vægtskål). Imellem disse figurer ses flere af reformatorerne i medaljoner, bl.a. Erasmus af Rotterdam (med teksten „era[smus] rote[radamus]“) samt Martin Luther (med teksten „m[artinus] lvt[herus]“). Bindet er forsynet med en læderrem med spænde.

Teksten på bindets forside er skrevet i hånden: „Skiffte Bog“. Den trykte tekst på bagsiden, der samtidig daterer arbejdet til 1571, altså det år, protokollen blev taget i brug, lyder øverst: „HELISINGORS BIIES SKIFTE BOG FORORDINERIT TIL“ og nederst: „SAMME BRVG 1571“. Der findes stadig svage spor af, at teksten har været forgyldt.

Indholdet af skifteprotokollen består først og fremmest af skifteforhand-

linger og endelige afgørelser, mens det langt fra altid suppleres med detaljerede inventarier. Helsingør skifteret og dens gøremål er behandlet i artiklen Michael Dupont: „Arv og skifte. Arve- og skiftepraksis i Helsingør i 1570'erne“ i *Personalthistorisk Tidsskrift* 2007:1, hvor man kan finde yderligere oplysninger om emnet.

Udgivelsesprincipper

Udgaven er bogstavret. Opløste forkortelser er angivet med kursiv. Skriverens løbende smårettelser er ikke dokumenteret. Ved standardtegn er der så vidt muligt brugt standardforkortelser, fx mk. for mark og pd. for pund. Personnavne og stednavne er konsekvent skrevet med stort begyndelsesbogstav, og der er tilføjet moderne tegnsætning for at lette læsningen. Romertal, der er det oftest benyttede talsystem i originalen, er gengivet med arabertal. Originalens layout er ikke søgt gengivet i alle detaljer. Suppleringer og oplysninger om lakuner og lignende ved udgiveren er placeret i kantet parentes: []. Særlig vanskelige steder er behandlet i tekstkritiske og forklarende noter.

Originalen bærer ikke sidetal, men er senere med blyant blevet forsynet med foliotælling. Denne foliotælling er i udgaven anført mellem to skråstreger, fx /52r/, /52v/, hvor bogstaverne *r* og *v* står for henholdsvis *recto* og *verso*, det vil sige bladets forside og bagside. Der forekommer blanke sider i protokollen. Spring i foliotællingen indikerer derfor ikke, at noget er udeladt, men blot at tomme sider er oversprunget.

Hver skifteforretning samt ekstra vigtige afsnit er i originalen markeret med en overskrift i marginen. Denne overskrift er i udgaven rykket ind og sat i vinkelparenteser: < >.

I stedet for en løbende sproglig og saglig kommentar henvises til afsnittet med ordforklaringer i appendiks (s. 239).

Litteratur og arkivalier

Der findes en fyldig litteratur om Helsingør, hvoraf nogle få ældre værker skal fremhæves her, da de er centrale i forhold til skifteprotokollen og dens periode:

Laurits Pedersen: *Helsingør i Sundtoldstiden 1426-1857*, 2 bind, 1926-1931. Dette er stadig standardværket om Helsingør i ældre tid, hvor man bl.a. får indgående beskrivelser af tiden omkring 1600 og dens persongalleri.

Jørgen Olrik: *Borgerlige Hjem i Helsingør for 300 Aar siden*, 1903. Dette værk bygger især på helsingørske skifteprotokollers inventarier, bl.a. den her udgivne skifteprotokol 1571-1582, og er derfor centralt for den, der ønsker at studere borgernes ejendele.

V. Hostrup Schultz: *Helsingørs Embeds- og Bestillingsmænd. Genealogiske Efterretninger*, 1906. Dette værk går langt ud over, hvad skifteprotokollerne kan fortælle om slægter og personer og er derfor et centralt værk for den, der vil bruge skifteprotokollernes oplysninger til genealogiske studier.

Det er ofte ret begrænset, hvad der findes bevaret af arkivalier fra 1500-tallets købstæder; men heldigvis hører Helsingør til de danske byer, der har det bedst bevarede kildemateriale, både hvad angår byfoged-, rådstue-, kirke- og hospitalsarkivalier. Hvis man ønsker at supplere skifteprotokollen med primært kildemateriale, er der især to arkivserier, der skal fremhæves:

Helsingør Byfoged: Tingbøger 1549 ff. (også kaldet stadsbøger eller justitsprotokoller), hvor man finder de sager, der blev behandlet på byens ting. Her vil man meget ofte finde supplerende oplysninger om de enkelte skiftesager, fx vurderinger af gårde, arveafkald m.m. Perioden 1549-1565 er udgivet af Kildeskriftselskabet i 1971 og 1981.

Helsingør Rådstue: Kæmnerregnskaber 1555 ff., der består af regnskaber over byens indtægter og udgifter, bl.a. med lister over byens skattebetalere.

Forsiden af bindet til Helsingør skifteprotokol 1571-1582. Teksten er skrevet i hånden og lyder „Skiffte Bog“.

Bagsiden af bindet til Helsingør skifteprotokol 1571-1582. Teksten øverst lyder „HELSINGORS BIIES SKIFTE BOG FORORDINERIT TIL“ og nederst „SAMME BRVG 1571“.

Oversigt over skifteprotokollens indhold

Den følgende oversigt bygger alene på skifteprotokollens oplysninger. Det er ikke formålet at lave en større genealogisk udredning, men at give et overblik og en orienteringshjælp. Dog er en del supplerende, personalhistoriske oplysninger anført i noterne. Når patronym eller tilnavn ikke er kendt, anføres det med et „NN“.

Folio (side i udgivelsen)	Dato(er), indhold og parter med relationer
1r (41-42)	16.01.1571 Kontrakt mellem Bodil NN og hendes søn Oluf Olsen Hvedbo Bodil NN gift med 1) Oluf Hvedbo, barn: Oluf Olsen Hvedbo Bodil NN gift med 2) Leonhardus NN, børn: Lene Leonhardusdatter og NN Leonhardusdat- ter
IV-2V (42-44)	03.04.1571 og 05.04.1571 Skifte efter Sacharias Markurdz Dravanter Sacharias Markurdz Dravanter gift med Anne NN, barn: NN Sachariasdatter ¹ Sacharias Markurdz Dravanters bror: Phitt Markurdz
3r-8r (44-51)	10.10.1571 (se også skiftet 04.09.1579, 24.09.1579 og 02.10.1579)

¹ Det fremgår ikke tydeligt, om hun er datter af Anne, eller om hun er barn af et tidligere ægteskab.

Skifte efter Johan Bus
 Kirstine NN gift med 1) Johan Bus, barn: Marine Johansdatter
 Kirstine NN gift med 2) Niels Barfod

9r
 (51) 29.09.1571
 Skifte efter Margrethe NN
 Lauritz Guldsmed gift med Margrethe NN,
 børn: Oluf Lauritzen og Mads Lauritzen

9v
 (51-52) 02.01.1572
 Skifte efter Poul Grovsmed
 Thyre NN gift med 1) Poul Grovsmed, børn:
 Michel Poulsen og Karine Poulsdatter
 Thyre NN gift med 2) Lauritz Smed
 Thyre NNs bror: Mads Krogemager
 Poul Grovsmeds brødre: Per Michelsen og
 Niels Michelsen

10r-10v
 (52-54) 26.02.1572
 Skifte efter Christoffer Lauridsen
 Karine NN gift med 1) Christoffer Lauridsen,
 børn: Laurids Christoffersen og Gjertrud Christoffersdatter
 Karine NN gift med 2) Peder Laursen Bager
 Karine NNs brødre: Per Ipsen og Jens Ipsen
 Skræder

11r-13r
 (54-56) 12.03.1572
 Skifte efter Beritte NN²
 Beritte NN gift med Herluf Pedersen, børn:
 Niels Herlufsen, Peder Herlufsen og Marine Herlufsdatter
 Beritte NNs bror: Claus Tysk

2 Navnet nævnes ikke i skiftet, men fremgår af ægtefællen Herluf Pedersens og hendes skifte 21.05.1573 og 04.01.1576 (se fol. 29r-32v).

13v-14r (56-57)	01.05.1572 Skifte efter Michel Guldsmed Gjertrud NN gift med 1) Michel Guldsmed, børn: Marine Michelsdatter og Pernille Mi- chelsdatter Gjertrud NN gift med 2) Peder Guldsmed Michel Guldsmeds bror: Tulle Persen
19r (57-58)	28.01.1573 Kontrakt mellem svogrene Jon Nielsen og Thomas Willumsen Sommer
19v (58-59)	04.02.1573 Arv efter Margrethe Sværdfegers Margrethe Sværdfegers børn: Karine(1) og Karine(2) ³ Karine(1) gift med Oluf Persen Brændevin Karine(2) gift med Niels Sørensen
20r-21r (59-61)	16.02.1573 og 10.03.1573 Skifte efter Jørgen NN Kirstine NN gift med 1) Jørgen NN, barn: Jør- gen Jørgensen Kirstine NN gift med 2) Rasmus Skriver
21v-22r (61-62)	27.02.1573 (henvisning til ikke bevaret skifte 07.08.1565) Skifte efter Anders Laursen Anders Laursen gift med Margrethe NN, barn: Anne Andersdatter ⁴

3 Det fremgår ikke tydeligt af skiftebogen, men muligvis var Margrethe Sværdfegers gift med Marckurd Jørgensen, der tidligere ejede den gård, der kaldes Karines (gift med Niels Sørensen) „fædrene gård“. Desuden usædvanligt at se to søskende med samme navn.

4 Det fremgår ikke tydeligt, om Anne er datter af Margrethe NN, eller om hun er barn af et tidligere ægteskab.

- 22v-25r
(62-66) 01.04.1573 (henvisning til ikke bevaret skifte
19.01.1564)
Skifte efter Lauridz Maer
Lauridz Maer gift med 1) Citze, barn:
Jørgen Lauridzen
Lauridz Maer gift med 2) Karine, barn: Anne
Lauridzdatter
Lauridz Maer gift med 3) Kirstine, børn: Kari-
ne Lauridzdatter og Bodil Lauridzdatter
- 25v-26r
(66-67) 12.04.1573
Skifte efter Peder Murer og Anne NN
Peder Murer gift med 1) Anne NN, barn: Elli-
ne Pedersdatter
Peder Murer gift med 2) Karine NN
- 26v-27v
(68-69) 12.04.1573
Skifte efter Anders Skotte, kaldet „den grønne
skotte“. Ingen livsarvinger
Anne NN gift med 1) Anders Skotte, ingen
børn
Anne NN gift med 2) Jesper NN
- 27v-28v
(69-71) 15.05.1573
Skifte efter Lauridz Olsen
Karine NN gift med 1) Lauridz Olsen, børn:
Jacob Lauridzen, Jens Lauridzen, Oluf Laurid-
zen og Anne Lauridzdatter (gift med Jørgen
NN)
Karine NN gift med 2) Jeppe Sørensen
- 29r-32v
(71-76) 21.05.1573 og 04.01.1576 (henvisning til skifte
efter Beritte NN 12.03.1572)
Skifte efter Herluf Pedersen og Beritte NN
Herluf Pedersen gift med 1) Beritte NN, børn:
Niels Herlufsen og Marine Herlufsdatter⁵
Herluf Pedersen gift med 2) Kirstine NN

5 Det fremgår kun, at der er tale om en navngiven datter, der derfor iht. moderen Beritte NNs skifte 12.03.1572 må være identisk med Marine.

Beritte NNs bror: Claus Tysk
 Kirstine NN gift med 1) Rasmus Glødz
 Kirstine NN gift med 2) Thomas Skotte Portner, barn: NN Thomasdatter
 Kirstine NN gift med 3) Herluf Pedersen
 Kirstine NN gift med 4) Didrik von Hoff
 Kirstine NNs bror: Arvid Nielsen

33r-33v
 (76-77)

15.07.1573
 Skifte efter Bodil NN
 Peder Andersen Brygger gift med 1) Bodil NN, børn: Beritte Pedersdatter og Salomon Pedersen
 Peder Andersen Brygger gift med 2) NN

34r-38v
 (77-84)

05.10.1573 og XX.05.1581
 Skifte efter Jens Krogemager
 Jens Krogemager gift med 1) Beritte NN, børn: Jørgen Jensen, Eline Jensdatter (gift med Thorluf NN), Jacob Jensen og Beritte Jensdatter (gift med Hans Feigremager)
 Jens Krogemager gift med 2) Karine NN, barn: Beritte Jensdatter
 Karine NN gift med 1) Jens Krogemager, barn: Beritte Jensdatter
 Karine NN gift med 2) Jens Svendsen

41r-42r
 (84-85)

09.03.1574
 Skifte efter Jens Jonsen
 Jens Jonsen gift med 1) Anne NN(1), børn: Marine Jensdatter, Kirstine Jensdatter, Gyde Jensdatter og Hans Jensen
 Jens Jonsen gift med 2) Anne NN(2), børn: Jon Jensen og Mette Jensdatter
 Anne NN(2) gift med 1) Jens Jonsen, børn: Jon Jensen og Mette Jensdatter
 Anne NN(2) gift med 2) Niels NN⁶

6 Måske hedder han Niels Sørensen, da der er en person tilstede under skiftet med det navn.

42V-45F (85-89)	30.03.1574 Skifte efter Frands Bager Frands Bager gift med 1) NN, barn: Citze Tømmermands Frands Bager gift med 2) Bodil Laursdatter, børn: Hans Frandsen og Giese Frandsdatter Bodil Laursdatters bror: Jørgen Laursen
45V (89-90)	15.04.1574 Skifte efter Iver Bøsseskytte Kirstine NN gift med 1) Iver Bøsseskytte Kirstine NN gift med 2) Christen Sørensen
46r-48v (90-94)	01.07.1574 (henvisning til forhandling 02.07.1579) Skifte efter Just Klipping, Else NN og Lukas Justsen Else NN gift med 1) Just Klipping, børn: Hans Justsen og Lukas Justsen Else NN gift med 2) Heming Jonsen
49r-50v (94-96)	27.07.1574 Skifte efter Gundil NN Gundil NN gift med 1) NN Daug Gundil NN gift med 2) Jørgen Tysk Skomager ⁷ Gundil NNs bror: Rasmus Værkmester Gundil NNs søster: Anne NN(1) Rasmus Værkmester gift med Anne NN(2) ⁸ Rasmus Værkmesters stedsøn: NN ⁹ Arvinger til Rasmus Værkmesters gods (relation nævnes ikke): Hans Olsen, Per Ipsen, Jens Ipsen, Asser NN, Gundil NN, Anders Hemmingsen, Poul Kold/Kock ¹⁰ , Las Olsen

7 I skiftet står der „Gundill Daus sidste husbonde [...] Jurgen Tjydsch Schomacher“, hvilket må betyde, at hun har været gift tidligere. Da hendes tilnavn er Daus, må det være rimeligt at antage, at hendes tidligere ægtefælle hed NN Daug.

8 I skiftet ses en „Anne Rasmusis“, men det nævnes ikke tydeligt, om hun er Rasmus Værkmesters enke.

9 Hvis Rasmus Værkmester var gift med Anne NN(2), har hun formentlig ikke været mor til Rasmus Værkmesters stedsøn NN, da hans mor lader til at være død.

10 Navnet staves på begge måder i skiftet!

- 51r-51v
(97-98) 16.10.1574 og 20.04.1587
Skifte efter Thomas Hem
Thomas Hem gift med 1) Sophie NN, barn:
Marine Thomasdatter
Thomas Hem gift med 2) Margrethe NN
- 52r-53r
(98-99) 19.11.1574
Skifte efter Karine Holms
Karine Holms gift med 1) NN (Holm?), børn:
Holger Maller, NN (datter) og NN (datter)
Karine Holms gift med 2) Peder Kempe, barn:
Inger Pedersdatter
- 56r-59v
(100-104) 15.03.1575 og 19.01.1576 (henvisning til ikke be-
varede skifter 17.04.1565 og 21.01.1569)
Skifte efter Rasmus Madsen, Kirstine NN og
Bente Andersdatter
Rasmus Madsen gift med Kirstine NN, barn:
Rasmus Rasmussen
Rasmus Madsens søster NN gift med Peder
Skræder
Rasmus Madsens farbror: Laurs Hansen¹¹
Kirstine NN gift med 1) Rasmus Madsen, barn:
Rasmus Rasmussen
Kirstine NN gift med 2) Anders Persen Bøs-
seskytte, barn: Bente Andersdatter
Kirstine NNs søster Johanne Styrmands gift
med Christen NN(Styrmand?), barn: Claus
Christensen
- 60r-63r
(104-108) 12.04.1575
Skifte efter Johan van Gellern
Johan van Gellern gift med Alhed NN, børn:
Lisbeth og Karine Johansdatter.

¹¹ I indledningen til skiftet står der „Lass Hanssen aff Dauløcke, Rasmus Madsens farbroder“, men senere „Ther emod begierid drengens werge, Anders Korne, oc hans farbroder, forskrevne Laurs Hansen vdj Dauløcke“. Det er altså usikkert, om Laurs Hansen er farbror til Rasmus Madsen eller sønnen Rasmus Rasmussen.

- 63v-66v
(108-112)
- 14.05.1575, 18.12.1576 og 27.01.1577
Skifte efter Peder Ottsing
Peder Ottsing gift med 1) NN,¹² barn: Elline
Pedersdatter
Peder Ottsing gift med 2) Pernille NN
Peder Ottsing har brødre, antal og navne
ukendt
Pernille NN gift med 1) Peder Ottsing
Pernille NN gift med 2) Jens Skomager
- 67r-67v
(112-113)
- 02.06.1575
Skifte efter Hans Black
Hans Black gift med Ingeborg NN
Hans Blacks søskende: mester David, Anders
Black samt et uangivet antal søstre
- 68r-70r
(113-115)
- 24.10.1575
Skifte efter Broder Bentsen, Anders Bertelsen,
Margrethe NN og Dorthe NN
Dorthe NN gift med Cornelius NN og Per
NN, børn: Jens Persen, Margrethe NN og Ma-
rine NN¹³
Dorthe NNs bror: Anders Christensen
Margrethe NN gift med Jens Ottsing
Jens Ottsing gift med 1) NN, barn: hr. Søren
Jensen
Jens Ottsing gift med 2) Margrethe NN
Marine NN gift med 1) Broder Bentsen, børn:
Peder Brodersen og Christen Brodersen
Marine NN gift med 2) Anders Bertelsen,
børn: Bent Andersen og Laurs Andersen
Marine NN gift med 3) Niels Krogemager

12 Denne hustru må være datter af – eller i hvert fald beslægtet med – en person ved navn Saxe NN, da datteren Elline som en del af sin mødrene arv har arv tilgode i „Salige Saxsis houid gord“.

13 Ud fra Dorthes tilnavn „Cornelisis“, må hun have været gift med en Cornelius NN. Da sønnen Jens hedder Persen til efternavn, må hun ligeledes have været gift med en Per NN; men hvem af disse mænd – om nogen – der er far til døtrene Margrethe og Marine, fremgår ikke tydeligt.

- 70V-73F
(115-118) 03.11.1575, 06.09.1576 og 26.01.1578 (se også skiftet 19.08.1579, 06.11.1579 og 20.01.1580)
Skifte efter NN
NN gift med 1) Troels NN, barn: Troels Troelsen
NN gift med 2) Oluf Hellesen, børn: Hellie Olsen, Kirstine Olsdatter, Anne Olsdatter og Karine Olsdatter
Oluf Hellesen gift med 1) NN, børn: Hellie Olsen, Kirstine Olsdatter, Anne Olsdatter og Karine Olsdatter
Oluf Hellesen gift med 2) Beritte NN, børn: antal og navne ukendt
Oluf Hellesens svogre: Jochum Lange og Niels Guldsmed¹⁴
- 77F-79F
(119-121) 06.02.1576, 14.02.1576 og 09.05.1576
Skifte efter Peder Jensen
Søskende: Jens Clausen,¹⁵ Marine NN og Barbara NN¹⁶
Jens Clausen gift med NN, børn: Peder Jensen og Jørgen Jensen
Peder Jensen gift med Roluff NN
Marine NN gift med Mads Laursen
Barbara NN gift med Niels NN, barn: Claus Nielsen
- 79V
(121-122) 08.02.1576
Kontrakt mellem brødrene Anders Frost og Hans Frost

14 De nævnes i skiftet 26.01.1578, hvor de blot kaldes „Suogre“, der kan betyde svigersønner; men i skiftet efter Oluf Hellesen fremgår det, at datteren Kirstine Olsdatter er gift med Niels Guldsmed og datteren Anne Olsdatter med Jacob Lang, som han nu kaldes.

15 Vi ved med sikkerhed, at personen hed Jens, da sønnen hed Peder Jensen, men ikke hans efternavn. Dog omtales „thend gord, forskrevne arffuinge emellom er till schipte, som Roluff nu ibor, oc for dum wor Jens Claussens gord“. Det må derfor være rimeligt at antage, at denne Jens Clausen kan være Peder Jensens far.

16 Det fremgår ikke af skiftet, hvorvidt Jens, Marine og Barbara er helsøskende eller halvsøskende.

- 80r-80v
(122) 14.02.1576
Skifte efter Kirstine NN
Kirstine NN gift med Herluf Munck
Kirstine NNs søskende: Bente NN (gift med
Thorbjørn Jørgensen), Bjørn Laursen, Anne
NN og Anders NN¹⁷
- 81r-82v
(123-124) 14.03.1576
Skifte efter Hellegunt Petersdatter
Hellegunt Petersdatter gift med Thimes NN,
børn: Jacob Thimesen og Marine Thimesdatter
Hellegunt Petersdatters bror: Isack Kurvema-
ger
- 83r
(125) 03.04.1576
Skifte efter Niels Ebbesen, kaldet Ebbe Drager
Bodil NN gift med Ebbe NN, barn: Niels Eb-
besen
Niels Ebbesen gift med Citze NN
- 83v-84v
(125-126) 07.04.1576
Skifte efter Oluf Willumsen Snedker og Eline
Pedersdatter
Eline Pedersdatter gift med Oluf Willumsen
Snedker, barn: Oluf Olufsen
Eline Pedersdatters bror: Oluf Pedersen
- 85r
(127) 18.04.1576, 19.04.1576 og XX.09.1576
Skifte efter Morten Knudsen og Citze NN
Morten Knudsen gift med Citze NN, børn:
NN Mortensdatter (gift med Peder Olsen Fi-
sker) og Beritte Mortensdatter (gift med Lau-
rids Ibsen)
- 85v-86r
(127-128) 10.07.1576 (henvisning til ikke bevaret skifte
29.04.1563)
Skifte efter Hans Planke Guldsmed og hans hu-
stru NN

17 Det fremgår ikke af skiftet, hvorvidt Kirstine, Bente, Bjørn, Anne og Anders er
helsøskende eller halvsøskende.

Hans Planke Guldsmed gift med 1) NN, børn:
 Jørgen Hansen og Lisbeth Hansdatter
 Hans Planke Guldsmed gift med 2) Marine
 NN, barn: Hans Hansen

86v-88r
 (128-130)

17.10.1576
 Skifte efter Anne Thomisdatter
 Thomis Mort gift med Elline NN, børn:
 Anne Thomisdatter og Elline Thomisdatter
 Anne Thomisdatter gift med Richardus Wed-
 derborn, børn: Thomis Richardusen, Kirstine
 Richardusdatter og Arinne Richardusdatter
 Elline Thomisdatter gift med Hans Albretsen

91r-96v
 (130-136)

26.02.1577
 Skifte efter Jørgen Sandersen
 Else NN gift med 1) Jørgen Sandersen, børn:
 Hans Jørgensen, Marine Jørgensdatter og Kari-
 ne Jørgensdatter
 Else NN gift med 2) Gudmand Nielsen

97r-98r
 (136-138)

21.03.1577 og 06.06.1581
 Skifte efter Hans Low
 Margrethe NN gift med 1) Hans Low, barn:
 David Hansen Low
 Margrethe NN gift med 2) Hans Davidsen
 Hattemager

98r-101v
 (138-143)

10.04.1577
 Skifte efter Margrethe NN
 Margrethe NN gift med Peter NN
 Margrethe NN gift med Christoffer Prydtz¹⁸
 Margrethe NN gift med Frederik NN, barn:
 Anne Frederiksdatter
 Anne Frederiksdatter gift med Jacob van Me-
 chelborig, barn: Gregers Jacobsen

¹⁸ I en senere tilføjelse står der, „Som fandis epter Margrette Christoffer Prÿdtzis vj Hellssingør [...] som hendis dotter Barn tilfaltt“. Der må ud fra konteksten være tale om samme Margrethe NN. I så fald nævnes hun med hele tre tilnavne i skiftet: „Margrette Drawantters“, „Margrette Peithers“ og „Margrette Christoffer Prÿdtzis“!

- 102R-105R
(143-147)
- 03.05.1577
Skifte efter Hans Løgemand
Hans Løgemand gift med 1) Gieske, børn: Iver Hansen, Alhed Hansdatter (gift med Jon Løgemand Muremester) og Karine Hansdatter (gift med Hans Kistemuremester)
Hans Løgemand gift med 2) Citze, børn: Jon Hansen og Peter Hansen
- 105V-108V
(147-151)
- 09.05.1577, 24.10.1577 og 02.01.1578 (henvisning til ikke bevaret skifte 1565)
Skifte efter Marine NN
Søren Murer, barn: Mons Sørensen Skomager
Mons Sørensen Skomager gift med Marine NN, børn: Peder Monsen Skomager, Kirstine Monsdatter (gift med Albret Jørgensen) og Johanne Monsdatter¹⁹
- 109R-109V
(151-152)
- 19.07.1577
Skifte efter Anders Erichsen Bager
Erich Nielsen og Mette NN, børn: Anders Erichsen Bager og Jens Erichsen
Anders Erichsen Bager gift med Anne NN
Anders Erichsen Bagers øvrige søskende: Lene (gift med Niels Andersen), Margrethe (gift med Peder Madsen) og Lars Skomager
Las Skomager, barn: Jens Lassen
- 110R-111R
(152-154)
- 24.07.1577
Skifte efter Oluf Bager
Margrethe NN gift med 1) NN, barn: Karine NN(1) (gift med Las Munck)
Margrethe NN gift med 2) Oluf Bager, ingen børn

19 I skiftet nævnes „thend gord, som for dum wor Madz Allders [...] oc tillhørde Kirstine oc Jahanne“. Måske er Madz Allders en slægtning.

Oluf Bager gift med 1) Margrethe NN, ingen børn
 Oluf Bager gift med 2) Karine NN(2), børn:
 Morten Olsen, Beritte Olsdatter og Margrethe Olsdatter
 Karine NN(2) gift med 1) Oluf Bager, børn:
 Morten Olsen, Beritte Olsdatter og Margrethe Olsdatter
 Karine NN(2) gift med 2) Oluf Hansen

111V
 (154)

26.07.1577
 Skifte efter Erich Styrmand
 Margrethe NN gift med 1) Erich Styrmand,
 unavngivne børn: to piger og en dreng
 Margrethe NN gift med 2) Søren Smed
 Slægt til Erich Styrmand: Thor NN²⁰

112r-113r
 (154-156)

07.08.1577 og 06.09.1578
 Skifte efter Margrethe NN
 Margrethe NN gift med Morten Kleinsmed,
 børn: Richardus Mortensen, Anne Mortens-
 datter og Lisbeth Mortensdatter
 Margrethe NNs søster: Johanne NN gift med
 Willum Hattemager

113v-114r
 (156-157)

04.09.1577
 Skifte efter Svend Nielsen Fogedsvend
 Bodil NN gift med 1) Svend Nielsen Foged-
 svend, børn: Niels Svendsen og Johanne
 Svendsdatter
 Bodil NN gift med 2) Christoffer Remmesni-
 der (se skiftet nedenfor)

20 Slægtsrelationen nævnes ikke, kun „en Norsk mand wor tilstede, som er slechtt till Margrettis børn, kalldis Thordt“. Da der står, at han er slægt til Margrethes børn og dermed ikke hende selv – ellers ville det formentlig være formuleret anderledes – er han formentlig en bror eller svoger til Erich Styrmand.

- 114F-114V
(157-158) 04.09.1577
Skifte efter Anne Sørensdatter
Christoffer Remmesnider gift med 1) Anne Sørensdatter, børn: Marine Christoffersdatter og Anne Christoffersdatter
Christoffer Remmesnider gift med 2) Bodil NN (se skiftet ovenfor)
- 115V-116V
(158-160) 24.09.1577
Skifte efter NN og Mette NN
Jacob Klipping gift med 1) NN, barn: Anne Jacobsdatter
Jacob Klipping gift med 2) Mette NN, barn: Poul Jacobsen
NNs bror: Simon Smed
- 121F-123V
(160-162) 12.01.1578
Skifte efter NN
NN gift med Claus Utermark, barn: NN
Clausdatter (datter, som dronningen vil tage sig af)
- 124F-125V
(162-165) 14.01.1578 og 21.03.1594 (henvisning til ikke bevaret skifte 25.01.1565)
Skifte efter Hans Ibsen Kedelmed
Kirstine NN gift med 1) Hans Ibsen Kedelmed, børn: Karine Hansdatter (gift med Mads Bartskår) og Margrethe Hansdatter (gift med Gert Gertsen)
Kirstine NN gift med 2) Mads Jude Brygger
Hans Ibsen Kedelmeds søskende: Laurids Kedelmed og NN (søster)
- 126F-126V
(165) 04.02.1578
Skifte efter Karine NN
Karine NN gift med Jens Snedker
Karine NNs søster: Ingeborg NN (gift med Oluf Nielsen)

127r-131r (165-170)	18.02.1578 og 30.06.1578 (henvisning til ikke bevaret skifte 1568, samt til bevaret skifte 12.04.1575) Skifte efter Alhed NN Beata NN, børn: Alhed NN og Margrethe NN ²¹ Alhed NN gift med 1) Johan van Gellern, børn: Lisbeth Johansdatter (gift med Claus Nielsen) og Karine Johansdatter Alhed NN gift med 2) Hans Stolt Margrethe NN gift med Hans Thomisen Johan van Gellerns bror: Jacob Jensen
131v (171)	22.02.1578 Skifte efter Beritte NN ²² Beritte NN gift med Per Stefansen Beritte NNs søster: NN (barn: Henrik NN)
132r-135v (171-175)	28.02.1578 Skifte efter Frands Birck Frands Birck gift med Eline NN, børn: Hans Frandsen og Elisabeth Frandsdatter
137r-138r (176-177)	07.05.1578 Skifte efter Laurids Eriksen Holst Skomager Marine NN gift med 1) Laurids Eriksen Holst Skomager, barn: Jens Lauridsen Marine NN gift med 2) Henrik Hansen Skomager

21 En Bertel Svart, der både deltager i skiftet – bl.a. som værge for et af børnene – samt bebor den gård, som Beatas mand, som vi ikke kender navnet på, ejede i Helsingborg, må være en slægtning. Måske er han gift med Beata eller er hendes søn eller svigersøn. Et sted står der fx „Først haffuer Bertill Suartt oc Karinis moders moder, Beata, i Helssingborig anammitt baade aff forskrevne Sum oc andertt“.

22 I begyndelsen af skiftet står der, at „Oluff Hollennder, Suend Nielsen, hanns Suoger“, var nærværende, men hvorvidt eller hvordan de er beslægtet med afdøde Beritte NN fremgår ikke nærmere.

- 138v-140r
(177-178) 22.04.1578
Skifte efter David Væver
David Væver gift med 1) Karine NN, barn: Tyre Davidsdatter
David Væver gift med 2) Kirstine NN, barn: Peder Davidsen
Kirstine NNs bror: Per Møller
- 140v-141v
(179-180) 04.06.1578
Skifte efter Hans Therning
Niels Therning gift med 1) NN, barn: Hans Therning
Niels Therning gift med 2) NN, barn: Kirstine Nielsdatter²³
Hans Therning gift med Beritte NN
Niels Thernings bror: Laurids Therning
- 142v-144v
(180-182) 02.10.1578
Skifte efter Bodil Lauridsdatter
Bodil Lauridsdatter gift med Poul Madsen, børn: Laurids Poulsen og Kirstine Poulsdatter (gift med Bent Jensen)
- 149r-151r
(183-185) 11.02.1579 og 29.11.1580
Skifte efter Laurids Hoppenou Skibsbygger og Jon Skomager
Margrethe NN gift med 1) Laurids Hoppenou Skibsbygger, børn: Søren Lauridsen og Hans Lauridsen
Margrethe NN gift med 2) Jon Skomager, ingen børn
Margrethe NNs bror: hr. Peder
Jon Skomagere søskende: Jens Poulsen, Estrid NN (gift med Hans Hansen Drager) og Johanne NN

²³ Det fremgår ikke, om Hans Therning og Kirstine Nielsdatter har fælles mor eller far; men da Hans' farbror Laurids Therning er hendes værge, må de være beslægtet på fædrene side, og dermed må Hans Thernings far have heddet Niels Therning.

- 152r
(185-186) 02.07.1579 (henvisning til skifte 01.07.1574 efter Just Klipping m.fl.)
Forhandling mellem Heming Jonsen og hans stedsøn Hans Justsen
- 152v-155r
(186-189) 19.08.1579, 06.11.1579 og 20.01.1580 (se også 03.11.1575, 06.09.1576 og 26.01.1578)
Skifte efter Oluf Hellesen
Oluf Hellesen gift med 1) NN, børn: Hel-
lie Olsen, Kirstine Olsdatter (gift med Niels
Guldsmed) og Anne Olsdatter (gift med Jacob
Lang)
Oluf Hellesen gift med 2) Beritte NN
- 156r-161r
(189-196) 04.09.1579, 24.09.1579 og 02.10.1579
(henvisning til skifte 10.10.1571)
Skifte efter Kirstine NN
Kirstine NN gift med 1) Johan Bus, barn:
Marine Johansdatter
Kirstine NN gift med 2) Niels Barfod
- 163r-164r
(196-197) 30.09.1579
Skifte efter Niels Pedersen Færgemand og
Lisbeth NN
Lisbeth NN gift med 1) Niels Pedersen
Færgemand, barn: Peder Nielsen
Lisbeth NN gift med 2) Jens Sørensen
Færgekarl
- 164v-165v
(197-198) 09.10.1579
Skifte efter Beritte NN
Beritte NN gift med Peder Andersen Foged-
svend, barn: Kirstine Pedersdatter
- 166r-166v
(199) 27.10.1579
Skifte efter Dorthe NN
Dorthe NN gift med Mathias van Grøningen
Stenhugger, barn: Dorthe Mathiasdatter
Dorthe NNs bror: Morten Hansen

167r-168v (199-201)	25.04.1580 Skifte efter Willum Jepsen Tingskriver Jep Nielsen, barn: Willum Jepsen Tingskriver Anne NN gift med 1) Willum Jepsen Tingskriver, børn: Willum Willumsen og Karine Willumsdatter Anne NN gift med 2) Anders Olsen
169r-170r (201-202)	20.05.1580 og 02.01.1582 Skifte efter Olivia NN Olivia NN gift med 1) Jørgen NN, barn: Jørgen Jørgensen Olivia NN gift med 2) Laurids Nielsen, børn: Niels Lauridsen og Jens Lauridsen
170v (203)	12.10.1580 Skifte efter Bodil Poulsdatter Bodil Poulsdatter gift med 1) Poul Drager, barn: Oluf Poulsen Bodil Poulsdatter gift med 2) Christen Thybo Bodil Poulsdatters brødre: Mikkell Poulsen og Jens Poulsen
175r (203)	Skifteskriverens bemærkninger vedrørende sin gerning
176r-176v (203-204)	02.02.1581 Skifte efter Hans Hvedbo og hans hustru NN Formodede slægtninge: Jens Hvedbo og Arvid Nielsen ²⁴
177v-179v (205-207)	15.02.1581 (se skiftet 25.09.1582, nedenfor) Skifte efter Poul Slagter og hustru Kirstine NN Kirstine NN gift med 1) Mads Krogemager, barn: Citze Madsdatter Kirstine NN gift med 2) Poul Slagter, barn:

24 Slægtsrelationen nævnes ikke, men efternavnet tyder på, at Jens Hvedbo måske er en søn eller bror til Hans Hvedbo. Arvid Nielsen er den, der lod skiftet foretage, så han er givetvis en slægtning til Hans, måske en svigersøn.

Kirstine Poulsdatter
Kirstine NNs bror: David Slagter

181r-182r
(207-209)

27.04.1581
Skifte efter Beata NN
Beata NN gift med 1) Frederik Low
Beata NN gift med 2) Just Johansen, barn:
Hans Justsen

183r-183v
(209-210)

29.05.1581
Skifte efter Kirstine NN
Kirstine NN gift med 1) Jacob Smed, barn: Sig-
ne Jacobsdatter
Kirstine NN gift med 2) Poul Kleinsmed

184v-186r
(210-212)

15.05.1581
Skifte efter Claus Eiglersen
Claus Eiglersen gift med Citze NN, børn: An-
ne Clausdatter og Karine Clausdatter

186v-189r
(212-215)

01.07.1581
Skifte efter Peter Arntsen Rebslager
Margrethe NN gift med 1) Peter Arntsen Reb-
slager, børn: Arild Petersen og Karine Peters-
datter
Margrethe NN gift med 2) Hans NN

190r-191v
(216-217)

04.07.1581 (henvisning til skifte 25.04.1587)
Skifte efter Mogens Tømmermand
Bodil NN gift med 1) Mogens Tømmermand,
børn: Hans Mogensen og Karine Mogensdatter
Bodil NN gift med 2) Niels Jensen

192r-194r
(217-220)

05.12.1581
Skifte efter NN (mand)
Søskende: NN (mand) og Anders Basse
NN (kvinde) gift med 1) NN (mand), børn:
Oluf NN, Peder NN, Hans NN og Anne NN
NN (kvinde) gift med 2) Anders Vestesen Møl-
ler

- 198r-198v
(220-221) 08.03.1582
Skifte efter Peder Brygger
Bodil NN gift med 1) Peder Brygger, barn: Peder Pedersen
Bodil NN gift med 2) Jens Christensen
- 200r-201r
(221-222) 29.06.1582 (se skiftet 12.07.1582, nedenfor)
Skifte efter Birgitte Olsdatter²⁵
Birgitte Olsdatter gift med Peder Børgesen,
børn: Oluf Pedersen og Margrethe Pedersdatter
- 202r-202v
(223) 12.07.1582
Skifte efter Oluf Hallindsfar
Oluf Hallindsfar gift med Ingeborg NN, børn:
Birgitte Olsdatter og Marine Olsdatter
Birgitte Olsdatter gift med Peder Børgesen (se
skiftet 29.06.1582, ovenfor)
- 202v
(223) 24.07.1582 (se skiftet 24.07.1582, nedenfor)
Skifte efter Jacob Bartsvær og hustru Johanne
NN
Refererer til forhandling mellem arvingerne
- 203r-204v
(224-225) 25.09.1582 (henvisning til skifte 15.02.1581)
Skifte efter Poul Slagter og hustru Kirstine
NN²⁶
Kirstine NN gift med 1) Mads Krogemager,
barn: Citze Madsdatter
Kirstine NN gift med 2) Poul Slagter, barn:
Kirstine Poulsdatter
Kirstine NNs bror: David Slagter

²⁵ Hendes efternavn ses ikke i skiftet, men kendes fra hendes far Oluf Hallindsfars skifte, der er det næst behandlede i skifteprotokollen, 12.07.1582.

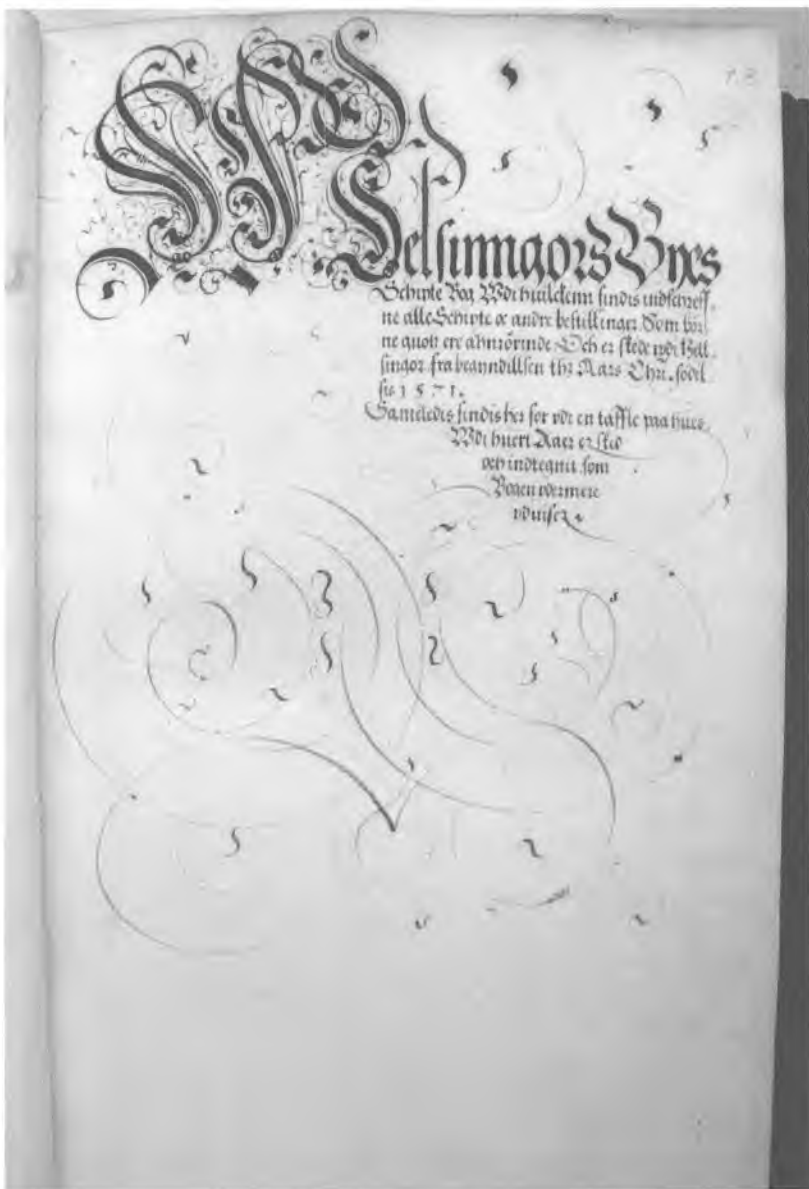
²⁶ Skiftet 25.09.1582 indeholder ikke mange slægtsoplysninger; men i skiftet af 15.02.1581 bliver relationerne mellem personerne mere udførligt beskrevet, og det er herfra, oplysningerne er taget. I skiftet 15.09.1582 omtales også en Christen Brodersen; men hans rolle nævnes ikke. Måske er han en slægtning eller blot værge.

205V-206V
(226-227)

29.10.1582
Skifte efter Jacob Hvid
NN Hvid, børn: Jacob Hvid, Jens Hvid, Mads
Hvid og Ludtze Hvid (gift med Laurids Han-
sen)

207V-210V
(227-230)

24.07.1582 (se notits 24.07.1582, ovenfor)
Skifte efter Jacob Bartskeer og hustru Johanne
NN
Jacob Bartskeer gift med Johanne NN, børn:
Lisbeth Jacobsdatter (gift med Markus Bard-
skær), Anne Jacobsdatter (gift med Claus Bi-
endorp), Claus Jacobsen og Hans Jacobsen
Hans Jacobsens barn: Jacob Hansen

Helsingør skifteprotokol 1571-1582, fol. 1Br. Her kan man læse, hvad protokollen er beregnet til, nemlig: „Helsingørs Bÿes Schipte Bog Wdi huilckenn findis indschreffne alle Schipte oc andre bestillinge, Som børne quotz ere ahnrørinde“.

Amte 1 2 21 Thend 15 Januarij
vare forhandels feting med
Mads Carstensen. Knecht. (Lad.)
Nielsen. Thomas. Krognings. Hans
porsen. Jans. Hvering. (Lad.)
Lager. Boqv. Embuden.

Offere vare vordig kontrakt mellom Boil og Carstensen
og funder, som Oluff Carstensen. for samme for, om
ingen i indragt af sin om er smellem and en gal the fagde
ingenim paa funder. Som sagde paa. i sin om smellem
v. funder indtil an sfend p. the funder p. ad ingen ind i
forbuden, for 30 Daller. funder vordig Boil og Carstensen
funder, funder, men funder funder, funder vobort p. Dalt
or the 15 Daller i gromtand, i sin om funder. Oluff Carstensen
ind p. or v. ind, i sin om funder, or ind. the off ut plund
funder till funder funder, funder, funder funder or
or v. ind p. ut ind. funder funder funder. Dog v. ind
an funder funder, an Oluff funder, v. ind funder. Oluff
or funder Boil, funder funder, or the der offer Dalt
Oluff funder or v. ind, indtil p. ind funder ind p.
2 1/2 ind v. ind, Dan funder ind funder. Igen
p. or funder funder funder funder or indtil ind
p. ind funder, indtil funder funder ind funder ind funder
Oluff, indtil funder funder ind funder or funder
Daller funder v. indtil, ind. ind. Men v. ind
v. ind funder, Dan Boil or Oluff funder funder
funder ind or funder ind ind funder, ind ind
ind ind, an Oluff ind funder ind the 15 Daller, or
andem funder ind an ind ind funder ind ind ind
offer for ind funder, ind funder Oluff ind ind
funder for ind funder funder ind ind ind
funder ind ind, Dan ind ind ind ind
ind funder ind ind funder, ind ind ind ind
ind ind ind ind or ind ind for ind funder
ind ind ind ind, ind ind ind ind ind ind
ind ind ind ind ind ind ind ind ind ind

Oluff Hvedbo
niels Carstensen
moder or Bod
funder 21

Skriftprøve fra Helsingør skifteprotokol 1571-1582. Her ses fol. 17, der er skifteprotokollens første forretning. Der er tale om en kontrakt mellem Boil og hendes søn Oluf Hvedbo vedr. hans og hans søskendes fædrene arv.

Helsingør skifteprotokol
1571-1582

/1Ar/ Also hat Gott die Welt geliebt, das er seinen eingeborn Son gab, Auff das alle, die an in glauben, nicht verlorn werdenn, sondern das ewige Leben haben. Denn Gott hat seinen Son nicht gesandt in die Welt, das er die welt richte, sondern das die welt durch In selig werde. Wer an In glaubet, der wirdt nicht gerichtet. Wer aber nicht glaubet, der ist schon gerichtet. Den er glaubet nicht an den namen des eingebornen son Gottes.²⁷

/1Br/ Helsingørs Byes Schipte Bog Wdi huilckenn findis indschreffne alle Schipte oc andre bestillinger, Som børne guotz ere ahrnrönde, Och er skede wdi Hellsingor fra begyndillsen thet Aars Christi fødilsis 1571. Sameledis findis her for vdi en taffle paa hues, Wdi huert Aaer er sked och indtegnit, som Bogen vdermere vduiser.

/1r/ IHS²⁸

<Oluff Huedbo mett hanns moder oc Sødskenn etc.>

Anno 1571 Thennd 16. Januarij ware forssamlede Erlige mend Madz Laursenn, Raadmand, Claus Nielsenn, Jenns Krogemager, Frandt Perssenn, Hanns Therning, Anders Bager, Borgere, Ombedne.

Offuer enn wenlig Contracht mellom Boill Leonnhardus oc henndis Sønn Oluff Olssen Huedbo, her samme stedz, om nogenn tuedracht, thennom er emellom om en gard, the hagde sammenn paa Hueenn, Som hagde staaid thennom emellom vdj fledtt, indtill att thend er bleffuenn sold nogenn tiid nu forledenn for – 30 daller, huor wtaff Boill oc Leonnhardus, Oluffs stefader, men[s] hand leffde, hagde opborit – 15 daller. Oc the 15 daller Igennstaende thennom hagde Oluff annammet till sigh oc wille enne beholde oc inthid ther aff att skulle komme till tuennde hans halffsødskenn, Lene oc [hul i teksten], oc mente sig at tilkomme for hans federne. Dog wor ther om saadan besked, att Oluffs fader wed naffnn Oluff oc forskrevne Boill kiöbte forskrevne gaard. Oc tha der effter döde Oluffs fader oc wor icke betalld paa gardenn mer end 2½ løde march, Saa fick moderenn Leonnhardus Igenn, som er forskrevne tuennde pigers fader, oc betalld restenn paa gardenn. Sidenn stoidtt gardenn them emellom wskiptt, indtill forskrevne Leonnhar-

27 Citat fra Biblen, Johannevangeliet 3,16-18.

28 IHS er de første tre bogstaver i det græske ord ΙΗΣΟΥΣ, Jesus. Kan også stå for „Iesus Hominum Salvator“ (Jesus, menneskenes frelser).

du solde gorden mett *forskreve* Oluffs samtøcke. Saa affdøde Leonnardus, oc *forskreve* 15 daller stode wbetalld indtill nu etc. Menn epter *forskreve* mendz forhandling, Som Boill oc Oluff hagde giortt fuldmectige oc giiffuit sagenn y deris hender, bleue the nu enns, att Oluff beholt haldeleonn aff the 15 daller oc andenn halue dell att komme till *forskreve* hanns tuende halsøstre for theris federne. Jtem, hues Oluff schulle mer haffue for sitt federne, hagde hannd bekkmid effter wdskarenn Schriffis Liudillsse Saa ner som ett koo nød. *Thet* skall hanns moder *hannem* fornøige. Her mett er altingt klartt mellom moderen oc børnene for Oluffs federne, baade y gaard oc guodz, oc for the tuo pigers federne y gaarind etc. Hanns Therning oc Annders Bager, *samme* pigers forsuar, Madz Laurssenn, Boelis forsuar, Och bleue nu wenner oc well forligtte.

/1v/ <Sacharias Markurdtz guodttz>

Anno *Dominj* 1571 thennd 3. dag Aprilis till Sacharias Markurdz Drauanter, offueruerindis thisse *Effterskreve* Mennd etc.: Jenns Krogemager, Claus Nielssen, Rassmus Bager, *Mester* Hanns Fresse, Borgere. Forsamlede epter Byfogdenns Rassmus Hanssens befaling Att beschriffue Anne Sachariassis godtz, henndis affdøde hosbonndis arffuinge til beste, Som *her* epter *føllger*. Samme tiid wor oc Neruerindis Salig Sacharias sin broder Phitt Markurdtz. Oc wor nu omtald, att Salig Sacharias haffuer en datter kalldit [hul i teksten], som icke er enchilld beuiist, huad helder hun er leffuindis eller dødtt, dog alting giortt hende eller neste arffuinge til beste, som *før* er rørdt, oc fanndis *thette* guodz wdj boiddt:

Kaaber

Jtem, tre gamle kaaber grýder. Thend enne nogit stoer.

Jtem, tuo Messing kelle. En messing pannede.

Tuo kaaber kelle. Thu messing beckenn.

Enn brade pande. Et bradspidt. Enn morther.

Thinn fandis ij Stuen

Paa slopbenckenn trij store ny tinfad oc tuo thinn liussestager, wlige slaug.

Jtem, paa pannillen mellom winduene oc døren wd y stegerssit Otte lempelig tinfad.

Jtem, wdj kandeschaffuitt Sex lempelig ny thinfad.

Ennd 3 smaa tinfad, wore brugede.

End y Schaffuitt 15 tintellerkenn, wlige slaug.

Tre smaa tinkoxenn oc enn stoer koxsenn.

Jtem, 6²⁹ ny tinpotter oc en halff pott.

29 Over 6-tallet står skrevet med romertal „vi“.

Ennd 3 gamle tinpotter, brugede.

Jtem, tuo tinkander paa tuo eller tre potter.

/2r/ Ennd stegers fad aff thinn, som ere brugede, tilsamenn – 4 fad, 9 gamle tinnellerchen.

Et stortt Messing beckenn offuer døren y stuenn till stegersidtt.

Sengekleder

Jtem, 4 sengedyner som høre boid til.

Jtem, hoffuit dyner – 6, puder – 6.

Jtem, Sengklede – 6.

Jtem, Lagenn, Onde oc gode, som the forfindis – 7 par.

Haandklede – 4.

Bordduge – 3.

Jtem, 4 hiunder, oc the benckedyner, som laae paa benckenn, sagde Anne att høre Lissebet Jens Pouilsens till.

Sacharias Kleder

Enn sortt kappe oc en reffskindz forid Liiffkiorttill.

The andre hanns kleder ware intid delige.

Trewerck

Enn sloppenck oc tuo gamle skiiffuer.

Solff

Jtem, Otte sølffskeder, wor taffell skeder, alle enns form oc mett Sach[a]-riars eigid mercke. Der aff fick Phitt strax enn sked, Som Sacharias hagde skencktt *hannem*, oc ennd en tessach *meth* sølff, wed pas 2 daller paa etc.

Rede peninge

Fanndis wdj danske marckstøcker – 59 daller, regnid tre marck enn daller. Tilstaennde gell effter haandschrippers Liudilsse.

Enn haandschrifft, Hans *van* Hornnborich, Liudendis paa 20 daller att betalle *Sanct* Hans dag [15]72. Daterit den 27. Januarij Anno [15]71.

/2v/ Tilstaaennde Gielld

Enn Claus Westades haandschrifft, liudendis paa 35 daller danske peninge att b[e]talle Joannis tilkomminde [15]72. Daterit den 10. februarij Anno 1571.

Enn Henndrich Mommis haandschrifft paa 100 daller danske peninge att betalle *Sanct* Hanns dag Anno [15]71. Daterit denn 26. Januarij Anno [15]71.

Enn Claus Rossiann[s] haandschrifft paa 10 daller att betalle *meth* thet alder første. Daterit 23. Septembris Anno [15]69.

Enn Castenn vann Rentes haandschrifft paa 57 daller Marck støcker att betalle *Sanct* Hanns dag [15]72. Daterit denn 22. Januarij Anno 1571.

Enn Hanns Breunst[s] haandschrifft paa 16 daller att betalle *Sanct* Hanns dag Anno [15]72. Daterit denn 31. Januarij Anno 1571.

Her emod wor gielld, som epter register schulle vdbetalis aff Boid, oc icke andet kunde siuffnis end wor wden Mangell oc beløb in Summa – 391 daller.

Anno 1571 thend 5. aprilis wore forsamlede till Anne Sacharias, først paa forskrevne Phitz wegne Jenns Krogemager, Jacop Krogemager, Tjyll Bødsker, paa Annis side Mester Hendrich, Diidrich Nyemand, Anders Erichsenn. Bleff saadan Contracht giortt mellom Anne Sacharias oc forskrevne Phitt wed forskrevne mand, att Anne schall ennchild giiffue oc vdrette till Salige Sacharias hendis hosbondis rette arffuinge, Summa – 50 daller at betalle, enor sandru oc nøyachtig beuis komer fra thend sted, Sacharias dotter er, om hun Leffuer, Eller hans rette sødskenn. Oc samme beuis att were vdgiffuenn aff øffrigheden wdj samme stedt, oc this snarer, sadan beuis komer, Schall *pendinge* were til rede vden alt hinder. Ther emod schall Anne Sacharias suare til ald geld oc alt anden vmbkaast *effter* hendis hosbondis død, oc hans arffuinge were ther fore wbesuerid. Oc Anne schal beholde alt guodtz, boo oc boskaff *meth* tillstaende gielld, oc ther *meth* alting were klartt thennom emellom epter thenne dagh.

/31/ <Schiiifte, Johan Bussis effter hanns Død>

Anno *Dominj* 1571 Thennd 10. dag Octobris till Niels Baerfodz wore forsamlede thisse *effterskrevne* Mennd: Anders Saxssen, Hans Nielssenn, Fredrich Leiill, Dauidt Hanssen, Raadmend, Rasmus Hanssen, Bÿfogidtt, Rasmus Bager, Jørgenn Sanderssen, Jørgen Hannssen, Frandtz Perssen, Hans van Walsum, Hans Spiingill, Broder Jenssen, Borgere, Som forhandlede ett wenligt Schiiifte effter Salig Johann Bus om hues *effterladendis* guodtz, hans dotter Marime³⁰ er tillfaldett, hues werge er Fredrich Leiill etc. Forhandlid ÿ effterfølgennde mode:

Om Jordeguodttzit

Jtem, Johann Bussis hoffuitt gord, hand Selff ibode, Huor aff grunden hører till Helligestus wdj Hellssingør Oc giiffuis aarlige Leie aff effter breuis Liudilsse, Er ald heffdt oc bygning wurderit for – 1800 mk. danske.

Jtem, thend gaard paa Kageholmen, Som kiøbtis vraff gamle Peder Kempis arffuinge, er frii eiendom, Som adkom breue ther om vduise. Hus oc Jord wurderitt for – 300 mk. danske.

Jtem, thend frie eiendoms hawe paa Sanden met hues gerdsle eller heffd ther paa *findis* wurderit for – 72 mk. danske.

Jtem, thennd heffdt oc gierdsle paa den haweird mod Slettenn, Som grÿnnden hører till Bÿenn. Er heffdenn oc gierdsle wurderit for – 60 mk. danske.

30 Således håndskriftet, nok fejl for „Marinne“.

Summa paa altt Jordeguodtz – 2232³¹ mk.

Thenne Summa tilkommer Kirstine Johansis, forskrevne barnns Moder, halffpartt, oc halffpartt barnid. Beløber huer thennom – 1116 mk.

/3v/ Om forskrevne Jordeguodtz haffue forskrevne Mend Saa besluttid, mett barnssens formønderis Samtøcke, Att thett schall bliffue nu staaendis wskiffitt, Oc saa att Niels Borfodtt, Som haffuer nu Kirstine, barnssens moder, wdj Senge, Schall were raadende for samme Jordegotz oc beholde baade hoffuit gaa[r]d oc alt thet andet Jordegodtz quitth oc vdenn nogenn leie.

Ther emod schall hand were forpflichtidtt, Som hand oc nu loffuede oc til-sagde, att holde forskrevne barnn quitt oc frij till vstraffelig vnderholdning mett Skoo, kleder oc anden nottorfftt. Jtem, till erlig optucktillsse, Scholegang oc anden Lerdom, Jnndtill hun giiffuis wdj mandz werie, Oc ther for Jntitt korthe aff hendis federne wdj nogen mode.

Sammeledis bleff oc nu besluttid, oc aff Niels Baerfod samtøcktt, att hand schall holde allt forskrevne Jordegotz mett sin heffdt oc hegnid wed machtt, att thet icke forargis vnnder thend wurdning, nu er skedt, oc Som thet nu forfinndis.

Menn ther Som Niels thes emellom bygger eller forbedre forskrevne Jordeguodz, Schall sadan bekostning were same Jordeguodz till beste Oc Niels thend klarligen ahnnschriffue att føre till skelligtt regenskaff paa wiidere beskedt. Dog før hand nogenn bygning anntager att haffue raad ther om mett barnssens formøndere, Fredrich Leiill.

Jtem, Salig Johann Bus oc hans Schipper, Lauritz Jsserlou, hagde tilssammen en Stang kreger mett alltt behøring oc redschaff, Som the brugede Seiglattzen met, oc huer hagde lige megenn anpartt ther wdj. Samme kreger mett sin rettskaff er alldsamen wuderitt for – 160 daller. Halffdelenn wdj Enchild daller oc anden halue deell vdj mÿnnt. Oc Kregerenn wor nu icke hieme. Ther om er saa Samtøcktt att lade ther mett vpstaa, tiill samme kregers hiemkumpst. Oc Effter att samme kreger hiemkom, er saa forhandlid, att forskrevne Lauritz Bus, Som hagde halffpartt ÿ kregernn oc sin redskaff, /4r/ Bleff tilsindtz oc affstoid oc icke wille bliue ther wed. Oc Niels Barffod haffuer annammet kregeren tiill Sig effter lige wurdning. Oc hues barnsens ahnpartt, ther wdj belanger, Som er thend halue pening, schal Niels Barfod betalle barnid oc hende vdrette, Som er – 40 enchild daller oc – 40 daller mÿnntt.

Jtem, tilstoid till Johan Busis boo for enn lest Salltt, Som for nogen tiid wor wdschibid meth en Schipper wed Naffnn Hans Skomager aff Ham-borig, Som bleff indtagen till Rewell etc., huor om findis widere besched

31 Over romertallet xxxij står „32“.

huos Fredrich Leiill vdj hans Regenskaff indschreffuitt. Samme lest Saltt er foruissid att Schulle bliue betald mett – 15½ gamill daller, Oc the tilkomme halpartt Niels Barfod, oc anden halue part tilkomer Johann Bussis barnn, nar *thet* indbekommis epter leiglighedenn oc till bestemmedis tiid. Thj att samme *penninge* mett anden Sum findis staennde hos Borgemester oc Raad vdj Lubeck att forrentis paa fem aars tiid, effter breffuis liudilssse ther paa finndis etc.

Jtem, Thend tid, Niels Baerfodtt oc Kirstinne komme tilsamen oc hagde theris brollups kaast, bekiende Kirstine att haffue ther till annammet aff fellidtz boo for – 100 oc 20 daller vdj danske peninge, Huor emod hendis barn Schulde haffue saa megitt till weder laugh. Oc bleff saa forhandlidtt, att ther faendis tilstaaennde gelld for – 2½ Lester Siilld, Summa – 100 oc 20 daller danske peninge, For huilcken Siildis betalning Niels Baerfod gjorde haandtasting oc foruissning, att thend schall bliiffue wis och till gode rede betald. Oc samme Sum 120 daller for forskrevne Siild Schall komme forskrevne barnn til beste mod forskrevne Brøllups kostis bekostning aff Boid, Som før er Rørdt.

Thisse forskrevne 120 daller, Som forskrevet staar, Thennom hauer Niels Barfod hos Sig, Oc er forhandlid mellom Fredrich Leiill oc hannom, att Niels Barfod Schall thennom beholde oc forrenntte thennom, barnid till beste, regnidt v daller aff hundrit. Oc samme Leie gick først ahn paaske Anno 1572 att betalle første aars Leie til paaske Anno [15]73.

/4v/ Ennd war till Johannis bo et bondgarnn, Som mett sin behøring er wurdert for – 24 mk. danske, huilcke tilkommer Niels Barfod oc Johannis barnn, er huer partt – 12 mk. Oc Bornsens partt haffuer Niels hos Sig Som andett henndis federne hennde altid till gode rede.

Aff *thette* effterskrevne guodtz tilkommer forskrevne Barnn hallffpartt Brøggeredit, Som er en Kiedill, tu Kaer, mett alld andenn tilbehøringh, wurdert for – 48 mk.

Trewerck y Stuen

Enn Egeseng wurdert for – 15 mk.

Et kanne Schaff – 10 mk.

Enn Schiiffue – 9 mk.

Ennd en Schiiffue – 3 mk.

Enn Slopbenck aff egh, pannillid – 6 mk.

Hues andett trewerck, y Stuen findis, pannille, bencke oc andet saadant, schall were til husens beste.

Wdj herberig hos Stuen

Enn ege seng – 8 mk.

Enn tresauer aff egh – 12 mk.

Ett Jernbundett Schaff – 4 mk.

Ett liditt bord – 4 mk.

Ett kandescaff – 4 mk.

Enn kiiste – 2 mk.

Wdj forstuenn

Enn Stor kiste eller ørck – 15 mk.

Enn foelde Stoell – 1 mk.

/5r/ Wdj thennd lille Stue ther nest huos

Ett egebordtt for – 3 mk.

Enn kiste for – 2½ mk.

Thuo firrebencke for – 1½ mk.

Wdj *thet* lille Kammer ther huos

Thuo Senge oc fodschamle for – 4 mk.

Summa paa *thette* forskrevne Boscaff Er – 202 mk.

Wdj *thet* første herberig paa hiørnid tuertt fra Brøggersitt

Enn egeseng for – 8 mk.

Ett egescaff for – 9 mk.

Enn Schiiffue for – 2 mk.

Thuo kiister, huer 2 mk., er – 4 mk.

Thett lille Schaar Stens herberig

Enn firre Senng for – 5 mk.

Thet herberig ther huos Nest

Thre Sennge vnnder ett mett theris fodschamle for – 3 mk.

Thett herberig ther neden for

Thre Sennge for – 9 mk.

Enn firre Schiiffue – 3 mk.

Thet herberig ther neden huos

Enn firre Schiiffue – 4 mk.

Enn Ege Senng – 15 mk.

End en pannillid ege Seng for – 6 mk.

Enn Slopbenck for – 6 mk.

Enn folde Stoell for – 1 mk.

/5v/ Jtem, themmer oc legtte, Som fandis y gordenn, wurderit for – 90 mk.

Jtem, enn fiske baad mett ald sin behøring oc brugis y Sundett. Jtem oc en andenn baad til bondgarnid, Baade for – 45 mk.

Jtem, tuende Ancker for – 15 mk.

Jtem, kogge gornn, Norge gornn mett ald andenn fiske redskab for – 32 mk.

Summa Summarum Hues guodtts, paa thisse tuo neste Siider finndis, beløffuer – 409 ma[r]ch.

Jtem, forskrevne trewerck alldsamen, themmer y garden, fiske bode,

Anncker, garnn oc fiske redskaff, Som forskreffuitt staar, samtøckte Niels Barfod att beholde oc annamme till Sig. Och ther aff bliffuer hand skýldig till *forskrevne* barnn, Summa – 204½ mk. danske.

Jtem, tillfalltt *forskrevne* Barnn for sin eigenn ahnnportt aff Suin – atten march oc en Ko for – tolff marck, Huilcke oc Niels beholdtt oc er ther emod barnid Skýldig, Summa – 30 mk.

Ennd tillfalltt *forskrevne* barnn paa sin eigenn anpartt halffandenn Stoer Lest Salltt, Som Niels Barfod *annammide* oc er barnid ther fore skýlldig Summa – 30 enchil daller.

/6r/ Thette *effterskrevne* guodtz er tilfallditt
forskrevne barnn Selff paa sin ahnpart
 Barnsens eigitt Kaaber

Jtem, 6 Kaaber grýder, Enn Kaaber pannde oc ett løukorn, bleff weigdt huert stöcke for Sigh, Beløff – 64½ Schaalepund.

Jtem, tre Kielle weigde alle – 27 Scholepund.

Barnsens eigitt thinn

Jtem, gott fiint thinn wdj Kander, potter, fad, tallerkenn oc anddett, weigde – 114 Scholepund.

Manngott, Barnnssens partt – 19½ Schollepund.

Messings werch, barnnssens partt – 44 Schollepund.

Thette Kaaber, Thin, Messing etc., er Jndlagdt wdj kiister till barnssenns beste oc findis Indsatt wdj Byes giemme paa raadhussitt ý foruaring.

Jtem, wor ý boid tuennde Store Kaaber Kielle, thend enne weigde – 3½ Lispund, 4 Schollepund, Thennd andenn weigde – 1½ lispund, 2 Scholepund. Er tilsammen – 5 lispund, 6 Schollepund, Som tilkom Niels Barfod oc barniid, huer thennom halffpartt.

Samme tuende kielle beholdtt Niels oc Kirstinne, Oc barnnssenns partt schulle the betalle mett gott kielle kaaber, nar barnnssens werge tilsiger, Oc hun *thet* behøffuer.

/6v/ Barnsens eigenn Senge Kleder

Enn Senge dýnne for – 18 mk.

Thuo Sengedýner, huer for 15 mk., er – 30 mk.

Ennd en Sengedýne for – 13 mk.

Tho Sengedýner, huer for 12 mk., er – 24 mk.

Enn Sengedýne – 9 mk.

Thuo dundýner, huer mett *Sardugen* war, huide, huer for 10 mk., er – 20 mk.

Enn Dundýne for – 9 mk.

Enn blaarandett dundýne – 4 mk.

Thuo houiddýner, huer 4 mk., er – 8 mk.

Thuo houiddýner, huer 3 mk., er – 6 mk.

Thre houiddÿner, huer 2 mk., er – 6 mk.
 Ennd tuo hoid dÿner, huer 2 mk., er – 4 mk.
 Thre puder mett theris waer, *støcket* 2½ mk., er – 7½ mk.
 Thuo puder, huer mett wor, *støcket* 1½ mk., er – 3 mk.
 Enn dunpude *meth* Sordugen wor oc leridz var – 2 mk.
 Enn dunpude *meth* leridz wor – 2 mk.
 Ennd thuo puder mett leridz war, baade – 3 mk.
 Ennd enn pude – 1 mk.
 Thuo puder, huer 12 sk., er – 1½ mk.
 Jtem, Sex hÿuender, flamske og Sÿde, onde oc gode, thett enne bøde thet
 andet, huertt for 3 mk., er – 18 mk.
 En stackid flamske benckedÿne, 2½ alne, for – 6 mk.
 Thre sÿde benckedÿner mett skind, huer tre allne oc huer for 9 march, er –
 27 mk.
 Enn lang bennckedÿne, 7 alne flamske war, for – 12 mk.
 Enn liden agedÿne for – 1 mk.
 Thrÿ hiuennde for – 3 mk.

238 mk³²

/71/ Barnnsens eigidtt guodtz

Ett flamskt Sengklede for – 30 mk.
 Ett Nørrenbergis Klede – 4 mk.
 Thu danske Sengklede for – 5 mk.
 Thu skiind deckenn for – 2 mk.
 Thisse *forskreu*ne Kleder, Som her for er ahnttegnede, oc barnid alenne til-
 kommer, finndis hos Niellss Barfodtt.

Barnnsens eigenn Linkleder

Jtem, thj par hørgarnns lagenn, huert par 6 mk., Er – 60 mk.
 Thj par blargarnns Lagen, huert par 3 mk., er – 30 mk.
 Enn damMask dug for – 6 mk.
 Sex Schiffue duge, huer 2 mk., er – 12 mk.
 Fiire haandklede for – 4 mk.
 Thisse Kleder findis oc indsatt paa raadhusitt ÿ foruoring, barnnid till beste.
 Johann Bussis gangekleder, Som *forskreu*ne Barnn enne tilkommer
 Enn Sortt offuerkiortill *meth* Jlllickens foder – 30 mk.
 En Sortt Liffkiortell aff Saienn for – 16 mk.
 Enn Sortt Kappe, nogid sleden, for – 12 mk.
 Enn Sid Søkiortell – 9 mk.

32 Dette tal er en udregning nederst på siden af de foregående tal.

67 mk.³³

End ther for vden en gamill dammask trøie, tuende sleden offuertog, tuo buxer, Som icke duede att wurdere.

Thisse Kleder, som wurderit ere, *annammede* Niels Barfod for *forskrevne* wurdning oc samtøchte thennom att wille beholde.

Ther emod schall hand giiffue Johans dotter, nar hun kommer till Lauge aær, et gott par Kleder, bedre oc icke ringere, ennd *forskrevne* Sum kand vpsla, huilckid Niels oc nu tilsagde att wille fuldkomme.

/7v/ Barnssens eigidtt Søllff

Først ett forgylltt Sølffbellte, vdj fiire hiørnede Spenger mett Sølle oc scho, weier – 29 lod, ½ *quintin*.

Ennd ett forgylltt bellte Søllff, vdj Lange smale spender, mett schoo oc Søl-le, weier – 13 lod, 1 *quintin*.

Jtem, Siuff par forgylltte Spennde, weie tilsammen – 8 lod, 1½ *quintin*.

Jtem, Siuff Sølffskeder, wforgyllte, weye til sammen – 17 lod minus 1 *quintin*.

Ennd tilfalltt Barnid oc moderen tilsammen en Sølff stob, weigde – 11½ lod, ½ *quintin*. Samme Stob er Sambtøcht Niels oc Barnssens moder att mue beholde, oc ther aff schulle the wdj sin tidtt giiffue oc wdrette till *forskrevne* Barnn – 5½ lod, 3 ortt huitt Sølff mod barnsens portt vdj samme Stob.

Sammeledis wor ther oc en guldring mett enn blaa Stenn, weigde til tre gyliden wdj rinsk guld, Oc enn liden taffe satt y guld, er en Krone vdj guld paa, Oc paa tafflenn Staar: In manus tuas *domine* commendo *Spiritum* meum.³⁴ Samme Ring och taffe tilkommer Kirstine oc bornid, huer sin halffue portt vdj, oc findis hos Kirstine y foruaring, altid barnssens anportt till gode wforkortidtt.

Jtem, bornid tillfalltt paa sin eigen anportt ett vnderbinding eller windill Snoer, wor – 15 forgylltte Spenger. End oc ett perlelod, er satt wdj hiortte, er oc bornsens eigid. Samme windilsnoer oc perlelod *annammede* Kirstine till Sigh wdj foruaring, bornid till beste.

Jtem, *forskrevne* tuende Sølffbelltte, Spennde oc Sølff skeder er strax indlagde wdj enn eske oc finndis wdj foruoring wdj Byes gemme paa Raadstuen.

Jtem, hues Jordebreffue, Som fanndis effter Salige Johann Bus, Som liuder paa tuende gorde, thend enne, som Johann Jbode, oc thennd anden paa /8r/ Kageholmenn, oc er pergementz breffue. Samme breue finndis indlagdt y beuaring hos *forskrevne* Sølff wdj Byes gemme att were altid for-

33 Dette tal er en udregning nederst på siden af de foregående tal.

34 I dine hænder, Herre, befaler jeg min ånd (Luk 23,46).

skrevne Barn til beste Oc till wnderpanntt for hues, hende tilfald for henn-
dis federnne wdj rørinndis oc wrørindis, Som for er Rørdtt.

Jtem, fanndis nogenn gelld, Som aff Salig Johann Bussis Boo Schulle betal-
lis, Som beløff in Summa – 70 daller, 2 mk. danske peninge, huilckenn gelld
Niels Borfod haffuer betalld aldsamen oc kommer halportt till Johannis
Bornis att korte aff henndis federne, Som er – 35 daller, 1 mk., hende tilkom
att betalle y samme gelld, Som altiid schall finndis till gott Regenskaff hos
Niels Barfod etc.

/9r/ <Lauritz Gulldsmetz skiiffte>

Anno 1571 thend 29. dag Septembris till Lass Gulldsmetz Neruerindis
Rassmus Hanssen, Bÿfogidt, Jtem Jens Krogemager, Frandz Perssen, Niels
Schreder, Borgere.

Tha giorde Lauritz Gulldsmetz Schiiffte mett hans tuennde børnn, Oluff oc
Madtz, hues thennom kunde tilfalde effter theris Moder, Margrette.

Jenns Krogemager, werge till Oluff.

Franndtz Perssenn, werge tiill Madtz.

Saa bleff tha Lauritz offuer ens mett hans børns formøndere y saa mo-
de att offuerweigitt alltt Lauritz Gulldsmetz boo oc Jnndhaw gottz,
Kaaber, thinn, Sengekleder, Linkleder, gangekleder Oc feigre Kleder, Jtem
alltt hanns Embidz redskaff, Suin oc andett, alltt hues y hanns boo fanndis,
liditt oc megitt, intid wndertagitt. Samtøckte Lauritz att wille giue oc wd-
rette till baade hans børnn for theris møderne, Summa – 120 mk. danske.
Ther till holde baade børnene till huer thennom bliffuer 12 aar gamill oc intid
quitte aff theris Møderne, ther for oc thennom forsiune meth Erlig optuchtelse.
Jtem, Samme theris Møderne schall oc Lauritz wdrette till for*skrevne* dren-
gis Lauge aar, oc naar theris werge ther om hannom tilsiger.

Jtem, hues besked om thend gord belanger, som Laurs hoffuer leigdt aff
Morgrette Jonns, oc hand nu iboer, Som hannd sagde att haffue forstracht
hende paa leienn, fremdelis att nyde gorden – 15 daller, oc ther paa haffuer
hand siditt ett halfft aar, oc *ther* schall oc were *ther* mett klartt paa the 120
mk., før er omrørdt, oc alting ther mett klartt wdj alle mode.

/9v/ Anno 1572

<Skiiffte effter Pouill GroffSmed etc.>

Andenn Nytt aars dag till Lauritz Smedz, som nu haffuer Thyre Pouill
Groffsmedz till hustru. Neruerindis Andris Saxssen, Raadmand, paa
Rassmus Hanssens Bÿfogdis wegne wdj hanns frawerillse, Claus Niellssen,
Frandtz Perssenn, Rassmus Bager, Madz Krogemager, Madttz Kleinssmed,
Anders Smed, Borgere etc.

Samme dag giordis Schiffte effter Pouill Groffsmed, hues hanns tuende børnn, Michill oc Charinne, kand tilkomme, som effter föllger.

Jtem, wor oc Neruerindis *Per Michilsen* wdj Otthersløff hos Kiøbenhaffnn oc Niels Michillsen, vng Karll, Salig Pouill Smedz brødre. Oc the ombade oc tilbetrode att were werge till *forskrevne* Børnn *Rassmus Bager* och *Frantz Perssen*, *Rassmus* werge till drengen oc *Frantz* till pigenn, och *forhandledis* wdj effter föllgende mode.

Jtem, først beregnid ald giellid her y byenn, wor att betallis, Oc beløb – 17 mk. Ennd *Kraffde* *forskrevne* *Per Michilssen*, att *Salig Pouill* vor hannom skjyldig – 18 mk. giellid, *Huilcke* samme 18 mk. *forskrevne* *Peder affgaff* oc icke mere nu wil mane. Oc schall *Lauridz Smed* ther emod betalle oc affklare thend anden geld, før er rørdt, oc børnene were wbesuergit *meth* ald giellid. Oc 6 daller eller 18 mk., som *Per Michilssen* affgaff, schall kome till begge Børnenis beste alenne, oc thennom y boid vdrettis till gode.

Ther nest ere *forskrevne* *Frantz Persen* oc *Rassmus Bager* mett børnenis formelte farbrødre, sampt *Lauridz Smed* oc hans hustru *Tyre meth Madz Krogemager*, *Tyris broder*, Saa offuer ens Komne oc wenligen fordragne, Att *Lauritz* oc *Thyre* schall giiffue oc vdrette bode Børnene for alltt theris federne in Summa – 16 daller Mjyntt før gick for *Smedredskaff* oc allt andett y Boid att delis thennom *Emellom* effter anportt. Oc samme *peninge* att schulle beholde wdenn affgiffit, saa lenge hand holder Børnene wdj theris wmøndige aar till vnderholdning, som *forskrevet* staar.

Jtem, schall oc *Lauritz* oc *Tyre* holde samme baade Børn till vnderholdning, *Kaast*, *Kleder* oc erlig vptuchtisise, till huer bliffuer 12 aar gammill, oc ther for intid quite aff theris y noger mode.

/10r/ Anno 1572

<Schiiifte effter *Christoffer Lauritzenn*>

Thennd 26. Februarij tiill *Peder Laurssenn Bager*, *Neruerindis Andris Saxssen*, *Hans Nielssenn*, *Raadmend*, *Jens Krogemager*, *Rassmus Bager*, *Rassmus Schriuer*, *Diidrich Nyemand*, *Pouill Klenssmed*, *Oluff Ipsen*, *Per Kempe*, *Borgere*.

Samme tiid *Skifftedis* effter *Christoffer Lauridssen*, hues hans tuende børnn tilfalt epter hans død, *Lauridtz* oc *Giertrud*. *Neruerindis samme* børns tuende morbrødre *Per Jpsen* y *Jonstrup* oc *Jens Ipsen Schreder*. *Werge* till *forskrevne* Børnn att were bleffne nu ombedne aff *Steffadere*nn oc moderen oc moderbrødrene thisse mend:

Rassmus Olsen Bager, *Werge* till drengenn.

Oluff Jpsenn Schreder, *werge* till pigenn.

Først er offuerslagit allt Jndhau guodz, huert Slags Boskaff for sig, alt rørin-

dis guodz, Jtem Sølf oc allt andert, Som y boid for*fandis*, wurderit for peninge oc beløb in Summa – 180 mk., Som tilkomer Moderen oc baade børnene.

Jtem, gaarden, Som er thend bygning, børnens moder nu wdj boer, Sýnden for Scholens gord oc tuert offuer fra Heming Jonssens gord, er wurderit forudenn grunden, Effter som samme bygninger nu for fanndis. Er satt for – 400 mk.

Ther emod *fandis* thenne geld att betallis aff Boid, først wdj Holland, Som Salig Christoffer wor skjýldig for thend skade, handtt war wdj kommen for *thet* mandrab, Summa – 5½ enchild daller, Som nu samtøcktis, att the Schall staa til videre besched, att nar the schall betallis, schall *thet* ske mett Børnenis formønders widskaff oc tha betallis off moderns oc baade børnens tilsamen.

Ennd andenn geld y mynntt – 20 mk.

Thisse 20 mk. giæld, affkortede aff *forskræuene* 180 marck, er igenn – 160 mk. att delis mellom moderen oc børnene. Ther war oc ett paar kleder *wurderit* for – 10 daller, vor Carinnis. *Thennom* samtøcktis hende att beholde quitt, oc Christoffers bør[n]ssens faders Kleder, Som icke hagde weritt megit Sønderlige, hagde hun y sin trang brugitt Sig oc Børnene til vnderholding oc beste etc.

/10v/ Ther war oc nogenn faa Suin wed 6 eller 8 smastøcke. Bleff beuilgit, att Peder oc Moderenn *thennom* beholder, børnenis anpartt quit att nyde till børnenis vnderholdning, oc Peder ther emod att handle well oc Christelige mod moderen oc børnene, Huilckit hand oc nu loffuid oc tilsagde. Jtem, Aff alt Jndhau guodz, effter som werderit er oc *forskræuet* staar, tilkommer bade bornene først – 80 mk.

Jtem, wdj gardenn tilkomer baade bornene – 200 mk.

Her om bleff nu saa samtøcht, Att Peder oc Charinne mue *annamme* oc beholde børnsens anpartt Jndhau guodz effter thend vurdering, som giortt er oc før er melldt,

Sammeledis theris anportt y gordenn att bliffue staaende hos *thennom*. Samme anpartt aff gord oc guodz schall Peder oc Moderen beholde vden affgiftt. Oc saa hues thend leýe aff børnsens anpartt y gordenn kand belange, Som er halff leýe, Schall hand oc were forschaanid for. Oc *ther* emod schall Peder were forpflichtid att holde *forskræuene* tuennde børnn till Klede oc føde, drengen til hand bliffuer – 12 aar, oc pigenn till hun bliffuer fiortten aar.

Jtem, nar thisse aar ere forløbene, hues att Peder beholder børnsens federne lenger, schall hannd *thet* haffue *meth* bornens formønderis willie Oc samtøcke, effter som the *ther* om tha kunde forennis. Oc adkom[st] breffue paa

samme gord Samtøcktis nu att indleggis y byes giemme bornene till et vnder pantt, att theris federne aff gord og guodz schall *thennom* fult oc vbeschaarid vdrettis till Lauge aar vdenn ald theris schaade, Som før er rørdtt, Oc thend anden halue part gord them ther for till vnderpanntt etc.

/111/ Anno 1572

<Schiffte mellom Herluff Persenn Oc hans Børnn>

Thennd 12. Martij till Herluff *Persen*, Neruerindis Andris Saxssen oc Hans Nielssenn, Raadmend, Jørgenn Hannssen, Jens Krogemager, Hanns Diidrichsen, Claus Tysk, Borgere.

Samme tiid Schifftedis til *forskreuene* Herluffs mellom *hannom* oc hans thrende Børnn, hues *thennom* tilfalt epter theris Moder, [hul i teksten], *forskreuene* Claus Tyskis søster. Oc bleffue nu thisse mend till møndede att were werge till *forskreuene* børnn, Som ere Hanns Diidrichssenn, werge till Niels Herluffssenn, Claus Tysk, werge till Peder Herluffssenn, Riichardus Schreder, werge til pigen Marinne Herluffis datter.

Først forhandlid om gieldenn wdj saa mode, att ther fanndis ingen tilstaaendis giell, vdenn att Claus Tysk war skyldig – 39 mk. aff hans *federnne* gord, Som kom Jnd till Herluffs bood.

Ther emod fanndis geld aff Boid att betalle – 40 mk., Huor om nu *samtøcktis* saledis, att Herluff schall *annamme* aff Claus thend *forskreuene* tilstaende geld oc betalle thend andenn geld, som aff boid schall vdleggis, oc ther mett er geldenn klaer, Saa børnene er ther wdj wbesuergedede.

Ther er forhandlid om Jnddau guodzit oc børnenis anpartt wdlagdt, som her effter føllger.

Tilfaltt alle børnene *thette* *effterskreuene* Kaaber

Først Kaber grýder ware 5 tilhabe, smaa och store, alle gaffnn giørinde, weigde alle tilsammen – 40 scholepund Oc Jndlagdis y en Kiiste till alle børnenis beste oc findis hos faderenn wdj beuaringh.

Jtem, tilfaldtt Børnene alle try enn Kaber Kiedill, wor megid brugitt oc weigde – 8 scholepund. Den *samtøcktis* Herluff att mue beholde, Oc *ther* emod schall hand giffue Børnene wdj sinn tid 6 pund gott nyt kellekaber. /111v/ Jtem, war ther enn brøgekiell, Som weigde – 3½ lispund, kom børnene ther aff – 21 schollebundtt.³⁵ Thennd *samtøcktis* oc Herluff att beholde, oc hannd schall giffue børnene y sin tiid gott nyt kellekaaber – 12 scholepund.

Børnssens eigid thin war *thette*

Thu tinfad, ett ørefad, 2 Salt sirchenn, gott thinn, weier – 5 pund.

35 schollebundtt, læs „skålpund“.

Jtem, tre tinpotter, thend ene logløs oc en halff pott, weier – 8 scholepund, lÿpsk thin.

Enn høÿ liusse stage mett en pibe.

Jtem, ett messing beckenn.

Børnenis linkleder

Ett par blargarns lagenn, baade – 1 mk.

Ett andet par blargarns lagen for – 2 mk.

End ett andet par blargarns lagenn for – 2 mk.

Enn blargarns dug – 12 sk.

Enn blarandet groff dug – 1½ mk.

En tueschefftid dug – 3 mk.

Et høgarns lagenn – 1½ mk.

Ett gamillt grofftt lagenn – 4 sk.

Jtem, 2 gamle houidkle[der] oc ett Snippekle[de] – 2 mk.

Ett pude War – 6 sk.

Summa thisse børnenis Kleder – 14 mk., 6 sk.

Oc finndis hos Herluff ÿ beuaring.

Børnenis Sengeklede

Enn Rÿe for – 3 mk.

Et gammilt sengkle[de] for – 8 sk.

Tu gamle Senngkle[der] for – 2 mk.

/12r/ Ett benckedyne war for – 6 mk.

Ett andet gamilt benckedyne war for – 1½ mk.

Ett Nÿtt sengeklede for – 2½ mk.

Summa – 15½ mk.

Jtem, alle feigre kleder ÿ boid, Sengedyner, houiddÿner, hiuende, bennckedyner, beløff in Summa – 56 mk., huilcke kleder Herluff beholt børnenis anpartt, oc hand schall betalle børnene meth gode feigre kleder efter gode mendz wurdning theris ahndell aff forskrevne Summa, Som er – 28 mk.

Jtem, tilfalt børnene aff theris moders gangekleder enn rød engilsk kiortill oc enn blaa gammill kobe, kiortelen for – 10 mk. oc Koben for – 4½ mk., Som Herluff schall thennom betalle. Oc hand fick selff ther emod en bronn kiortill oc enn gamill sortt kaabe efter lige wurdning. Oc hand hagde selff ingen kleder, som nogid duede, vdenn enn Sortt kaabe, som vntis hannom forlodz att beholde.

Jtem, alltt trewerch ÿ boid, item enn Ko, thu Øgh, enn baad, Jernnfang etc. beløff aldsammen – 65 mk., huilckid Herluff beholt, oc hand schall ther emod betalle børnene theris ahnpartt, Som er – 32½ mk.

Summarum hues Herluff bliffuer alle sinne børnn schÿldig for theris mø-

derne wdj Jndhau Rørindis guodz – 104 mk., 14 sk. Thenne Sum kortid aff 12½ mk. leigelønn till Børnenis houide, Som finndis anden stedz widere. /12v/ Besched om er igenn – 92 mk., 6 sk. Thennom kommer hos theris fader Forudenn hues guodz, icke bleff werderitt oc hos hannom finndis, som før er rørdtt. Oc schall børnenis Møderne thennom vdleggis entenn mett rede *penninge* eller gott guodz oc beste boschab effter Dannemendz verdering till gode Nøige wdj alle mode.

Jtem, Finndis besked, att Anno 1570 Thend 2. dag Nouembris Bleff Herluff Persens gard wurderit for – 450 mk.

Ennd bleff wurderitt Kirstine Per Thuissens hus oc bolig for – 300 mk.

Enn haue heffdt vdenn bjenn for – 600 mk.

Om *forskrevne* gaarde oc Jordegudz er saa samtøckt: Oc Herluff, børnenis fader, wed tog oc hannom samtøcktis att mue *annamme* oc beholdde Lejenn aff thend Kirstine Peder Thuisens gard, huad *ther* kand aarligen affkomme, Thesliget børnenis anpartt, Huad thend gaard kand schyllde, Herluff self jboer. Samme Leie Schall Herluff vpbere oc *ther* aff koste paa *forskrevne* bolige thennom att bygge oc forbedre, Saa the holdis *meth* god heffdt ved lige oc icke forargis vnder thend wurdning, *ther* paa er giortt, Som før er meld. Oc schal hand holde *samme* leie oc hues bekostning, hand gjør, paa klaer Register oc gott Regnskab, att alting findis billigt effter gode mendz skellige tække oc icke anderledis att ahnnschriue hans børn til forkortt vdj *nogen* mode. Och thett saa schulle holdis thennom emellom wdj 6 aar. Oc nar the 6 aarer ere forløbne, huad Leje Som arlige er bekommid aff baade *forskrevne* bolige, /13r/ Oc icke forbygdtt er, thaa at komme børnene til beste theris anpartt *ther* aff. Oc tha schall forhandlis *meth* hannom aff samme beholden Leie *nogen* vederlaugh med theris vnderholdning y theris vmøndige aar *meth* børnenis formønders samtække, Som billigt er paa baade *sider*, Om the vpdragis hos hannom till theris Lauge aar, tiill Huilckenn tiid Herluff schall thennom forsiuffne mett *klæder* oc føde oc erlig vptuchtilsse oc *ther* wdj *nogit* hannom att betenckis, som for er Rørdt.

/13v/ Anno 1572

<Schiffte effter Michild GuldSmedtt>

Thennd 1. Maj till Peder Guldsmetz, som nu haffuer Salig Michill Guldsmetz effterleuersk till hustru, Giertrud, wore neruerindis forsamlede effter Rasmus Hannssens Bÿfogidz befalning oc samtække: Andris Saxssenn, Raadmand, Oluff Heliessenn, Jens Krogemager, *Mester* Henndrich, borgere. Jtem, Michill Gu[1]dsmedz broder wed Naffnn Tulle *Perssen* y Herninge vdj Schanne Att forhandle Schiptte effter Michill Guldsmetz, hues hans børnn kunde mett rette tillfalde. Oc till samme Børns werge bleff Først om-

bedne thisse mend: Oluff Helliessenn, werge till Marinne, Jenns Krogema-
ger, werge till Pernille, oc forhandlidis, Som her effter følger.

Først Bleff forslagenn Michill Guldsmedz geld, Som beløb epter Registers
Liudilse, ther paa nu fremlagdis.

Enchild daller – 51 daller, 1 ortt.

Dannske penninge – 30 daller, 1 mk.

Summa er – 80 daller, 1 mk.

Ther aff wor att kortis oc till hielp att betalle, som Michill tilstaar aff Sa-
lig Knud Guldsmedz broder, Anders Michilssenn vdj Schanne, oc Michill
hagde y sin wellmacht forstracht paa thend bolig, hus oc Jord, huos Boill
Niels Kocks paa Kogeholmen, som hand hagde kiøbt aff Anders Michilssen
oc betalde paa kiøbid Summa – 15 daller. Bliffuer gelden beholdenn – 66
daller, 2 mk., huilcked Giertrud, forskrevne børnns moder, holt wed synn
Salighed att were saa y Sandhed.

Ther nest bleff forslagid Boo oc Boschaff, lidet oc megit, intid vndertagit,
oc giort en viss taxt paa, effter som det nu y Boid forfandis, tha kunde thet
forslae wed – 80 daller, altt sammen taxerit y thet yderste. Oc ther effter
anseett leilighed mett /14r/ guodz, gellid oc anden wilkar, paa ferde war,
bleff Per Guldsmed oc forskrevne Giertrud meth børnenis faderbrøder³⁶ oc
formøndere saa till ens, att the haffue effter theris eigen gode samuittighed
loffuid oc tilsagdtt begge Salig Michil Guldsmedz forskrevne børnn for the-
ris federne in Summa – 30 mk. danske peninge oc thennom samme Sum-
ma wdrette, nar the behøffue till theris lauge aar. Her foruden schall Peder
Guldsmed holde samme Børnn, til the bliffue huer 12 aar gamle, till daglig
klede oc føde oc erligh optuchtilsse oc ther for intid affquitte vdj theris fe-
derne y nogen mode.

Jtem, formidilst intid Jordegotz eller andet nøyactigt wederlaug vor att ind-
stille forskrevne børnn till vnderpantt for samme federne, Er samtøcht, att
altiit schall Peder Guldsmedz boo were oc bliffue thennom for fuld be-
taling først oc fremerst for nogen andenn ther aff att vdleggis oc betallis
mett thet beste oc Redigste guodz forfindis att holdis ther vdj schadislosse
vdj alle mode.

/19r/ +

Anno dominij 1573

<Ionn Nielszen Oc Thomas Sommer>

Thend 28. dag Januarij Thill Jonn Nielsen wore neruerindis thisse danne
Mend: Madz Laurssen, Raadmand, Heming Jonssen, Jørgen Sanderssen,

36 Da endelsen er rettet fra -re, menes nok „faderbrøder“ (i ental).

Rassmus Olsen Bager, Oluff Hellisen, Frantz Perssen, Hans Therning, Anders Erichssen, Jenns Holm, Tilbedne att offueruere enn Wenligh Contractt mellom forskrevne Jon Nielssen oc hans Suoger, Thomas Willumsen Sommer, Om thend theris gord, Som the sammen hagde, Oc Jon Nielsen nu selff iboer her y Helssingør. Oc er den bygning oc heffd alenne ther paa findis, [da] Jorden hører the Oxer³⁷ til.

Oc bleue fordragne wdj saa mode, Att Samme Mend hae epter begge forskrevne parters bønlig begiering offuerweridt oc anseett alld leilighed, huos forskrevne gord nu begiiffuer, oc som denn nu forfindis, Oc saa handlid thennom emellom, mett beggis theris eigenn Samtøcke oc gode nøige, Att alt hues anpartt, Som forskrevne Thomas Sommer er tilfalden meth rette, oc hannom tilhørde y forskrevne gord, haffuer hand selffuilligen vpdragitt oc Solld til sin Suoger, Joenn, Mett eigenn frii willie. Oc schall Jonn giiffue hannom ther for in Summa – 250 march danske, regnid mynthens som før gick, huer march 16 sk. danske. Oc Samme Sum loffuid Jonn att betalle til Thomas, halffdelen til nestkominde poske oc andenn halue dell oc Sidste pening til Sanctj Laurentij dagh først kommindis, Oc tha thennom vdrette til forskrevne Thomas vden alt hinder. Ther mett gaff the huer andre theris haand Att holde wbrødeligenn, Och Thamas loffuid att giiffue Jon foruar ring meth breff oc Seigill till thinge, Som thet sig bør.

Forloffuere for Joenn, till Thomas, er Rasmus Bager oc Jørgenn Sannder sen oc rachte handd till hannom for forskrevne Sum att betallis, som for er rørdtt.

/19v/ <Oluff Brendewins Hustruis møderne>

Anno dominij 1573 Thend første Onssdag wdj fasten [4. februar] till Oluff Perssens vore forsamlede Andris Saxssen, Madz Lauridssen, Raadmend, Claus Nielssenn, Byfogid, Niels Søffrenssen, Franndz Perssenn, Oc Oluff Hellisen, Borgere.

Tha Bleff forhandlid mellom Niels Sørenssen Oc Oluff Perssen om Oluffs hustruis Charinnis møderne effter Schipte bogens Jnnehollid, Som hennde er tilfaldett effter henndis moder, Margrette Suerdfeigers.

Først lod Niels forstaa om thend gaard, Oluff nu iboer, Som for dum wor Marckurd Jørensens, hans hustruis Charinis federne gord, att Niels vil le vnde oc vplade samme gord til forskrevne sin Suoger, Oluff Perssen, hues hendis møderne belanger ther vdj hannom meth att betalle. Wor oc Neruerindis Niels Sørensens hustru, Charinne, oc hun bekende, att thet er meth hendis fulde samtøcke, att Oluff Persen thend bekom, dog hun Sig

37 „Oxer“ refererer til adelslægten Oxe.

wille forholde att adnydit y thend gord paa Biergid, som Niels oc hun nu iboer. Oc her efter alld leilighed offuerueidtt bleffue Niels Oc Oluff offuer ens *meth forskrevne* mendz middell oc Charinis samtøcke, att Oluff schall giffue Niels for *samme* hus oc gord, Som *thet* nu forfindis Summa – 620 mk. danske, regnid mynthen Som for vor gengse. Oc ther paa gaff huer andre theris haand. Ther nest Offuer beregnid alt Charinis *møderne* efter Schipte bogens Jnnehold, beløff in Summa – 217 mk., 11 sk., 1 albus.

The affkortede aff *forskrevne* Sum, bliffuer Jgen – 403 mk., Oluff bliffuer skjldig. Ther om saa samtøcktt, att Oluff betaller till trede terminer: Først till poske nest komindis en tredie part – 134 mk., 5 sk., 1 albus, thend anden *then* anden poske, thend tredie till tredie poske. Oc ther *meth* allting *thenom* klart emellom wdj alle mode.

/201/ <Rassmus Schriiffuer>

Anno 1573 Thennd 16. Februarij till Rassmus Schriiffuers, Neruerindis Andris Saxssenn, Raadmand, Jørenn Sanderssen, Franndz Perssenn, Oluff Helissenn, Oluff Jpsenn, Borgere.

Tha samme tid forhandlide Rassmus Schriiffuer om sin Steffsønns Jøren Jorgsenss federne *effter* Schiffte bogens Jnnehold, Oc hues, Rassmus bleff drengenn vdermere skjldig, findis her antegnidtt.

Først vdj huitt Sølf att were skjldig – 5 Laad.

Jtem, som findis vdj Schiffte bogenn besched om tre Store kaaber kelle, huor aff drengenn kom in Summa – 11 daller y myntt.

Oc samme kelle war nu icke alle tilstede. Der hagde Rassmus nu enn brøge kell, stod y leridt, Stoer wed – 2½ tønde. Oc *forskrevne* mend denn nu besae. Samme kiedill Oplod Rassmus till bornid, Saa den schall tilhøre bornid alenne, oc ther paa schall barnid legge fra Sig till Rassmus – 3 mk. Ennd er Rassmus drengen schjldig for 7 tønder Saltt, tønden 3 mk., er – 21 march. Eller betalle y Sommer mett 7 tønder saltt igenn. Ennd er Rassmus drengen Schjldig – 6 mk. aff gange kleder.

Jtem, Om the 5 laad huitt Sølf att wiide thenne besched, att Rassmus hagde lagdtt y steden en sølf stob, huilckenn icke war nock for *thet* huide sølf, saa bleff hand skjldig – 5 lod. Saa *annammet* Rassmus *samme* stob Jgenn, oc hand er barnid skjldig *thet* huide sølf, som bogen Jnneholder, oc er – 16 lod. Oc hann lagde y steden for samme 16 lod ett forgylltt belte till wiedere beschedtt.

Jtem, aff hues *penninge*, Jørenn Sandersen oc Lissebett Hans Pouils[ens] wore skjldige till Kirstinis bo, Som /20v/ Skiiftid vduisser, Oc wor – 323½ mk. danske, kommer drengen hos Rassmus aff samme *forskrevne* Summa – 161 mk., 12 sk.

Ther aff kortis, Som Rasmus tilkom aff drengen paa Jordegudoz effter Schiptte bogens Jnnehold – 15 mk.

Huilcke affkortede bliffuer jgenn, Som Rasmus er drennge[n] skjøldig her aff, Summa – 146 mk., 12 sk.

Ther nest beregnid, hues Rasmus haffuer opboritt aff drengens tre boder y Oluff Fogidsuendz strede, Som Rasmus beregnede første aar, aff huer y tre boder 7 mk., er – 21 march.

Ennd sidenn vdj 5 aar, huert aar aff huer Boid 12 mk., er om aarid 12 daller mÿnntt, facit – 180 march.

Summa paa husleie aff *forskrævne* Boder, som forskreffuitt staar, er – 201 mk. Saa beløffuer, hues Rasmus haffuer hos Sig aff *forskrævne* Rede *penninge*, Summa – 347 mk., 12 sk.

Her emod haffde Rasmus antegnid, Som handn hagde vdlagdt paa drengens wegne. Jtem, bekostning paa drengens hus oc bolige, Som handn hagde forbedritt mett anden vdgiifft effter hans Registers Liudillsse, Beløff – 211 mk., 4 sk.

Samme bekostning affregnid aff thend Summa, som før staar, Som Rasmus er dre[n]genn skjøldig. Bliffuer jgenn – 136 mk., 8 sk., Rasmus er end thaa skjøldig.

Ther nest forhandlid om thend gaard, Som Rasmus nu besidder, oc thend Bo ther norden hos, handn haffuer tagit leie aff, Oc tilhører *forskrævne* dreng. Huilckenn gord oc bo, Rasmus har nu brugitt vdj 5 aar offuer thend tiid, ther om finndis vdj Schiptte Bogenn.

/211/ Thesliget om hues Rasmus schulde haffue for drengenns vnderholdning, siden hans aar er vde, Saa att thett skulle were ther mett klartt mellem Rasmus oc barnnid. Huor vdj Rasmus hartt beklagitt icke att were betalldt. Ther for till enn forbedring for samme vnderholdningh er sam-tøcktt att kortte aff *forskrævne* Sum, Rasmus er skjøldig – 24 mk. peninge. Oc ther med er handn til fred Och alting ther mett klartt wdj alle mode.

Anno 1573 thennd 10. Martij till Rasmus Schriwers wore forsamlede Anders Saxssen, Madz Lauridsenn, Raadmend, Claus Niellssen, Bjfогitt, Jørenn Sanderssen, barnsens werge, Frandz Perssenn, Heming Jonnsen, Niels Barfod, Jorenn Hannssenn, Oluff Hellissen, Jenns Holm, Pether Markum, Cortt Schomager, Borgere.

Samme Mend besaa thend gaard, Rasmus Schriffuer iboer, som hans hustruis Barnn, Jøren Jorensen, tillkommer. Om samme gord er [han] megit forargitt offuer thend taxt, ther paa er giortt den tiid, Skiffte er sked mellem Kirstine oc hendis barn. Oc samme Mend sagde saa theris tække ther om, Att effter thend Leilighed sig er begiffuenn, tække *forskrævne* Mend

icke att kunde sige *forskrevne* gord wdj falld, att Rasmus skulle ther for bliffue barnnid skjlldig, Menn att bliffue staaende wed sinn macht effter thend wurdering, ther paa er sked. Oc saa Brøge kiell oc brøge kaer att høre barnnid till effter thennd wurdering, ther paa er sked, Som finndis vdj Schipte Bogenn.

/21v/ <Om Anders Loussens doters federne>

Anno 1573 Thend 27. Februarij tiill Morgrette Anders Lausens ware forsamlede Hanns Nielssenn, Fredrich Leiill, Raadmend, Claus Nielssenn, Bÿfogidtt, Jtem, Frantz Perssen, Rasmus Bager, Jørgenn Sanderssen, Peithen Markum, Niels Barfod, Borgere.

Thaa bleff forhandlid om Salig Annders Lausens datter Annis Federne, Effter som ther om finndis vdj Schipte bogenn indschreffuitt Anno 1565 thennd 7. Augusti, huorledis samme federne er hende wdlagddt oc betaldt. Oc ther er først att vpsøge, Huor oc finndis indsatt.

Først *forskrevne* piges federne for alt boskaff oc anndet røindis godz, som ther findis till widere besked, beløber in Summa – 478 mk., 2 sk. danske.

Ther emod sich nu pigenn wdj betalling først haldeleonn thend henndis federne gord, Som er hende før till vnderpantt foruissid for samme henndis federne. Oc nu bleff aldsammen gordenn wurderit aff *forskrevne* Mennd For – 550 mk. danske. Ther aff haffuer pigenn selff halff partt for henndis federne. Oc thend anden halffue partt, hun annammer ÿ betaling paa *forskrevne* 478 mk., 2 sk., som hennde tilfalt ÿ røindis guodtz, som *forskrevet* staar, Er – 275 mk. Samme halffue partt aff gordenn affkortid aff *forskrevne* henndis federne bliffuer Jgenn, Som pigen end tha rester aff hende[s] federne ÿ røindis godtz, Summa – 203 mk., 2 sk. For samme rest aff henndis Federne er hende tillwurderit *thette* *effterskrevne* jnndhaue guodz:

Først 4 grÿder, enn pannde, weigde tilsammen 30 schollepund, huertt pund 8 sk., er – 15 mk.

Enn kaaber kiedill, weigde 5½ pund, punidtt 10 sk., er – 3 mk., 7 sk.

/22r/ Jtem, wdj thÿynn, alt hues ÿ Boid fanndis oc wor ibland 9 schollepund mangott, er pundit offuer hoidtt regnid for 8 sk., war 46 scholepund, Er – 23 mk.

Enn kiiste for – 3 mk.

Ennd vdj kander oc andet saadant thinn, war 24 scholepund, punditt 8 sk., er – 12 mk.

Jtem, Messing, 18 Scholepund, *pundit* 8 sk., Er – 9 mk.

Jtem, hues Sølff, barnid er tilkomid effter henndis fader, oc Margrette hagede panttsatt Riichardus, Jndførde Riichardus till boid, Oc annammedis nu till pigens beste.

Jtem, hagde Hans Nielszen ett huit belte y pantt for 17 mk. Oc samme belte weigde, som Margrette mentte, 17 lod, lodit regnid 1 gammill daller, er y mynntt, som nu gar – 34 mk.

Saa ackorderit Fredrich mett Hans oc gaff hannom aff pigens Sølff en Sølffsked oc nøgit huit belte Sølff, giortt som dopper, Huilckenn sked oc dopper weigde 9½ lod, regnid lodditt 2 mk. Saa kommer Samme belte pigenn till, oc hun bleff Schyldig ther paa till boid 17 march, huilcke samme 17 mk. er quittedt hennde vdj henndis federne, Oc kommer vdj Summen att regnne, som henndis federne hennde vdleggis – 17 march.

Enn skiiffue wor paa lofftid – 5 march.

Sengen y Stuen meth fodskamill oc thet kandescaff y Stuen for – 12 march. Thennd lange kiistebenck vnnder winduerne y Stuen mett 2 rom oc Laasse oc enn sloppenck hos Kackiloffnen y Stuen for – 9 mk.

Ett sperlagenn wurdtt for – 2 mk.

/22v/ <Schiffte effter Lauritz Maer mellom hans Hustru oc børnn>

Anno 1573 Thend 1. dag Aprilis till Kirstine Lauritz Maaers wore forsamlede offuer Schiffte mellom hende oc Lauritzis tuende børnn oc saa hendis egne børnn thisse effterskrevne mend: Andris Saxssen, Madz Lauritssenn, Raadmend, Oluff Hellissenn, Rassmus Bager, Riichardus Wedderborn, Jørgen Sanderssen, Jørgen Hanssen, Hans Therning, Kortt Schomager, Jacop Krogemager, borgere, oc forsamlid, som her effterfølger, Børnenis wergemoll: Drengen Jørgen sin eigen werge, Annis werge nu tilbeden Oluff Hellisen, Charinnis werge Madtz Laursen, Boillis werge Andris Saxssenn. Oc schall widis att forskrevne drenngs Jørgens moder, thend hagde Lauritz først till hustru, oc hed hun Citzze. End siden hagde hand pigens Anis moder, hed Charine. Oc samme 2 børns møderne findis besked om y Schipte bogen Anno [15]64 thend 19. Januarij Oc war end nu y boidtt, Som oc theris federne schulde thennom nu vddelis.

Jtem, The thu Kirstinis børnn epter Lauritz Maer, kaldis Charine oc Boill, Oc thennom schulle nu vdleggis theris federne.

Saa findis, att the tu første børns Møderne for iordgotz oc indhaugotz er thennom tilmøndit – 60 mk. danske, pigen oc drengen lige gode, effter besked vdj forige Schipte. Samme geld oc møderne sagde Kirstine ingen raad at viide till att betalle, vden hues vdj hendis bo findis. End ther foruden fandis thenne geld att betallis aff boid.

Enn dreng Marine Krogrøgs Søns arffue guodtz effter Lauritz Mars haandschriifts liudilse – 21 mk. att forrentis om aarid meth 24 sk. danske. Oc war mand nu y mening, att same handschriift schall were daterit Anno [15]67, Bleff renten regnid paa 7 aar offuer alt oc er – 10 mk., 8 sk. Thj

handschriefften wor icke tilstede, Saa beløber handschriefft oc rennte, epter som giordis gidssing – 31½ mk. Ther paa vdgiuitt effter registers liudilse, som Lauridz hage Ladit anschriue oc bekostid paa drengenn, Summa – 7 mk. Er igen at betalle aff boiid – 24 mk., 8 sk. End y kiøbenhaffn – 6 mk. End Lauritzis iordeferd – 13 mk. Marine Monsis – 2 mk., 8 sk.

/231/ Jtem, her nest bleff *thette* her antegnid for hukommilse, att drengens faders Signette Ring aff Sølf, som nu bleff slagen eller knusid merckid sendis paa, Oc saa faderens belte *meth* taske oc kniiff, Som *thet* forfandis, anttuordedis dre[n]gen Lauritzis Sønn, Jørgen, att mue self nyde oc beholde. Jtem, gaff Kirstine nu tilkende, att hun hage y Boidt en liden forgylt borde, et kors oc ring met 8 par forgylte smaa spenge, huilkit Jørgenn *meth* børnenis formøndere samtøckte Kirstine att beholde, thj *thet* vor hendis festnegau, Oc ware *ther* mett tilfredt. Oc bleff *forskrevne* sølf altsammen werderit, beløff lige – 18 mk., regnid til 4½ *gamle* daller. Samme sølf oplod Kirstine til boid met eigenn frii willie, oc *thet* fich pigen Anne. Saa bleff Kirstinne saa tilsindtz, att *forskrevne* Anne fich *thet* vdj hendis Møderne, som her effter findis widere besked om.

Mod same Sølf samtøcktis Kirstine att kome tiill nogen wederlaug for hendis festnegau, oc her till bleff till neffnd brøgeredit 16 mk., Jtem enn Koo oc kalff 15 mk., er – 31 mk. Ther affkortid 18 mk. mod *forskrevne* festnegau Sølf, bliuer igen – 13 mk. Ther haffuer Kirstine self halff part, Saa bliuer hun schyldig till alt boidtt – 6 mk., 8 sk., Som findis her epter betalldtt etc. Saa bleff nu først forhandlid om the thu første Børns Møderne, som før er rørdt, oc *thennom* ther emod vdlagdt *thette* *effterskrevne*:

Først fich drengen for hans møderne ett lidett forgylt belte, war y boidt, weigde 15 lodt, loddit 2 mk., er – 30 mk. Oc anttuordedis drengen self y beuaring, oc *ther* mett er hannom hans Møderne betald.

Jtem, thend elste pige fich for hendis møderne *thet* *forskrevne* Sølf, 8 par spende, et borde sølf, søllie oc sko mett 7 dopper, et gamilt forgylt kors, weigde tilsamen 8 lod, huert lod 2 mk., 4 sk., er – 18 mk.

Ennd fich pigen en grøde oc en handpande, weigde 10½ pund, for – 4 mk. End thend halfftønde kell, som weigde 15 schollepund, for – 8 mk.

Thette pigens guotz findis saa beuarid, att *thet* sølf har *moderen* hos sig beigld, Oc *thet* *forskrevne* kaaber Lagde pigenn self y sin eigenn beuaring, oc *ther* mett er hunn hendis møderne betalldtt.

Sidenn er forhandlid om alle *forskrevne* børns federne oc først beregnid ald geld, nu er witterlig att betallis aff Boid; beløff – 46 mk.

/231v/ Saa wor nogenn tilstaaende geld, huilcken icke wor ald wiss att indbekommis, oc bleff thend wisse geld beregnid for – 9 mk. Huilcke samme 9 mk. affkortede aff denn geld aff boid, betalis schall, Bliuer gielt end tha

Jgen – 37 mk. giellid. Ther till *annammet* aff Kirstine, som hun wor schyldig paa brøgeredit oc koen, som før star etc. – 60½ 6½ mk. Bliuer igen att schulle betallis – 30 mk., 8 sk. gellid.

Ther om nu saa samtøcht, att Kirstine schall haffue att selge till samme geld et Ancker oc tros, nogenn koge garnn, russer oc pelle, Som taxeredis støckeuis, oc hun *thet* att beholde till lige wederlaug mod gelden, oc *ther* mett er *thet* klarrt.

Jtem, *fandis* oc nogit wueffuid garnn, huilckit Kirstine schall giøre ferdig, alt boid til beste till wider beskedt.

Thette *effterskrevne* guodtz till falld alle børnene att delis *thennom* emellom, *epter* andell, for theris federne:

Alle Børnenis Sengkleder

Jtem, enn Sengedynne for – 6 mk.

End enn Sengedynne for – 5 mk.

Jtem, en huid houiddyne for – 24 sk.

Ennd en huid *houit* dynne for – 24 sk.

Noch enn gamill huid dyne for – 12 sk.

Ennd enn gamill *houit* dyne for – 12 sk.

Jtem, et sengklede for – 3 mk.

Ett sengklede for – 24 sk.

Jtem, tho puder for – 20 sk.

Jtem, ett agedyne war for – 24 sk.

Jtem, et hiuende for – 24 sk.

Enn lidenn benckedyne for – 24 sk.

End trÿ hiuende for – 24 sk.

Ett hiuende for – 1 mk.

Ennd ett hiuende for – 12 sk.

/24r/ Alle Børnenis Lindkleder

Ett par lagenn for – 2 mk.

Jtem, ett par lagenn for – 24 sk.

Noch ett par lagen for – 24 sk.

Ett lagenn, wrent, for – 1 mk.

Jtem, et par lagen for – 1 mk.

Jtem, en dug for – 8 sk.

Noch en dug, *blarandet*, for – 8 sk.

Enn Nÿ dug for – 1 mk.

Jtem, ett handklede for – 1 mk.

Summa alle thisse Børnenis feigre kleder oc Linkleder beløb in Summa – 39 march. Oc drengenn Jørgen samtøckte nu alle Søstre att were lige gode *meth* hannom ÿ thisse kleder oc *andet* røindis gotz. Oc hues hans an-

partt ther aff belangede, bleff drengen strax wdlagdt, oc hand tog thet self
 y Eige[n] beuring. Ennd fich drengenn en kiste for – 3 mk.

Offuer alltt bliffuer Kirstine skyldig huer aff the tre piger for feigre kleder
 oc linkleder theris anpartt, oc annammede Kirstine thennom effter forskrev-
 ne wurdningh at betalle mett saadant gotz effter got folckis wurdning, nar
 the behøffue, oc findis hos hende att vdlegge huert pige barnn – 8 mk., 4 sk.
 Ennd pigenn, thennd største, enn kiste for – 3 mk.

Ennd bliffuer Kirstine the tuo piger, sine egne døtter, skyldig aff 3 kister
 – 4 mk., baade. Oc ther vdj beholder hun oc thend skiue y Stuen, staar vdj
 samme wurdning.

Ennd bliffuer Kirstine alle 4 børnene skyldigh aff en tresseng – 4 mk.

Ennd aff gamle tønder oc saadant treuerch bliffuer Kirstinne alle Børnene
 skyldig – 24 sk.

Ther emod schall Kirstine betalle Schriffuerenn for hans wmage. Jtem, for
 danstøll Som drackis y schiptid, oc hun kand ther om forenis mett børnene
 oc theris formøndere wdj sinn tidtt.

Jtem, deledis kaaber oc thin epter wechten oc loddenn, oc hues drengen til-
 kom, annammet hand self y sin beuring.

/24v/ Thennd elste pigis war thette effterskrevne

Jtem, enn kaaber grøde, weigde – 8 Scholpund. }
 Ennd enn grøde, weigde – 6 pund. } vor henndis federne
 Jtem, enn handpande – 4½ pund. }

Jtem, ett gammilt bløfad oc et gott tintalerkenn oc enn tinpot, weigde til-
 samen – 5½ scholepund.

The tuo mindste pigers wor thette

Charinis er thette:

Ett gott tinfad, Engelsk thinn, weigde – 6 bissmar march.

Enn tinpott – 4 bissmer march.

Enn kaaber kiell – 9 mk.

Boilis er thette:

En grøde, weigde – 7 pund.

Ett talercken oc et fad – 7 bissmer mk.

En pott – 4 bissmer marck.

Thisse tho mindste pigers kabere oc thin annammet pigernis moder till Sig att
 betalle thennom, nor the behøffuer, mett saa gott gotz epter skellig werd-
 ning, regnid march: Grøde kaaber – 3 sk. march, kelle kaaber – 4 sk., pund
 gott thin – 8 sk., pund mangott – 5 sk.

Om Lauritzis gangede er saa forhandlid, att ther fandis enn forid sort
 klede kiortill, Enn blaa gorneie, ett par buxer, ett bonnett, 2 filt socke. Thett
 fich drengenn self forlotz vd. Saa war ther Jgen enn sortt kappe, wurderit
 for – 15 mk. Thend kappe schall the tuo mindste piger beholde til beste.

Thend tredie pige fich enn gamill kappe met gullt foer vnnder, Oc ther till behollt hun henndis moders skrienn friitt.

Jtem, fandis y boid offuer alt 15 sider flesk oc en tønde kiød, huilckid drengen samtøckte sin anpartt att bliue hos modernn oc sine smaa sødskene thennom till beste att vpføde *meth*, oc hand intid *ther* aff begerede. Ther emod schall drengen haue friit hus [hos] Kirstine først till pindz dag, om hand *ther* bliffuer, Eller om hand *ellers* har behoff [for] natte leie, oc hannd stedis till gord tha att nyde vnderholdning en dag *eller* tre till skellighed.

Jtem, om pigernis vnderholding samtøcktis saaledis:

/25r/ Thennd Største pige att vnderholdis hos Kirstine, till hun bliuer 15 aar gamiill.

The andre tuo till huer *thennom* bliffuer 15 aar vden ald børnenis eigenn bekostning.

Ther nest om gorden er saa forhandlid: Gordenn mett hus og Jord er wurd for – 350 mk., før gich, Huilcken Sum dellt vdi tuo porther, kommer modern och alle børnene, huert paa sin anpartt – 175 mk. Alle børnenis partt dellt mellom broderen oc Søskne, Som er the 3 piger, kommer broderen paa Sinn anpartt – 70 mk. Huer pige – 35 mk.

Her om er saa samtøcht, att pigernis part vdi gorden besidder Kirstine quitt oc friit thend stund, hun hollder børnene hos sig, som for er melld.

Om drengens Jørgens port er saa forhandlid, att hand selfuilligen samtøckte effter hans beraad, att effterdj gorden icke kand delis y tuo porther, vil hand staa *ther* aff oc vpdrage gorden till Kirstine oc hans Sødskenn. Oc beuilgede om *forskrevne* hanns anpartt *penninge* saaledis mett dannemendz Raad, hand *ther* om bad, att the staa hos Kirstine først vdenn ald Leie till *Sanctj* Michils dag først kommindis. Bliffuer hand sindz att lade *thennom* staa fremdelis Tha att forenis *meth* hende oc hendis werge, effter som the tha kunde enns worde om en billig affgifft. Bliuer hand oc sindz att wille opbere Samme *penninge* oc *thennom* self forsiune Tha att sige hende loulig till vdi tide tilforn oc hun tha at betalle hannom vdenn ald forhalning.

Jtem, war vdi Boid nogenn føie Jernuare, som wor enn tendsle mett tu eler try andre støcher Jernfang, wor icke Sønderligt werrt. Samtøcktis Kirstine att beholde oc *ther* emod Jørgenn att beholde hans faders werge, hues the forfindis etc.

/25v/ <Peder Mueris Barnns guodtz>

Anno 1573 Fredagen thend 12. Aprilis Neruerindis Claus Nielssenn, Byfogit, Mett nogne aff Borgerne. Tha forhandledis om Salige Peder Muris barns møderne oc federne arffue. Oc epter samme barnns moder, Anne, war affdød, var intid Schipte giort, Saa att barnid, som kaldis Eline, wor intid vdlagdt, oc intid guodtz war heller *beschreffuit*, Saa *ther* om war ingen kund-

skab. Oc bleff forhørdt thennd quindis Charinnis ordt, som Peder Murer Sidst hagde till hustru, saaledis etc.

Først bekennde Charine Per Mueris, att ther fanndis vdi Per Mueris bo, ther hun kom ther Jnd, thette guodtz:

Først 2 offuer kiortle aff Engilsk, thend enne verderit for – 5 daller, thend anden for – 11 mk.

Ennd enn Vnder kiortell, Som Per gaff hende, oc war en icke megit werdt Sortt kabe, god som – 4 daller.

Jtem, tre sengedyner, thend enne sold for – 2 daller, the tuo ligge tilstede, wor icke verderit.

Jtem, 2 houiddynner oc 5 par lagen.

Jtem, 4 gryder, 3 tinfad, 6 tinpotter.

Enn brøgge kell god som – 24 mk.

Ennd tuo gamille kaaber kelle for – 22 sk.

Jtem, Enn ko oc kall for – 9 mk.

Jtem, 3 Sølfsskeder, tilsammen for – 15 mk.

Jtem, rede peninge – 30 mk.

Ennd gamle daller – 5 daller.

Ennd 2 sengdynner – 4 mk.

Ett kandeskab – 6 mk.

Ett foelebord for – 2 mk.

Jtem, 3 hiuende for – 24 sk.

Jtem, epter leigheden bleff giortt taxst paa allt thette forskrevne guodz, Som baade war vdi Peders boo effter forskrevne /26r/ barnns moder, Saa oc nu fandis tilstede effter Peders dødt, Oc bleff sett att were werdt Summa – 191 mk. før gich.

Aff thette forskrevne godtz tilkommer Peders Barnn, forskrevne Elline, helten epter forskrevne hendis moder, Anne, Oc thennd andenn halue partt tilfalder barnid halffdelen wdj sitt federne.

Ther nest thennd gord, Per nu ibode, som thend nu forfandis, oc bygningen er gandske megit forfalden oc wduelig, er wurderit for – 80 mk. før gich.

Ther aff hagde barnid halpartt sit møderne, Som er – 40 mk. før gich.

Saa war nu intid guodz y boidtt, ther dueligt war att betalle barnid meth for hendis møderne eller federne, vdenn hues gordenn kunde tillange. Oc ther fore nu saa forhandlid, att samme barn schall beholde forskrevne gord for federne oc møderne. Oc barnssens werge, forskrevne Claus Nielssen, schall raade for samme gord thend at bort leie oc opbere leie aff. Jtem, aff leienn at bygge oc forbedre gordenn oc alting holde til got regenskaff Oc saa ther aff att vnderholde oc forsuffne barnid epter leilighedenn. Oc alting wende til thet beste mueltt kannd were.

/26v/ <Andris Schottis guodtz>

Samme Dag forskrevne Mend besaa oc werderit, Wdj Claus Niensens nerue-
rilsse, thend grønne Schotte quindis Annis gotz, Som war bleffuet effter
hendis hosbonde, Andris Schotte, Gud hans siell haffue, Som døde vdenn
Liffs arffuinge, Oc ther for hans hoffuit lot falden till Kongelige Majestet
etc. Oc fandis thette effterskrevne guodtz:

Først Enn bröggekiell paa 32 schollepund, war gammill oc brugid, wurde-
rit for – 15 mk.

Jtem, nogen smaa pibekaar oc en Saa oc nogit andit Brögge redskab for – 2
mk.

Enn quernn for – 1 mk.

Et kanebord for – 5 mk.

Enn kiste – 1 mk.

Ennd enn kiste – 1 mk.

Enn gammill tressenng – 1 mk.

En liden kaaber kiell mett greue, 2½ scholepund, wurderit for – 15 sk.

Ennd en liden kell for – 15 sk., weigde 2½ scholpund.

Enn grÿde, 5 schollepund, pundit 6 sk., er – 30 sk.

Enn messing kiell meth en Jerngiord – 2½ mk.

End en Smaa kelle – 1 mk.

End 2 smaa kelle meth benn – 1 mk.

Ett lidit beckenn – 8 sk.

Jtem, thin vdj smaa fad, gamilt, onnt oc got, mett enn tinkande oc enn tin-
pott Oc 2 smør fad, weigde tilsamen 20 scholpund, pundit 8 sk., er – 10 mk.

Kanebordet ÿ stuen – 4 mk.

Skiiffuen ÿ stuen, war gamill – 12 sk.

Enn kiste wed bordendenn for – 4 mk.

Ennd en liden stackid kiste – 12 sk.

Summa Lateris – 54 mk., 4 sk.

/27r/ Enn sengedÿne for – 3 mk.

Jtem, 4 gamle sengklede oc teppede – 3 mk.

Linkleder, altsammen for – 10 mk.

Bennckleder for – 24 sk.

Jtem, hagde Andris Schotte ingen gangekleder, ther kunde nogit were werd
att wurderis.

Oc hagde hustruen ingen anden kleder end tuo kiortele oc enn kaabe, som
war gamle oc Sledttne, Som nu besa[a]is oc ware icke megid werde, dog ep-
ter wurdning kunde gellde wdj dÿriste – 20 mk.

Ennd fanndis vdj boid et lidet gammilt forgÿltt belte, gamill gerning, weig-
de 11 laad, Oc et lidit forgÿltt kaars meth en lencke vdj, war 3 ladtt, er tilsa-
menn 15 laadtt, huertt laad wurderit for 2 mk., er – 30 mk.

Summa Lateris – 67½ mk.

Summarum allt Jndhau gotz oc Boskaff, Er – 121 mk., 12 sk.

Jtem, wor ÿ boid ingenn rede peninge att Deele.

Saa fanndis thenne geldd att schulde betallis aff boid, som fanndis nu beuiselig oc effter registers liudilse jnn Summa – 48 mk.

Ennd Anndrisis Jordeferdtt, kostid aldsamen – 20 mk.

Summa ald geldd – 68 mk.

Geldenn affkortid bliffuer beholdet, Som kommer till Kongelige Majestæten halffpartt oc Jesper anden halff part, er in Summa – 53 mk., 12 sk.

Er huer partt – 26 mk., 14 sk.

Saa er nu saa forhandlid, at thend hosbonde, Anne nu haffuer mett naffnn Jesper, schall betalle Claus Nielszen paa kongelige Majestæts wegne til Sanctj Michils dagh nu først kommindis the – 26 mk., 14 sk., Som kongelig majestæt /27v/ Er tilfaldenn aff hanns Boo Effter breffuis Jnneholld thennom emellom her paa at giøris.

Jtem, samme peninge haffuer Jesper betalld til forskrevne tiid oc thermin, Oc hand ther for er quiterit etc.

<Schiiifte effter Lauridtz Olssen>

Anno 1573 thennd 15. Maj til Jep Søffrenssens oc hans hustruis Charinis, Salig Laurits Ollssens effterleuerske, wore Neruerindis thisse effterskrevne Erlige Mennd: Andris Saxsen, Madz Laurssen, Raadmend, Claus Nielszen, byfogidtt, Rassmus Bager, Albrit Jørensenn, Jens Holm, Anders Bager senior, Broder Jensen, Jacob Krogemager, Franndtz Perssen, borgere.

Samme tid bleff forhandlid wenligt Schipte epter forskrevne Lauritz Olsenn, hues hans børnn kunde effter hannom tilfalde, oc samme børnn kaldis: Jacob, hand er sin eigenn werge.

Jenns, hanns werge Morthen Schriffue[r].

Oluff, hans werge her Jørgen ÿ Grestedt.

Anne, henndis hosbonde her Jørgen ÿ forskrevne Grestedt.

Først bleff geldenn benefnd oc registerit, som epter føllger:

Først Peder Hoffmand Som hand nu self neruerindis kraffde, oc the bestode – 24 daller mynt, 3 mk. dalleren.

Ennd anden geld, aldsammen nu beregnid, beløff – 4 daller mynnt, 3 mk. dall[er]en.

Jtem, thennd gaard, som Charine nu iboer, er frij eiendom, som thennd nu forfindis, hus oc Jord wurderit for – 400 mk.

Enn haw gerdle hos Oluff Bager for – 18 mk.

/28r/ Jtem, effterdj att ther fandis modelig boskaff, beradsloge sig sammen Jeppe oc Charine, Samptt alle børnenis werge oc formøndere, oc bleffue ens

at tillmønde oc vdloffue alle bornene en genant Sum for theris federne wdj allt røindis guodtz. Oc Effter allis theris beraadt oc gode samtøcke bleue [de] ens, att Jeppe oc Charinne schall giue alle *forskrevne* Børnn for theris federne wdj alt røindis guodtz, Brøgeredett oc alltt andett y mett bereg-
nidtt Summa – 16 daller mynt, som er 3 mk. enn daller regnidtt. Oc jcke kunde boid mere taale eller were formuendis at till møndis børnene oc theris federne vdj røindis guodtz, som *forskrevet* staar.

Ther nest er forhandlid om *forskrevne* geld, som beløber – 28 daller myntt, huer daller 3 mk. Huilckenn giellid ingen raad war till att betalle vdenn aff Jordeguodzit eller *forskrevne* boschaff. Ther fore nu samtøcktt paa alle sider mett the vmøndige børns wergis beuilling, Att børnenis anpart geld, som er 14 daller myntt, thend *annammide* Jeppe oc Charine till thennom at betalle *meth* theris eigenn anparttt gelld. Oc ther emod beholder the saa mange peninge till thennom aff thend Sum, børnene er till møndett epter theris fader, som før staar. Oc Peder Hoffmandz gelld samtøckte Peder selff att giue Jeppe dag paa till pindze dag igen komminde vden alld affgiifft. Jtem, børnenis annportt geld, affkorttid aff thend Sum, thennom er tillmøndit for Jndhau guodtz wdj theris federne, som før er melld, bliffuer jgenn, som alle børnene tilkommer for theris anparttt federne y indhau gotz, Summa – 6 mk. regnid for tho daller, Huilcke Jeppe och Børnenis moder haffue hos Sig oc schulle wdrette børnene y sin tiid. Oc saa haffue alle børnene icke mere inde hos Jeppe oc theris moder, Charine, end samme – 6 mk. aff Jndhau guodtz, Oc ther till allis theris anparttt aff gorden oc hauenn, som her effter findis om samme gord widere beskedtt. etc.

/28v/ Jtem om gordenn nu saa samtøcktis, att Jeppe schall thennd besidde quit oc frij wdj 2 aar oc icke giffue till børnene nogenn leie aff theris partt. Oc the thu aar att schulle først ahngaa nu komminde Sanctj Michils dag. Oc Jeppe thes emellom att schulle bygge oc forbedre paa gardenn oc ther mett icke lenger forhalle, menn strax begynnede, *effterdj* gardenn er nu megit forfaldenn. Oc hues hand *therpaa* forbedrer att anschriue oc føre vdj sin tiid til got regenskab epter dannemendz skellige tøcke. Oc samme forbedring komme *hannom* oc Charine til beste saa well som børnene epter theris andell.

Jtem, nar the thu aar ere forløbne, tha schall Jeppe giiffue aarlige Leye aff ald gorden, emeden hand thend besidder, huert aar – 24 mk. danske. Oc *theraff* bliuer hand børnene schyldig huert aar – 12 mk. Att forhandlis hous hannom *therom* till widere besked vdj sin tiidtt.

Jtem, Samtøchtis nu, att Thennd mindste dreng, Som sagdis nu were 14 aar, schall forsiunis hos moderen *thette* forste aar till vnderholdning, quitt Oc frij.

The andre hendis børnn att haue tilsøgning til Moderenns hus oc hiem, nar behoff giøris, oc icke att were vds kudne eller foruiste.

Her wore offueruerindis oc saa the tuo største Drenge oc paahørde alting oc gaff samtøcke till, att saa schulle were oc holdis vdj alle mode.

Jtem, Jordebrefuene paa gordenn sagde *orffuingerne* att wille were enns om, huorledis the schulle foruaris etc.

/291/ <Schiffte effter Herluff Persenn>

Anno 1573 Thend 21. Maj til Kirstine Herluff Perssens wore neruerindis Her Rasmus Laurssen, Sogne herre, Andris Saxssenn, Hans Niellssen, Madtz Laurssen, Raadmend, Claus Nielssen, Byfogitt, Jørgenn Hanssen, Niels Barfodt, Oluff Ipsen Schreder, Rasmus Bager etc., borgere, Jtem Claus Tjydsck oc Riichardus Schreder.

Samme tiid forhandlidis Schipte effter Salige Herluff Perssenn, som før hagde Claus Tjydsckis Søster til hustru, oc mellom thend hustru, Herluff nu sidst hagde oc epterlod, kallid Kirstine Rasmus Glodz, oc tuende Herluffs Børnn, hand hagde *meth* thend forige hustru, *forskrevne* Clausis Søster, Hues samme Børnn tilfaldt epter theris Salig fader, Herluff, Som effter følger. Jtem hagde *forskrevne* Kirstinne self et bornn effter thend hosbonde, hun hagde nest for Herluff, som hed Thomas Schotte Portener, hues *federne* war nu inde y Herluffs Boo oc bleff nu først vdschipt, som her effter følger. Oc om alle arffuingis wergemoll bleff handlid y saa mode:

Først werge till Herluffs Børnn: Claus Tjydsck Oc Richardus Schreder.

Kirstinis barnns werge: Jørenn Hansen oc hendis Broder Arffuid Nielssenn. Her Rasmus, Kirstinis werge.

Først findis Kirstinis barnn epter thes fader, Thomas Schotte, att were tilfaldett vdj rede peninge – 30 daller mynt, huer daller 3 mk.

Ennd aff thett hus paa Sletten, som Solldis for 18 daller vdj peninge oc vare, Huor aff icke mere er bekommidt till boid end 14 daller mynnt, ther aff er barnssens portt – 7 daller mynt.

Ennd Barnssens partt aff rørendis guodz, som register nu var til stede wduisser – 14 daller mynt, 12 sk.

Summa hues Kirstinis barn tilkom epter sin fader, som før staa 51 daller mynt. Facit – 153 mk. vdj dannske peninge.

/29v/ Ennd her forudenn huit Sølff, Som barnid enne tilkommer vdj Skede Sølff, var – 5½ laadt.

Fich barnid ther emod 2 søllff skeder paa – 5 lodt.

Oc ther war ennd enn klipping sked, god paa 2½ march. Thennd *wurderit* Kirstine forlodz vd etc.

Mod barnsens federne, som *forskrevet* staa, fich Kirstinis barnn wdj betaling, Som epter følger:

Først vdlagdis aff boid y rørendis guodz saa megit, som mett *forskrevne* Sum 14 daller mynt oc 12 sk. kunde opslaa. Oc moderen *annammet* til sig guodzit, saa hun er sitt barnn schylddig 14 daller mynt oc 12 sk. att betalle barnid *meth* peninge eller andet got guodtz epter Dannemendz wurdning. Jtem, for the andre *peninge* aff rede *peninge* oc thet hus paa Sletten, Som beløff – 37 daller mynt, fich barnid y betalling – 5 pund Malltt, *pundit* 21 mk., er – 35 daller mynt, oc rester barnid – 2 daller, Som moderen er skylddig, oc hun schall thennom betalle oc ther emod Kirstine till att betalle 3 lod Sølf, loditt 2 mk., etc.

Oc schall henndis gord, som hun fich vdj arffue epter Herluff, were henndis barnn till vnder panntt for sit federne, Som for er rørdtt.

Jtem, samtøckte Kirstinne att holde sin datter, till hun wor 16 aar gammill, vdenn henndis *federnis* affkortilsse.

Ther effter er forhandlid Schipte epter Sallige Herluff Perssenn, hues hans tuende Børnn, Niels oc [hul i teksten], kunde tilfalde effter theris fader, som effterføllger. Oc bleff først wdlagdt børnenis Møderne effter Schipte bogens Jnnehold *Anno 1572*, thend 12. Marty, Oc ther om offuerberegnid effter thette /301/ Hos siddende Registers vduissning. Siidenn er Dellt alt boo oc Jndhaue guodtz mellom børnene Oc Kirstinne, Oc fich børnene paa theris anpart for theris federne, som her nu effter føllger:

Herluffs børns Federne

Først 4 grýder, weie – 31 schollepund, oc ther huos ett beckenn paa samme partt.

Børnenis Thin war 2 thinkander oc et got fad, weigde – 9½ pund.

Børnenis kellekaaber, the nu finge, vor thend store brøgge kiedill, weigde till – 15 mk., oc ther emod fich Kirstine 2 andre kielle. Saa bliuer Herluffis børnene schylddig till Kirstinne aff samme brøgekell – 4 mk., 2 sk.

Saa kom børnene aff enn slopbenck 4 march theris partt, huilcke quitedis ther emod, oc Saa er børnene kla quit fraa thend gell.

Thilkom børnene enn ko for – 12 mk., Claus Tydsk *annammede*.

Ther emod fich Kirstine en liden baad for lige verd oc enn tredie partt aff enn horn fiske wad.

Jtem, fich børnene ett ancker oc thaw for – 9 mk.

Ther emod beholt Kirstinne brøgge korne for – 9 mk.

Fich børnene enn kiste for – 24 sk.

Ther emod fich Kirstine alle gamble tønder for lige verd.

Drengenn fich 2 ny støffle mod sin part aff quernen.

Saa bliffuer Kirstine Herluffis barn

Skyldig y peninge, som effterfølger

Først aff theris moders faders gord – 32 mk., 7 sk.

Jtem, aff dannstøll, som er solld oc wsoldtt effter registers Liudilsse – 22 mk., 8 sk.

Ennd aff Secke – 14 sk.

Summa – 55 mk.

/30v/ Samme Sum at betalle halpartt nu kominde *Sanctj* Michils dag oc andenn halue partt till *Sanctj* Michils Dag *Anno 1574*.

Aff tilstaaennde geld kommer

Børnene paa theris eigenn anpartt

Claus Tjydsk, theris moders broder – 39 mk.

Oc ingenn anden tilstaaende geld fanndis til børnene.

Samtøckte Kirstine att hollde *thet* mindste Herluffs barnn fra thend tiid oc till *Sanctj* Michils dag nest komminde 1 aar Oc tha handle barnssenns werge eller moderbrødre om widere vnderholdning.

Ther emod schall Kirstine haffue *thette* friitt:

Først att side y børnenis gord quit till *Sanctj* Michils dag, regnid *thette* halue aar fra poske forgangen.

Ennd ther forudenn ald fitallie, som nu fandis y boid oc vor icke andet sønderligt end 3 sider flesk oc saa nogenn waaer hornfisk, nu tagen y aær. Fremdelis saa forhandlid om børnenis gordt, att Kirstine schall beholde oc besidde samme gord fra *Sanctj* Michils dag nest kominde oc till *Sanctj* Michils dag ther effter *Anno 1574* oc giue ther aff – 27 mk. danske, *thett* aær leie, oc hollde gorden thes emellom wed lige. Fremdelis samtøckte Claus oc Richardus, att Kirstinne maa beholde oc selff besidde gorden ther ep-ter vdj trÿ aær, huert aær for – 30 mk., oc holde gorden wed heffdt oc lige, icke att forargis mer end nu.

Att høre till hussidt *thette* *effterskrevne*

Thend shiue y Stuen, bencke, kanndeschaff oc den Senng y stuenn. Ther emod fich Kirstine wederlaug met anpart aff thend beste kiste y boid och /31r/ Andett treuerch, Saa hennde Schede fuldist.

Herluffs gange kleder the *deledis* mellom baade børnene att *kledis* paa thennom till theris beste, lige gode mellom baade Sødskenne, Oc the vurderedis aldsammen for – 20 mk. danske.

Drengen begierede att beholde thennom oc samtøckte ther emod, att hans Søster bekommer – 10 mk. aff hues, thenom baade tilfallder. Oc Riichardus annammede samme kleder att hollde drengen till beste Oc haffue Raad ther om hos Claus Tjydsk.

Børnnenis eignne kleder theris *federne*

Enn sengedyne mett gamle blaarandet warid bødt, wurderit for – 6 mk.

Ennd en gamill dÿnne for – 6 mk.

Enn Ny blaarandet dÿnne, thend beste, for – 21 mk.

- Ennd en lidenn blaarandet dýne for – 10 mk.
En huid houid dýne for – 24 sk.
En gamill randett houid dýne for – 1 mk.
Ennd en randett houitt dýne – 20 sk.
Et langtt benckedýne waar, sýtt, for – 4 mk.
Enn stackid benckedýnne, sýed oc gammill mettt gammilt randitt war, for – 2 mk.
End en gamill sýedt benckedýnne for – 1 mk.
Ett sýedt Crusifix hiunde for – 24 sk.
End et sýedt hiunde for – 24 sk.
Et hiuennde – 12 sk.
Enn gamill lang sýed benckedýne for – 24 sk.
Et Nørrenbergs klede, sledit, wurderit for – 3½ mk.
Enn lidenn pude mettt sit war – 8 sk.
Et gamilt danskt Sengklede – 8 sk.
Ett andett danst Sengklede for – 2 mk.
Et andet graarandett sengklede for – 8 sk.
En rýe for – 2½ mk.
End et graarandett sengklede for – 1 mk., 4 sk.
/31v/ Linkleder
Jtem, 2 blargarns lagenn, huert 1 mk., er – 2 mk.
Ennd 2 blaargarns lagenn for – 2 mk.
Et lagenn, stortt, paa – 8 sk.
End et lagenn – 1 mk.
Enn dug for – 1½ mk.
Ennd en høgarns lagenn – 1½ mk.
Enn gammill smaa blargarns dug – 12 sk.
Enn tueskefftid dug – 3 mk.
Børnneis eigitt
Enn kogge garns streng aff hamp, er ny, for – 2 mk.
Enn *tønde* line for – 1 mk.
Thuo ranthey kroge for – 1 mk.
Ett lidit støcke smatt hampe tou – 4 sk.
Enn *tønde* line, gamill, for – 1 mk.
Et nytt koggegarnn, beredt sett, for – 4 mk.
Ennd et lige, gott, for – 4 mk.
Ennd et koggegarnn, sledit, Sat for – 2 mk.
Ennd trý gamle garnn, *støcket* for 1 mk., er – 3 mk.
Ennd tuo tellner mettt flede for – 2 mk.
Ennd et lidit thou for – 10 sk.

Børnenis eigit Jernfang

Enn gamill lang skiørtte saug – 12 sk.

Enn skaffte løs Naffuer – 6 sk.

Enn skiiffue øxe for – 6 sk.

Børnssens eigit Sølff, theris federne oc Møderne

En sølffsked oc et Sølffkors, gammil forgylt, 2 Sølffskeder huit Sollff, 2 forgylte knappe, Et paar Sko ringe, Ennd 14 forgylte sma sølspenger, Houd sølff oc tønde, som løff woff aldsammenn – 14 lodtt.

/32r/ Anno 1576 Thennd 4. dag Januarij till mit wor neruerindis Diidrich von Hoff, Claus Tydsk, Niels Herluffssenn.

Samme tiid offuerregnid Jeg, hues forskrevne Diidrich oc hanns hustru Kirstine Glødz er skyldige bleffne Herluff Perssens børnn effter Schifftte bogenns Jnnehold.

Først, som findis paa Register, er Kirstine bleffuen skyldig aff Herluff Perssens møderne gaard, ther hun kom ther till, oc hun schulle betalle Herløffs børnn, beløber ssom før gich – 32 mk., 7 sk.

Oc er paa thet Schifte epter børnenis moder, Berite, etc. Oc tha kom børnene till theris federne gaard.

Jtem, vdj thet Schifte epter Herluff er Kirstinne bleffuen skyldig, Som her effter föllger till Herluffis børnn:

Først for enn ko – 12 mk.

Jtem, for theris partt aff Dannstøll, som fanndis thaa y boid, Summa – 22 mk., 8 sk.

Ennd theris partt aff Secke – 14 sk.

Jtem, aff husleye bliffuer Diidrich schyldig, først som vdj Schifte bleff samtøcht Kirstinne at nyde børnenis federne gaard første aar fra Michaelis 1573 oc till Michaelis Anno 1574 for – 28 mk. danske.

Ther nest samtøcht, at Diidrich oc Kirstine schulle besidde gaarden vdj trj aar, huerтт aar for – 30 mk. danske. Ther aff haffuer hand siidit ther vdj fra Michaelis 1574 Oc till Michaelis 1575, beløber – 30 mk.

Ennd ½ aar regnid fra Michaelis 1575 til posk 1576, er – 15 mk.

Summarum, hues Diidrich findis att were schyldig Herluffis børn, beløber samme, mynten før gich – 139 mk., 13 sk.

/32v/ Her emod hagde Kirstine holddet thet mindste Herluff Perssens barnn till kaast et aar offuer denn tid, som bleff samtøcht wdj Schifte, oc bogen vduisser, Oc ther for quittedis for samme aars kaast mett Diidrichis eigenn beuilling oc gode samtøche Summa – 30 mk.

Jtem, hagde Diidrich wdgiffuitt epter Registers Liudilse til Niels Herluffsens oc hans Søsters behoff wdj attskillige mode, Som beløb Sig in Summa – 99 mk.

Oc ther ibland wor drengens lere betald, Schomager embede, etc. Summarum offuer beregnidt, hues Diidrich vor skýldig, oc ther emod affkortid, hues hand haffuer wdgiiffuitt, ssom *forskreuet* staar, bleff hand Schýldig Summa – 11½ mk., 5 sk., huilcke hand nu strax fornøgede Niels Herluffsen wdj Claus Týdskis Neruerilsse, etc.

/33r/ <Peder Brøgers børns møderne>

Anno *Dominj* 1573 Onssdagenn thend 15. Julij till Peder Anderssens Brøgers wore forsamlede: Andris Saxssenn, Madz Laurssen, raadmend, Claus Nielssenn, Býfogid, Rasmus Bager, Jørgen Sanderssen, Diidrich Nýemand, Jacop Krogemager, Christoffer Slachter, borgere.

Samme tiid forhandledis Schipppte till *forskreuene* Peders, hues som tillfald hans tuende børnn, Salomon oc Beritte, epter theris moder, Boill. Oc werge til samme Børnn ere thisse mend:

Rasmus Bager, werge till pigenn Beritte.

Jacob Krogemager, werge till drengenn Salomon.

Bleff Peder offuer enns *meth* børnenis werge att wille giffue thennom enn genant pening for theris anpartt vdj aldt rørandis guodz, Oc hand lod forstaa, at hand hagde nu ý boid till queg – 2 køer, 2 merer, 5 støcker Suin, 5 pund mallt oc icke andett kornn.

Jtem, 2 brem tønder humle oc Modderns gangekleder, som the nu forfandis. Och bleff nu giortt en taxt paa alt boo oc boschaff, gellid oc ald anden leilighed, oc tha offuer alltt bleue saa forenntte, att Peder selff samtøckte oc tilsagde att wille giue baade *forskreuene* sine børnn for theris anpartt aff allt rørandis guodz ý boid, Sølff oc rede peninge, brøggered oc alltt andett, Summa – 100 mk. dannske att delis thennom ý sin tid effter andell emellom. Jtem, samtøckte Peder att holde sin datter, till hannd giuer hende ý Mandz werge, Oc drengen till hand vorder 15 aær gamill, Oc intid kortte ther for ý theris møderne Oc midler tid holde thennom baade till Erlig vptuchtilsse oc Skellig vnderholdning *meth* Scho, kleder Oc anden Nottorffit. Oc theris peninge, hand haffuer loffuet thennom, schall hand beholde vdenn affgiiffitt saa lennge, hand holder bornene ý theris vmøndige aær, Som for er rørdt.

Jtem, thennd gaard, hus, heffdt oc býgning, som Peder iboer, som thend nu forfindis, bleff wurderit for – 250 march danske, før gich. Samme gord samtøcktis Peder at besidde vdenn leie oc affgiiffitt aff børnenis partt, emedens /33v/ Hand behollder børnene ý theris wmøndige aær Oc sidenn att forhandle ther om anderledis epter leilighedenn wdj sin tiid.

Jtem, hues gellid, som kreffuis aff boid eller er tillstaennde, Schall Peder Selff suare till Oc børnene were ther mett wbesueritt.

Bleff oc omtald, att sidenn *forskrevne* børns Moder er død, haffuer Peder becommid thend hustru ind y sitt Bo, hand nu haffuer, oc hues kost, som tha giordis, er nu oc affkortid, oc *forskrevne* børnn schall ther mett nøigis, hues thennom tilmundett er, som *forskrevet* staar, for *theris* møderne. Oc ther *meth* er alting klartt mellom Peder oc hanns børnn, Som *forskrevet* staar.

/34r/ <Schiffte effter Jenns Krogemager>

Anno *dominj* 1573 thennd 5. Octobris till Jenns Krogemagers wore forsamlende: Andris Saxssen, Hanns Nielssen, Madz Laursen, Raadmend, Oluff Hellessen, Rassmus Bager, Frandz Persen, Diidrich Nyeman, Jenns Holm, Lauridtz Luckissen, Anders Erichsen, Mons Bager, borgere.

Samme tiid hanndledis Schipte effter Salig Jenns Krogemager mellom hans børn, hand hagde effter den første hustru, Birgitte, oc mellom thend hustru, hand nu sidst hagde, Charine, oc ett hendis barnn *meth* Jens. Oc samme arffuingis wergemoll ere thisse:

Rassmus Bager, fuldmechtig paa Charinis wegne.

Frandz Persen paa hendis barns wegne Beritte.

Oluff Hellessen paa Jorgens Jenssens wegne.

Morthen Schriffuer, fuldmechtig paa Thorluffs vegne y hans Frauerilsse, Som haffuer Jennsis datter, Eline, till hustru.

Jacob Jennssen selff paa sin eigenn wegne.

Beritte Jenns datter selff paa sin eigenn vegne, aff hendis hosbonde, Hans Feigremager, hid forsenndtt.

Jtem, bleff offuerberegnid Salig Jenns Krogemagers gellid, som megit høy vpløb oc her effter findis besked om. Oc for *thet* første nu samtøcttis, att alltt guodtz, røringis oc wroringis, werderis støckeuis att forsla, huad thettmod³⁸ geldenn kand vpløbe. Først Salige Jens Krogemagers gaard mett heffd oc bygning, som nu forfinndis, er taxerit epter thend vurdning, som giordis y Schipte epter Beritte Jenns Krogemagers, Oc bleff nu paa ett vdslaug satt for – 450 mk. Jordenn hør till kirckenn.

Thend hawheffden wed Grefftenn paa hospittalls grund, satt for – 60 mk.

Ther Nest er wurderit indhau guodtz oc Boschaff, som her effter følger Enn senngedynne mett blaarandet – 5 mk.

Enn huid dynne for – 5 mk.

/34v/ Enn blaarandett houiddyne – 2 mk.

Ennd en houiddynne mett huit war – 1 mk.

38 thettmod, læs „det mod“.

Noch enn *houit* dÿnne for – 12 sk.
 Thuo puder for – 1½ mk.
 Enn flamsk benckedÿnne, nogit stackid, – 2½ mk.
 Et hiuennde for – 1 mk.
 Ennd ett hiuende for – 8 sk.
 Ennd enn benckedÿne, sÿedtt – 3 mk.
 Ett par hÿrgarns lagenn for – 2 mk.
 Ennd ett par blargarns lagenn for – 20 sk.
 Ett blargarns lagenn for – 1 mk.
 Enn selckesÿed dug – 3 mk.
 Ennd enn dug, besÿed – 3 mk.
 Ett Sengklede – 1 mk.
 Ett Nÿrenbergisk sengkledde for – 3 mk.
 Enn Rÿe for – 12 sk.
 Ett haandklede for – 2 mk.
 Ett flamsktt sengkledde for – 6 mk.

Jensis gangekleder

Enn brun forid offuer kiortill mett sortt foder for – 24 mk.
 Thuo blaa blaamengde klede buxer for – 4 mk.
 Thennd sortte kappe Jennis att staa til wider besket.
 Jtem, Charinis kledde kiortell oc kaabe, wore slednne, samtÿcktis effter leil[i]ghedenn hende att nÿde for – 18 mk.
 Ennd samtÿcktis Charinne forlodz vd enn Seng mett dÿne, houiddÿne, Sengkledde, 2 groue lagenn, etc., effter Som boid kunde taale.

Summa Lateris – 91 mk.

/357/ Kaaber

Thennd gamle store grÿde, som er bruden, weier 9 pund, punditt 4 sk., er – 2 mk., 4 sk.
 Ennd enn grÿde paa 4½ pund, *pundit* 4 sk., er – 18 sk.
 Ennd en grÿde, 6 pund, *pundit* 4 sk., er – 1½ mk.
 Ennd en stor kaber kiedill, 5½ *pund*, huert pund for 5 sk., er – 27½ sk.
 Enn fode kiedill paa 3 pund, *pundit* 6 sk., er – 18 sk.
 End en kiedill paa 3½ pund, *pundit* 5 sk., Er – 1 mk., 1½ sk.
 Et becken for – 20 sk.
 Enn liussestage mett 2 piiber – 1½ mk.
 Enn lidenn stage *meth* 2 piiber for – 12 sk.
 Enn andenn enpid stage, brudenn – 12 sk.
 Fiire tinpotter, huer 12 sk., er – 3 mk.
 Enn fode thinkande for – 20 sk.
 Enn brudenn blÿkande – 12 sk.

Enn lidenn tinkande *meth* fod – 8 sk.

Et saltkar for – 2 sk.

Thennd store 4 potte blykande – 20 sk.

Fiire tintalerckenn for – 24 sk.

Thrÿ tinfad, weie 10 pund, *pundit* 5 sk., er – 3 mk., 2 sk.

Ennd 2 tinfad, bedre thin, 5 pund, *pundit* 6 sk., er – 30 sk.

Jtem, broggekielen for – 18 mk.

Thu kar *meth* houenn – 2 mk.

Quernenn mett sitt redskaff – 2 mk.

Jtem, Suin, 6 stöcke, for – 12 mk.

Ett harnisk mett krau oc stormhue – 9 mk.

Thett hollandz schaff ÿ Stuen – 15 mk.

Folle borditt ÿ Stuen for – 9 mk.

Thuo kiister ÿ herberigt, baade for – 16 mk.

Summa Lateris – 109 mk., 12 sk.

/35v/ Charinis kiiste er hennde samtöcktt att beholde quitt vdaff boidtt.

Thuo bagstolle for – 8 sk.

Jtem, alltt redschaff oc smaa Jerntøÿ ÿ en Kurv for – 2 mk.

Tredie partt aff ett bondgarnn for – 9 mk.

Jtem, Thend store guldring for – 11 mk.

Ennd en guld ring *meth* en perle paa – 5 mk.

Ennd enn guldring *meth* en grøn ston for – 2½ mk.

Jtem, hos Hans Nielsen ÿ panntt et forgÿlltt belte, som nu icke verderedis, Menn findis her epter besched om etc.

Beregnid allt *forskrevne* indhaw guodtz, forudenn gordenn oc hawenn, beløber thette rørendis guodtz oc boschaff effter thennd taxst, nu er giortt, Summa vdj dansk mÿntt før gick – 230 mk., 12 sk.

Jtem, Formiddelst att *forskrevne* Jndhau gotz var altsamenn megit brugidt oc en partt brudit oc wdueligt, Saa att the, som geld kreffue, icke schulle wille *annamme* samme ÿ betalling, Oc ther mett kunde vorde vpholdett, att geldenn schulle en tid lang worde vpstaennde oc vbetalld. Tha paa thett, att ther mett kunde komme tiill endelig ende, Er saa forhandlid, at alld gellid, som paa kreuis, bliuer indregnid ÿ Jens Krogemagers gord at betallic ther aff, epter som samme gord kand mest gelde, Oc saa aff thend hau heffdt. Oc huo samme gord oc haw saa *annammer* thend att *annamme* ald gellid til sig att suare tiill oc stille gelderne till fred, att icke paakieris. Ther nest hues indhaw godtz ÿ boid fandis, som før findis ahnschreffuit oc wurdere, att delis bland alle *arffuinge* epter anpart.

/36r/ Effterskrevne saadann forhandling war Jacop Jennssenn, Salig Jenns Krogemagers Sønn, begierende at mue beholde *forskrevne* gord oc hau oc

ther for tilsammen att wille giffue – 600 mk. danske. Oc effter thend leilighed, sig ther hos begaff, paa *thet* att samme gord oc hau kand bliue hos Slechten oc icke vdkomme bland fremmede eller Slechten *affhendis* eller *fraundis*, Samtøchte alle *arffuinge*, att Jacob beholder samme gord oc hau heffdt for – 600 mk. danske. Oc ther emod annammet hand ald gelld oc kraff till Sig att betalle, Saa wiætt *forskrevne* Sum beløber vdenn ald mhaning Oc the anndre *arffuingis* tiltalle eller bemødning. Ther huos saadan forord oc wilkar thennom alle emellom forholdett, Att ther som Jacop worder enns at sellge oc *affhende* samme gord eller hau, Oc the kand selgis for mere, end hand nu haffuer thennom *annammet*, dog wed thend bygning oc heffdt, ther nu *findis* paa, Tha schall thend forbedring *aff* betallingen komme alle *arffuinge* til beste epter theris anpartt. Oc will nogenn *aff arffuingene* kiøbe hau eller gord, tha were the thend nest for lige kiøb, som Jacob haffuer *thet* *annammidt*, Oc thennom att were først tilbuditt, som wedbør oc billigt er.

Jtem, formiddelst thennd Jndfalld, Sig er begiffuen mett Jennis døtter, Ellinne oc Bergitte, om theris brullups kaast oc wdredning mett hiemgau kleder oc andet saadantt, Huor wdj Jennis Søn, *forskrevne* Jacob, mente, att hanns Søster hagde mere bekomid *aff* theris faders bo, ennd theris møderne kunde belange, oc ther for burdde att vdlegge fra thennom, hues mett rette kunde *kienndis* att haffue mere bekommidt, etc.

Tha før ennd *forskrevne* beuilling er sked mett *forskrevne* gaard oc haue att bliue Jacob samtøcht for thend Sum *peninge*, hannd bød ther for, som før er rørdt, wille Morthenn Schriffuer icke *thet* indgaa eller samtøcke, Saa megit Thorlufis anpartt kunde were ther wdj belangennde, paa hues vegne hand hagde fuldmacht, før end Jacob Jensen oc Oluff Hellisen paa thend mindste broders Jørgens wegne lade theris mening forstaa, om the haffde nogenn indsagenn mod Thorluff for saadan hanns /36v/ Hustruis wdredning. Huor wdj the baade epter theris beraad Ansset thend leilighed oc wilkaar, som thennd tid begaff, ther samme brullups bekostning er skedtt, Som Jens Krogemager oc hans hustru, Birgitte, som tha baade leffde oc vore wdj theris vellmacht, Oc alting giordis mett theris eigen frij gode willie mod theris barnn oc datter, Tha haffuer Jacob oc Oluff paa Jørgens wegne at haffue Jngenn tiltalle till Thorluff eller hans hustru ther for *ÿ* nogen mode. Menn alting, hues tha er sked, att bliue oc were giortt, som tha er giortt, oc bekostid vden alld modsigillsse eller videre tiltalle wdj noger mode. Oc loffuid Jacop Jennsen for Sig oc Oluff Hellissen paa *forskrevne* Jørgenns wegne att schulle saa fast *holldis* vdenn ald paa anckiss *aff* *forskrevne* Jørgenn Jensen Saa vell oc Jacop Jensen Oc ther for att schulle gaa mellom hannom oc Thorluff oc ald tiltalle *ÿ* alle mode, Oc ther paa gaff baade Jacob oc Oluff theris haand till Morthen Schriffuer. Offuererindis *Borgme-*

ster Jacop Hansen, Andris Saxssen, Hans Nielssenn, Raadmand, Rasmus Bager, Frandz Persen, Mons Bager.

Ther emod tha bekom Thorluffs hustru intid anndet møderne, end hues hendis brøllups kast Oc vdredning wor beregnid paa, Oc ther meth thett klartt giortt paa thennd partt.

Jtem, wor oc omtalld, at ther wor sold en Sølfstob aff boid wdj Jensis liiff-tid, oc hannd selff solde, Oc hues ther for bekommis war beregnid, att hand hagde bekostidtt paa Jørgenn, ther Jørgen kom fra hannom till kongens Sanger, oc beløb wed – 16 mk. Oc hues andett aff samme Stoff bekommis, thet foruende Jens Selff till sitt behoff etc. Oc forskrevne bekostning paa Jørgenns wegne er nu icke indregnid wdj hanns Møderne eller andre mode hannom affkortede, Menn att were saa hannom wndte, Oc ther mett hannom hanns Sag klar vdj the mode.

/371/ Saa er nu ald geld Offuer beregnid, Som nu war witterlig oc ahnschreuenn oc beløffuer in Summa – 662½ mk.

Ther emod affkortid gord oc haw, Som beløber – 600 mk. Er end da gelld att betallis aff boid – 62½ mk.

Ther till er beregnid thet gotz:

Først forskrevne forgylte Sølf belte, wurderit aff guldsmeden, loddit 3 mk. oc weier 22 lod, er – 66 mk.

Brøggekiedillenn bleff nu sat for – 17 mk.

Bondgarn oc Mackrelegarnn – 18 mk.

Er Summa – 101 mk.

Ther affkortid – 62½ mk.³⁹

Som gelden mere beløber er Jgenn – 38 mk., 8 sk.

Ther aff kommer Charine oc hendis barnn halpart, som er – 19 mk., 4 sk., er thennom huer 9 mk., 10 sk.

Ther effter er Jndlagdtt allt Jndhau rørendis gotz, hues y Boid fanndis, oc offuer alltt først deeltt y tuo parther, heltenn til Charinne oc hendis barnn Oc heltenn till alle Jensis oc Berittis børnn.

Jtem, thet bord y Stuen mett quernn oc drubench er taxerit mod thet hollandz schaff y stuenn, Charinne att beholde schaffuid oc the andre arffuinge thett andett at dele thennom emellom.

Thette er thett guodtz, Som Charine oc hendis barnn tilfallt epter Salig Jenns Krogemager, Oc Charine annammede till Sig oc schall vdrette hendis barnn sinn andell vforkortid till sinn tiidt,

39 I skiftebogen står ordret „Ther affkortid – 62½ mk. Er Summa 101 mk.“ med et „a“ skrevet over første del af sætningen og et „b“ over sidste del samt med en lang streg, der adskiller de to sætninger, så man forstår, at sidste del burde have været skrevet forrest på en linie for sig.

Jtem, Enn gamill sengedÿnne for – 5 mk.

Jtem, 2 houiddÿnner, enn pude – 3 mk.

Enn houiddÿnne oc ett hiuende for – 1 mk.

Ett Nørenbergs klede mett Enn gamill rÿe ther wdj – 3 mk.

Ett lagenn – 1 mk.

/37v/ Ett gamilt blargarns lagenn – 8 sk.

Enn silcke sÿed dug – 3 mk.

Et besÿdt handklede – 2 mk.

Tu hiuennde for – 24 sk.

Thett enne – 1 mk., *thet andet* – 8 sk.

Enn gamill benckedÿnne – 2 mk., 8 sk.

Ennd enn gamill sengedÿnne, liden oc sleden – 1 mk.

Ennd aff thend Seng, som Charine fich forlodz vd aff Jensis boo, er samtøcht at staa for – 16 mk.

Enn gamill fode kiedill paa $3\frac{1}{2}$ Schollepund, war bruden, pundett 4 sk., er – 14 sk.

Enn lidenn øre kiedill paa 3 pund, *pundit* 6 sk., er – 18 sk.

Enn gamill bruden grÿde, $4\frac{1}{2}$ pund, brudett, *pundit* 4 sk., er – 18 sk.

Enn gamill kaber Morther vden stengil, 5 pund, *pundit* 6 sk., er – 30 sk.

Enn 4 potte blÿkande oc en blÿpott, 9 pund, *pundit* 10 *albus*, er – 30 sk.

Ett blÿfad paa 4 pund, *pundit* 10 *albus*, er – 13 sk., 1 *albus*.

Enn thin kande mett en fod oc en tinpott oc $\frac{1}{2}$ pott gott thin, war $6\frac{1}{2}$ pund, *pundit* 6 sk., er – 2 mk., 7 sk.

Ennd gott thin, et fad, en kox, 2 talercken, weigde 6 pund, *pundit* 6 sk., er – 2 mk., 4 sk.

Enn liusse stage *meth* 2 piiber – 24 sk.

Et beckenn – 1 mk.

Thuo tressenge – 2 mk.

Enn kiste – 8 sk.

Thet hollandz schaff – 10 mk.

Enn bagstoll – 8 sk.

Tuo guldringe – 12 mk.

Ennd som Offuer bleff fra geldenn oc soldis /38r/ Alle arffuinge till beste, Oc Charine mett hendis barnn baade tilkom, oc hende nu antuodedis guodz for – 19 mk., 4 sk.

Jtem, Ennd som Charine oc hendis barnn Schall vdrettis vdj samme barnns federne Oc samtøctis att betallis aff Jennis gord, oc er ther vdj før indregnid, Summa – 30 mk.

[i højre margin:] Finndis beskedt her om strax effter.

Thette godtz tilkom Jennis Børnn, the 4, Som er Jacob, Jørgen, Elline Oc

Beritte, oc er *thennom* tilfaldett for *theris* federne etc.

Enn benckedÿnne – 3 mk.

Enn sengedÿnne – 5 mk.

Et sengklede – 4 mk.

Et blargarns Lagenn – 8 sk.

Enn pude – 12 sk.

Enn houiddÿne – 12 sk.

Ett gott Lagenn – 1 mk.

Thu huiender – 1 mk.

Ennd ett Lagenn – 8 sk.

Enn sÿd dug – 3 mk.

Thin, som *thet* forfandis, 21 scholepund, pundit 5 sk., er – 6 mk., 9 sk.

Thuo liussestager, baade for – 1½ mk.

Enn kiste, som *thend* forfandis – 8 sk.

Enn bagstoll – 8 sk.

Jtem, Jennis kiortell, som wor wurderit for 24 mk. *Thennd* samtøcktis Jacob oc Jørgenn at komme *thennom* till gode mod hues kleder, søsterne haffde før bekommit till *theris* brøllup etc.

Jtem, wdj allt røindis guodz, Jennis kiortell vndertagitt, *Samtøckte* Oluff oc Jacob, att baade *theris* søster /38v/ Mue were lige gode *meth* sig wdj Jndhau godtz ep^{ter} *theris* fader.

Thette føÿie guodz, som alle 4 børnn tilfalldt, som her er før rørdt, *annammede* Jacob Jensen nu till sig och lagde ÿ beuaring att schulle widere delis, før hand far her fra etc.

Jtem, saa foer Jacob bortt oc ingenn widere besked her paa gjorde, Oc *ther* for er *thette* mellom *hannom* oc Hans Sødskenn till widere beskedtt bleffuitt saa staaende.

Anno 1581 wdj Maie, tha wor her i Helsingør neruerinndis *thend* mand, Charinne Jens Krogemagers nu haffuer till hosbonnde, *meth* naffnn Jens Suendssen aff Ny Wardberig, Som mett Franndtz Perssenn indkom till mitt vdj min stue Oc berette, att *effter* borgemesternis beuilling war *hannom* samtøcht oc aff Claus Nielssen tilladit, att the *forskrevne* 30 march, Som Jennis barn er tilmøndit aff Jens Krogemagers gaard att schulle betallic, motte *forskrevne* Jens Suendssen nu *annamme* oc att haffue giortt tilsagenn att schulle bliffue samme barn till beste. Oc hagde Frandz Perssen, *forskrevne* barnns werge, samme *penninge* nu tilstede, Som hand hagde *annammet* aff Hendrich Sommer *her* *ibidem* oc wore tilfundne att betallis aff *thend* leie, som giiffuis aff Jens Krogemagers gaard, *forskrevne* Hendrich nu besidder. Oc tha gaff Franndtz Perssen till *forskrevne* Jens Suendssen for-

skrevne 30 mk. wdi daller oc guld oc hannom till gode rede fornøigede, oc *annammede* de hanns Szedill oc Quittandtzt ther paa etc.

/41r/ Anno 1574

<Jenns Jonssenss børns guodtz>

Thennd 9. Martij till Jenns Jonssenss, Neruerindis Madtz Laurssen, Daudid Hanssenn, Raadmend, Claus Nielssenn, byfogid, Oluff Hellissen, Rassmus Bager, Jørgen Sanderssen, Niels Sørensen, Peither Mackum, Diidrich Nyemand, Borgere.

Samme tid forhandledis Schipte effter Salig Jens Jonssen mellom hans Sønn oc theris Steffmoder etc., som her epeter følger.

Jenns Jonssenss børns werge ere:

Madtz Laurssenn, werge till Marine.

Daudid Hannssen, werge til Kirstine.

Oluff Hellessenn, werge till Gyde.

Hanns, sinn eigenn werge.

Thisse 4 børns moder hed Anne.

Jtem, thenne hustru, Som Jenns nu sidst hagde oc nu igenn leffuer, heder oc Anne, oc mett hende haffuer Jenns tuennde børnn wed naffnn Jonn oc Mette.

Claus Nielssenn, pigenns werge, oc Jørgenn Sanderssenn, Drenngenns.

Jtem, effter thennd første Jennssis hustru wor intid Schiffte giortt mellom hannom oc hans børnn, ey helder war nogenn schriffte paa, hues guodz tha kunde were y boid, menn vor allt indestaaende hos ham wdj fled.

Ther for effter slig leilighed mett alle børnenis oc theris wergis samtøcke er nu alt guodz deelt y tuo parther mellom *forskrevne* Børnn oc Anne Jens Jenssens.

Jtem, samtøckte Hanns, Jenssis Sønn, mett eigenn frij willie, hanns tre fuld Søster, førbenefndt, at vere lige gode mett hannom wdj anpartt wdj thet røindis guodz oc boschaff. Oc hues the thu største Børnn, Kirstine oc Hanns, tilfald, *annammet* the selffue y theris eigen beuaring.

/41v/ Saa tilfaldt Gyde oc Marine, Som mindre ere, thette *effterskrevne* guodz:

Først feigre kleder oc andre vulne kleder for – 7 mk.

Jtem, kaaber, som war enn grøde, enn kiedill oc enn kelkrog for – 4 mk.

Thette 11 marckis guodtz finndis y beuaring hos Oluff Hellissenn.

Jtem, war alle Jennssis børnn tilfaldenn aff Suinn paa theris eigenn anpartt, som vurderedis for – 18 mk. oc finndis *indschreffuit* vdi tegne bogenn.

[i højre margin:] Anno 1578 den 21. augustj war thenne Søster, Marine, hos mig oc bekende, att hun haffuer *annammet* thisse 18 mk. oc at were hende tilfulde nøige betald.

Ther aff gaff Kirstine sin anpartt till sin Søster, Marinne, att kiøbe kleder for. Jtem, Ennd gaff Hans sin anpartt til samme sin Søster, Marine, aff *forskrevne* Suin, hues hannom *ther* aff tilkom mett rette.

Jtem, Gyde y Kiøbenhaffnn haffuer en kiste, kiøbtis for – 3 mk., oc enn gamill egekiste vdenn Lass, war y boid satt for – 2 mk. The ere alle the 4 Børnn emellom att delis.

Jtem, the 2 mindste børnn effter Jens Jonsen er till faldett for theris federne, alting offuer beregndtt, baade aff Suin, som moderen *annammet*, for udenn the, her før staaer, oc alt andett rørendis guodz, beløber theris anpartt in Summa – 24 mk. danske før gich.

Summe tu Børnn samtøckte moderenn oc henndis hosbonde Niels, hun nu haffuer, thett icke att negte, thj hand war nu icke tilstede, att holde *meth* ald erlig vptuchtelse, till the huer worde 15 aær gamle vden ald theris federnis affkortilse.

The andre børnn att forssee sig huer vdj tieniste.

Ther nest er forhandlid om thend gaard, som Anne Jenns Jonssens nu iboer, oc hende mett alle børnene tilkommer, hus oc Jord, oc samtøchtis, at *Moderen* besidder boligenn, oc saa thend boo ther nest huos vesten /42r/ Att raade for. Oc anseett alld leilighed *meth* alle børnene schall Anne giffue ther aff til the 4 største børnn huertt aær – 12 mk. leie oc gaa ahnn nu poske først att begynde leienn. Oc the 2 mindste børnn giuer hun Jngenn leie, Menn[s] hun thennom vnderholder. Schall ther oc nogit merckeligt byggis paa, thaa att ske mett wergenis Raad oc samtøcke.

Jtem, vor – 4½ marckis gellid offuer allt, Oc end hagde Kirstine Jennssis dotter vdlagdt till Jennssis Jorde ferdt – 2 mk.

Mod thennd gellid er saa betenckt, att Anne suarer til *forskrevne* 4½ mk. gellid oc thend betaller, oc ther emod schall hun indkraffue 2½ mk., som staaer hos Hans Kleinssmed.

Jtem, thennd Schiue y Stuenn att beholde for – 2 mk. Oc the 2 mk. schall betallis Kirstine aff første husleie, som betallis aff gaardenn.

Jtem, aff thend bo, ther hos tilstaaer, nu till poske – 5 mk. leie. Ther aff schall betallis Schriffueren for hanns wmage oc thett andett delis mellom Anne oc alle Børnene till gott regenskaff epter anpartt. Oc ther mett er allting klartt y alle mode.

/42v/ <Franndtz Bagets Schiiffte>

Anno 1574 Thennd 30. Martij var forsamlede till Frandz Bagets: Jacob Hannsen, borgemester, Andris Saxssen, Hans Nielssen, Madz Laurssen, Fredrich Leill, Raadmend, Claus Nielsen, byfogidt, Rasmus Bager, Niels Barfod, Diidrich Njemand, Broder Jennssen, Jenns Holm, Frandz Perssen, Madz Krogemager, borgere.

Jtem var oc tilstede Boill Frandz Bagers broder, Jørgenn Laurssenn, etc. Samme dag giordis Schiptte effter Frandz Bager mellom hans hustru, Bouill Laurs datter, oc hans børnn, Som er først Citze Temermantz, Jtem tu Frandzis børnn mett *forskrevne* Boill, som er Hans Frandsens oc Giesse Frandz dotter.

Cittzis werge war Frandz Persen.

Drengen Hanssis verge, Hans Nielssenn.

Pigens Giessis werge, Madz Laurssen.

Boillis werge, Claus Nielssenn.

Først werderedis Frandz Bagers gaard, liggindis sündenn for Stengaden, østenn hos Claus Nielsen byfogidz gord, Hand nu iboer, *meth* hus oc frij Jord, bleff satt for – 1200 mk. danske, regnid for – 300 gammill daller.

Jtem, thennd haw Jord wdj Mellom gadenn vd met Sostredit, paa Huilckenn Jord Citze TemerMantz hagde bygdtt ett liidet hus vd mod Sostredit Oc selffue hagde bekostidtt husit, oc hues ther paa er heffdit, menn Jordenn thend kom till alle arffuingis beste oc er satt vnnder ett for – 150 mk. danske. Ther nest hanndledis om hues geld, Som fandis wtaff boidt at vdbetallis.

Fandis Nogenn register paa indtecht oc vdgiifft, vor tillydende oc belangende Pouill Persen, Salig Per Bagers Sønn, om hues guodz, Frandz Bager hagde *annammet* epter samme Per Bager. Oc epter samme registers Jnnehold, thett enne lagdt mod *thet* andett, findis, at Frandz Bager hagde mere vdlagdt end opborit, Saa Pouill bleff Schyldig till Boid – 5 mk. danske.

/43r/ Jtem, Willum wdj Agabo kreffuer, som findis register eller Szedill paa – 47½ mk., 6 sk. End ther foruden schyldig till hannom 24 mk., er Summa – 71 mk., 14 sk.

Ennd fandis andenn attskillig gelld – 34½ mk.

Ennd ther forudenn fandis att were schyldig aff Boid till Frandz Perssen, summa – 22 march.

Ennd Claus Nielssenns gelld offuer alt – 46½ mk.

Summarum ald geld nu beregnidt – 174 mk., 14 sk.

Mod thenne geld bleff tillagdt aff boid att betalle met *thette effterskrevne*: Først enn tredie partt wdj ett bondgarn, oc hues partt boid haffuer wdj pele ther till. Jtem, enn baad till bondgarnnid, beregnid hues boid aff allt *thette* tillhører. Oc till geldenn er regnid at betalle:

Summa – 20 mk.

Mons Schaning for enn baad – 9 mk.

Jtem, 5 koggegarnn for – 10 mk.

Jtem, 600 gamle krogge for – 2 mk.

Ett baad Seigill for – 6 mk.

Enn Cordell oc enn Leelyne – 6 mk.

Ett torske garnn – 3 mk.

Jtem, 3 stenne hamp – 15 mk.

Jtem, brøggekeleenn, weigde 63 schollepund, *pundit* 8 sk.

Oc end en kedill, weigde till – 12 mk. danske.

Er Summa – 43½ mk.

Ett harnisk for – 3 mk.

Summa Lateris – 117½ mk.

/43v/ Ennd till geldenn att betalle ald treuerckid y boidt for – 28 mk.

Enn quie for – 8 mk.

Jernnfangitt for – 2 mk.

Ennd 2 guldringe for – 10 mk.

Enn borde *meth* huitt Sølf for – 4 mk.

Ennd ett forgylltt kors oc kede for – 7½ mk.

Summa Lateris – 59 mk., 8 sk.

Summarum paa guodtz wurderit till geld – 177 mk.

Ther med er gelldenn betald, oc end er offuer – 2 mk., 2 sk. Thennom behollder Boill till hues danstøl, nu dracks, att betale.

Her om samtøckte Boill Frandzis mett *hendis* werge oc broder at wille *anamme* thette *forskrevne* guodz oc *thet* beholde, som thett er werderitt, Oc betalle *forskrevne* geld *ther* emod. Oc Saa kommer Citze eller the andre thu børnn intid att suare y gelldenn.

Ther nest om Jordeguodtzit forhandlid wdj saa made:

Først beløber Jordeguodtzit in Summa, werderit – 1350 mk. danske.

Ther aff haffuer Boill Frandzis self haldeleenn oc *hendis* tuende børnn thisliget oc Citze temerMannz haldeleenn, er huer partt – 675 mk.

Thennd partt, som Citze oc the tu børnn tilkommer, drenngen enn broder partt, som er – 337 mk., 8 sk., oc huer Søster – 168 mk., 12 sk.

Om thette Jordeguodz er saa forhandlid mett Boilis oc Citzis beggis *theris* oc saa børnenis formønderis samtøcke, at Boill behollder houitgordenn *meth* sine tuende Børnn. Ther emod behollder Citzze for sig ene thend haw Jord, hun paa boer, wdj Mellom gaden oc self haffuer bygd paa mod So-
stredit.

/44r/ Saa kommer Citzze ennd tha aff Jordeguodzitt for sinn anpartth – 18 mk., 12 sk., huor om *finndis* besked her effter.

Ther effter er samtøcktt, at alt indhau godz, som offuer geldenn beholtt er, werderis oc sidenn delis mellom alle arffuinge epter anpartt, som nu epterfølger:

Guodtz y Boid wurderit

Jtem, forst feigre kleder, Sengedyner, *houitdyner*, hiuennder, benckedyner, puder, *meth* sengkleder oc andet saadant feigre tøjg, beløb – 58 mk.

Jtem, alle Linkleder, Som *fanndis* wdj boidt, werderit for – 15 mk.

Jtem, Sølf for – 55 mk.

War 22 lodt gamill gerning, forgyllt, huert lod – 2½ mk.

Kaaber kaar oc messing

Enn Messings kedell for – 2 mk.

Enn liusse kronne aff Messing – 3 mk.

Jtem, 4 beckenn for – 2 mk.

Ett Stortt wandbeckenn – 2½ mk.

Thuo bordkrandze for – 12 sk.

Enn wandkelde for – 8 sk.

Jtem, alltt grýde kaaber epter wechtemn oc vurdering beløber till – 26 mk.

Jtem, alltt thin, thet ene slag bøde thet andett, weigde – 37½ scholepund, pundit offuer hoffuid 8 sk.

Facit – 18 mk., 12 sk.

Jtem, enn fode kedill mett enn andenn lidenn kiedill, baade for – 2½ mk.

Summa Lateris – 186 mk.

/44v/ Thenne forskrevne Sum kommer Boill halpartt oc Cittze oc Bolis bønnd thennd andenn halue partt.

Saa kommer Cittze paa sinn anpartt – 23 mk., 4 sk.

Ennd kommer Cittze aff Jordegodtz, Som før er meld, forudenn thend Jord, hun beholder y Mellom gadenn, som thennd er werderit. Rester Citze aff Jordegodtz – 18 mk., 12 sk.

Summa kommer Citze aff Jordegotz oc Jndhau gottz, Som forskrevet staa – 42 mk. danske.

Her emod fich Citze y betalling aff Boschaffuitt, som her epter følger:

Enn bennchedynne – 4 mk.

Et hiuennde – 24 sk.

Ennd ett hiuende – 24 sk.

Enn grýde for – 3½ mk.

Enn fode kiedill – 2 mk.

Jtem, gott thinn, 8 pund, for – 4 mk.

Enn pott for – 1 mk.

Enn senngedynne – 6 mk.

Et beckenn for – 12 sk.

Enn guldring for – 5 mk.

Enn slopbench for – 24 sk.

Ett kiortell sølf for – 8 mk.

Enn grýde – 2 mk., 4 sk.

Mett thette guodz er Citze betald for hendis anpartt aff indhau godz oc Jordegodtz, som forskrevet staa, saa ner enn marck. Thend er Boill hende schýldig.

Ther mett er Citze affbetaldtt for henndis anpart, baade aff Jordegudoz oc Jndhaffue guodz, som *forskrevet* staa. Oc hun attspurdiz, om hun wiste nogitt andett wdj boidt igenn att staa, att hun icke hagde faaidt /45r/ Sinn anpartt aff, att hun schulle nu tilsiiige, att icke epterklage schall komme. Oc Citze bekende, hun nu icke wiste vdermere att paakraffue.

Ther nest forhandlid om Boelis børns federnne, drengen oc piigenn, huer sin rette anpartt beregnitt aff Jndhau godz, forudenn hues till geldenn er werderit.

Tha kommer Drengenn hans andell, en broder partt – 46 mk., 8 sk.

Pigenn enn Søster partt – 23 mk., 4 sk.

Samme tuende børns anpartt guodz haffuer theris moder inde huos Sig att betalle thennom wdj sin tid Mett gode rede gangbar peninge eller Nýt gott guodtz effter Dannemendz wurdning Oc till vnderpant thennom indstillid sin anpartt wdj gordenn, hun iboer, Oc holde thennom huer, till the bliffue 15 [aar] gamle, till skellig vnderholdning oc erlig vptuchtilsse oc intid thennom affkorte ther for wdj theris federne Oc Jordebrefuene paa samme gord Jndsatte y byes giemme till vnderpannt. Oc ther mett er alting klartt mellom Boill oc henndis tuende børnn for theris federne, som *forskrevet* staa.

Jtem, børnenis anpartt wdj gorden, Som er thennd hale gord, schall Boill nyde frij oc besidde vdenn Leie oc affgiifft mod børnenis vnderholdning till Lounge aaer, som før er rørdt. Oc ther som Boill thess for Jndenn giør nogenn merckelig bygning oc forbedring paa gordenn tha att were mellom henne oc hendis børnn epter Dannemendis skellige tække, thennom alle till beste, Oc ther huos att holde samme gordtt midler tiid wed lige oc heffdt, att thend Jcke forargis wnnder thennd verdering, ther paa nu giort er etc.

/45v/ <Jffuer Bøsseschötter>

Anno 1574 Thennd 15. aprilis Effter Claus Nielssenns befalling wore forsamlende thisse borgere: Anders Korne, Peither Arentsen, Oluff Hansen Drager oc Lauridz Guldssmed Att verdere hues guodz, som tha fandis till Joren Allessens oc tilhørde Jffuer Bøsseschötter, Som Christen Sørensen nu haffuer hustrue epter wed naffn Kirstine, Huilckid guodz tilhørde *forskrevne* Jffuer oc Kirstine, Oc hans arffuinge theris anpartt ther aff tilkommer, Dog ther aff at betallis hues witterlig gellid effter *forskrevne* Jffuer paa kreffuis. Først enn Schiue *meth* skueladtt for – 6 mk.

Enn Slopbench *meth* pannille for – 6 mk.

Enn nÿ bennck, stackid, for – 1 mk.

Et nÿt wbundet Schaff for – 5 mk.

Enn ny Seng *meth* opstandend Suorede Stolper – 9 mk.

Mett tre hemling, en fodskamell *ther* til, En sortt kappe offuer om oc et lidit stöcke röt sperlagenn.

Jtem, thend störste kiiste, som war gamill *meth* en gamill laas, werderit for – 3 mk.

Enn anden lempelig kiste *meth gamill* enchild laas – 2 mk.

En liden blaadichted sengedyne, Nýt war, for – 8 mk.

Tho leridzwaris groffue hoid dýner for – 2 mk.

Et teppid oc et huit stöcke vadmels teppe for 1 mk.

Thu gamle hiuende, baade for – 8 sk.

End *fandis* nogen Snedker redskaff oc Suorer redskab, Som Peder Snedker oc Oluff Snedker besaa oc verderede Oc mente at kunde were werdt *offuer* *houit* mett enn Jernn hage, Summa – 6 mk.

Et par lagen aff blargarnn for – 2 mk.

Enn kaaber grýde for – 2 mk.

Jtem, berette *forskrevne* Kirstinne icke att haffue werit mere guodz wdj *theris* boo.x

Ther emod *fandis* thenne *epterskrevne* geld, Som vor ahnnschreuen baade for Jordeferd oc wdj andre mode epter registers liudilsse, Summa – 91 mk.

Thette *forskrevne* guodz oc giæld haffuer Christen Sørenssen *annammet* till sig Dog paa thennd beskedt, at nar *forskrevne* Jffuers arffuinge komme till stede Tha at were thennom till rede at arffue oc betalle, Som *thet* Sig bør epter rettenn.

/46r/ <Schiiifte mellom Heming Jonssen oc Hans Steff sønn etc.>

Anno 1574 Thend 1. Julij tiill Heming Jonssens, Neruerindis Jacob Hansen, Borgemester, Frandz Laurssen, Andris Saxsen, Hans Nielsen, Madz Laursen, Raadmend, Claus Nielssenn, býfogitt, Jtem Rassmus Bager, Frandz Persen, Niels Barfod, Diidrich Nýemand, Anders Erichssenn etc., borgere.

Samme dag hanndledis schiiifte mellom Hemingh Jonssen oc hans Steffsønn, Hanns Jostssenn, Hues werge Jacob Hanssenn Borgemester er.

Først befinndis *forskrevne* drengs federne at were hannom vdloffuid effter hanns Salige fader, Jost Klipping – 75 daller oc en opredtt senng, som Schipte bogenn *ther* om widere formelder.

[i højre margin:] Finndis mer her effter *anno* [15]79 thend 2. dag Julij.

Ther epter er død *forskrevne* drengs broder, Luckas, hues federne war oc – 75 daller oc en opredtt senng, oc aff samme Luckassis federne kommer Hans halpartt, Oc anden halue partt arffuede hanns Moder etc., beløber drengs Hansis partt – 37½ daller.

Summa er drengens partt aff federne oc epter hans broder, som før er rørdt – 112½ daller.

Ennd thend halue partt aff thend oprede seng, hans broder er oc vdlagdt, Som oc schall drengen betallis aff boidtt.

Jtem, Ther nest er forhandlid om nogen Sild, war komen boid till beste wdj saa mode, at thennd tiid, Heming war y Norge, Som war thend Winther, Else døde, bekom hand – 4½ lester Norsk Siilld. Oc war samme siild boid till beste, oc ther aff kommer drengen – 2 lester, 3 tønder sild.

Saa hagde Borgemester Jacob Hanssen, drengens werge, handlid mett Heming wdj drengens frauerilse, ther Heming hiemkom mett *forskrevne* Sild aff Norge, att Hemming schulle *annamme* drengens anpartt sild, som⁴⁰ den galt thend tiid her hiemme, som beløb lestenn – 34 daller mÿnntt. Som Heming sidenn war paa Reigssenn østertt, kom hand til schade, Saa samme siild strandet. Dog kom saa wiet til gaffns, /46v/ Att tønnden soldis for – 7½ mk. Oc ther om samtøckte nu drengen Hans selff, att hans anpartt sild bliffuer regnid, lige som Heming thend solde. Saa bliuer Heming hannom skÿldig for *samme* hans anpart siild, Summa – 68 daller, 3 march Dalerenn, beløber wdj gammill daller – 50½ daller, ½ mk., for gich.

Saa er Heming skÿldig *forskrevne* Dreng wdj daller for hans federne oc epter hans broder. Jtem, aff *forskrevne* Sild regnid wdj enchild gamle daller, huer daller till 4 mk., Er in Summa – 163 Enchild gamle Daller, 8 sk.

Ther nest beregnid hues geld, Heming Jonssen oc *forskrevne* dreng finndis baade att were skÿldige aff boidt beløber, Som aff boid schall betallis, som her staar.

Først enchild daller – 134½ daller.

Mÿnntth – 169 daller.

Regnid 3 mk. dallerenn.

Ennd beløb Ellssis Jordeferd, beregnidt wdj mÿnt 3 mk. dalerenn – 11 daller.

Summarum beregnid ald gellid

Enchild gamle Daller – 297½ daller.

Danske peninge – 180 daller, 3 mk. daleren.

Huilckenn gellid nu war beuiist.

Om thenne *forschrevne* geld er forhandlid, som her siden *effter* føllger.

Jtem, om Drenngens, *forskrevne* Hanssis, betalling for hans federne arffue oc epter hans broder oc thend Siild er forhandlid, som her epterføllger.

Jtem, allt drengenns federne oc epter hans broder oc saa hans anpartt aff thend siilld, *effter* som før er rørdtt, beløber – 163 gamle daller, 8 sk. danske. /47r/ Ther for er Drengenn Jnduiist wdj hans federne gaard ther aff att betallis samme Sum.

Huilckenn gord mett hus oc Jord er werderit for – 300 gamle enchild daller,

40 I håndskriftet står „son“.

huor aff samme dreng schall beholde wdj gordenn – 150 *gamle* daller, Som er for hanns federne oc broder arffue, som før staar.

Ennd for the 13 daller aff *forskrevne* Hanns' federne, som Er icke indregnid wdj gorden, fich hannd y betalling wdj et forgylt bellte, som weigde 23 lodt, loditt regnid 1 gamill daller, affkortid 13 daller, bliuer igenn 10 daller a beltid. Oc drengenn beholt beltet alsamen oc for the 10 daller y beltid. Ther emod fich Heming thend store Sølstob, weigde 26 lod, lodit ½ gamill daller, Oc Heming bleff drengenn skydig 1½ daller, som betalledis drengenn mett skede sølff oc indlagdis hos *forskrevne* belte.

Oc saa fanndis ther en forgylt kede oc en forgylt pening, som deles mellom Heming oc drengen epter wechtem etc.

Jtem, wdj *forskrevne* Sum geld tilstaar Frandz Schriuer oc *hannom* schall betallis Summa – 155 *gamle* daller, 1 ort, Huor emod hand er Jnnduist wdj thend anden halue portt gord, Heming iboer, ther aff att betallis. For huilckenn samme geld haffuer Heming racht Frandz Schriuer haand att betalle wed dene besked.

Først thet 100 enchild daller haffuer Frandz samtøcht at lade staa hos Heming end nu ett aær for sinn renntte epter thet *breffuis* liudilsse, Frandz ther paa haffuer aff Heming, oc som thet Jnneholder. Oc thennd andenn partt af *forskrevne* Sum, Som er – 55 daller, 1 ortt, loffuid Hemming at betalle till Frandz til nest kominde Sanctj Michils dag. Oc nar Heming saa betaller, som før er meldt, tha hører gordenn Heming oc hans steffsønn till epter besked, som *forskrevet* staar.

/47v/ Jtem, finndis register paa, att Heming haffuer vdlagdt oc betalld wdj gell, sidenn hans guodtz beschreffuis, vtaff hans eigenn *penninge*, Summa – 349 mk., 10 sk. danske.

Huor emod hannom schall wdleggis forlodz aff boid sin fulde betalling, Som her efter finndis besked paa.

Summa beregnid, hues Heming haffuer betald oc end nu schall betalle till Franndz Schriffuer oc y anden mode, Som register wduiser, oc hand schall haffue forlodz fuldist wdtt aff boid wdj rørdindis guodz, beløber in Summa – 749 mk., 10 sk. danske, før gich.

Om *forskrevne* gell, som før er rørd, er saa betenncktt, att Heming annamer oc behollder boschaff oc indhau guodz epter thend wurdning, ther paa er giort, som register vduisser, Oc befindis, att Summenn beløber paa Boskaff – 855½ mk. forudenn kaaber, thinn, brøggerede.

Affkortet *forskrevne* Sum 749 mk., 10 sk. geld, Som Heming har widtagit att betalle aff *forskrevne* 855½ march, Som Boschaff er werderit for, Bl[i]uer Jgen – 105 mk., 14 sk., Som Jndhau guodz, ther werderet er, mere beløber. Oc ther aff komer drengen halpartt, Som er – 52½ mk., 7 sk., som Heming er Drenngen skydig.

Jtem, brøggeredert y boid werderit for – 18 gamle daller. Thett behollder Heming oc bliuer Drengen skýldig – 9 gamle daller.

Jtem, Er Heming drengen skýldig aff brøggerede oc indhau Rørindis guodz Summa, regnid wdj danske peninge – 88 mk., 15 sk., før gich.

Jtem, fandis nu 5 sølskeder y boid, som the forfindis, weye tilsamen – 13 lod minus 1 quintin. Oc Heming lod forstaa att wer end 3 sølskeder, som ware /48r/ vdsatte oc icke wore nu wed hande at bekomme strax tilstede. Ther om samtøcktis saaledis, at Hemming schall selff indløsse the 3 skeder (thj the vore vdsatte aff hans eigenn gell), Oc nar alle samme skeder komme tilstede mett thet første, schall Heming oc Hanns dele thennom epter vegtenn, huer lige annpartt.

Jtem, Om thennd gaard, Heming iboer, er saa forhandlid, Att epterdj samme gord tilkommer Hemming oc forskrevne dreng baade, Oc drengen schall hae leie aff sinn anpartt gord om aaridt, er saa betenckt ald sagenn till beste, Oc forskrevne dreng selff haffuer samtøcht, Att Heming schall besidde gardenn quit oc frij paa drengens partt fra S: Michils dag nu kommer 1574 oc ett aær ther epter. Oc sidenn epter thennd dag tha schall Heming giue drengenn till leie huert aar aff hans partt y gordenn, Summa – 7½ gamill daller, oc leienn gar ahnn S: Michils dag Anno [15]75, oc leienn giuis først vd Anno 1576. Ther mett er thet klarth.

Jtem, Om Hemings oc Elssis kleder er saa forhandlid:
Beløb Hemings kleder alle, som the forfandis – 45 mk.

Jtem, Elssis kleder beløb – 131 mk.

Affkortid Hemings kleder bliffuer drengen skýldig aff hanns moders kleder till Heming, Summa – 86 mk.

Ther aff wnnthe drengenn till Heming hans moders beste kaabe, wor werderit for – 36 mk.

Huilcke affkortid bliuer Hans end tha schýldig, Summa – 50 mk.

Ennd ther paa fich Heming enn blaa kaabe aff drengens portt, werderitt for – 8 mk.

Summa 8 mk. affkortid bliffuer Hans ennd tha skýldig till Heming – 42 mk. Saa findis her tilforen, att Heming wor Hans schýldig aff indhau guodz, som Hannom tilkom offuer gelden oc aff brøggeredit, Summa – 88 mk., 15 sk. /48v/ Ther aff kortis 42 mk., Hans vor skýldig til Heming. Saa bliuer Heming skýldig till Hans end tha – 46 mk., 15 sk.

Ther wdj fich Hanns y betalling aff Heming enn kiste, vurderit for – 6½ mk.

The affkortede bliuer Heming Schýldig till Hanns, Summa – 40 mk., 7 sk.

Ther emod fich drengen y betalling Enn sengedýnne for – 24 mk., Enn hoid dýnne – 6 mk., Et par Lagenn – 9 mk., Enn pude meth sitt war – 24 sk., Oc ther mett er hand betalld forskrevne Sum. Oc end skenckte Heming hannom ett sengklede till ther forudenn.

Thette epterskrevne guodtz tilfaldt Drengenn aff hues Jndhau guodtz, som deledis mellom Heming oc hannom oc vor offuer fra geldenn, Oc dren-gen annammede selff samme sin anpartt guodtz vdj eigen beuaring, Oc war thette effterskrevne:

Først kander, potter, fad, talercken, allt gott thinn, in Summa epter wech-tenn – 5½ lispund.

End drengens partt af lubsk Mangot thinn war – 1 lispund, 1 scholpund.

Jtem, hanns partt aff ald Messing – 16 scholepund.

Drenngens Kaaber

Grýder, ný oc gamle, weigde – 74 scholepund.

Kaaber kelle, 2, weie – 10 schollepund.

Ennd tre gamle Messing kelle.

/491/ <Schiffte efter Gunilld Daug>

Anno 1574 Thennd 27. Julij Schiifftedis efter Gundill Daug, Neruerin-dis Madtz Laurssenn, Raadmand, Claus Nielssenn, Býfogitt, Rassmus Ba-ger, Broder Jennssen, Peither Machum, Diidrich Nýemand, Jacob Kroge-mager, Jonn Nielssenn, Jørgenn Sanderssenn, Frandz Perssen, Laurs Auer-dich, Borgere. Oc schall were witterliggt, att Rassmus Werchmester, Som wor broder till Gundill Daug, wor nogenn tiid tilforn affdød vdenn børnn, saa att Gundill Daug och henndis Søster, Anne, Arffuid epter hannom oc war indhaw guodtz delt, menn Rassmussis gord stod end wschiffte oc kom her till Schipte, som epterfølger. Oc arffuinge till samme guodtz war thisse mend: Hans Olssenn her samme stedtz, Jtem Per Ipsen aff [hul i teksten], Jenns Ipsenn vdj Ølsticke, Adtzer y Sössom, Gundill [hul i teksten] y Ol-sticke, Anders Hemmingssenn wdj [hul i teksten], Pouill Kolld y [hul i tek-sten], Lass Olssenn y Rørbech. Jtem war oc Gundill Daug sidste husbonde for nogenn aær bortt farenn vdj krigen, kalledis Jurgenn Týdsk Schoma-cher, oc icke war ennd komen tilstede eller wiss kundskab, om hand er y Liue eller icke. Ther for bleff halpartt Gundill Daug boo oc arffue staendis till widere forfaring, om hand icke kommer tilstede tha att kome till konge-lige Majestet etc. Jtem, Gundill Daug Søster, forskrevne Anne, war oc død vdj samme dage, oc hendis partt aff Rassmus Werchmesters gord oc boo tilkom nu Gundill Dags boo att schipte till alle arffuinge epter andell. Oc werderedis nu Jordegotzitt, som epterfølger etc.

Først Gundill Daug bolig, hun selff besad y Sostreditt, hus oc Jord, som nu forfindis, werderit for – 100 march danske, før gich.

Rassmus Werchmesters eigenn gaard, hus oc Jord, werderit for – 200 march.

/491/ Jtem, formiddelst att arffuingene icke kunde selffue komme mellom thennom offuer ens om guotzit at delle, Formiddelst att megen geld kraffdis,

oc lempelig røindis guodz war for hande, Begierede aruingene, att the danne Mend, her war tilneffnde at offueruere, wille samen raadslaa, huorledis best kunde handlis, oc effter theris gode tøcke sige, huad raadeligt oc best er, oc gaff ther till allis theris fuldmacht oc gode samtøcke. Effter huilckenn leilighed Madtz Laurssenn oc the dannemend, borgerne, epter theris beraad haffuer saa sagdt, att hues røindis guodz nu findis thett, som alt boid tilhørde att tilregnis att betalle geld mett, saa langt thett kand forstrecke.

Ther epter sidenn hues guodtz igen findis at delis y tu oc Gundill Daus hosbondis partt att staa aaer oc dag epter Gundils død. Kommer Gundils hosbonde thes for indenn tilstede, tha bliue hand ved arff, kommer hand icke, tha arffuer hannom kongen. Menn hues Gundils Søsters Annis partt belangis ther aff icke att tilregnis y kongens part, Men alle arffuinge att delis tilbeste.

Ther nest er ald geld registerit, oc ther emod indhau gotz werderit oc y gelden vdgiuit y betalling, som alle arffuinge selfue saae oc nøigedis mett, oc findis vdy tegne bogenn widere indschreffuitt. Menn ther wor nogen stor principall gield, som Jordebreffue oc nøyachtig pant wor satt for, Om huilckenn handledis som effter følger:

Om Anne Rassmussis gield

Først betalldis Per Fogidsuend, som er samtøcht Gunnill Daus hus att beholde for peninge, som thet er werderit for, oc hand nu legger strax fra Sig – 50 march.

The andre – 50 march att staa paa thend besked: Kommer Gunill Daus mand tilstede, worder the hannom till beste, komer hand icke, tha at gaa ther om, hues rett er etc.

/50r/ Ther nest om Rassmus Werchmesters gaard er saa forhandlid, att hues geld, Anne Rassmussis vdermere tilstaar, baade aff Gundill Daus oc Rassmus Werchmesters boo, haffuer Claus Nielsen racht haand for att holde efterskrevne Jorde guodtzis Summa oc mett første att schulle betallis effter breffuis liudilse, ther paa samme gield vdgiffne ere etc.

[i højre margin:] Thenne gield er siden betalldt Anne Rassmussis, oc hun antuordit sitt pant fra sig till Claus Nielssenn.

Alting saa affkortid. Tha haffuer alle arffuingene til beste at dele thennom emellom.

Først vdy Rassmus Verchmesters gord, Anne Rassmussis geld affkortid, er beholdett till arffuingerne y samme gord – 64 march.

Ennd y Gundill Daus gord, Annis gield affkortid, er beholdett – 24 mk.

End hues Peder Jpsenn, Som hand annammede aff røindis guodz oc schall legge fra Sig – 28 mk.

End Hans Olsen at legge fra Sig, hand er skyldig till alle andre arffuinge aff en Agestoll, Oc hand selff har ingen part ther wdj - 3 mk.

Jtem, war soldt aff Rassmus Werckmesters boo enn bod for - 48 mk., før gich. Oc halffpartt kom till Gundill Daug's boo, som er - 24 march. Huilcke samme 24 mk. Hans Olsen gjorde rede for oc hannom befallid att føre tilstede.

End hagde Hans annammet till Sig tuende kaaber, baade werderit for - 21 mk.

Summa hagde Hans Olssen hos sig - 45 mk.

Ther emod hagde Hans vdgifffuitt til Gundillis oc hendis Søsters Annis Jordeferd, Summa - 25½ mk.

Oc om resten bleff saa forhandlid, att Hans Olssen schall thend betalle till Rassmus Werckmesters Steffsøn, som Rassmus Olssen Bager er werge till, Oc restede wdj Rassmus Werckmesters boo - 26 mk., 8 sk., hans møderne. Oc bleff andtuordett Rassmus Bager /50v/ Paa samme drengs wegne et marchstøcke. Saa er Samme Dreng betald hans moderne etc.

Alting offuerberegnd gield oc ald anden vdgifft affkortid, Sidenn lignid oc lagdt, hues alle arffuinge er igenn till beste oc delt till huer sin andell, fih huer paa sin anpartt, Som epترفølger:

Hanns Olssenn annammet - 14½ mk.

Ennd for Gunill y Ølstiche - 14½ mk.

Annammet for Sig selff - 14½ mk.

End annammet hand for Jens Jpsen y Ølstiche - 14½ mk.

Ennd for Adtzer y Søssoñn - 14½ mk.

Anders Hemingssen annammet - 14½⁴¹ mk.

Pouill Kock annammet for sig - 14½ mk.

Ennd for Lass Olsen y Rørbech - 14½ mk.

Thette guodtz Annammede the bønder, her ware

Først 2 kister oc ther wdj thette epترفkrevne:

Først enn vrthe kiedill, vechten findis her for - 6½ pund.

Enn grøde, weier - 5 pund.

Tinpotter, gamle - 2.

Hjüende - 2.

Puder mett war - 3.

Halerme - 2 par.

Et Sengklede.

Houid klede - 2, met en gamill rød hue oc enn gammill bissmer.

Vdermere besked om forskrevne guodtz, huad thet støckeuis er werderit for, findis widere vdj tegnebogenn registerit etc.

41 Dette tal står over et „xv“ og skal derfor muligvis regnes for en rettelser.

/511/ <Schiffte effter Thomas Hem>

Anno 1574 Thend 16. Octobris Till Thomas Hems, Neruerindis Andris Saxssen, Hans Nielssen, Madtz Laurssenn, Raadmend, Rassmus Bager, Didrich Njemand, Jacob Krogemager, Jon Nielssen etc., Borgere.

Samme tiid bleff schiffte effter samme Thomas, Oc var megen stor geld oc intid att betalle *meth* vden thend føie boschaff, som nu samtøcktis att werderis støckeuis till samme geld at betalle, huilckit oc nu skede. Oc gelden war mestenn her hos borgerne, saa thend fandis nøiachtigh werderit alt indhau guodz oc forslagit mod gelden, beløb thett lige oc bleff intid offuer. Saa hagde Thomas Hem et barnn mett en hustru, hand først hagde her, kalledis Sophie, oc barnid hed Marine, hues *Moderne* War icke vdschiffte, eÿ helder beschreffuit. Tha paa thett, at samme barn motte nogit bekomme effter moderen, som var witterligt at haffue ført got guodz ind till Thomas Hem, bleff samtøcht att vdtage forlodz nogen boskaff oc thend at foruaris samme barn til beste. Oc ther om saa forhandlidt:

Thette *Effterskrevne* er thet guodz, Som wdlagdis Thomas Hems barnn, Marine, for henddis *moderne* epter Hendis Moder Sophie.

Først enn kiste werderit for – [intet angivet].

Wdj samme kiiste indlagdis thette godz:

Enn houit dÿnne.

Enn pude.

Et sengklede.

Et par hørgarns Lagenn.

Thu par blargarns lagenn.

Thrÿ tinfad, Et Saltsirckenn, 2 smaa beckenn.

Enn trepot kande, Enn tinpott.

/51v/ Jtem, enn grÿde.

Enn liden Messing kiedill.

Ennd enn fierdings kiedill.

Jtem, enn rød kiortell, som hørde *forskrevne* barns Moder till, var nu megit sleden.

Thette *forskrevne* guodz, *forskrevne* barn er vdlagdt, som *forschreffuit* staar, thet lod Erlig quinde, Anne Machubeussis ÿ Kiøbenhaffnn, annamme oc *meth* samme barnn til sig opføre Oc gjorde tilsagen at wille holde thett barnid till gode oc beste, thett helst forbedre oc intid forarge, Saa thet schall kome oc altid bliue barnid till hielp oc trøst ÿ alle mode. Thesliget loffuid att wille opføde *forskrevne* Barnn till ald erlig nottorffthighed vden ald barnssens bekostning epter thenne Dag.

Jtem, effter att indhau godzit er forslagit mod geldenn, som før er rørdt, Er samtøcht, at Thomas Hems hustru nu igenleffuer, Margrette, beholder

samme godz oc betaller gelden, Huilckett hun *meth* hendis werge widtog at holde huer vden schade, Oc ther mett allting klartt.

[senere tilføjelse:] Anno 1587 Thend 20. Aprilis *Annammett* Marinne Thomas Hems dotter *Thette Forskrevne* Godtz Nøjachtig till sig *Effther thet* breffs och quitantzes lydelse, hunn haffuer ther paa giffuett Borgemester och Raadt, Och war *thette Efftherskrevne*, hunn till sig *Annammett*.

Først end kiste, *ther* vdj wor:

1 rød Engelsk offuerkiortell.

3 par lagener.

1 dug, 1 handklede.

1 pude, 1 Sengklede.

3 Tinfad, 1 Saltzirckenn.

1 Topotte *kande*, 1 tinpott.

1 liden Messing kiell.

1 liden Kaaber gryde .

2 smaa becken och 2 daller for en fierdings kiedell.

/521/ <Peder Kempis Schiiffte>

Anno 1574 Thend 19. Nouembris till Peder Kempis, Neruerindis Madtz Laurssen, Fredrich Leill, Raadmend, Dauit Leill, Jørgen Hanssen, Anders Bager senior, Oluff Jpsenn Schreder etc.

Samme Dag handledis Schipte epter Peders hustru, Charine Holms, emelom hannom oc hans børnn, Som wor Holger Maller, hans steffsønn, oc Peders datter, Jnger, hues werge nu bleff tilneffndt Fredrich Leiill, Raadmand. Jtem, hagde *forskrevne* Holger tilfornn vdbekomid sitt federne aff boid, saa hand ther paa icke mere kraffde eller nogit ther aff att restere vdj nogen mode, vden alenne at Holger omtalede, att hannom wor loud vdj Schiiffte effter hans fader at vnderholdis till forsagde aaer, Huilckett hand sagde Jcke att were hannom holdet, Menn ther aff att kreffue end nu, huad gode mend *tøckis* rett were.

Jtem, hand talede oc om, at thend tid, ther bleff Schiiffit effter hans fader, tha ware the trÿ Sødskenn leffuinde, oc the 2 hans Sødsken, som vare tuo Søstre, at were døde siden, saa *hannom* tillkommer arffue effter thennom, oc sagde, at samme arffue part epter baade hans Søstre vor, Som *thennom* er tilmøndet, Summa – 20 daller, 3 mk. *dalleren*, Huilckid hand oc nu paa kraffde.

Huor emod Peder Kempe mente att werit betald oc sagde, att Charine, Holgers eigen moder, sagde for hannom, att *thet* wor betald, dog *fandis* ingen beuiis.

Aff samme Søster arffue kommer til dele mellom Holger oc hans halffsøster, Jnger, nu leffuer, Summa – 30 mk. Holger en broder partt, Jnger en søster

partt. Thett er effter thend sidste halffsøster, som døde, siden Jnger føddis. Ennd hagde Holger att arffue met hans moder epeter hans Søster, som først døde, beløff hanns /52v/ Portt effter henne – 15 mk. Offuerberegning hues Holger er tilfaldet oc affkortid, hues hand hagde opborit. Saa beløber Holgers portt epeter baade hans søstre, Som *hannom* nu resterit, som hand selff bekende, Summa – 27 mk., før gick.

Mod *forskrevne* tuo Søster partter sich Hollger wdj betalling thette epeter-*skrevne*:

Først enn vng koo for – 12 mk.

End en vng meer for – 18 mk.

Oc ther aff bliffuer Holger skýldig att legge fran Sig igenn till boidt – 3 mk. Sidenn er beregning, hues geld nu war at betallis aff boid, som epeter registers liudilsse beløb, Summa – 30 mk.

Ther till werderedis a boid att betalle samme giold.

En ko mett tu øgh, wogen, Szele oc thøm etc. for – 48 mk.

Samme godz, till gelden er werderit, beholder Peder, Oc hues mere er offuer, betaller hand, om hand er nogen anden mere skýldig, end nu er ahnschrevet, Oc thett andett at delis till børnene effter anpartt. Ther effter er dellt allt Jndhau gotz, som y boid *fandis*, mellom Peder oc baade børnene. Oc hues, pigen er tilfaldet, er werderit, oc *hendis fader* anttuordett y beuaring.

Oc war thette *effterskrevne*:

Thette er pigens Jngers partt aff Jndhau gotz
effter hendis Moder

Enn dug werd[e]rit for – 8 sk.

Ett lagenn – 12 sk.

Ennd ett lagen – 6 sk.

Ett sengklede – 1 mk.

Thuo smaa puder – 12 sk.

/53r/ Ett gamilt hiuende – 4 sk.

Enn lidenn slopbenchsdýne – 24 sk.

Enn sengedýnne – 6 mk.

Jtem, en grýde, 6 *pund*, oc en 3½ *pund*, er 9½ *pund*.

Enn liden kaaber kiedil, weigde – 2½ *pund*.

Jtem, enn bugett logeløs thinpot oc 1 lidit tinfadt mett 2 smaa saltsircken, weigde tilsamen – 7 *pund*.⁴²

Enn kiste, god som – 4 mk.

Ennd pigens partt aff andet trewerch, som *fandis* wdj boid, beløb – 2 mk.

Ennd henndis partt aff brøggeredit mett kiedill, kaar oc andet, som thett forfindis, oc saa aff en tiere kiedill, beløb – 1½ mk.

⁴² I håndskriftet står fejlagtigt „mk.“.

/53v/ Anno [intet årstal nævnt]

/56r/ Anno 1575

<Rassmus Madtsenns Børnn>

Thend 15. Martij till Anders Perssens Bøsseschøttes, boendis paa Biergidt, wore Neruerindis forsamlede: Andris Saxssenn, Madz Laurssen, Raadmend, Frandtze Perssen, Jens Holm, Jørgen Hanssen, Oluff Ipsenn, Niels Barfod, Jacob Krogemager, Jacob Kandestøber, Jsach Kurffuemager, Oluff Helle-ssen, borgere. Jtem, Lass Hanssen aff Dauløcke, Rassmus Madsens farbroder, Peder Schreder y Nyrup, som haffuer Rassmus Madsens søster y Senge. Thaa giordis schiffte mett *forskreuene* Anders Bøsseschøtte mellom hannom oc en hanns steffsønn, Rassmus, som er Rassmus Madssen, Som ther kom a Thorpen, oc Andersis eigenn datter, Bente, Hues samme Børnn er tilfaldet effter beggis theris Moder, Kirstjne, Oc ther om forhandledis, som effter følger:

Først bleff keist Børnenis werge thisse Mennd.

Anders Korne, werge till drengen Rassmus Rassmussønn.

Oluff Hellesen, werge till Andersis datter, Benntte.

Ther nest er werderit først Rassmus Madssens gord, ald bygning nu forfandis effter leilighedt, Satt for – 120 mk.

Brøgeredit, som nu forfandis, werderit for – 18 mk.

Her nest er tha forhandlid om *forskreuene* drengis Rassmussis federne, som epter følger.

/56v/ Saa findis vdj Schiffte effter Rassmus wnder dato Anno 1569 thennd 21. Januarij, att samme Rassmus Madssens Sønn, *forskreuene* Rassmus, er tilfaldet epter hans fader for rørendis oc wrørindis guodtz Summa – 122 mk. danske.

Ther emod begierid drengens werge, Anders Korne, oc hans farbroder, *forskreuene* Laurs Hansen vdj Dauløcke, att drengen matte komme till gorden oc the beholde y sit federne.

Anders Perssen, drengens Steffader, begierid oc gordenn att beholde till sig oc sitt barnn oc at wille betalle drengenn mett got Jndhau godtz effter danne Mendz wurdning, oc hues ther vdj icke kann tillange att wille met loffuenn oc wissen thennom fornøige oc tilfredstille. Tha epter lang handill thennom emellom Samtøckte barnsens formøndere, at Anders beholdder gorden, Oc barnid faar vdj sitt federne aff beste boo oc boschaff, Anseet att thend føye heffdt oc bygning, ther findis paa gorden, wor nu slett for falden oc bofeldig oc wille mett megen bekostning hielpis oc forbedris, Huilckit icke war drengen at kunde affsted komme. Oc hagde husit kommid hannom till oc sidenn staaid oc vdermere forfaldet, hagde thet weritt

til mere schade etc. Saa fich barnid wdj sitt federne thette epterskrevne indhau gottz for forskrevne 122 mk.

Først enn kiiste for – 6 mk.

Enn kiedill – 28 sk.

Enn stor kiedill – 4 mk., 6 sk.

Enn grýde mett greue wdj – 3 mk., 6 sk.

Ennd enn grýde vden greue for – 4 mk., 6 sk.

Et beckenn – 10 sk.

Jtem, brøggedelen oc kar for – 18 mk.

Jtem, 3 tinfad, et saltsirchenn, for – 2 mk., 4 sk.

Jtem, 3 tinpotter oc ½ pott for – 3½ mk.

/571/ Enn Sortt Nýkaabe for – 27 mk.

Jtem, alt forskrevne Sølff, som thett er wurderit, for – 17 mk., 4 sk.

Jtem, kornn, Suin oc giess for – 27 mk.

Thend gamle sortte kiortell – 4 mk.

Ert por Lagenn for – 3 mk.

Summa beløber thette gotz – 122 mk., 8 sk.

Ther mett er barnid betald hans federne effter Schipte bogenns Jnnehold.

Ennd war barnid loffuid hans vnderholding, till hand bliuer 12 aar, oc hand nu er paa 9 aar, Saa hannom rester for 3 aar eller 4,⁴³ Huor om findis her epter widere beskedtt.

Ther nest er Handlid om hues gield, Anders hagde ahntegnit, som beløb epter registers liudilsse, Summa – 42 mk.

Ther emod werderedis gott gottz aff fellis bo, som Anders annammede till sig, Oc saa suarer hand till gieldenn oc børnene ther mett wbesuergedede.

Sidenn er thet offuer bliuende indhau guodz oc boskab, Som y boid Jgen war, Schiffitt wdj 2 parter oc epter laaden delt mellom Anders oc børnene.

Oc samtøchte baade wergene oc børnsens slechtt, at pigen maa were lige god mett drengen wdj røindis guodz, Oc thend halue partt, som the 2 børn tilfalt, er bleuenn verderit, oc thend war theris Møderne.

Oc fich pigenn enn liden grýde meth nogen gamle hiuennde, puder, Linkleder etc., Som beløb tillsamenn – 13 mk., 4 sk.

Huilckit samme godtz Oluff Hellessenn, pigenns /57v/ Werge, samtøckte, att Anders Bøsseschøtter, hendis fader, motte beholde, oc hand er skyldig ther for till pigenn.

Drengen fich thennd røde kiortell for – 15 mk., Som indlagdis wdj hans kiste

43 Tallet er skrevet med arabertal, og på 4-tallets fod er en streg på tværs. Formentlig betyder det derfor 3½.

vdj foruaring hos hans kaaber, Oc hans werge schall giøre widere forsiun for. Mere guodz fandis icke wdj boid, som wergene self bekender, ther kunde delis børnene anport aff.

Jtem, Om thend gord, Anders iboer, er saa forhandlid, Att samme gord tilkommer Anders halffpartt epeter thend wurdning, ther paa er giort, oc thend halue gord tilkomer baade børnene. Saa schall Anders besidde pigens anpartt vdj gorden quitt, meden hand hende beholder hos sig til vnderholdning, Som for er rørdt.

Bleff oc nu samtøcktt, att Anders schall forsørge hans Datter, Bente, till hun worder 14 aar gammill oc ther for intid quite vt aff hendis møderne.

Om Drenngen er saa samtøcht, at effterdj Andersis hans Steffaders leilighed begiuer, hand er nu y Kongelige Majestæts tienniste for en bøsseschötter oc icke wed, nar hand schall tage fra sit hus, oc saa kand samme dreng icke well forsiuffnis vdj hans hus, tha er samtøcht, att Drengen anden stedtz schall forsiunis. Tha er forhandlid mett Marine Madz Kleinssmedz, som loffuid att tage Drengenn till sig oc holde hannom hos Sig till hus oc røcht oc hand self att forsee sig om føde, oc loffuidtt Marine att wille wdj 4 aer hannom saa forsiunne, att hand icke schall were huswild. Oc Ther emod er hennede samtøcht – 6 gamle gess.

Drengen tilfaltt vdj Hans federne, som før er indschrefftt, Oc thett samthøchte wergene oc barnssens slechtinge.

Thesligist effterdj Anders er nu forskrevne Drenng quitt, er saa betenchtt, att Anders schall komme /58r/ Drenngenn till hielp till sko oc kleder, huertt aar till Sanctj Michils Dag att vdgiue – tre march Dannelske, oc thett at holde hannom vdj 3 aer for, som hans vnderholding er hannom samtøcht. Oc samme 3 mk. schall hand aarligen antuorde Anders Kornne, oc Anders Kornne schall giøre videre regenskab for, huor till the vdgiuis drenngenn till beste.

Sammeledis om Drengens partt vdj gordenn, som beløber – 40 march danske, er saa forhandlid: Samme partt schall Anders besidde quit wdj forskrevne try aar, hand giffuer barnid drengen til hielp huer aar 3 mk., som før er sagdt. Och nor the 3 aar ere forløbne, tha schall handlis mett Anders oc barnssens slegtt, att hand betaller forskrevne 40 mk. eller giuer ther aff aarlige rente. Oc ther hos Danne Mendz foruissning, Om hannd fremdelis beholder samme 40 mk. hos sig, Oc schall børnene were baade foruissede ind wdj Andersis partt vdj gorden for theris anpartt aff alltt, hues thennom er tilfaldett, oc Anders bliffuer thennom schyldig vdj røringis Oc wrøringis, som før er indschreffuit. Oc war nu tilstede et pergementz breff, lydendis paa iordenn at were leigdt etc., Oc ett lidett papirs breff, Som lyde paa gordenn, Huilcke findis hos Oluff Hellessen y beuaringsh.

Anno 1576 Thend 19. Januarij wore forsamlede Madz Laurssen, Raadmand, Anders Korne, Claus Friis Christenssen oc Anders Perssenn Schreder.

Samme tiid handledis, om hues guodz Rassmus Madtzsens (som kom a Thorpen) hans Sønn, Rassmus, er tilfaldet epter Schipte bogens Jnnehold.

/58v/ Først er handlid om thend anpartt, som *forskreve* drengs Søster, Bente, Som wor Anders Schreders dotter mett Kirstine Rassmus Madssens etc., hende er tilfaldet wdj thend gaard, henndis moder ibode, epther thend wurdning, samme gord er sat for, Som beløb hendis partt – 20 mk. danske. Oc epther att samme pige barnn er nu sidenn dødt bleffuen, kommer *forskreve* Dreng halffport mett sin steffader aff thette *effterskreve*:

Først for pigens anportt wdj *forskreve* gord kommer Drenngen – 10 mk. Ennd for pigens anpartt wdj indhau guodz eller rørindis godz, som nest for vdj bogen vduisses, kommer drengen halffpartt, Som er – 6½ mk., 2 sk. Summa er Anders schyldig aff gord oc Jndhau guodz – 16 mk., 10 sk.

Ther emod hagde Anders bekostid paa samme pigebarns Jorde ferd, Som drengen kommer halport att vdlegge oc schall quitis aff *forskreve* Sum, Oc beløb thett Drengegnn quitet – 4 mk., 5 sk.

Alting beregenid, er Anders Schreder drengen schyldig – 12 mk. danske.

Samme 12 mk. danske schall Anders beholde vden affgiiffit, saa lenge hand beholder hos sig the 40 mk. danske, hand er Drengen skyldig aff gorden, oc nar thend tid er forløbenn, tha handlis, som Schiptit her før Jnneholder.

Ther nest findis thisse *eptherskreve* att were *forskreve* Dreng plictig for hues, Som er Soldt aff hans gotz, hannom er tilfaldet epter fader oc moder. Først Madz Kleinssmed war skyldig for en Sortt kaabe – 27 mk. danske.

/59r/ Ther aff schall hun legge fra Sig – 2 mk. danske, Som findis her epther, huortt the ere komne, oc the 25 mk. danske schall Madz beholde til widere besked oc giffue ther aff huerth aar 20 sk. danske till rente oc giue sitt breff paa, Som Anders Korne schall *annamme* oc Holde till widere Regenskab. Oc gich dagen ahn paa S: Michils Dag Anno 1575.

Jtem, Riichardus Schotte Schreder er skyldig *forskreve* Dreng – 18 mk., som findis indschreffuit for brøggeredit, drengen fich wdj hans federne etc. Saa schall *forskreve* tho mk. Danske, som Madz Kleinssmed legger fra Sig, anttuordis Richardus Schreder, Oc saa er hand barnid skyldig – 20 mk. Ther aff schall hand giue barnid om aarid 1 mk. Danske, oc hans dag gich ahnn, som før er rørdt.

Jtem, findis her for, att drengen fich for hans federne enn koo, Suin, giess etc., for – 27 mk.

Oc samme giess fich Marinne Madz Kleinssmedz, for hun holder drengen till hus oc røcht, som *forschreffuit* staar. Menn for koo oc Suin er Anders Kornne skyldig – 21 mk. Ther aff giiffuer hand barnid om aarid en mk. Oc gich hans dag ahnn Sanctj Michils Dag Anno 1575.

Jtem, findis drengen at were tilfalden wdj hanns Møderne enn rød quinde kiortell, som wdj schipte findis werderit for – 15 mk. danske Oc kunde Jcke selgis for thett werdt.

Ther for samtøcht, att Anders Korne schall selge samme kiortell for hues, ther for kand bekomis, oc thett lade her indtegne, oc saa huo samme penninge beholder hos sig att giøris drengen ther aff thett beste, som mett andett hanns godtz.

/59v/ Samme tiid, tha thette forhandledis, wor forskrevne Claus Christensen neruerindis, Som er forskrevne drengs Rassmussis Moder søster Sønn, Oc hand pakraffde nogit godz, Som findis beked paa, att samme Claussis moder, Johanne Styremandt, epterlod, ther hun døde her vdj Helssingør, oc forskrevne drengis fader, Rassmus Madtzen, Som thend tid wor boendis wdj Thorpenn, annammede till Sig vdj beuarig oc icke wor wdkommid aff hans boo indtill nu. Oc Anders Schreder bekende, att hans Salige hustru, Kirstine Rassmus Madtzens, hagde omtalid, att the hagde saadant guodz inde hos themmom. Findis besched wdj Schipte bogenn Anno 1565 denn 17. aprilis. Dog wiste Anders icke endelig, huad thett wor for guodz eller huor megitt, Jcke wor thett hellder werderit for peninge. Menn Anders sagde, att ther wor end nu till stede nogitt aff samme godz, som hand wiste rede paa: Enn senge dÿnne, Enn houiddÿne, tho puder,⁴⁴ ett Senngklede oc enn kiiste. Her om bleff Anders oc Claus saa fordragne mett theris eigenn samtøcke, Att thet guodz, nu findis tilstede, schall Anders leffvere fra Sig till Claus, Oc for hues, som icke findis tilstede aff samme guodtz, tha schall betallis Claus aff Rassmus Madtzens boo, Summa – 10 mk. danske. The 5 [mk. danske] schall Anders Korne, drengens werge, betalle oc thet føre drengenn till gott Regenskab. Her mett lode the sig alle nøige, Oc Claus gaff her for quitrandz, Som findis hos Anders Schreder vdj beuarigh.

/60r/ <Alhed Johann van Gellern hendis guodtz etc.>

Anno 1575 Thend 12. Aprilis till Alhed Johan vann Gellerns wore thisse Mend forsamlede: Hans Nielssenn, Madtz Laurssen, Fredrich Leill, David Hanssen, Raadmend, Claus Nielsen, Byfogid, Bertil Suart a Helssiingborig, Raadmand, Anders Hes, Niels Barfod, Frandz Persen, Allert Jacobssen, Willum Kremmer, Borgere.

Tha handledis om forskrevne Alhedz guodz, som effterfølger. Først vdlagdis hendis tuende børns federne effter Schipte bogens Jnnehold, Som ther findis indtegnit.

Først kommer baade børnene for theris federne aff alt røringis indhau

44 I håndskriftet står „punder“.

guodz, Som Schiptid vduisser – 600 mk. Danske, regnid for – 150 gamill Daller.

Jtem, theris anpartt aff thend kreger, Som soldis, kom baade børnene – 60 gamle daller, huer daller 4 mk., er – 240 marck.

Jtem, husleie aff theris halue gord vdj Kiøbenhaffnn, beregnid for Sex aar, er børnenis partt – 264 mk.

Jtem, theris anpartt wdj brøgeredet etc. – 15 mk.

Summa allt hues børnene tilkommer for theris federne – 1119 mk.

Ther nest er beregnid ald anden geld, som Alhed er skyldig.

Først husleie her, hun besidder, rester – 48 gamle daller.

Børnene peninge, som tilkommer Jacob Johanssens brødre børnn – 40 gamle daller.

Ennd anden geld, som nu forslogis effter Alhedz eigit registers innehold – 585½ gamill Daller.

Mod *forskrevne* geld hagde Alhed bekommid thette *effterskrevne* kiøbmandz guodz, som hun hagde sold oc schall betalle y gelden igenn.

Jtem, beløb alt kiøbmandz guodz, effter som *findis* indtegnit oc nu bleff regnid, beløb wdj Enchilde gamle Daller – 125½ daller, 1½ ortth.

/60v/ Ennd hagde Alhed opborit for en Schibs partt, Soldis – 50 gamle Daller.

Jtem, rede peninge, guld oc sølff verderit, oc Alhed beholt, beløb aldsamen vdj gamle daller – 92 daller, 1 ortth.

Summa, hues Alhed hagde nu hos Sig, oc hun schall ther emod suare till geld, beløb – 268 gamle daller, ½ ortt.

Om thenne *forskrevne* geld er saa forhandlid: Først Alhed er skyldig sine tuende børnn aff theris federne, som for er rørdtt. Er saa samtøcht, at samme theris federne schall aldsamen *thennom* indregnis wdj thend gord vdj Kiøbenhaffnn oc *thet* vdj thend anpart, Alhed hagde ther vdj, Oc thend anden halue part gord haffue samme tuende børnn tilforn vdj theris federne, som schipte bogenn vduisser. Saa befindis at *epter* Bÿfogdens vdj Kiøbenhaffn hans breff er samme gord vdj Kiøbenhaffnn werderit for – 600 gamle Daller. Ther aff haffuer børnene haldellenn vdj theris federne, Oc y thend andenn halue partt haffue the – 1119 mk. vdj. Oc hues Jgen Offuer er, thett komer boid til beste till geldenn etc., Som beløber – 81 mk. danske aff thend halue gord etc. Oc nar *forskrevne* børnnis federne schall *thennom* betallis, Ther som Alhed oc *hendis* hosbonde, huo hende tilføis, ville bliffue ved theris halue partt y gorden, tha vdlegge the rede *penninge* till børnene, oc Alhed bliuer wed *hendis* partt y gordenn. Oc adkom breffuene paa samme gord bliffue nu beseigde oc indlagde y Bÿes geme till børnenis beste. Jtem, bleff Alhed forholdenn att giiffue sin mening tilkennde, huad hun er

ssindz om indhau gotzit, hun haffuer y boid att schulle werderis til gelld. Om hun *thet* will affhende, nar *thet* er werderit, eller *thet* self beholde oc vdrette, hues peninge /61r/ Ther aff kand worde oc komme. Oc hun begierit, at nar samme goedz er werderit epter sit verd, oc som *thet* mest kand gelde, at hun tha maa *thet* self Njde oc beholde epter synn wurdning. Oc thett er hende samtøcht, Dog paa thend besked, Att emod forskrevne guodz, baade kiøbmandz guodz, Schiffis partt, rede peninge tilstaaende geld, guld, Sølf oc alt rørendis indhau guodz, som y boid *fandis* oc her epter findis verderit, Ther emod schall hun betalle oc fullissgiøre wdj geldenn, saa wiiet at samme guodz kand forstrecke, att huer betallis wdj geld epter ahndell, Som till kand løbe paa dallern. Och nor the, som geld mane, hende tilsige, tha tenncke hun till at stille gelderne tilfred, Som hun kand mett thennom ens worde epter andell. Oc pa thett, att Alhed motte wiide, huad hun schall rette sig effter at betalle huer, bleff nu beregnid oc forslagit alt guodz oc geld, tha kommer at betallis for huer Enchild daller, tuo march, fiire schellinge danske til gelderne. Oc icke mere kunde ther till forstrecke paa anpartt.

Jtem, Er oc saa samtøcht, at ald Leie, som komer aff thend gord wdj Kiøbenhaffn fra nu poske Anno 1575, Oc ther aff and skyldis emedenn, at Alhedz partt er børnene till vnderpantt eller thennom theris federne ther wdj indregnidt, som forschreffuitt staa, tha schall samme leie alssamen komme baade børnene alene till beste, indtill Alhed thennom betaller oc sinn anpartt Jgen indløsser, Som før er melldt. Huilckitt Alhed self begieride oc gaff samtøcke etc. Oc ther mett nu klartt.

Om alt indhau guodz oc thes werdering findis widere besked y min tegne bog støckeuis antegnid, Oc om behoff giøris ther att forfare.

/61v/ Tinn

Gott thin wdj fad oc talercken, veigde 2½ lispund oc 2 scholepund, regnid wdj lispundit 16 Scholepund, huert scholepund 8 schellinge danske, Er – 21 mk.

End gott thin wdj kander oc potter, veigde 2½ lispund, 3 Scholepund – 21½ mk.

End gott thin wdj Stegersit, 24 scholepund, pundit 8 sk., er – 12 mk.

Jtem, Mangott, 4½ scholepund, pundit 4 sk., er 18 sk.

Messing wdj Beckenn oc lussestager, gott guodz, veigde 17 Scholepund, pundit 10 sk., Er – 10 mk.

Ennd gamill Messing, 5 scholepund, pundit 4 sk., er – 20 sk.

Kaaber

Gott grjde kaaber, 42 schollepund, Schollepunit 6 sk., er – 15 mk., 12 sk.

Brudit grjde kaaber, 11½ scholepund, Scholepundit 4 sk., Er – 2½ mk., 6 sk.

Kelle kaaber, som war gamilt oc megit brugit, weigde 26 schollepund, punnit 8 sk., Er – 13 mk.

Ennd Alhedz partt aff brøgeredet etc. – 15 mk.

Summa Lateris – 113½ mk.

/62r/ Fiske Redskaff

Enn Bod, som icke wor redskaff till, for – 24 mk.

Enn koo for – 18 mk.

Johanns gange kleder werderit for 27 mk., Saadann the forfandis.

Senge kleder

Thuo Dundýner for – 16 mk.

Thre sengedýner, huer 18 mk., er – [intet angivet].

Thuo sengedýner, huer 12 mk., er – 24 mk.

Enn sengedýnne – 10 mk.

Jtem, tre houiddýner – 12 mk.

Jtem, 2 houiddýner – 6 mk.

Jtem, 3 houiddýner for – 9½ mk.

Jtem, hoid puder, 11, onde oc gode – 12 mk.

Enn benckedýne, 8 alne, for – 24 mk.

Enn benckedýne for – 6 mk.

Enn benckedýnne for – 4 mk.

Ennd enn for – 3 mk.

Jtem, hiuende, onde oc gode, Sex, for – 9 mk.

Ett sperlagenn oc kappe – 6 mk.

Summa Lateris – 263½ mk.

/62v/ Treuerck

Paa lofftid 2 tressenge for – 12 mk.

End en fvre senng for – 3 mk.

Enn pannillid enge seng ý stuen – 10 mk.

Thuo skiuer, baade for – 6 mk.

Thuo follestolle, baade for – 3 mk.

Enn panillid slopbenck – 5 mk.

Ennd en slopbenck – 4 mk.

Thuo kister for – 8 mk.

Sengklede

Ett Sengklede for – 8 mk.

Ett for – 4 mk.

Ennd 2, huer 3 mk., er – 6 mk.

End ett for – 3 mk.

Ett for – 2 mk.

Ennd 2 klede, baade for – 10 mk.

Linkleder

Hørgarns lagen, onde oc gode, 10 par, huertt paar 4 mk., er – 40 mk.

Blargarns lagen, 6 paar, onde oc gode, parit 2½ mk., er – 15 mk.⁴⁵

Duge, Sex, onde oc gode, for – 12 mk.

Handklede, 6 støcke, for – 8 mk.

Pudewor, 10, onde oc gode, for – 12 mk.

Summa Lateris – 171 mk.

/63r/ Ennd kommer till gielden att betalle aff thend gord wdj Kiøbenhaffnn, som offuer bliffuer, som her før findis – 81 mk. danske.

Summarum offuerberegnd alt, hues *forskrevne* guodz sig beløber, Som werderit er, baade Kiøbmandz guodz, Schibs partt, rede peninge, guld, Sølf, Jtem, indhau godz. Beløber wdj gamle daller, Summa – 425 daller, 1½ orth. Aff thenne Sum schall først afftagis oc betallis husleie – 48 gamle daller.

Ennd the *forskrevne* Børne *penninge* – 40 gamle daller.

Saa er beholdett till ald gæld att betalle, som kand paa løbe effter andell – 337 daller, 1½ orth.

/63v/ <Schiffte effter Peder Ottssing>

Anno 1575 Løuerdagen nest epter Ascentionem *Dominj* [14. maj] til Peder Ottssings, Neruerindis Andris Saxssen, Madz Laurssenn, Raadmand, Claus Nielssen, Bÿfogid, Niels Borfod, Jens Holm, Jøren Sanderssen, Oluff Hellessen, Mons Bager, Jacob Krogemager, Hans Therning, Oluff Perssen, Franndtz Perssenn, Borgere, etc.

Samme dag Bleff Schipt epter Peder Ottssing mellom hans epterleuinde hustru, Pernille, oc hans datter Eline, Hues werge er Hans Therningh.

Først werderedis Jordegodtz, som effter føllger:

Werderedis Saxis gord paa Biergidt, hus oc Jord, for – 700 mk. danske.

Ennd thend gord huos Suingelen, Som Pernille Per Ottssings nu iboer, werderit bygningen for – 500 mk. Jordenn hører till hospitall.

Jtem, Charine Frostis gaard, aldssamen er eiendom, werderit for – 800 mk. danske.

Ther nest forhandlid om gield

Jtem, ald gield, som *fandis* nu ahntegnit at vere witterlig, beløb – 259 mk.

Thenne geld *annammet* Pernille till Sig att betalle oc tilfredz stille, Oc ther emod beholder hun alle huder, leier oc sko, som *fandis* y boidt, for sÿnn werdning ther paa giort er, som beløber in Summa – 212 mk.

Ennd beholder hun oc brøggeredet Kar oc kiell for – 36 mk.

/64r/ Jtem, alle Suin wurdte for – 8 mk.

45 I håndskriftet står ved en fejl „sk.“.

Jtem, gamilt Jerntøy for – 1½ mk.

Enn kand oc thinpott for – 24 sk.

Ther mett er geldenn forklaarid oc barnid ther mett wbessuergitt.

Ther nest er handlid om Jordegotz, som Peder Ottsing tilhørde, som war fordum Saxis gord, oc saa thenne gord hos Suingelen, som Peder nu ibode, epter som the tilfornn verderit ere oc her før findis. Oc først er handlid om Peder Ottssings barns Møderne, Huilckid Peder Ottssing icke hagde ladit wdschiffte tilfornn, før hand fich Sig thenne hustru, Pernille, eÿ helder ladit sit guodz taxere, at thett kunde viidis, huad hans barn kunde lodttne.

Ther for er saa samtøcht, att samme barn schall hae for sit møderne: Først thend gord, Per Ottssing nu iboer, som er taxerit for – 500 mk. danske vdj Jordegotz. Sidenn haffuer barnid ÿ Saxis houidgord – 100 mk. danske. Saa er barnssenns møderne – 600 mk. danske vdj Jordegotz. Siden haffuer barnid oc Pernille ÿ Saxis gord alene – 600 march danske att delle mellom thennom baade.

Saa mente Pernille oc hendis fuldmchtig, Oluff Hellessen, at Pernille kunde kome till thend gord, hun nu iboer, Huilckett barnsens slechtt icke mente att kunde lidis eller wille samtøcke. Thj bleff her om saa opstaaid, att effter thenne meningh schall forskrevne tuende gorde staa mellom Pernille oc barnid till nest kominde Sanctj Michils dag paa allis theris behag oc gode beraad Tha widere att handle ther om, epter som the tha enns worde.

Saa er tha beuiligit mett barnssens vergis oc slechtis samtøcke, att Pernille maa besidde same gord wed Suingelen indtill nest kominde S: Michils dag vden /64v/ Ald Leie. Oc hues Leienn belanger aff Saxis gord fra poske oc till S: Michils Dag, thet kommer barnid enne till gode.

Thette epterskrevne er barnssens eigid guodz

Jtem, vdj enn kiste finndis thette effterskrevne:

Thu messinge beckenn, tuo bordkrandtze oc enn liusse plade, weier aldsamen – 5 scholepund.

Trÿ tinfad aff got thin, weier – 5½ pund.

Et thinfad aff Mangott, weier – 3 pund.

Tre tinpotter aff gott thin, weier – 6 pund.

Jtem, grÿde kaaber, som war 5 grÿder, onde oc gode, weie tilssamen – 33½ pund.

Ennd tre kelle, weie – 19½ pund.

Ennd tilfalt barnid vdj andet røindis guodz:

Først blaarlerid, barnssens part – 13½ alne

Hørlerid, 24 alne tilsamen, er barnssens partt – 12 alne.

Ennd en god nÿ Dantzker Kiiste, som Pernille schal betalle barnid, nar thend barnid behøuer, god som – 6 mk.

Jtem, fich barnid en liden forgylt borde met sølle oc skoo Oc end tuo søl-skeder, thend ene aff kliping sølff, thend andenn gott sølff mett saadant merke⁴⁶

Thette lagdis ind y Esken *meth* Jordebreueene, som antuordedis Hans Thering.

Jtem, Per Ottssings Sortt kape, wurderit for – 12 mk.

The andre Peders kleder, som ware gamle oc sledne, thennom foreredis Peders brødre mett for theris wmage etc.

/65r/ Jtem, samtøckte Pernille att wille vnderholde hos Sig Peders barnn tu aær oc thett forsiuffne till mad oc øll oc røchtt, Dog kleder oc Skoo att bekostis aff thettz eigidtt.

Ther emod samtøcktis hende att mue *annamme* oc først begiere oc beholde thend beste koo y boid, oc hun begierit thennd hielmede koo.

Samtøcktis att Peders kleder behollder barnid, oc Pernille holder sine kleder. Oc ther war ingen aff barnssens moders gange kleder nu tilstede, Men sledne oc oforsett.

Thette guodtz haffuer Pernille oc barnid till samen

Thuo kiøer, huer 12 mk., er – 24 mk.

Et Schaff ved bordenden for – 8 mk.

Schiuenn y stuenn – 4 mk.

Slobbennckenn y stuenn – 1 mk.

End gamle tønder oc ett gamilt bord *meth* quernen – 5 mk.

Jtem, alle Lester y boid, som mange wore vbrugelige aff, werderedis alle for – 6 mk.

Will Pernille thennom beholde, tha nyder hun thennom saa.

Thette *forskrevne* guodz, som beløber vden kørne – 24 march. Ther om er saa samtøchtt, att formiddelst Pernille har vdlagdt, sidenn guodzit er hende *tilschreffuit*, oc hun *annammede* the Skoo oc leier vnder sin haand baade till tienniste lønn oc saa barnsens kleder met andett sligtt, som nu war antegnitt, Oc beløb in Summa – 19 march danske. Huor emod samtøcktis, att Pernille behollder thette godtz, som hun har selff enn fierde paarth wdj, oc the 18 mk., /65v/ Hunn bleff barnid schyldig aff samme godz, quite-dis hennde mod *forskrevne* vdgiffitt, saa *thet* er klartt.

Ennd fich Pernille for hues, hun hagde vdgiiiffuit til fortering, som beløb –

46 I håndskriftet står „nerke“.

29 mk. Fich hun till betalling – 15 mk. rede peninge, oc *thet* klart ther mett. Oc aff the tho kører bliuer hun barnid skyldig – 18 marck oc end ther till nogit mere, som Hans Thernings register vduisser, oc hans gjør selff widere rede for.

Anno 1576 thend 18. Decembris wore forsamlede Andris Saxssen, Hans Nielssen, Raadmend, Rasmus Bager, Jenns Holm, Frandz Perssen etc. mett Flere borgere.

Wore offueruerendis att bese *thet* Jordegottz mellom Jenns Schomager, Som nu haffuer Pernille *Per* Ottssings till hustru, oc *Per* Ottssings barn. Oc *epter* thend leilighed kunde samme Mend icke andet for rettfærdigt afkennende, end at samme Jordegottz schall bliue staaende wed thend wurdning, ther paa giortt er, Som her før finndis etc.

Efter thenne lejlighed vore forsamlede Anno 1577 thennd 27. Januarij till Hans Thernings, Hans Selff, Jenns Schomager, Kortt Schomager, Jacob Kandestøber, Mons Bager, Daud Slachter, Hans Frost, etc.

Samme tid handlide samme Mend tilssamen om *forskrevne* Jordegodtz, Oc tha bleff samtøcht, att Jenns Schomager schall betalle *thet* ene hundritt march, om huilckid her før finndis att schulle tagis aff Saxis hoidgord oc betallis barnid til the – 500 mk. wdj *Per* Ottssings gord ved Suingelenn. Samme 100 march att betalle haldelen till Roskylde marckid *epter* poske nu nest komindis, Oc *thet* andet hallue hundrit march till S: Hanns Dag midsomer ther nest *epter* kommindis, Oc /66r/ Hand ingen rennte schall giue *ther* aff till thend dag. Menn behollder hand thennom lenger, tha giuer hand oc *ther* aff rente, som her efter findis.

Ther nest er forhandlid om the 300 mk. danske, Som Jenns Schomager er *Per* Ottssings barnn skyldig aff Salige Saxssis hoid gord. Huor om er nu saa samtøcht, att Hans Therning mett Hans Frost haffue beuilgit, att Jens Ottssing behollder samme 300 mk. danske hos Sig for aarlige affgiift oc rennte aff hundrit 5 mk., som seduanligtt er. Oc nar hannd will thennom betalle, schall hand betalle saaledis, att hand schall tilsige barnsens formøndere ett halfft aar før oc tha betalle første ganng 150 mk. Oc restenn vdj lige mode att forrente, saa lennge hand thend beholder oc saa vdj lige mode betalle. Menn kommer barnid y Manndz werge, tha tilsigis Jenns ett halfft aar før, Oc tha betaller hand *forskrevne* rest oc ald rennte igenstaaende vdenn ald videre forhaling. For Huilke *forskrevne* peninge, hoidstoll oc rennte, Jenns Schomager haffuer samtøcht, at *forskrevne* hanns gord paa Biergit schall were *forskrevne* barnn til ett fult vnderpant, emeden hand holder enten hoid Sumen eller nogen rest *ther* aff hos Sig, efter som før er rørd, Oc antvorder sine Jordebreffue fra sig at indleggis vdj foruaring, ind-

till ald houitsumen oc rente er betallid oc afflagdt, som *forskreuet* Staar. Oc nar alting er affbetallid, tha antuordis Jens Schomager hans Jordbreff vbehindrit igenn.

Jtem, er oc saa samtøcht: Jtem, thend bod eller hus, som star bag op till *forskreuene* gord vd till Oluff Hellessenns strede. Att epeterdj Jens Schomager var till sindis att affhende same hus oc bo till *forskreuene* barnn oc giiffue *thet* vdi betaling till *forskreuene* Barnn, for hues hand er barnid schyldig /66v/ Aff Saxis hoidgord, Huor oc samme Boo bleff taxerit for – 100 mk. danske, som thend nu forfindis. Oc thett icke motte Jenns stedis att affhende samme boo fra gordenn for stollerum att holde kongens heste oc anden tønge etc. Tha er nu saa forhandlid, att hues Jens bliffuer sindz att selge samme boo, oc *thet* maa *hannom* steddis, thaa schall *forskreuene* barnn were samme boo nest att nyde for thett 100 mk., thend nu bleff taxerit for, oc icke schall *selgis* till nogenn fremidtt. Menn giør Jenns nogenn bygning oc forbedring ther paa, tha betaller barnid *hannom* ther epeter, som skelligt er. Oc thette schall saa holdis vdenn ald forfang y alle mode.

/67r/ <Schiffte effter Hanns Black>

Anno 1575 Thorsdagen thend 2. Junij paa Raadhusit wore forsamlede Borge-mestre, Raad oc Byfogid, aldssamen etc. Tha vore neruerindis Hans Blacks Brødre, *Mester* Dauit oc Anders Blach, fuldmechtige paa theris medaruin-gis wegne etc. Oc tha bleff hanndlid om arffue epeter Salig Hanns Blach etc. Jtem, vor allt guodz offuerslagit oc støckeuis werderit, Oc bleff Hanns Blacks Brødre till ssindttz oc aff eigen fri willie samtøckte at gaa mett hans effterleffuinde hustru Jngborig till low oc bud, hues the kunde enns worde at giiffue thennom alle epeter hanns død. Oc effter thend forslag paa gord oc guodz er giortt oc beregnid, begierid *Mester* Dauit – 160 gamle daller oc Hans Blacks kleder, Oc saa som tilstaar vdi Skottland, Summa – 85 daller. Her emod bleff thennom budt – 100 gamle daller, alld Hansis gange kleder oc the daller vdi Schotland oc huer broder en Rossennobill oc huer Søster 1 rossennobill, Som er 5 RossenNobill tilsamen.

Ennd ther foruden Hans Blacks Signete Ring, Som er Schattid att were werd – 3 RossenNobil. Thend schall were till *Mester* Dauit, som har mest wmage, oc saa till Andris Blach mellom thennom bade allene.

Ther mett lode alle arffuingene, baade Hansis brødre oc Jngeborig, Sig aldelis well mett nøige.

Ther emod schall Jngeborig beholde alt Jordgotz her oc vdi Waardbierig, alt røringis gotz, huad *thet* er lidit oc megit, indtid wderragit eller forkortid. Jtem, schall hun betalle ald gield, som er nu witterlig, oc skelligenn kand beuissis her effter, oc arffuingene vere ther for epeter thenne dag wbesuer-git etc.

/67v/ Jtem, thend hør till Dantzke, hues ther aff kommer, thett schall Delis Ingeborig oc alle arffuinge till gode wdj sin tiid, oc arffuingene wiide selff widere beskedt her om etc. Her mett bleff nu alting klarrrt, oc the nøigedis paa alle sider oc gaffue huer andre haand oc affkald etc.

/68r/ <Marinne Broders børns Federne>

Anno 1575 Mondagenn thend 24. Octobris till Niels Krogemagers wore forsamlede: Hans Nielssen, Andris Saxssen, Madz Laurssenn, Raadmend, Frandz Perssen, Oluff Hellessen Oc Olluff Jpsen Schreder, borgere. Wenligenn ombedne Att forhandle oc giøre klarrrt Schipte mellom *forskrevne* Niels oc hanns hustruis Børnn, Hues Naffnn ere:

Peder Brorssen, Hans werge Oluff Hellessen.

Christen Brorssen, hans werge Oluff Jpsen.

Bent, Anders Bertilssens Søn, hans werge Madtz Laurssenn.

Laur Anderssenn, hans werge Frandz Perssen.

Jtem, schall widis, at tuende kolle Børnn, Først Salig Broder Bendssens tuende Sønner, Peder oc Christenn, the ware icke wdskiffte fra Moderenn eller wdlagdt, hues thennom kunde laadne epter theris fader, *forskrevne* Broder.

Thesligest Anders Bertelssens Børnn, thennom vor icke helder nogit vdskiufft epter theris fader, Men som Marine Broders selff bekende, att ther Anders var død, lod hun bliffue tilssamen alt, hues the aathe oc gick ther fraa paa thett, hun icke wille suare till hans geld oc thend betalle. Oc thet skede vdj Falckenberig, thj hunn war der paa thend tiid bosiddende.

Jtem, bekende oc Marine, att thend tid, hendis hossbonde, *forskrevne* Broder, war dødt, tha war ther ingenn geld att betalle. Dog war oc guodzit gandske lidit, Som Nabo oc gienbo well end nu er vitterliggt, oc som hun berette vor icke vdenn tho senge, tho eller tre Smaa gryder, enn kiedill Och icke andett hussgeraadtt sønderliggt etc. Oc icke bleff thett beschreffuit, ey helder skieffte giortt, oc nu er forledenn wed 11 aær sidenn etc.

/68v/ Ther for epter saadann leilighed, att *forskrevne* børnn ere saa samen komne wdj fledt, oc intid er vdschiufftt aff allis theris federne, Som før er rørdtt, Tha er thett saa betencktt, att *forskrevne* fiire Dreng børnn bliue lige oc ens gode wdj hues federne, som kand falde epter *forskrevne* Broder Bendssen, Hues thett were kunde, oc thet thennom at delis emellom epter lige anpartt, huor om findis videre besked her epter. Oc thet er sked mett alle wergernis samtøcke.

Ther nest er handlid om thend arffue, som faldenn er epter Marine Niels Krogemagers Søster, Margrette Jens Ottssings, her y Helssingør, att hues

samme arffue partt kand belange, thett kommer att delle emellom Marine oc Anders Ber[t]ilsens børnn, Huor om oc findis her epter widere besched. Thj thend tiid, samme Margrette døde, tha wor Anders Bertilsen leffuindis. Sidenn er forslagett om thend gaard, som nu Niels Krogemager oc Marine iboer, Som er taxerit, epter som thend forfindis nu, for – 150 gamle Daller. Ther nest enn eiendoms haw, hører till *forskrevne* gaard, liggindis vd for Marine y Miellerup, er wurderit for – 30 gamle Daller.

Jtem, *forskrevne* Margrete Jenns Ottssings hennde war tilfald denn wdj Jens Ottssings gord wed stranden halffdelen vdj samme gord, Som er hues bygning, ther paa findis. Oc samme gord, epter thend besked ther om findis vdj Byes bog, war wurderit for – 300 gamle Daller eller 1200 mk. danske. Ther aff hage Margrette halffpartt, Som er – 150 gamle daller.

/69r/ Effter hendis død fald samme halue gord y arffue till Margretis broder, Jens Perssen, oc till *forskrevne* Marine Krogemagers, oc ther aff kommer till Marinis bo en søster partt, Summa – 200 mk. danske, Som Mynnten før gich, er regnid for ½ gamle Daller.

Jtem, schall wiidis, att vdj *forskrevne* gord, som Niels Krogemager nu iboer, oc *forskrevne* eiendoms haw tilfalder *forskrevne* Jens Ottssings Sønn, her Søren, nu boendis wdj Malmø, sin anpartt, som thet kand forstrecke. Oc findis her epter beskedtt, Huilckenn anpartt er indfaldenn vdj Jenns Ottssings boo mett Margrette, ther Jens Ottssing fich hende till hustru. Dog Nar huess geld, som aff Niels Krogemagers boo schall betalis paa hans hustruis moders Doritte Cornelisis wegne, som her effter følger. Hues thaa offuer bliffuer, thett kommer Her Søffrenn anpartt aff, effter som thett kande falde.

Her emod findis thenne geld att schulle betallis, Som Niels Krogemager oc Marinne schulle suore till paa Salige Doritte Cornelisis wegne.

Først Anne Christenn Bødkers, som hun haffuer Jordebrefuene paa thend gord, Niels Krogemager nu iboer etc. Oc Salig Andris Christenssen hage vdsatt vdenn sin Søsters Doritte Cornelisis samtøcke oc willie, som Marinis Moder etc. vdpantid for – 50 gamle daller epter haandschriftis Liudilse. Dog ther om att gaa y sin tiid, hues rett er.

Ennd som *forskrevne* Doriitte Cornelissens wor skyldig till Barebro Niels Schreders, Oc Niels Krogemager nu haffuer betald, Summa – 24 gamle Daller.

/69v/ Ennd Frandtz Schriffuer, som hand haffuer *forskrevne* eiendoms hau y pant for – 12 gamle daller.

Thenne *forskrevne* gellid, som er beregnid att betallis epter *forskrevne* Salige Doritte Cornelissens effter besked, som før er rørdt, beløber – 86 gamle daller.

Samme gæld er indtegnidt att betallis aff *forskrevne* gord, som Niels nu iboer, oc aff thennd eiendoms hau, Oc gielden affkortid, er Jgenn – 94 *gamle* daller.

The 94 daller schall delis mellom Dorite Cornelissens børn, som nu er beneffndtt: En Sønn, war *forskrevne* Jens Persen, oc tuende hans Søstre, *forskrevne* Margrette oc Marine. Kommer paa Drenngen – 47 *gamle* daller, huer Søster – 23½ *gamle* Daller.

Jtem, aff thend søster partt, som Margrette Jens Ottssings tilfald oc schulle werit indførd vdi Jenns Ottssings boo, tilkomer *forskrevne* her Søren Jennsen haldeleenn – 11½ daller, 1 orth. Dog saa att kommer vdermere beuisselig giæld paa *forskrevne* Dorittis wegne at betalle, thaa kortes vdi samme hans anpartt som oc andre *affuinge*.

Jtem, thend søster partt, Marine Niels Krogemagers er tilfaldett, komet at delis mellom hende oc *forskrevne* henndis 4 børnn. Er hendis part – 11½ daller, 1 orth, oc huertt barnn – 2½ *gamle* daller, 1½ ortt etc., som nu gaar. Summa, Saa er mellom Marine oc henndis Børnn till Schipte Først aff hendis anpartt beholden offuer geldenn, som her nest staar, Som er – 11½ daller, 1 ortt, Børnene alene tilkommer.

/70r/ Ennd the 200 march danske, som komet til Marinnis boo aff Jenns Ottssings gord, kommer hendis Børnn haldeleenn, Som er – 25 *gamle* daller. Summa, komet hendis børn aff Jordegodz, gelden affkortid som *forskrevet* staar – 36½ *gamle* daller, 1 orth. Beløber huer barn – 9 *gamle* daller, 6 sk., nu gaar.

Ennd tilkomer alle *forskrevne* 4 børn for theris anpartt aff alt røindis guodz, epter thend leilighed her for findis, er beregnid, Summa – 7½ *gamle* daller. Summarum kommer børnene aff Jordegodtz oc røindis guodz, beløber till hobe til thennom alle fiire – 44 *gamle* daller, 6 sk., nu gaar.

Ther som oc komet, att nogen vdermere beuisselig giæld tilfalder att betallis epter Doritte Cornelissis, tha schall aff børnens anpartt och betallis, som thett sig kand forstrecke.

Jtem, samtøckte Niels att holde the tu minste Børnn, Som er Anders Bertilsens børnn, til sko, klede oc føde oc Erlig Optuchtilsse, till the bliffue huer 12 aær *gamle*, Oc ther for intid affkortte aff theris federne. Menn the thu største dreng the schulle forsiuffnis till embede oc icke att anttuordis theris federne vdi haande vden mett theris wergis samtøcke.

/70v/ <Oluff Hellessen oc hans børnn>

Anno 1575 Thennd 3. Nouembris till Oluff Hellessen, neruerindis Madz Laurssen, Raadmand, Claus Nielssen, byfogidtt.

Samme tiid handlid Oluff Hellessen met hanns Børnn, Hellie, Kirstine oc

Anne, om theris Møderne effter Schipte Bogens Jnnehold Oc wille thennom vdlegge, hues thennom tilkom wtaff theris Møderne, effter som Schiptid ther om formelder.

Thaa samme tid befandis theris Møderne att beløbe aff røringdis oc wrøringdis – 467½ march, 1 albus.

Wdj thenne Sum Samtøckte Hellie nu neruerrindis att wille for sin anpartt samtøcke, att forskrevne baade hanns Søster schall were lige gode vdi anpartt mett hannom wdj theris møderne oc thett mett eigenn frij willie oc samtøcke.

Sammeledis sidenn forskrevne Schipte er giort, er bleuen død enn Søster kalledis Charine, Och Hendis anpartt, hues thend belanger aff hendis Møderne, schall nu delis mellom fader, broder oc Søstre till lige anpartt, Som the nu samtøchte.

Jtem, Oluff Hellessens Steffsønn, Truils Truilssenn, Som nu icke war neruerindis, hanom er oc tillregnid epter forskrevne affdøde piige, Carinne, som en fuld partt, nar hand tilstede kommer, hues rett er.

Lignid alting, beløber huert partt aff forskrevne – 467½ march, 1 albus, delt till lige mellom Hellie, Kirstine, Anne oc Carinne, som død er, oc kommer paa en broder partt – 116½ mk., 6 sk., 1 penninge. The schulle delis till Oluff Hellissen, Truils, Hellie, Kirstinne oc Anne, Oc kommer huer thennom effter /71r/ Lige anpartt – 23 mk., 6 sk. Saa schall kortis aff forskrevne – 467½ mk., 1 albus, tho gange – 23 mk., 6 sk., thet enne till Oluff, thett andett till Thruils. Oc thett er aff thend affdøde Søsters anpartt a røringdis oc wrøringdis. Saa er igenn beholdett hos Oluff Hellessen, Som hand schall betalle hans trende børnn, Hellie, Kirstine oc Anne – 420 mk., 12 sk., 1 albus. Oc the forskrevne 23 mk., 6 sk. schall Oluff betalle Truilss, Som er hanns anpartt effter thennd affdøde Søster.

For thisse 420 mk., 12 sk., som tilkommer the trøj børnn, Hellie, Kirstine oc Anne, som er beholdet aff theris Møderne oc epter theris Søster, haffuer Oluff saa handlid mett forskrevne hans eigenn Sønn, Hellie, Madtz Lauridssen, Annis werge, Claus Nielssenn, Kirstinis werge, Att giiffue thennom wdj betalling thend hans gord, hand nu iboer, effter thend wurdning, samme gord er werderit for wdj Schipte epter theris Moder, Som er – Sex hundrit ma[r]ch danske. Oc paa thett, att samme hans trij Børnn icke schulle haffue att beklage att were skett forkortt, wille hand end tha affgiiffue aff thend Sum, forskrevne gord er mere verderit for, ennd theris Møderne beløber, først – 80 mk. danske. Oc thett thennom att komme till beste, huer piige lige medt Sønen. Ther nest widere forhandledis om forskrevne trende Børnns vnderholdning, Huilckenn wdj Schipte effter theris Moder er thennom tilschickid paa forsagde aær, Oc Oluff icke hagde

thennom vdholdett, formiddelst att hans Børn komme vdj tieniste oc aff hans brød. Tha tilsagdis forbedring, att paa *ther*, ingen part schulle were forkortt, Samtøckte Oluff att giffue huer *forskrevne* hans trende børnn, Hellie, Kirstine /71v/ Oc Anne ther forudenn huer en god opred seng icke ringere end trediuige march danske peninge. Oc thett foruden *forskrevne* 80 mk. *danske penninges* affkortting.

Jtem, thett ene hundrit march danske, som er igen vdj *forskrevne* Oluff Hellessens gord, nar børnenis *Møderne* er a kortid, oc saa the 80 mk. danske, Oluff skenckte thennom y gordenn, thett schall hans børn betalle et halfft hundrit marck aff till Oluffs hustru, Beritte, oc till Oluffs oc hendis Børnn, om the leffue hans hoffuid offuer. Oc saa hører samme gord the trij børnn, Hellie, Kirstinne Oc Anne, till alene. Dog schall Oluff icke ther mett vere vndslagen att hielpe sine børnn till theris heders dag, som erligt oc billigt er, oc icke ther emod eller her medt were thennom vndslagen eller quite-rit fra wdj noyer mode.

Jtem, alting klartt giortt samtøcktis, att Oluff schall besidde thend gord, hand nu iboer, fra nu S: Michils dag et aær till Michaelis Anno 1576 vdenn ald leie till *forskrevne* hans 3 børnn. Oc nar thennd dag kommer, tha schall Oluff Hellessen giue samme sine try Børnn till leie huert aær aff *forskrevne* gord 24 mk. danske, saa lennge hand den ther epter besiddendis worder oc holde gorden wed god heffd wed lige.

Jtem, Anno 1576 thennd 6. Septembris til Claus Nielssen, neruerindis Claus selff, Madz Laurssen, Oluff Hellessen, Jtem Hellie Oluffssen. Samme tid bleffue these mend offuer ens om thennd Contracht, ther tilforn staar, Oc samtøckte paa alle sider, att for *forskrevne* Børns *Møderne* – 420 mk., 12 sk., Thesligste – 80 mk. Danske, /72r/ Beløber in Summa – 500 march danske, som her før findis, schall Oluffs Børn beholde vdj betalling thend gord, som ligger paa Stengadenn mellom Claus Tjyds oc Hans Willumssens gord, att schulle samme gord beholde for – 250 mk. danske, Som thend war werderit vdj *forskrevne* Børns *Møderne* schiffte. Oc for 250 mk., som rester, haffuer Oluff loffuit att betalle *forskrevne* sine Børnn met gott Jndhau gotz, thett beste wdj hans boo er oc findis, huilcken aff thennom først haffuer behoff att schulle sin ahndell vdlegge vdj gott guodz, som før er rørdt, oc effter besked før findis. Oc ther som Oluffs hoffuidtt nogid adkomer, før *forskrevne* Rest worder betallid, som *forskrevet* staar, tha schall hues, tha igennstaaende er aff *forskrevne* 250 mk., till nogen aff hans børnn thennom Først vdleggis aff hans Boo, enthen aff thett beste wdj røringis godz eller beste Jordegudz, Saa thenom skeer fuldist vdj alle mode etc. Oc nu tilkominde S: Michils dag tha schall *forskrevne* Oluffs Børnn eller

theris werge annamme *forskrevne* gord vdj theris werie oc thend ther epter forsiuffne mett att bortt leie oc haffue tilsiuffnn hos, Som thett sig bør.

Anno 1578 thennd 26. Januarij till Oluff Hellessens wore forsamlede Madtz Laurssen, Radman, Claus Nielsen, byfogidt, Oluff Hellesen selff och hans Børnn,⁴⁷ Hellie Olssen, Jtem Oluffs Suogre, Jochum Lange Oc Niels Guldsmedtt.

Tha handledis mellom Oluff Hellesen oc hans søn oc Suogre, Att effterdj Oluff Hellesen icke trede fra hans gord, hand iboer, att hans børn thend Jgenn bekom effter thend Mening, her før staar, Men Oluff bleff ved samme sin gord paa Biergit, hand iboer. Oc ther emod oplod thennom /72v/ Thend gord nedre paa Stengaden. Tha bleff oc besluttid, att the 80 mk., Oluff hagne loffuid att epterlade hans Børnn, som her før findis, the bliffue wforkortid Oluff oc hand icke ther mett att bessuergis.

Saa hagne Oluffs trij Børnn først hos Oluff for theris Møderne, som her før staar, 420 mk., 12 sk. Ther emod hagne the alle annammet wdj betaling thend gord paa Stengaden, som thend er aff første werderit vdj Schipte thennom emellom – 250 mk. stöcke. Saa Rester børnene aff theris Møderne – 170 mk., 12 sk.

Her om bleffue Oluff oc hans Søn oc Suogre Saa offuer ens, Att thend frij eiendoms gord, Oluff haffuer paa Biergid, Søffren Archelimester iboer, will hand oplade oc affhende, enten til hans børn eller huo, som kiøbe will, oc ther aff betalle hanns Børnn *forskrevne* theris møderne rest.

Saa haffuer Hellie Ollssen oc Niels Guldssmed handlid mett Oluff Helliesen Oc haffuer kiøbt samme gord aff Oluff for – ett hundrit gamle daller, regnid for – 400 march stöcker.

Ther aff schall Oluff quitte thend rest, som hans Børnn rester, som før er rørdt, oc Hellie eller Niels, huilckenn aff thennom som beholder gorden på Biergidt, schall betalle the andre børnn theris anpartt aff theris Møderne rest, som *forschreffuit* staar, oc ther for holde Oluff Hellesen quitt effter theenne dag.

Hues aff *forskrevne* gordis betalling offuer er, ther om er samtøcht, att Hellie eller Niels schall betalle Oluff samme Rest, som er – 229 mk., 4 sk. Oc schall betallis till S: Michils Dag Anno 1578 – 25 gamle daller. /73r/ Oc Restenn att betallis Oluff till poske Anno 1579. Oc schall Oluff Hellissen selff raade for *forskrevne* gord till Sanctj Michils dag Anno 1578. Oc tha schall *forskrevne* gord were frij, Att Hellie oc Niels schulle sidenn were ther for Raadende effter den dagh.

47 Børnn, læs „barn“.

/77r/ Anno Dominj 1576
 <Peder Jennssens Schiiffte>

Thend 6. Februarij till Roluff Peder Jennsens wore forsamlede Madtz Laurssenn, Radmand, Claus Nielssenn, Byfogidtt, Jtem Jesper Johanssenn aff Helssingborig, Jsack Kurffmager, Broder Jennssen, Diidrich Nymand, Oluff Perssenn, Jonn Nielssenn, Borgere her *ibidem*.

Samme tiid handledis Schiiffte epter bemelte Peder Jennssenn mellom hans arffuinge, *forskrevene* Madtz Laurssenn oc Claus Nielssen oc *forskrevene* Roluff, hans *effter* leffuinde hustru. War Madtz Laurssen fuldmechtig paa sin hustruis Marinis wegne, Claus Nielsen paa synn moders Barebras wegne, Som bade ere fader Søstre till Salig Peder Jennssen. Jtem Jesper Oc Jsack paa Roluffs wegne, *henndis* fuldmechtige.

Først forslogis ald giellid, nu vor witterliggt oc Registerid, oc beløb in Summa – 213 daller, 3 march dallerenn.

Thill *forskrevene* gielid er hedenlagdtt att betalle met Først rede peninge, kiøbmandz ware oc saa aff Boschaff oc indhau guodz, Saa gielden bleff fult wederlagdtt oc affklarid. Hues Mere Jndhau guodz, y Boid fanndis, oc offuer gielden vor beholddett, er sidenn deelt epter lodenn Mellom Ruluff oc Salig Peders arffuinge. Oc hues /77v/ Arffuingene tillkom er werderit oc Registerit, Som her epter finndis widere beschedtt.

Ther nest er forhandlid om gorden oc Jordegudzit, Som her *effter* følger. Jtem, Om thend gord, *forskrevene* arffuinge emellom er till schipte, som Roluff nu ibor, oc for dum wor Jens Claussens gord, er forhandlid wdj saa mode, Att Epterdj begge partter er ehns huer for synn anpartt att wille bliffue wed *forskrevene* gord oc icke trede ther fran, Tha *effterdj* att samme gord icke kand delis eller were vdenn en borger bolig paa thett thermett motte endelig forhandlis oc komme till en ende, haffuer Madtz Laurssen for sigh oc Claus Nielsen paa sin moders wegne, Sampt Jesper Johanssen oc Jsack paa Roluffs wegne, beuilgit att indgaa saadan Wilkaar, Att begge parther haffue samtøcht att vplette paa *forskrevene* gord enn genant Sum, som huer paart will selff biude oc oplegge, Oc thend nest will biude att sette enn taxst paa gordenn etc. Oc bød Jsack oc Jesper paa Roluffs wegne 5 Rossen-Nobill. Ther emod bød Madtz oc Claus 2 RossenNobil, oc *ther* om saa besluttid mett begge parters samtøcke, Att Madz oc Claus giiffuer till Roluff 2 RossenNobil, regnid for 8 gamle daller. Ther emod schall Jesper oc Jsack haffue macht paa Ruluffs wegne att sette *forskrevene* gord paa sin priis, Oc saa schall samme taxt staa paa Claussis oc Madtzis behag till Morgen 8 dage komindis att afftegn, Huad helder the wille gorden beholde oc betalle *effter* samme priis /78r/ Eller trede ther fra. Oc huilckid begge *forskrevene* parther tha worder Sindz, enthenn att beholde eller trede fraa, Tha schall

thend enne partt thend anden vdbetalle sin ahndell, halffpartt till poske nu komindis oc anden halue partt till S: Michils dag nest epther 1576. Oc huilcken partt, gordenn beholder, tha schall dog Roluff thend nyde oc besidde till Neste S: Michils dagh wdenn ald affgiffit Oc *forskreuene* anpartt betalling tha att wdleggis vdenn alt hinder eller vndskyllding oc rettergang vdj alle mode.

Wnder thenne taxt schall were beholden, først enn hau heffdt paa Byes grund paa Slettenn, Brøgeredit foruden kiedilen oc ther till hues andett, som findis Naugle fast vdj hussitt, intid vndertagit. Samtøcht mett begge parters henders samtøchilssse etc. Offueruerindis Broder Jenssen, Diidrich Njeyman, Jonn Nielszen.

Effter thenne beuilling vdginge Jesper oc Jsack y theris beraad, oc indkomme gaff theris meningh saa tilkende, att epther theris beraad oc gode tøcke Siuffnis thennom icke anderledis kunde rett were end *forskreuene* gord att taxere oc thennd sette for femhundrit, tywe oc fem gamle daller oc att holdis ther mett epther alle wilkar, som før er rørdt. Oc *forskreuene* 8 gamle daller eller tho Rossennobler først ther forudenn att vdleggis, som *forskreuet* staar. Oc thenne mening bleff saa antagen wdj berad till sin wisse thermin, som for er rørdt.

Jtem, findis tilforrn Om thet offuerbliuinde indhau guodz oc Boschaff, Som er deltt mellom Madz Laurssenn, Barebro oc Ruluff, att thend partt, som Madz oc Barebro er tilfaldenn oc the haffue bekommid, er werderit, huilckidit oc er her ind registerit, Oc war thette *effterskreuene* etc.:

/78v/ Først tho Sengedyner, baade for – 20 mk.

Ennd en houiddyne for – 2 mk.

Jtem, ett sengklede – 6 mk.

Jtem, ett sengklede for – 1½ mk.

Jtem, thu gamle hiuennde oc en Age dynne, alle tre for – 3 mk.

Jtem, enn syd dog for – 4 mk.

Jtem, ett par hørgarns lagen, End 1½ par blargarnns lagenn for – 6 mk.

Jtem, 3 pude war for – 1½ mk.

Jtem, enn skiortte for – 5 mk.

Jtem, ennd 3 skiortter for – 3 mk.

Jtem, ennd 40 pund tynn, pundet offuer houidt for – 6 sk.

Jtem, enn gamill grøde for – 2½ mk. oc en liden kiell, baade.

Thette war thett Sønderligst guodz, som falltt paa theris, som før bemelt er etc.

Jtem, war omtallid Salige Per Jenssens broder, Jørgenn Jennssen, som nogen aar haffuer verit borte Oc icke alt beuiist, huad helder hand er y Liffue eller ey. Ther for er nu om hannom saa forbeholdet, att hues hand nogen tid epther thenne Dag kommer igen tilstede, Huad hannom tilkommer aff gord

eller guodz effter forige beskedtt, schall *forskrevne* Arffuinge, Roluff, Madtz Laurssenn Oc Barebra, huer were forpli[c]tid att legge fra sig Oc alting gaa om hans andell, saa wiett rett er.

/79r/ Jtem, thennd 14. Februarij nest epther ware forsamlede till Roluffs: Madz Laurssen, Claus Nielsen, Bÿfogidtt, Oluff Hellessenn, Jsach Korffmager oc Hans Stolltt. Tha samme tid ere *forskrevne* parther saa bleffne sindz, att Madz Laurssen vill trede till *forskrevne* gord oc hans medarffuinge oc thennd beholde epther thend taxt, satt er, Oc betalle till therminer, som ther om her før er samtøchtt.

Anno 1576 thennd 9. Majj till Claus Nielssens, offuuerindis Claus Nielsen, Jsach Korffmager, Oluff Hellesen, Oluff Persen, Jonn Nielssenn. Samme tid betallid Madz Laurssen till Roluff Peder Jenssens, Som hendis werge, *forskrevne* Jsack kurffmager, annammede effter thend beskedtt, som her tilforrn findis indschreffuitt, Och hannom betallid wdj rede marchstøcker, Summa – 125 gamill daller oc end 25 march danske Effter thennd besked, som før er om meldtt, Oc Restenn att betalle effter forige besked.

/79v/ <Anders Frost, Hanns Frost>

Anno 1576 Thennd 8. Februarij Wore forsamlede thisse Mennd: Frandz Perssen, Oluff Hellessen, Anders Bager, Kortt Schomager, Heming Jonssen, Anders Kornne, Oluff Jpsenn oc Peder Glar, borgere, wenligen ombedne aff Anders Frost oc Hanns Frost att offuuerere thenne eptherfølginde theris Contracht.

Samme tid bleff Anders Frost oc Hans Frost om theris federne gaard saa forligtte oc wenligen fordragne, att eptherdj samme gord er forordtneritt wdj tuende bolige, saa thend skildis mit vdj thu mett hus, kelder oc ald anden bÿgningh, bleue the ens at lade samme gord saa bliue oc saa att wille ther samtøcke, att huer thennom schall haffue lige megitt aff bÿgningen epther thett skell, thennom ther paa er nu affuist oc affmolld, oc brøndenn kommer thennom lige emellom baade boligene.

Ther huos samtøckte the baade mett eigenn frij villie, att Hans Frost beholder thend Nordeste partt aff boligenn paa hiørnid, Oc Anders Frost beholder thend søndre partt.

Ther Nest fordj att thend Søndre partt aff bÿgningen er icke lige god mett thend anden, tha er saa forhandlid, att Hans Frost schall giffue Anders Frost – 150 mk. danske, som før gich, til forbedring paa hans anpart. Att betalle hannom 50 mk. danske 8 dage effter fastelagen nu kominde, Jtem 50 mk. danske till pindtze dag oc thend 3. partt till Juell ther effter, oc ther mett alting klartt giortt, oc the lode thennom paa baade sider aldellis well her mett nøÿge ÿ alle mode.

Jtem, schall oc huer aff thennom suare till lige megen Jordskyld aff thend kircke Jord, forskrevne bÿgning paa staar etc.

/8or/ <Herluff Muncks Schiifte>

Anno 1576 thend 14. Februarij til Herluff Mu[n]cks wore neruerindis Madz Laurssen, Raadmand, Claus Nielsen, bÿfogit, Oluff Hellessen, Frandz Perssen, borgere.

Samme tid handledis Schipte mellom Herluff Munck oc hans hustruis Kirstinis arffuinge, aff huilcke nu wore neruerindis Thorbørnn Jørenszen mett sin hustru, Bennte, Kirstinis Søster. Jtem henndis Broder Biørnn Laurssen. Jtem wdj Halland er enn Søster, Anne. End er en broder kaldet Annders, som icke er witterliggt, huor hand er. Oc sagde thisse arffuinge att ville sig offuertage att dele paa the andre theris medarffuingis weigne oc forsuare huos thennom.

Først beregnedis ald gield oc Jorde ferd oc beløb in Summa – 126 mk., 2 sk. danske.

Ther emod forslogis alt indhau guodz, som tha forfandis vdi boid, oc støckeuis beregnedis, som arffuingene selff paa saae, Oc alting offuerslagit. Tha effter theris beraad paa baade sider er Herluff oc arffuingene bleffne ens att gaa mett huer andre till loug oc budt om en genant, oc ther om forentis, som her føllger:

Att the paa baade siider bleue forente vdi vennlig fordrag vdi saa mode, att Herluff beholder boo oc Boschaff, schude oc baad oc alting, hues y boid er, Oc ther till suarer hand till ald gield, forskreven staar.

Oc schall hand ther emod giue sin hustruis arffuinge offuer alltt in Summa – 77½ mk. danske for røringis oc wrøringis, Oc the ther mett lode thennom alting well mett nøige wdj alle mode.

a Ther emod gaff hand thennom y betalling, aff hues y hans Boo war. Thette epterschrevne guodtz.

/8ov/

b Jtem, restenn som er – 9½ mk. Ther aff schall Herluff betalle till mester Hendrich for hans affdøde hustru – 2 mk.

d Først enn sortt kaabe for – 30 mk.

Enn brunn kiortell for – 20 mk.

Enn blaa kiortell – 14 mk.

Jtem, sex paar Maller for – 4 mk.

c Ennd thett andett att betalle till pindtze dag nest kominde, Oc ther mett bleff thet alting klarrt thennom emellom epter theris eigen gode nøige.⁴⁸

48 Det fremgår ikke, hvorfor punkt c kommer efter d, måske en fejl.

/81r/ <Isach Kurffmagers Søster Børns guodtz>

Anno 1576 thennd 14. Martij till Jsack Kurffmagers wore Nerwerindis Anndris Saxssenn, Dauit Hanssen, Madz Laurssen, Raadmend, Riichardus Wedderborn, Allertt Jacobsen, Hanns Stolltt.

Samme tiid handledis om hues guodtz, Som forskrevne Jsacks Søster, Helleguntt Peithers dotter, hagde effterladit Oc war tilfaldett henndis tuende børnn wed naffnn Jacop Thimessen Oc Marine Thimes dotter.

Dauit Hanssen, werge till pigenn Marine.

Jsack Kurffmager, verge till drengenn Jacob.

Først handledis om hues guld oc penige, som fandis.

Først et støcke guld, gott som – 18 gamle daller.

End 7 støcker guld, gode som – 11½ daller.

Ennd vdj gamle rede daller fandis tilsammen – 246½ gamle daller.

Enn guldring mett en thurkos, god som – 4 daller.

Enn guldring meth en liden demant for – 6 daller.

Enn liden ring met en lillie vdj, god som – 3 daller.

End en Ring meth en demant oc rubin – 3 daller.

End en meth en rubin vdj, god som – 3 daller.

Enn slett ring, er tyck, god som – 4 daller.

[i højre margin:] Thisse guldringe er samtøckte at schulle ligge vdj beuarung, børnene till beste, Thj the vore nu icke att kunde selgis for theris werd.

Jtem, tho smaa Sølstobe meth 4 sølskede, weie – 20 lodtt.

End wor ther nogen sengeklede, søm⁴⁹ børnenis wenner mente icke att wille selge fra børnene, men att schulle foruaris børnene till beste Oc bleffue werderit att motte widis thetz werdt, som her vnder staar.

/81v/ Enn sengedynne for – 8 gamle daller.

Enn hoid dynne for – 2 gamle daller.

End 2 puder – 3 daller.

Et sengeklede – 4 daller.

Ennd en sengedyne, Enn hoid dyne, tho puder, thu sengeklede oc thu lagen for – 16 gamle daller.

Guodtz bleff nu werderit, Som Jsach Annammede oc schall giøre videre rede for.

Enn forid kiortell, lang som en Søkiortel, for – 8 gamle daller.

Jtem, tho kaaber, Enn gamill kiortell oc thu hiuender, for – 13 gamle daller.

Richen fich en kiortell oc 4 hiuender for – 9 gamle daller.

Jsack fich tho kiortler for – 5½ gamle daller.

Roluff Per Jenssens tho kelle oc nogit gamilt thin for – 4 gamle daller.

49 søm, læs „som“.

Johanne Janss for gamilt thin oc tho liussestager – 2 *gamle* daller.
 Jtem, 3 smaa gamle sencedyner – 5 *gamle* daller.
 End 2 hiuende, Hans Stolt kiøbtte oc strax betalde – 3 *gamle* daller.
 Jtem, 5 smaa puder for – 2 *gamle* daller.
 Jtem, 2 sengklede for – 1½ *gamle* daller.
 Jtem, en Morther, veigde 20 scholepund, ssold for – 1½ *gamle* daller.
 Jtem, en sortt krune paa hollandz viis – 1½ *gamle* daller.
 Jtem, 2 gamle hiuende mett floch vdj – ½ *gammel* daller.
 Jtem, en liden kiedill *meth* en Jldtrang oc enn ildskuffe for – 3 ortz daller.
 /82r/ Jtem, enn liden thinkande for – ½ *gammel* daller.
 Richardus nu strax betalde.
 Jtem, allehonde smaatt thin ware, gamilltt oc brugidt, weigde 16 pund, er – 2 *gamle* daller.
 Jtem, 3 gamle kaaber grýder, weigde 14 scholepund, pundett 16 *albus*, er – 1 *gammell* daller, 10 sk., 2 *albus* danske.
 Jtem, en liusse form aff kaaber, weigde 12 Schollepund, stod pa Jernføder, werderit tilssamen for – 3 gamle daller.
 Jtem, 3 par lagen for – 3½ gamle daller.
 Ennd nogen gamill linkleder for – 3 ortz daller.
 Jsach beholde.
 Enn lang dug for – 2½ daller.
 Jtem 2 skiffue duge, huer 3 mk., er – 1½ *gamle* daller.
 Ett gamilt lagen for – 1½ ortz daller.
 Jtem, 4 smaa barne duge for – 1½ ortz daller minus 2 sk.
 Jtem, 6 pudewar for – 1 *gammel* daller.
 Jtem, en blee paa 1½ alne lerid for – ½ *gammel* daller.
 Jtem, ett gamilt lagen for – 1½ ortt.
 Summarum paa guodtz werderit – 74 daller, 3 ortt.
 Summarum guld, rede daller oc guodtz – 350½ daller, 1 ortt.
 /82v/ Jtem, alldt *forskrevne* guld, daller oc guodtzis werdt, hues her *forschreffuitt* staar, schall Jsack Kurffmager *forsynne*, att *thet* alting *wendis* Børnene till beste Oc findis hos Jsack y bauaringh.
 Sammeledis talede Jsack om, att *forskrevne* tuennde henndis Børnn haffuer theris federne vdj Holland, Som hand sagde att findis *beschreffuit* wdj Amsterdam, Oc beløb – 400 gulden.
 Ennd ocsaa att findis andett guodz, thennom tilkommer, Som nu icke kand giøris endelig *besched* for, huor ther mett will sig falde epter thend leilighed, ther vdj Holland begiffuer, Menn wdj sinn tiid att *forhøris* oc sidenn føris børnene till fordell.

/83r/ <Ebbe Dragers guodtz Schifftr>

Anno 1576 thennd 3. Aprilis Offuerwerindis Madz Laurssen epter Claus Nielsens befalning, Jtem Oluff Jpsenn, Monns Bager, Madz oc Pouill Klenssmode Oc Schipper Søffren, borgere. Tha bleff Schifftr effter Ebbe Drager, som tienntte Jurgenn Maer etc.

Samme tid vor Neruerindis Jørgen Perssenn, hiemme vdj Aarhus, mett beschreffuen fuldmacht aff Boill Ebbis ther samme stedtz, som er *forskrevne* Ebbis moder, oc samme Ebbis rette Naffnn War Niels Ebbissenn. Oc schiptedis nu hues guodtz, ther fandis epter hannom, Mellom *forskrevne* Ebbis Moder oc hans hustru, Cittze, Oc affkortid gield oc Jordeferd mett alt andet. Tha annammede *forskrevne* Jørgenn Perssenn paa *forskrevne* Bodelis wegne thette guodtz:

Enn kiste, god som – Enn gammill daller.

Enn sortt liff kiortell for – 8 mk.

Ett par buxer for – 2 mk.

Et bonnett for – 2 mk.

Thu hÿuende for – 24 sk.

Enn grÿde for – 24 sk.

Et thinfad oc en tinpott for – 3 mk.

Ennd for spundit garnn – 2 mk.

Anndett fanndis icke vdj Boid, som *forskrevne* Mand selff saa oc bekende, att *forskrevne* Ebbis moder skede skell oc fuldist wdj alle mode. Oc ther mett alting klartt thennom emellom.

/83v/ <Oluff Snedkers oc hans Hustruis guodtz>

Anno *dominj* 1576 Thend 7. Aprilis Offueruerindis Andris Saxssen, Raadmand, Claus Nielszen, Bÿfogid, Frandz Perssen, Mons Bager, Oluff Jpsenn, Borgere wdj Helssingør.

Samme tid bleff beschreffuit oc werderitt hues guodtz, Som Oluff Willumsen Snedker oc hans hustru Eline Peders dotter effterlode, som døde her wdj Helssingør for nogenn tid, oc nu tilkommer theris Barnn, Oluff Oluffssen. Offueruerindis Oluff Perssenn vdj Munckelungbÿe, barnssens neste Slecht etc., Oc handledis, Som her nu epter følger:

Rede penige

Først fanndis enchild gamle daller – 1 daller.

Wdj Runde marchstøcker oc dansk mÿnt – 18 mk., 7 sk.

Sølf

Jtem, fiire paar lange forgÿlte spende eller kiortell Sølf mett tho kaaffueringe, weigde tillsamenn – 7 lod minus 1 quintin.

Tho sølf skeder aff gott sølf, weier baade – 6½ lod, ½ quintin.

Ennd en sked aff klipping sølff, weier – 3 lod minus 1 quintin.

Thisse *forskreu*ne peninge ere nu strax vdbetalde vdj giellid till Jordeferd oc Anden bekostning, Som *forskreu*ne Barns Moderbroder, Oluff Perssen wdj Munckeliungbye wed Engill holm, annammede oc Jgenn wdgaff, Som hand gjør widere Regenskaff for.

Jtem, *forskreu*ne Sølff er sammen lagdt att forworis *forskreu*ne Børnn till gode etc.

/84r/ Boo och Boschaff werderit Saa megit, her efterfølger

Jtem, *forskreu*ne Oluffs gange kleder fandis thisse *eptherskreu*ne:

Enn sortt Engelsk kappe, werderit for – 12 mk.

Enn sortt engilsk liff kiortell for – 6 mk.

Et par blaa buxer, vnder foridt, for – 5 mk.

Et par Sortte buxer Oc tho hosser for – 3 mk.

En rød vulden skiortte, sleden, for – 3 mk.

Enn sortt klede hue, vnder foridt, for – 1 mk.

Jtem, *forskreu*ne Ellinis gangekleder vor thisse *effterskreu*ne:

Enn bron engilsk offuer kiortell for – 20 mk.

Enn sortt engilsk kaabe for – 15 mk.

Enn Rød vnderkiorttell for – 10 mk.

Enn gammill sortt huedags kaabe mett leridtt vnder – 2½ mk.

Ett par quinde hosser, Nj, for – 1 mk.

Enn sortt Enngilsk kraue for – 12 sk.

Jtem, Nytt hørgarns leridt, laa weffuit, wor 43 alne oc wor wblegtt, alnen 8 sk., er – 21½ mk.

Jtem, Spundet hørgarn, 3½ scholepund, for – 3½ mk.

Enn hørleridz skiortte oc tho groffue skiortter for – 7½ mk.

Jtem, tho sengedynner, wore slet forderffuide oc ssender skorne aff rytter,

Enn benckedynne, tho puder, thu hjuende, wor altt gamilt thøj, mett en tønde blaar werderit alt tilhobe for – 18 mk.

Jtem, tho smaa kelde oc en liden gryde, werderit for – 6 mk.

Jtem, thu groffue sengklede, werderit for – 28 sk.

Jtem, themer oc deller, tilssamen for – 8 mk.

Jtem, Snedker redskaff for – 8 mk.

Jtem, nogid Saltid nøde kiød for – 5 mk.

/84v/ Enn koo werderit for – 18 mk.

Jtem, tho vnge stude for – 28 mk.

Summa Summarum paa rede Peninge oc andet guodz foruden thet Sølff,

Som ligger barnid till gode etc., beløber Wdj danske peninge, som mynten før gich – 226½ mk., 7 sk.

[i venstre margin:] Heer om finndis Stenn Billdis breff y byes giemme, att hand er borgen for etc. oc fler breue hos her om berørinne.

/85r/ <Morthenn Knudsenss Arffuinge>

Anno 1576 Thorsdagen wdj poske [19. april] wge [lod] Peder Olssen Fisker, Som er Morthen Knudssens Suoger, thette antegnne etc.

Onssdagenn vdj gord forgangen [18. april] wor til hanns forsamlede Madz Laurssen, Raadmand, Frandz Perssen, Oluff Jpssen, Hans Olssen, Niels Rasmussen, Borgere.

Samme tid er forhandlid mellom *forskrevne* Peder Olssenn Oc hans hustruis Søster, Beritte Lauritz Ipsens, boendis paa Huenn, Om hues thennom er faldett vdj Schifftte emellom effter theris fader oc moder, Morthen Knudssen oc Citze Morthenns, Oc tha at were bleffne saa forligte, att alting er beregnid, hues *forskrevne* tuende Søstre haffuer bekomidt huer thennom aff theris foreldris boo Mett alt andet, hues som paastoid. Oc alting offuerregnid ere the saa forligte, att *forskrevne* Peder Olssen schal giffue *forskrevne* sin hustruis Søster, Beritte, Summa – 60 march danske att betalle nu strax ther aff 21 march Oc restenn att afflegge till thu aær forløbe, regnid fra thenne dag. Ther emod schall *forskrevne* Peder Olssen suare till oc betalle ald giæld, Som kraffuis epter *forskrevne* Morthen Knudsen oc hanns hustru, Oc beholde till sig hus oc Jord met aldt Jndhau guodtz oc alt andet, hues boid er belanginde. Oc ther mett alting att were oc bliffue thennom quit oc klartt emellom epter thenne vdj alle mode.

Anno 1576 thend sidste Septembris wore til mit personlig *forskrevne* Per Olsen oc Beritte Lauritzis oc lade antegne, Som oc samme Beritte nu selff bekende att haffue *annammet* oc opborit aff *forskrevne* Rest, Summa – 18 mk. danske, som før gich, Oc thend nhastaende rest att betalle wdj tilkomminde tid, som forschreffuitt staar.

/85v/ <Hanns Plancke Guldsmedtz Børnns guodtz>

Anno 1576 thend 10. Julij till Magdalena Juls neruerindis Riichardus Wederbornn, Niels Barfod, Thomis Thruilssenn.

Samme tid handledis om schipte mellom Hanns Guldsmedtz hustru, Marine, oc Hansis Sønn, Jørgen.

Marinis werge, Niels Barfod.

Jørgenn sin eigenn werge.

Marinis søns Hansis werge, Tomis Truilssen.

Først er handlid Om Jørgens Møderne, som findis Anno 1563 thend 29. Aprilis, Oc befindis, att Jørgens møderne till hannom oc hans Søster, Liisebett, wor vdlouid – 105 march. Sidenn døde hans Søster, oc arffuede Hans oc Jørgenn samme pige epter ahndell. Oc beløb Jørgens partt aff hans eigit møderne oc epter hans Søster, Summa – 87½ mk., før gick.

Ennd wor anden gielld, nu schulle attskilligen betallis aff boid, beløb – 73 mk., før gich.

Ther emod werderit alt indhau guodtz, som y boid fanndis oc støckeuis taxerit, beløb – 87 mk., 6 sk. danske.

Saa har Jørgenn selffuilligenn samtøcht oc mett eigenn frij willie affstaaid oc icke wille vdeske samme hans Møderne, Menn thett nu aldelis efterlodt oc affgaff hans steffmoder, Marinne, oc hans lille broder, Hanns Hanssen, Som er wopfød, till gode oc beste, Oc icke wille ther aff nogitt kreffue epter thenne dag wndertagit /86r/ Hanns faders guldsmede redskaff, som nu er werderit for – 30 mk. danske, som før gich. *Thet* annammede Jørgenn nu mod samme hans møderne oc Søster arffue. Ther huos Jørgen sig saa forbeholdt, att ther som hans federne gord icke findis att were skøtt oc fuldkomelig betalldt, hues ther kand mett rette nogit aff bekomis, tha att vederleggis hannom ther aff hans Møderne. Oc er ther mere att bekomme aff tha att komme alle Hanns Guldsmedtz arffuing till beste.

Jtem, *thette forskrevne* Jørgens Møderne tilgaff hand *meth* sadan besked, at *thet* schall regnis mod hues giell, som kreffuis aff hans faders boo. Oc saa megit, samme hanns møderne belanger, vndertagit the 30 mk., hand haffuer opboritt redskaff for, schall først kortis aff gielden, som aff boid schall betallis, Oc komme hans halffbroder Hans till gode, Som før er rørdt.

Oc hues nogen vill *meth* rette indtrede att wille vdeske sin fullde giell aff hans faders bo, Tha schall først *forskrevne* Jørgens Møderne rester vdleggis oc betallis till fullde Nøige. Oc siden gaa *ther* om, som forskreffuitt staa, att betallis gielden, som siden till kand nhaa epter anpartt, om nogit offuer bliuer. Hues oc anden gielld komer at kreffuis, end nu er witterligt, tha gaa *therom* epter thenne leilighed, hues rett er.

Ther nest om Jørgens federne er forhandlid, Att efterdj ther er megen giell oc føye guodtz, vil hand oc efterlade hans federne oc ther for intid mane eller vdeske y noger mode, Dog om hanns Møderne at holddis, som før er rørdt, Oc *forskrevne* Jørgen at ville altid vere *her* vdj forbeholden epter thenne sags Jnnehold, oc ther paa gjorde Thomis lude, fuldmchtig, att giiffue affkalddt.

/86v/ <Schiffte mellom Riichardus Wedderborn oc hans Børnn>

Anno *Dominj* 1576 thend 17. Dag Octobris vdj Helssingør wore neruerindis forsamlede thisse Erlige mend: Hans Nielsen, Jurgen Mahr, Fredrich Leill, Daud Hansen, Raadmend y Helssingør.

Wennligen ombedtne aff Riichardus Wedderbornn, Borger her samme stedtz, oc Hans Albritsen, Borger vdj Helssingborig, att offueruere, forhandle oc gjøre ett wenliggt schiffte mellom bemelte Riichardus Wedder-

bornn oc hans trende Børnn, Thomis, Kirstine, Arinne Riichardus Dotter, Oc thennom till mønde, hues thennom effter theris Sallige moder, Anne Riichardus, er mett rette tilfaldett wdj alltt guodtz, røindis oc vrøindis, hues thennom ther aff kand mett rette laadne oc tilfalde. Oc er forhandlid vdj saa mode:

Først schall wiidis, att bemelte Hans Albritsen, Som haffuer nu *forskrevne* Børns Modersøster, Elline, till hustru, haffuer fuldmacht, møndighed oc befalling aff samme Børns moder moder, Elline Thomissis wdj Helsingborrig, att offueruere vdj *forskrevne* Schipte paa hendis wegne Saa well oc paa sin eigen wegne oc ther hos mett alting wiide oc ramme *forskrevne* Børns beste wdj alle mode.

Saa haffuer tha Riichardus Wedderborn oc Hans Arildssenn bedett oc begierdit thisse Erlige mend Att were *forskrevne* Børns werge oc forsuar:

Werge till drengenn, Thomis Riichardussenn, er Dauid Hannssenn, raadmand. /87r/ Werge till thennd elste pige, Kirstine, er Fredrich Leiill, raadmand.

Werge till thend mindste pige, Arinne, er Jurgenn Mahr, raadmand.

Saa er tha forslagit bemelte Riichardussis giæld, hand tilkiende gaff att were borttskyldig, saa well inden som vdenn landtz. Oc ther emod offuerweigitt alltt hans guodtz, baade guld, Sølf, rede peninge, kiøbmandz guodz oc ware, inden oc vdenn rigidt, Jtem kaaber, Thin, kleder, boo oc boskaff, lidett oc megidt, hues thett helst kand were, intid vbeneffndt wttaff røindis oc wrøindis, Oc alting offuer beregnid.

Tha haffue *forskrevne* Mend Lignid oc lagdt thett enne mod thett andett oc saa offuer ens komne mett Riichardus Wedderbornn effter *forskrevne* hans Børns formønderis gode tække, oc *forskrevne* Riichardus haffuer beuillgitt att giiffue oc tilmønde *forskrevne* sine trende Børnn, Thomis, Kirstine oc Arinne, for theris møderne vttaff alltt guodtz, som *forskrevet* staar, *thette effterskrevne*:

Først schall hand thennom giiffue oc vdrette vdj rede peninge ved thend besched, her effter staar, in Summa Otte hundrit gamle daller, gode oc gangbar vdj alle mode.

Ther till schall hand thennom vdlegge oc giiffue hues sølf, *forskrevne* Børns moder indførde wdj hanns boo, som war ett forgyltt belltte mett Sko oc Sølle, weigde – [intet angivet].

Jtem, ett borde Sølf, forgyltt mett skoo oc sølle, weigde – [intet angivet].

Jtem, trÿ kiorttill Sølf, the thu till tho offuer /87v/ Kiorttler oc thett thredie till enn vnderkiorttill, alle forgyltte oc veigde – [intet angivet].

Her till mett schall *forskrevne* Riichardus, saa framt Gud spare hannom liffuitt, vnderholde oc forsiuffne *forskrevne* sine trÿ Børn intill theris lauge aar mett kost, kleder, skoo, hues the vdj slige mode till torffuelig nødtorff-

rtighed behøffuer. Jtem, erlig optuchtilsse mett schollegang oc andett saadant, Som sig billigen hører, oc ther for intid kortte eller quite aff theris møderne vdj nogenn mode.

Ther huos er oc nu saa samtøcht, att alld den stund, forskrevne Riichardus holdder oc forsiuffner forskrevne sine børnn, som før er melldtt, schall hannd oc hos sig beholde thennd forskrevne Sum 800 gamle daller vdenn ald affgiifft oc rentte. Oc sidenn till lauge aaer, nar samme hans Børnn icke lenger holdis hos hannom, att betalle thennom epter anpartt till gode redde, som thett sig bør, huor for hand schall indstille forskrevne sine børnns formøndere nøyachtig vnderpanntt eller loffue oc wissen, att samme theris møderne schall thennom vdrettis wforkortid, som før er rørdtt.

Sammeledis bleff oc nu omtallid nogen arffue, er faldenn wdj Helssingborig oc Landzkronne effter forskrevne Børns moder /88r/ Fader, Salig Thomis Morrt, aff huilckenn samme arffue er epter anpartt indfalden wdj Riichardusis boo. Saa er ther om nu saa forhandlid, att samme arffue icke schall indkomme till Riichardusis boo eller hannd att haffue nu nogen anpartt ther vdj mett bemellte hans børnn, Menn schall bliffue forskrevne trÿ Børnn allenne till gode oc beste vdj alle mode oc schall bliffue thennom saa forbeholdett till att komme theris neste arffuinge till gode.

/91r/ +

Anno 1577

<Schiffte effter Jørgenn Sanderssenn

Emellom Ellse Oc hendis trÿ Børnn etc.>

Thend 26. Februarij Tiill Ellse Jørgenn Sanderssens wore forsamlede thisse Erlige Mennd etc.: Andris Saxsenn, Raadmand, Hans Nielssenn, Madtz Laurssenn, Jurgenn Mahr, Fredrich Leiill, Daudid Hanssenn, Raadmend, Claus Nielsenn, Bÿfogitt. Jtem, aff Borgerne wore tillstede Riichardus Wedderborn, Dauti Leiill, Jørgenn Hanssen, Rassmus Bager, Broder Jennssen, Jenns Holm, Oluff Helliessen, Hans Stolltdt, Oluff Perssenn, Niels Barfod, Jacob Krogemager, Jacob Kannestøber.

Samme tid giorde forskrevne Ellsse Schiptte mett hendis trÿ Børnn, Hanns, Marinne Oc Charinne, om hues thennom er tilfaldett effter theris fader, Salige Jørgenn Sanderssenn, baade vdj Jordegudtz oc indhau guodtz, rørin-dis oc vrørin-dis, Som effterföllger. Oc nu keisdis werge tiill samme Børnn thisse mennd:

/91v/ Anndris Saxssenn, werge till drengen Hans, Hanns Nielssenn till thend største pige, Charinne, Hans Therning till thend mindste pige, Marinne.

Ther nest først werderedis Jordegodtzit, som her epter föllger:

Sallig Jørgenn Sanderssens hoffuid gaard, Ligginde Sÿndenn for Stenga-

denn oc strecher ned mod Stranden westenn nest Hans Nielssenns gaard, Oc Ellsse nu selff iboer, mett hus oc iord.

Jtem, mett thend Stenn, som nu er agen till thend Nj kelder mod gaden att giøris, oc alltt andenn heffd, som nu forfindis, satt oc werderitt for – 700 gamill daller.

Jtem, Elsis federne gaard nedre paa Stengadenn, som nu Laurs Guldsmed vdi boer, mellom Jacob Krogemagers oc Marine Andbiørns gorde etc. Hus oc iord, som nu forfindis, werderitt for – 500 gamle daller.

Jtem, thend gord mod Stranden, som er thet Nj hus vd till streditt, oc the boder ther inden for, Oc er kircke iord. Ald bygning oc heffd, ther nu findis, satt for – 300 gamill daller.

Jtem, thend haw gerdsell vdenn Grefftenn, som nu forfindis, oc er hospitals iord her *ibidem*, werderit for – 15 gamill daller.

Jtem, aldt bygnings temer, Ege temmer oc firre temmer, werderit for – 100 gamill daller.

/92r/ Ennd ett hundrit legtte for – 3 gamill daller.

Jtem, Ellsse adspurd lod hun forstaa att were sindz att ville delle mett sinne Børnn, hues indhawe guodtz y hendis boo nu fandis, epter som thett kand gelde effter gode folckis werdning. Oc tha bleff werderit alltt indhau godtz, som her epter følger:

Thinn fandis offuer alt wdj boid

Jtem, gott engilst thinn fandis y boid – 102 Schollepund, Schollepundit 8 sk.

Jtem, Mangott – 16 scholpund, pundit 5 sk.

Jtem, Messing fandis y boid, ald heell oc gaffngiøringdis, war – 18 schollepund, Schollepunditt 8 sk.

Jtem, grøde kaaber fandis y boid – 113 scholpund, Schollepunditt 8 sk.

Jtem, gott kellekaaber fandis y boid – 78 schollepund.

Ennd enn gamill brøgekiell, war leigdt Hennrick Sommer, weier – 4 lispund minus 2 schollepund.

Om thette kellekaaber er sidenn saa forhandlid, att Elsse begieridt, hun motte thette kellekaaber beholde, Oc hun ther wille oplade till Børnene thennd storre brøgekiell, her nu y garind findis, Som er verderitt *meth thet* andett brøgeredde for – 20 gode daller. Huilckenn nu bleff tagitt aff leridtt oc weigdt oc war – 8 lispund, 6 schollepund gott kaaber. Oc beregnid thette kellekaaber, her offuer staar, beløb – 9½ lispund, /92v/ Fire schollepund. Oc ther affkortid *forskrevne* store kiell Oc bliffuer igenn – 6 schollepund kellekober, som Elsse er schyldig halff partt alle sine Børnn etc.

Om thette *forskrevne* kaaber oc thinn, som nu fandis vdi boid, oc her for staar, er saa samtøchtt, att Elsse haffuer beuillgit oc mett børnsens werge er offuer ens kommen, Att nar børnenis federne schall vdleggis, tha schall Else

thennom vdlegge oc betalle gott gortz aff thinn, kellekober, grýde, kober oc Messing, Nýett Oc icke vdsleditt eller forbruggitt, heltenn aff *forskrevene* guodtz oc huertt slaug till sin fulde wechtt oc werd, Som her *forfindis*, Saa thennom skeer ther paa fuldist y alle mode etc.

Jtem, Om børnenis faders kleder er saa samtøchtt, att paa thett, Elsis tilkominde hosbonnde schall thesbedre wide Børnssens beste, schall samme kleder icke werderis, Menn ther emod att hielpis Børnene till kleder oc andenn nottorfftt, som *thet* sig bør. Oc saa Elsis kleder samtøchtis icke att verderis, men att bliffue wed lige meningh etc.

Ennd fanndis y boidt, Else oc alle bornne till beste, thette *effterskrevene*:

Jtem, huitt salltt 2 store lester, lestenn 25 gamill daller, er – 50 *gamle* daller.

Jtem, 4 støcker kabill garnn, tillsammenn for – 12 gamill daller.

Jtem, 2 Stenne hamp oc et støcke hør for – 4½ gamill daller.

Jtem, skiiffboer, 19 tyster, tylten offuer houit, *som* the nu *forfandis*, for – 3 marck støcker, Er wdj daller – 14 gamill daller, 1 ortt.

/93r/ Jtem, kiølltre, Staffner, Jndholtt etc., alltsamen Satt for – 7 gamill daller.

Ennd y lige mode tilkomer Elsse oc alle børnene thette *effterschreffne*:

Først 4 fiske baade oc icke vdenn enn met redskaff, alle werderitt for – 22 *gamle* daller.

Jtem, en tredie partt bundgaarn mett ald sinn behøring for – 5 *gamle* daller.

Jtem, 6 Ný wrede kogge garn for – 5 *gamle* daller, 1 ortt.

Jtem, Norge fiske redskaff, reb, flee etc. for – 4 *gamle* daller.

Ett gamilt Ancker, hengde nu *neden* y gordenn, for – 2 *gamle* daller.

Jtem, thend kreger, som er vplagdt y Kiøbenhaffnn, schall werderis mett sinn redskaff oc tilbehøring oc sidenn føris her till Sum, huor vdj Børnene tilkommer halffpartt, huad thend kand were werdtt etc.

Jtem, wogenschud, 13 støcker, for – 5 *gamle* daller, 1 ortt.

Jtem, vdj thett herberig hos stuen en Ný Senngh for – 6 *gamle* daller.

Jtem, 3 kister for – 2½ *gamle* daller.

Ett madskaff for – 1 *gamill* daller.

Jtem, en skiffue y gorden for – ½ *gamill* daller, 1 ort.

Enn skiffue y stuen mett skue laad for – 2 *gamle* daller.

Ett follebord y stuen for – 1½ *gamle* daller.

Ett skaff wed borden for – 2½ *gamle* daller.

Ett kannde skaff y stuenn for – 2 *gamle* daller.

/93v/ a Jtem, Enn sloppencken inden for stuedorenn, werderit for – 1 gamill daller.

1 Jtem, tre gamle tre senge y herbergit y gordenn for – 1½ *gamle* daller.

b Noch enn sloppencken wed kackiloffnen – 2 *gamle* daller.

2 Jtem, Noch y herbergitt y gorden 2 kister – 3 *gamle daller*.

Jtem, vdj Skorstens herberigit 1 seng for – 2 *gamle daller*.

Jtem, tho kister for – 2½ *gamle daller*.

Jtem, Brøgeredit mett kar oc andett – 6 *gamle daller* forudenn kiellenn.

Ennd wor wdj boid thette *effterskrevne* Guld Saa oc sølff, forgylt oc wforgylt, Som tillkomer Elsse oc alle hendis Børnn etc.

Først tuende forgylte Sølfbellte, thett enne satt paa brunt fløill, weigde – 20 lodtt,

huer lod werderit for 1 *gamill daller*.

Thett andett bellte satt paa grønt fløill, weigde – 18 lod, huert lod werderitt for 3 ort aff enn *gamill daller*.

Ennd andett forgylt Sølf, Enn kiede, en sked, *meth* nogitt andett, som weigde tilsammenn – 45½ lodt, 1½ quintin, huertt lod werderitt for 1 *gamill daller*.

/94r/ Ennd andett saraa⁵⁰ Sølf forgylt, war kors Spennde etc., weigde – 10 lod ½ quintin, huertt lod werderit for 3 ortt a 1 *gamill daller*.

Ennd en⁵¹ forgylt borde sølf paa en rød borde, weigde – 3½ lod, huertt lod werderitt for 3 orth a 1 *gamill dalle*[r].

Jtem, huitt Sølf fandis wdj boidt, Først enn Sølfstob oc war gott rennt Sølf, weigde – 13½ lodtt.

Ennd fandis allehonde andet smaa sølf och war gott rennt sølf, wor tilhobe – 14½ lodtt.

Ennd war till boidt Siuff taffell skeder, Som wore giorde aff klipping Sølf, weigde – 16 lod, 1 quintin, loddit for 1 ortz *daller* oc 2 sk., som nu gaar.

Om thette *forskrevne* Sølf er samtøcht, att nar børnene schall vdleggis theris federne, tha schall thenom betallis forgylt oc huitt Sølf, thett som gott oc welgiortt er, halffpartt lige ephther sin fulde wecht oc werdt, som forskreffuitt star etc.

Jtem, fandis vdj Boid 4 Ringe aff rinskt guld, weigde tilsammenn – 1½ lodtt.

Ennd 3 ringe war aff vngerst guld *meth* enn kedde oc ett taffle Smøcke vdj, weigde – 6 lodtt.

Jtem, 1 Rossen Nobill, 5 Engelotter.

Jtem, om thette *forskrevne* Guld er samtøcht, att Else betaller Børnene halffpartt aff alltt guld *effter* ligge mening, Som før er rørdt etc.

/94v/ Tillstaennde giell, som Elsse oc alle Børnene tilkommer

Først Anders Grabeck epter haandschrefftis liudilse, Summa – 23 *gamill daller*.

Ennd tilstar y Kullen aff Hans Smed – 30 *gamle daller*.

50 Svært læseligt, bør nok være „smaa“.

51 I håndskriftet står „er“.

Thill Lubeck tilstaar – 33 *gamle* daller.

Rede peninge fandis y boid nu wed haande – 50 *gamle* daller.

Att Betalle aff Boid

Franz Laurssenn Schriuer vdj Schanne – 31 daller.

Laugidt her J Bÿenn – 7½ *gamle* daller.

Queg tilkom Elsse oc alle Børnene

Jtem, tho kør, thend ene icke megit duelig, dog baade werderede for – 4 *gamle* daller.

Ett par Merer for – 7½ *gamle* daller.

Huilckitt queg Elsse behollt Børnene theris anpartt aff, som før er meldt.

Jtem, efter thend leilighed, som nu begaffs mett boo oc boskaff, bleff om-
talldt, att Elsse schulle nyde enn opred Seng forlodz aff boidtt, Oc ennd
dog thett icke haffuer weritt før Seduonligtt att vdlegge slig senge, nar ther
skiffis mellom Moder oc Børnene etc., thaa paa thett, att Elssis tilkominde
hosbonde schall thesbedre ahnsse leiligheden / 1951 / Oc wide Børnenis beste,
bleff beuillgitt, att Elsse fanger enn Seng forlodz vdlagdt. Oc ther till vd-
lagdt hende en god Sengedÿnne, tho hoidtt dÿnner, ett paar lagenn, tho
puder, Enn dundÿnne, Ett Nørenbergis klede etc.

Thette er alle Børnssens eigne anpartt kleder, som thennom self tilfalldt, oc
ere werderit for gamle daller etc.

Enn Sengedÿnne for – 6 *gamle* daller.

Ennd en Sengedÿnne for – 6 *gamle* daller.

Enn Sengedÿnne for – 5 *gamle* daller.

Enn Sengedÿnne for – 3½ *gamle* daller.

Ennd enn sengedÿnne for – 3 *gamle* daller.

Enn sengedÿne for – 2½ daller.

Enn Dundÿnne for – 4 daller.

Enn hoidtdÿnne for – 1½ daller.

Enn hoiittdÿnne for – 1 daller, 1 ortt.

Thre hoidtdÿner, huer 1 daller, er – 3 *gamle* daller.

End en hoidtt dÿnne for – 1 *gamill* daller.

Enn pude for – 1½ *gamle* daller.

Enn pude for – 1 daller.

Noch en pude for – 1 daller.

Tho puder for – 1½ daller.

Ett sperlagenn for – 2 daller.

Jtem, ett flams billide klede for – 6 daller.

Ett Nørenbergt klede for – 1 daller.

Jtem, 2 Sengklede for – 1 daller, ½ orth.

Ett sengklede for – 3 mk.

Noch ett Sengklede for – 1 ortt.

/95v/ Thette er alle Børnenis egne kleder

Jtem, Benckedyner, tho, oc en agedyne for – 6 daller.

Ennd en Benckedyne, 5 alne, for – 3 daller.

Ennd en benckedyne for – 1 daller.

Jtem, 4 hiuende for – 6 daller.

Ennd 2 hiuende for – 1½ daller.

Thisse feigre kleder Samtøchte Elsse att *annamme* till sig oc betalle Børnene saa gott guodz igenn effter gott folckis werdning, nar thennom theris federne schall vdleggis, Saa thett schall helder were bedre end ringer etc.

Thisse ere alle Børnenis Linkleder

Hørgarns lagen tilfalltt alle Børnene – 10 par.

Blargarns lagenn – 7 par.

Dregils duge – 5.

Syde duge – 1.

Huide hørgarns duge – 2.

Blargarns duge – 4.

Dregill haandklede – 2.

Syde haandklede – 1.

Gamble haandklede – 4.

Pude war – 6.

Thisse Linkleder samtøchte Elsse, att hun wille thennom henlegge y beuaring, Børnene till beste, till theris Lauge aar. Oc alligeuell the icke ere werderide, will hun thennom altid helder forbedre end foringe eller forindske. Oc nar the indlagde ere, tha will hun anttuorde nøglene fraa Sig till Børnenis werge etc.

/96r/ Om Jordeguodtzitt er saa forhandlidt

Først om Sallige Jurgenn Sanderssens Houidgord, som Elsse nu iboer, er saa samtøcht, offueruerendis nu Andris Saxssenn, Hanns Nielssenn, Fredrich Leill, Dauitt Hanssen, Raadmend, Hans Therning, Borger, Jtem Gudmand Nielssenn, Elsis tilkominde Hosbonnde.

Først schall Gudmand oc Ellsse beholde *forskrevne* Houitt gord mod Stengaaden for thend werdning, ther paa nu giortt er, oc her før staar, Oc den were Nydende for theris eigen att bygge oc forbedre, ephther som thennom best tøckis.

Ther emod schall Ellsis try Børnn nyde oc beholde for theris eigenn thend gord mod Stranden, Som staar paa kirckens Jord, oc er thend Ny bygning vd mod stranden, oc saa the boder ther inden for y Samme gord, Som *thet* nu forfindis, oc beholde for thend werdning, her før findis indschreffuen. Oc ther till paa samme gord schall Gudmand giiffue oc vdrette Børne-

ne, nar *andet* theris federne thennom vdrettis till theris Lauge aær – thu hundrit gamle daller. Oc att *samme* gord holldis wed ligge midler tid schall Børnenis formønder mett Gudmand haffue tilsiuftn, att altingh gaar ther mett rett till. Oc thend leie, *ther* aarligen opberis aff ald gorden att foruendis, Børnene Oc samme theris gord till beste. Her foruden loffuid oc til-sagde Gudmand oc Ellsse mett eigenn frii willge oc epther børnenis wer-gis samtøcke, att thett hus, som nu staar vdi *forskrevne* houidt gord, oc er thend skorstens stue eller kammer lige tuertt offuer fraa gaarddøren, effter som thett nu staar oc wor fem bindinger, schall affbrýdis, Oc samme hus mett themmer oc tag /96v/ Schall tilhøre Elsis trý børnn. Oc Gudmand oc Elsse att wille lade *thet* opssette inde vdi *forskrevne* Børnenis gaard mod Strandenn mett saadan beskedtt, Att samme hus schall forøgis mett en binding, Saa bliffuer thett Sex bindinger, saa *ther* kand giøris enn bolig vdi. Oc till samme hus oc bolig att vpsette Loffuid Gudmand oc Elsse att wille selffue bekoste aff theris, Først hues vpstaennde themmer som schall brugis till thend binding, som till schall settis oc vdi slig mode behøffuis. Jtem, Att wille oc bekoste themmer Mandz Lønn, Att lade samle oc vpsette same hus vdenn børnenis vmbkaast. Menn Om andre fodtre schall brugis till hussit eller noget andett saadantt egetemer, Jtem lofft, ler gerning oc hues andett, *ther* till behøuis, Thesligest hues mere tagstenn, *ther* till will giøris behoff, end før war paa *forskrevne* hus, *thet* bekostis aff børnenis eigit. Dog loffuid Gudmand att wille mett alting ramme Børnenis beste Oc vdi sin tid føre alting till klartt oc skelligtt regenskaff.

Om Børnenis vnderholdning er saa samtøcht, att Gudmand oc Elsse schall thennom holde hos sig till frii klede oc fødde Oc till Erlig vptuchtelse, Schoe-legang oc anden nottorfft, pigene till the huer bliffuer Sextenn aær gamle, Oc Drengenn till hand bliffuer attenn aar gammill, Oc *ther* for intid kortte aff theris Federne y noger mode.

/97r/ <Schipte mellom Hanns Hattemager Oc hanns SteffSønn>

Anno 1577 Thennd 21. Martij till Hanns Daitssens Hattemagers wore Neruerindis Madtz Laurssenn, Raadmand, Hans Stollt, Broder Jenssen, Oluff Ipsen, Hans Therning, Mons Bager, Jacop Kannestøber, Dauidt Slachter, Peder Guldssmed, Thomis Truilssenn, Jacob Krogemager, Frandz Perssenn, Borgere, wenligenn ombedttne Att schiffte mellom *forskrevne* Hanns Daitssen oc hanns steffsønn, Dauitt Hanssen, effter hans fader, Hanns Low.

Først werderit thend gord, Hans Hattemager nu iboer, hus oc iord, for – 175 gamle daller.

Oc wdj thenne wurdning schall were indtegnid hues themmer, *ther* nu fin-

dis wdj gordenn, som er kiøbt wdj fellis Boo, Oc schall bliffue wed gordenn, saa *thet* icke bliffuer frauendt, men att byggis paa gorden denn *ther* mett att forbedre.

Ther nest taledis om gieldenn, som nu vpregnedis att were – 63 daller, 1 mk., regnid huer daller tre march, som før gich. Oc Daudid Margrettis Sønn *thett* selff bestod att were *thett* witterligt oc kienndis giell denn.

Ther nest om Jndhaw rørendis guodz samtøckte, att epher leilighedenn beuiligid Hanns Hattemager att mett hans hustru, Margrette, oc *forskrevne* Daudid, hendis Sønn, att Hans Daudisen behollder alltt rørendis guodz, som nu forfindis, oc boid tilhører. Oc *ther* emod schall Hanns Dautissen *annamme* gieldenn till sig oc suare till thennd epter *thenne* dag, oc hans Støffsøn schall were *ther* vdj vnderlagen etc.

/97v/ Der bleffue the nu saa forentte, att Hanns Daudissenn oc Margrette samtøchtte nu samptlige oc *forskrevne* Daudid beuillgit, att nar Daudid schall sig neder sette, schulle the giiffue hannom en senng *meth* sinn behøring, som schall were god som – 30 mk. danske, før gich. Ennd *ther* giiffue hannom en kobergrøde, god som – 8 mk. danske, før gick. End schall the giiffue hannom en koo, god som – 18 mk. danske, før gick.

Ennd her foruden skenchte hans Moder ham nu att wille hannom antuorde, nar hand sig nedersetter, enn Lang benckedynne, hun lod nu see, oc wor huide skind vnnder. Oc end loffuid moderenn hannom att forbedre *thet* mett andett mere gott guodz, saa hand icke schall kunde *meth* rette klage, Saa fremptt hand ellers sig well ahnstiller.

Ther nest forhandledis om thend gord, Hanns Dauditssenn nu iboer, att thend findis bofelldig oc will haffue hielp *meth* legtte, fodtre, bielcker etc. *Ther* om nu saa forhandlid, att samme gord er satt, huad thennd schall skýllde till aarlige leie thennd stund, Hans Dautissen thend besidder, oc er sett för – 30 mk. danske huert aær, huor aff tilkomer drengen halpartt. Saa formiddelst gordenn schall byggis oc hielpis, schall Hanns Daudissen bygge oc hielpe paa gorden vdj 4 aars tid, regnid fra nu poske, oc *ther* till schall hand bruge *thett* themmer, nu er y gordenn. Menn hues andett, *ther* till schall kiøbis oc kostis, enthen *themmer*, Stenn, eller andett hues behoff giøris, Thesligist hues arbeidz Lønn oc slig kostning *ther* till will /98r/ Giøris, schall Hanns ahnschriffue oc holde till klartt register oc regenskab. Oc mod samme bekostningh schall hand quitte aff drengens anpartt leje y gorden, som før er rørdt, Saa att leien aff gorden oc bekostningen, *ther* paa giøris, kommer thennom baade till lige anpartt att suare till oc holde *thet* thennom saa emellom, som DanneMend kand tøchis skelligt were. Oc *ther* som Hans Dauditssenn icke bygger oc forbedrer gorden, som før er melldtt, tha schall hand betalle huertt aar drengen hans anpart leie aff gordenn, som forschreffuitt staar.

Jtem, war oc drengenn nu komen saa witt till aar, att hannd icke begier att vdleggis nogitt till hanns vnderholding till forsagdt tiid, Som hand dog haffuer weritt vpholldenn hos Moderenn fra hans Barndoms aar, Menn selff nu begieridt att wille vdgiiffue Sig till tienniste oc sig forsiuffne, huor leilighedenn kunde tilfalde etc.

Anno 1581 thend 6. Junij vore forsamlede till forskrevne Hanns Dauitsen: Madtz Laurssen, Morthen Schriffuer, Raadmend, mett samptt 12 borgere, som neste mandag tilforn paa Raadhus ere tilneffnde etc., oc handledis om *thette* schiffte saaledis: Først effter same 12 borgeris samtøcke deledis gorden mellom Hans Dauitsen oc Dauitt Low, oc effter eigen fri willkaar tog Hans oc Margrette thend østerste partt, dellt hus oc Jord mitt i thu op oc ned igenom effter gamil *breffuis* liudillsse, oc Dauit beholt thend wester partt, Oc the nu nøgendis paa baade sider.

Ther nest forhandlid om Dauitz anpartt leie aff gorden, oc hues paa gorden er bygd, oc *thet* ene lignid mod *thet* andet bleff Hans skyldig til Dauitt af leienn – 6½ mk. Jtem, *ther* nest wdlagdis Dauitt thend seng, for er rørdt, oc wor same seng 6 eller 8 mk. bedre end the 30 mk. *Ther* emod affquitte-*dis* the 6½ mk. Oc *thett* er klart. Jtem, thennd gryde schall Hanns betalle til nest *komminde* S: Michills dag. Jtem, the 18 mk. for thend koo quittedis *meth* Dauitt for nogen vnderholding hos moderenn i nu forledne aaringe, oc *thet* saa klart. Jtem, thend lange benckedyne fich oc Dauitt. Oc *ther meth* vor alting klart etc.

/98v/ <Schiptte effter Margrette Drawantters etc.>

Anno *Dominj* 1577 Thennd 10. Aprilis wore forsamlede *thisse* *effterskrevne* Mennd: Claus Nielsen, Bÿfogid, Madz Laurssenn, Raadmand, Oluff Jpsen, *Per* Schreder etc.

Tha samme tiid bleff forhandlid om hues guodz, *som* fanndis effter thend gamle drauantter quinde, *ther* bode ÿ *Per* Bÿssuendz hus vdj Suder gaden, *meth* Naffn Margrette Peithers.

Oc tha war leffuindis itt drengbarn, kalldis Gregers, Som er for Margretis dotterbarn, oc hans fader, Jacop vann Mechelborig, nu war neruerindis enn drauantt. Oc Først bleff omtallid, att samme Barns Møderne effter hans Moder, Anne Fredrichs dotter, er vdj samme gamle quindis Boo oc war schriffteelig antegnid, Som nu først wdlagdis oc war *thette* *effterskrevne*. Ett forgÿllt Sølbelte paa grønntt fløill, weier – 15 lodtt.

Jtem, tho sølskeder, weier baade – 5 lod.

En liden sølstob, lidett forgÿlt offuen om, *weier* – 6 lod.

Thette sølff fandis vdj barnsens kiste hos hans møderne.

Jtem, enn brun offuer kiortill for – 24 mk.

Dauitt Slachters pige strax betalde.

Enn rød quinde kiortill for – 16 mk.

Charine Laurs Velladtzis fich at betalis S: Bertholomei dag oc Frandz Perssen att indkreffue.

Jtem, trÿ hiuende aff smaa giørnn, støckitt 2 mk., er – 6 mk.

Thomas oc Daudid kiøbtte, strax betalde.

Jtem, tho puder for – 2 mk.

Jacob Mechilborig kiøbtte.

Jtem, thu par hørлагenn, 1½ par blaarlagenn, en dug, trÿ handklede, 2 pudeuar, allt verderit for – 22 mk.

/99r/ Jtem, thre grÿder, wie – 13 schollepund.

Enn liden brugitt kaaber grÿde *meth* ingen ørenn.

Jtem, Enn liussestage mett en pibe, enn bordkranndz.

Jtem, fem thinfad, weier – 20 schollepund, 3 tintaler kenn.

Jtem, fem thinkander, smaa oc store, paa – 15 schollepund.

Ennd er Jacob van Mechilborig schÿldig hans Sønn, *forskrevne* Greger, for allehonde gottz, hues hand kiøbtte aff Barnsens anpartt, Summa – 42 mk.

Ennd vdj rede penige – 24 mk.

Thisse 24 mk. lagdis vdj barnsens kiste oc var the 24 mk., som thend brune kiortill soldis for, som før star etc.

Thette *effterskrevne* er *thet* guodz, Som fandis epter Margrette Christoffer Prÿdtzis vdj Hellssingør, oc bleff verderit Anno 1577 thend 10. Aprilis foruden hues godz, som hendis dotter Barn tilfallt Thette *effterskrevne* er *thet*, som fandis vdj *forskrevne* Margrettis boo, oc *forskrevne* hendis datter barn tilkomer etc.

Jtem, Enn sengedÿnne for – 12 mk.

Charine Frandz Perssens kiøbtte oc strax betalde.

Enn Sengedÿne, Jacob van Mechilborig, drengssens fader, er skÿldig for – 12 mk.

Enn houittdÿnne, Carine Frandz *Perssen* betalde – 3 mk.

Enn houiddÿnne, Jacob van Mechilborig er skÿldig for – 2 mk.

Thre puder mett theris war for – 3 mk.

Thomas, Daudid oc Kirstine kiøbtte oc betalde.

Jtem, en benckedÿnne *meth* gamillt skind – 2 mk.

Enn agedÿnne for – 24 sk.

Jtem, thrÿ hiuende for – 2½ mk.

Ett Norenbergs klede for – 6 mk.

Jacob van Mechilborig er skÿldig for.

Enn gamill rÿe for – 2 mk.

Frantz Perssen betalde.

Ett gamillt sengeklede for – 2 mk.

Enn stenhuger quinde fich oc betalde.

End ett Sengklede for, er betald – 1 mk.

Ennd ett Sengklede for – 1 mk.

Jacob van Mechelborig er schylldig.

/99v/ Jtem, ett par hørlagenn for – 8 mk.

Ligger barnid till beste y hans kiste.

Ett par lagenn – 5 mk.

Kirstine Krogemagers betalde.

Ett par blarlagenn, sledne – 2 mk.

Christoffer Slachter betalde.

Ett par blarlagenn for – 3 mk.

Lagdis y barnsens kiste *thet* ene, *thet* andet brugdis til barnid.

Ennd ett par blarlagen for – 3 mk.

Jens Krogemager betallde.

Enn blarleridtz dug for – 12 sk.

Kirstine Per Bÿssuendz betalde.

Ennd en dug for – 12 sk.

Oc Kirstine betallde.

Enn blorranditt drette dug for – 24 sk.

Kirstine Krogemagers betalde.

Enn blorranditt skiue dug – 2 mk.

Margrette Peithers betallde.

Enn dreigils schiue dug for – 2 mk.

Kirstine Krogemagers betalde.

Enn langer dug mett render – 2 mk.

Oc ett blarandett haandklede for – 26 sk.

Margrette Peithers betallde.

Ett groffitt haandklede for – 8 sk.

Ennd thu groffue haandklede – 1 mk.

Per Bÿssuendz konne oc Christoffer Slachter betalde.

Ett groffitt pudeuar – 8 sk.

Lagdis y barnsens kiste.

Ett andet pudeuar, snwre leridt – 8 sk.

Lagdis oc y Barnssens kiiste.

Ett andet pudeuar – 1 mk.

Ett besÿdtt pudeuar – 8 sk.

Anttuordedis till barnid.

Aff thisse forskrevne linkleder, som icke soldis, the lagdis y barnsens kiste

etc.

/100r/ Jtem, blargarns leridtt, 21 alne, alnen 4 sk., Er – 5 mk.

Jacob Mechelborig schall giøre regenskab for.

Jtem, grofftt hørgarnn, 14 pund, for – 12 mk.

Jacob Mechilborig schall betalle.

Jtem, 4 allne leridt – 20 sk.

Ennd for leridtt – 1 mk.

Jtem, fandis nogle damaske kleder, som nu icke kunde werderis, men antheignedis nu *meth* saadan besked, att hues, the kunde selgis for, schall Jacob *van Mechelborig meth* Madz Laurssenn oc Frandz *Persen*, barnssenns werge, theris widskab giøre thett beste.

Enn blaafløils krau, blaa oc huid dammask, offuertog mett huitt skellertt vdragitt, *meth* damask trøie, enn blaa fløils hatt. Jtem, bruntt oc huitt till strempet etc.

Jtem, damask trøie oc offuertog aff røtt oc gult skellertt vdtagitt.

Enn brunt klede offuertog mett skellertt vdtaggitt oc brune strømper ther till. Strømper duede intid, er slett orm edit oc skaris till drengenn etc.

Ett fløils offuertog aff blaatt oc røtt oc trøie ther till aff samme slag.

Enn sortt fløils trøie mett skellertt paa ermerne, er skoren sønnder oc war icke duelig att selgis. Fick oc barnid selff till hølle oc kleder ther aff, oc saa enn gamill damask trøie war wenndt.

Enn sortt fløils hatt mett enn huid feder wdj.

Jtem, røtt klede – 5 alne minus 1 quartter, som en karll kiøptte, betallid for – 18 mk.

Enn graa quinde kiortill for – 12 mk.

Jenns Bager fich oc betallid 6 mk., rester 6 mk. Jacob *van Mechilborig* god for.

/100v/ Enn Brun offuerkiorttill for – 16 mk.

Madz *Laurssen* betalde.

Enn blaa kiortill for – 6 mk.

Enn brandgull kiortill for – 12 mk.

Jacob Mechilborig schall giøre rede for.

Enn sortt kiortill for – 9 mk.

Barebro kiøbtte. Aff thisse 19 mk. er betalld Barebra 6 mk., Christoffer Prjydtz vor hende skyldig, Oc fich Barebro enn gamill kaabe – 10 mk.

Jtem, sortt arask, 8 alne, for – 4 mk.

Lagd^s y kisten hos damask kledinger.

Jtem, 4 alne sortt klede for – 13½ mk.

Jacop *van Mechilborig* beholtt oc gjør rede for.

Kaaber

Enn kiedill mett fødder vdenn greue – 10 bissmer mk.

Enn liden kiell mett Jerngreue – 4 mk.
 Tho Smaa messing kelle *meth* Jerngreue – 7 bissmer march.
 Enn kiell mett greffue – 9 mk.
 Enn grýde, weigde – 14 mk.
 Enn grýde for – 13 mk.
 Enn grýde, weigde – 8 mk.
 Ennd en grýde, weier – 11 mk.
 End enn grýde for – 22 mk.
 Jtem, 4 tinfad, gott thinn, weigde – 16 Scholpund.
 Ennd trý fad, icke gott thin – 8 scholpund.
 Jtem, 5 kannder oc potter, gott thin – 15 pund.
 Jtem, thu fad, gott thinn, weier – 10 pund.
 /1011/ Jtem, 6 Smaa thintellerckenn oc 4 Ný thinsaltsirckenn – 6 pund.
 Enn kiell som en fierdings kiell *meth* nogenn bøder paa – 10 pund.
 Ennd enn kiedill *meth* enn greue vdj – 12 pund.
 Tho liussestager, en *meth* tho piber, en *meth* en pibe.

Guld oc Sølff

Jtem, gode RossenNobler fanndis – 10.
 Jtem, en sølstob, weigde – 11 lodtt.
 Ennd enn sølstob – 11½ lod.
 Jtem, 9 sølskeder, gott sølff, veier – 30 lod.
 Jtem, 3 vstemplitt skeder, mangott – 9 lod.
 Jtem, enn Sølffdolch, som skedenn veigde 40 lod minus ½ lod, weigde lige 48 lod *meth* kniffue oc knap oc krøysse beslagit, werderitt for – 24 *gamle* daller.
 Jtem, ett sølffbellte paa røtt fløill, sko oc sølle oc ther till – 30 spenger huitt sølff, weigde *meth* rem oc fløill, wor – 14 lod.
 Enn forgýlltt sølffkede, weigde *meth* en forgýlt daller – 11 lod, 1 *quintin*.
 Jtem, 4 guldringe, tho *meth* tho grøne stene, En mett enn blaa, Jtem en *meth* enn brun sten, weigde alle – 1 lod, 1 *quintin*.
 Jtem, Thette *forskrevne* guld aff rossenNobell, guldringe, Sølff oc hues, her forfindis, indlagdis vdj thend egekiste, som stod for bordendenn, oc ther som the damaske kleder ligge vdj, Alting att widis till barnsenss Beste etc.

/1011/ Trewerck

Ett bord for – 2 mk.
 Jacob van Mechelborig.
 Enn gamill seng – 2 mk.
 Jacob van Mechelborig.
 Ett schrinn for – 20 sk.
 Jacob fich *penninge* for.

Ett hollandsk skaff for – 8 mk.

Jacob van Mechilborig.

En liden eige kiste eller ørch for – 6 mk.

Ennd en egekiste – 6 mk.

Ennd en egekiste for – 4 mk.

Jtem, tho thomme øltønder – 1 mk.

Jacob van Mechilborig.

Jtem, offuerberegnid *thette* treuerch haffuer Jacob van Mechelborig opboritt peninge for, som hanns Naffnn her hos staar blandt treuerch, oc for *thet* leritt – 15 mk., 4 sk. Ennd findis her for 4 alne sortt klede, Jacop sollde for – 13½ mk. Er Summa – 28 mk., 12 sk.

Ther emod har Jacob Jgenn vdgiuitt, som dene hos sidende Szedill wduisser, Nu strax – 41 mk. Thisse 41 mk. er betalld, som nu korttedis vttaff – 28 mk., 4 sk. Bliuer igenn – 12 mk., 4 sk., Som Jacob nu *annammede* att betalle Øll mett oc anddett aff. Aff the rede peninge, nu *fanndis*, Oc hues sidenn igenn er, gjør hannd selff widere rede for.

/løs seddel, r/

Rede *penninge* findis nu

Rede *penninge* – 80 mk.

Ther wy nu talde *penningene* med offuen for uden hues, som tilstaar, oc vden tho rosenNobel.

Affbetald hues *her* aff schulle vdgiuis, som *findis her y bogen, meth* the 30 mk., som lagdis *her* aff for then kiortil 24 mk. oc 6 mk. for the 3 hiunde. Tha bleff nu igen beholdit vdi rede *penninge* – 49 mk. oc *ther* til the 2 rosenNobler.

/løs seddel, v/

Aff thisse 80 mk. rede *penninge* nu Regnedis at vere vdgiuit.

Først ald vmbkost til begrauilssen *effter* Jacob van Mechilborig register – 25 mk.

Jtem, alt tystøll, betalldtt, in *Summa* – 6 mk.

Jacops vogenleie hid fra Kiøbenhaffn – 4 mk.

Jtem, Schriffueren – 6 mk.

/102r/ +

<Schiptte *effter* Hanns Løgemand>

Anno *Dominj* 1577 thennd 3. Maÿ till Cittze Hanns Løgemandz neruerindis Hanns Nielssenn, Madtz Laurssenn, Raadmennd, Claus Nielssen, Bÿfogitt, Jørgen Hanssen, Frandz Perssen, Peither Arrildssen, wenligenn ombedne att schiptte *effter* Hanns Løgemand, oc *effter* hannom ware thisse arffuinge etc.

Først hagde Hanns en hustru tilfornn kalledis Gieske, effter huilckenn var nu try Børn, en kalledis Jffuer, sin eigen werge, oc tuende døttre, som kalledis Alhedtt oc Charinne, som Jon Løgemand Muremester oc Hans Kii-ste Muremester, nu baade neruerindis, haffue till hustru. Oc Jon Løgemand Sagde sig fuldmchtig paa *forskrevne* Jffuers wegnne wdj hans Frauerilse oc sagde sig alting att wille klartt giøre for hannom oc hos hannom igenn att forsuaere. Huilcke arffuinge nu paa kreffde Først theris Møderne, oc ther war ingen schriffitt eller beuis, huad samme Møderne war *andet* end, *forskrevne* quinder sagde, att *ther* war gott gotz. Oc Citzze Hans Løgemandz sagde, ther wor intid vdenn stor armod etc. Jtem, Citzze hagde nu leffuindis epter Hans Løgemand tho dreng, henndis Sønner Jon oc Peither, hues werge er Madz Laurssen oc Franndz Perssenn. Citzzis werge, Hans Nielsenn.

Jtem, thend tid, thette guodz beschreffuis, fanndis ther eblandt ett bondgarnn *meth* pelle oc andett redschaff, oc bleff werderitt for – 35 gamill daller. Oc ennd enn baad ther till for – 6 *gamle daller*. Huilckitt Citzze Løgemandz hagde siden annamid /102v/ Oc brugtte. Som hun paa thennd tid begieridtt, Saa werderedis nu Otte russer, fandis oc wore beschreffne, oc ald theris tilbehøring, pelle oc andett, aldsammen for – 35 *gamle daller*. Jtem, fanndis icke vdenn try mackrele garnn, som the forfindis, werderitt for – 15 mk., før gich.

Thu store garnn for – 8 mk., før gich.

Jtem, formiddelst att Citzze Hans Løgemandz hagde tilfornn begierid att beholde Sig thett bondgarnn oc thend bad, ther till er werderitt, som før staar, vore nu the try første børnn till sindtz att beholde *forskrevne* Russer oc theris tilbehøring, effter som the ere werderitt, Huilckitt effterdj war forhaabendis att kunde kome bedre fordell aff Russerne end aff bondgarnnid. Effter thennd leilighed, nu begiuer *meth* fiskeriitt, bleff saaledis besluttid, att Citzze behollder bondgarnitt oc baid.⁵² Oc hues hun ther aff bliuer skyldig till boidtt ther emod att tilregne hende thennd gellid att suare till, som aff boidt schall betallis, oc findis her epter, Saa langtt thet kann mod huertt *andet* opsla oc thet saa att lignis thennom emellom till rette. Si denn *forskrevne* Russer att delis emellom Citzze oc alle Børnn epter ahndell, Som andett godz, Huilckitt arffuingene samtøckte etc.

Jtem, formiddelst thennd venighed, *forskrevne* arffuinge emellom er, om *forskrevne* theris møderne, er saa betenckt, att the try børnn, Jffuer oc hans tuende søstre, for benefnnde, schulle haue aff boid for theris møderne /103r/ Fem gamill daller oc ther mett lade the thennom well nøige, huor emod the finge *thette* *effterskrevne*:

⁵² baid, læs „båden“.

Først thu Machrele garnn, som verderedis før for – 10 mk. oc nu wntis thisse arffuinge y betaling for – 8 mk.

Jtem, thu Russer meth 4 pelle, 2 roder, 2 kuber oc 2 staffiner for – 12 mk.

Ther mett the 20 mk. betalld for the try første Børnns Møderne.

Saa schall vere witterliggt, att forskrevne 20 mk. guodz, som her er før-beneffndtt, er vdwerderitt till the try første Hanns Løgemandz børns Møderne, icke aff forlodz boo, som thet sig først hagde burdtt, oc icke skede formiddelst alle arffuinger wsamdirect om samme theris Møderne. Menn thend tiid, att alltt godzit wor deelltt wdj tho parther, thend ene till Cittze, Oc thennd partt till alle Hanns Løgemandz børnn, baade aff thend første hustru oc aff Cittze, tha deledis samme halue partt, som alle Børnene tilfalldt, lige y tho partter. Thend enne till the try første Børnn oc thend anden partt till the thu sidste børn meth Cittze. Oc aff thend partt, samme thu sidste Børnn tilfalltt, Som er theris federne, bleff forskrevne 20 mk.s guodz afftagitt, Saa thet kommer att ligne mellom Cittze oc henndis egne tuennde Børnn, att børnene icke sker ther mett forkortt.

Ther nest beregnid alld giellid aff boid att betallis, beløb, som mynntten før gich – 60 mk., 2 sk.

/103v/ Jtem, alld tilstaende giellid beregnid, som myntenn før gich, wor – 21 mk., 12 sk.

Affregnid tilstaende giellid bliuer igenn att betallis – 38 mk., 6 sk.

Saa er beregnid bondgarnn oc baad Cittze att beholde for – 40 gamill daller tilhobe.

Ther aff schall hun betalle offuerbliuende gelld – 90 gamill daller, 6 sk., før gich, Som er the – 38 mærk, 6 sk. aff boid schall betallis, som før staa.

Saa bliuer beholdtett aff bondgarnn oc baadt – 30 daller, 1 ortt, 10 sk., før gich. Her aff kommer Cittze selff henndis partt – 15 daller, 13 sk., før gich.

Ther aff tilkommer Cittzis eigenn Børnn – 6½ gamill daller Oc the første 3 Børnn lige saa.

Ennd fandis nu rede peninge – 10 gamill daller, horer Cittze selff halpartt till. Oc hendis Børn, the tho dreng – 2½ daller oc the første Sødsken – 2½ daller.

Ennd kommer alle 5 børnene a en tønde miellid.

Cittze beholltt – 4 mk.

Cittzis Børnn – 2 mk.

Ennd alle børnenis partt a en klippingsked – 2 mk.

Beregnid alting bliuer Cittze skyldig the try første Børnn

Først aff bondgarnn – 30 mk., 6½ sk., før gich.

/104r/ Ennd a rede peninge – 10 mk.

Ennd aff Miell – 2 mk.

Aff klipingeskenn – 1 mk.

Summa – 43 mk., 6½ sk., før gich.

Her paa opboritt y betalling.

Thu markrelle garnn – 8 mk.

Tho russer – 12 mk.

Ennd anpartt y enn atting aall – 2 mk.

Ennd aff enn ny rad⁵³ – 2 mk., 4 sk.

Affregnid hues the haffue opboritt, bliffuer Cittze skyldig till the try første Børnn – 19 mk., 4 sk. att betalle mett første.

Jtem, enn kiedill, som er werderit for – 15 mk. peninge oc tilkom alle børnene. Ther vdj vdlagde Cittze the – 7 mk., 8 sk., Som the try første Sødsken annamnde for theris partt vdj samme kiedill. Oc saa horer samme kiedill Cittze till halpartt oc halpartt hendis egne Børnn.

Thette efterskrevne er thett guodtz, som tillfallt Cittzis
egne tuende Børnn wdj theris federne

Tho Ny russer oc 2 rader for – 12 mk.

Thu machrelle garnn, baade for – 8 mk.

Ett bord, stod y stuenn, for – 6 mk.

Hamp, 10½ bissmer march – 18 sk.

Jtem, nogenn føie fittallie, som icke werderedis.

/104v/ Jtem, enn gamill Sortt kappe, wforid, oc enn gamill rød vulden skiortte for – 8 mk.

Thre gamle russer kuber for – 24 sk.

Enn gamill trefod for – 1 mk.

Ett bechenn, en bordkrandz, bade – 24 sk.

Enn Seneps quernn for – 12 sk.

En tinpott oc enn støuicke for – 1 mk.

Ett par lagenn – 4 mk.

Ett groffit lagenn for – 1 mk.

Thre alne groffit leridtt – 24 sk.

Ett handklede, bruditt – 8 sk.

Ett gamilt sengklede – 1 mk.

Ennd ett danst sengklede – 2 mk.

Ett blaaranditt teppid – 24 sk.

Ett gamillt benckedynne war – 1 mk.

Ett ny vsydt lagenn – 2 mk.

Enn gamill agedynne – 24 sk.

Enn Ny posse eller halsech oc 1 gamill sech for – 12 sk.

Enn bladichtens Sengedynne for – 7 mk.

53 Dette ord er skrevet over „vadtt“ som en rettelse.

Enn liden lang liusse kiste mett nogitt gamillt treuerck etc. – 1 mk.
 Aff en atting aall schall Johann Løgemand betalle – 2 mk.
 End aff en halfftønde kiell theris partt – 7½ mk.
 /105r/ Ennd theris partt aff en klippinge sked – 1 mk.
 Ennd theris partt aff bondgornn – 30 mk., 6½ sk.
 Noch theris partt a en tønne Miell – 2 mk.
 Ennd theris partt aff rede peninge – 10 mk.
 Summa thette forskreffne er – 118 mk., 9½ sk., som før gich.
 Jtem, thenne *forskrevne* Sum, Hanns Løgemandz eigne børnn er tilfaldett for theris federnne – 118 mk., 7½ sk., før gich, Som findis støckeuis her for ahntegnid. Huilckitt samme godtz theris moder, *forskrevne* Citzze, *anammede* till Sig oc schall *thennom* wdj sin tiid igen vdlegge oc betalle mett rede peninge eller gott gotz oc vstraffeligt were ephther danne Menndz verdering, Saa ther wdj børnene intid forkorttis wdj noger mode.

/105v/ <Schipte effter Marinne Mons Schomagers>

Anno *Dominj* 1577 thennd 9. Maij till Albritt Jørensens wore forsamlede Andris Saxssen, Hans Nielssenn, Madttz Laurssenn, Jurgenn Mahr, Raadmend, Claus Nielssenn, Bÿfogidt, Hanns *Therning*, Albrit Jørensenn, Peder Monssen, Oluff Hellessen, Oluff Perssen, Jens Holm, Niels Barfod, Rasmus Bager, Frandz Perssen, Hanns Bardsker, Borgere.
 Tha samme tid forhandlede om Schiptte epter *Marinne* Mons Schomagers, Oc war ther nu att arffue effter henne Peder Monssen Schomager, *hendis* Sønn, Albritt Jørensenn paa hans hustruis wegne, Kirstinne Albrittz, oc en pige, Johanne, hues werge er Anndris Saxssenn.
 Først omtallid nu Albritt Jørensønn, att Marine Monsse haffuer wdj sin wellmachtt omtallid oc vdj *hendis* leffuinde liff, att hun haffuer forstracht Peder Monssen altid effter handen, baade til hans embede att begÿnde oc vdj andre mode, Saa thett well beløber – 120 daller, Huilckitt *fandis* windnisbÿrd, Som hørde Marinis eigne ord oc mentis well att were nogitt om. Dogh Peder sagde neÿ oc bekende icke vden 30 marckstøcke att haffue wdj saa mode bekommidtt.
 Jtem, Peder Monssen begierede endelig att wille beholde hanns federne gaard, Oc ther emod Albritt begierid, att thend mindste pige, Johanne, motte komme till garden. Oc thend anpartt, Albritt haffuer ther ÿ, will hand vnde oc vplade till *forskrevne* Jahanne, Sinn Hustruis Søster, Huilckitt Peder ingelede wille indгаа eller samtøcke. Tha formidelst att Peder Monssen benechtede *forskrevne* peninge oc sagde, hand icke hagde *thennom* bekommid, Saa oc om gardenn hand saa hartt /106r/ Opstod, kunde nu intid bestillis. Menn *forskrevne* Mend skildis att, oc intid mere paagior-dis thenne ganngh.

Samme aær thennd 24. Octobris Effter thend beuilling, som er skedt paa Raadhussitt for Borgmester oc Raad Oc meninge mand, Som Bjæs Bog Inneholdis, wore nu forsamlede thisse Mennd: Andris Saxssen, Hans Nielsen, Madtz Laurssenn, Raadmend, Claus Nielssen, Bÿfogitt, Andris Hes, Dauidt Leiill, Willum Hendrichssenn, Rassmus Bager, Frandz Pedersen, Broder Jensen, Jacob Krogemager, Oluff Hellessen, Oluff Perssen, Didrich Nÿmand, Jens Holm, Borgere. Tha bleff widere forhandlid om *forskrevne* Schiptte effter Marine Monssis, Som her nu effterfølger.

Jtem, for thend Mangill, *Per* Monssen indførde, som før er rørdt, haffuer Andris Saxssen for nogen tid affsagdt sig mett wergemall paa *forskrevne* Jahanne Monns dotters wegne, Oc vdj thend sted er Hans Therningh hennidis werge.

Jorde godtz werderitt

Mons Schomaggers houidtgord mett hus oc Jord, som nu forfandis liggende mod Strandgaden, er satt for – 400 gamle daller.

Thennd gord mod stranden hos Lissabett for – 100 *gamle daller*.

Thend Jord hos Dauidt Slachter – 30 *gamle daller*.

Jtem, heffdenn paa hospitals Jord hos Marine Mieldrups oc for adkommenn – 12 *gamle daller*.

Summarum paa allt Jordeguodtz er – 542 *gamle daller*.

Forholtis Peder Monssen, om hand wille selffuilligen trede fra sin anpartt vdj hougarden oc vnde thend sin Søster, Jahanne. Oc hand Suarid att wille lade lodden gaa. Sagde oc att haffue giffuitt Sagenn vdj danne Mendz henneder. /106v/ Tha maa giørid, som *thennom* løster. Bleff Peder forholdz att bede danne Mend gaa *meth* sig for døren oc ssig beraadslaa, Oc hand *thet* gjorde, Oc epter beraad kom Peder ind Jgenn mett samme mend Oc sagde, att hand will nu affstaa hanns anpartt ÿ hoffuitt gordenn oc thend oplade till sin Søster, Jahane, epter thend wurdning, satt er. Dog saa att hues mangell, som her till har weritt om *forskrevne* forstrachtte peninge mett andett saadant, schall were quitt giffuitt oc afftallid. Jtem, hanns brulups kaast oc alltt andett att were ther mett affquittid.

Huor om Albritt for Sig oc Hanns Therning for Jahanne Suarid, att epterdj Peder lader sig sige oc will vnde sinn Søster hanns partt ÿ houitt garden, wille the oc lade alting saa bliffue, som hand nu begierede. Samtøchtis oc att thend eiendoms Jord hos Dauitt Slachter schall Peder Monssen beholde for sit werd, hun er werderitt, oc betalle Sine Søstre theris anpartt mett rede peninge.

Jtem, effter Salige Marinne Monsis begiering paa hendis vderste samtøchte nu alle *arffuinge*, att Johanne schall haffue forlodz vd først enn god vpred

Seng Oc ther till sin moders beste kiortell oc kaabe, Som hende oc nu vdlagdis, Oc the andre kleder at delis *thennom* emellom effter andell.

Samtøchtis oc att effter thend besked, *som* findis y Schiptte effter Mons Schomager, att Jahanne skall haue forlodz, som hende er tillmøndit till hielp till enn Brøllups kaast – 24 mk. danske, Som tha ginge oc regnedis for 8 daller. Oc samtøchtis nu att schulle wdrettis hende till hielp till hendis brøllups kaast 8 gamle daller, er nu regnid for – 32 marck støcker.

Jtem, oc talledis om, att Andbiørnn hagde giffuitt /1071/ Jahanne till Sielle gaffue thj gamill daller, regnid for – 40 mk. støcker, Huilcke samme 40 mk. schulle nu tagis her aff boid forlaadz vd, thj att Marinne Monsis hagde *thennom* *annammet* till sig. Oc Som leffuindis røst nu war, att Marinne hagde kiøbt biøg for till sitt eigit behoff. Oc findis her effter widere beskedtt. Ther nest er forhandlid om hues rede peninge, *som* fandis att vere Jahanne tilfalden vdj Schiptte epter hendis Salige fader, Mons Schomager, Som thet Schiptte vduisser, ther paa er indschreffuitt Anno *Dominj* 1565. Oc talldis hues peninge, som fandis nu tilstede aff samme hendis federne, oc nu icke ware flere tilstede Ennd – 69 mk., 8 sk.

Ennd som fandis hos Lissabett Hans Pouilssens, hun haffuer paa rennte aff Jahannis federne peninge – 90 marckstøcker. Oc enn partt aff Jahannis federne peninge hagde hendis moder selff *annammet* oc brugidt Sig till beste, huor for nu togis aff fellidz peninge y boid, nu forfandis, oc lagdis till att vpfulle Jahannis partt mett, Summa – 59½ marck.

Bliffuer nu Summa – 218 mk., 7 sk. Ther mett er Jahannis federne peninge hende fuldgiortt effter skifftis liudilsse epter hendis fader.

Ennd tillagdis samme hendis federne Sum thu aares rennte aff the peninge, Lissebett haffuer paa leie – 9 mk.

Ennd talldis nu till Jah[a]nne, som hende tilmøndedis till hielp till hendis brøllups kaast, Summa – 32 mk.

Ennd afflagdis till Jahanne aff fellidz boo forlodz wd, som Andbiørn gaff henne till Siellegaue – 40 mk.

Jtem, Samtøchtis att will Albritt Jørenszen besidde y gorden, schall hand giffue aarlige leie a gorden – 10 gamle daller, pigenn til beste. Oc hans leie schall gaa ahn nu tilkomminde poske Anno 1578 Oc her till ingen leie att were forpflichtid att vdgiffue.

Summa er nu pigens rede *penninge*, som *forschrevet* Staar – 299 mk., 7 sk. Om huilcken Sum findis her epter videre besched.

/1071/ Om Jordeguodtz

Effter besched, her før findis, att Jahanne er beuilgitt henndis federnis hofuidgord. Tha bliffuer hun skyldig till sine Sødskenn for theris partt y gorden, som her effterfølger:

Først Per Monssen tilkommer for hans anpart wdj samme gord, Summa – 200 gamle daller. Ther emod haffuer Jahanne betallid hannom thette ephtherskrevne.

Først, som Per Monssen er hende skyldig for hendis anpartt wdj hendis faderfaders Søffren Mueris gord, hus oc Jord, som Peder Monssen nu besidder, beløb samme ahnpartt, effter som nu gaffs tilkennde, Summa – 39 mk. Jtem, aff thend Jord hos Dauitt Slachter, Som Peder Monssen er samtøcht att beholde, kom Johanne, som nu quittedis hos Per Monsen, Summa – 30 mk.

Ennd hagde Johanne lontt till Per Monssen oc nu quitedis mett Peder 5 gamle daller, regnid for – 20 mk. danske.

Jtem, befandis att Marine Monsis hagde annammet ind wdj boid, som Johanne tilkom wdj røringis guodz effter Søffrenn Muerer oc nu schulle hende vdleggis aff boid, Som wor thette ephtherskrevne: Først lonnte peninge, Jahanne lonnte hendis Moder – 4½ gamle daller aff hendis husleie oc andett, hende selff tilhørde. End for ett par stude, vor Jahannis eigne, satt for – 30 mk. End 1 Otting smør for – 5 mk. Jtem, for flesk – 12 mk. Noch for 1 pund Byg – 12 mk. Er Summa – 77 mk. Er samtøcht att Peders partt, som er halffdelenn wdj thenne giell, korttis hannom wdj hans betalling y hofuitgordenn, oc beløber Peders partt – 38 mk., 8 sk.

Jtem, end samtøchtis att giffue Peder y betalling paa gordenn hues rede peninge, Johanne nu er /1081/ Tilfallden, oc her før findis, dog aff samme hendis Sum rede peninge, her før staar, er tagit aff oc betalld hendis anpartt wdj giell, Jordeferdt oc andet, hues paastodt. Oc alting akortid, hagde hun beholdet Summa – 53 gamle daller, er regnid y myntt, før gich – 212 marck. Jtem, findis end wdj Schiptte effter Salig Mons Schomager, att Per Monssen er bleffuen huer hans Søster skyldig for theris anpartt wdj theris Salige faders gangeleder, som Schiptte bogen wduisser, Summa – 22½ mk., som før gich. Huor for Johanne nu quittede sin anpartt mett Peder wdj hans betalling for hanns partt wdj theris federne gordtt oc beløb, Summa – 22½ mk.

Anno 1578 thennd 2. Januarij chill Hans Thernings, Neruerindis Albritt Jørensens, Per Monssenn, Oluff Perssen, Hanns Therning selff.

Thaa bleff beregnid, hues Jahanne Mons dotter hagde betalld sinn broder, Per Monssen, paa forskrevne – 200 gamle daller, hans anpartt wdj hans federne gord, som før er rørdt. Oc beløb, hues her till betaldt er regnid y gamill daller, Summa – 90½ gamill daller.

Saa restid Per Monssen aff forskrevne – 200 gamill daller, Summa – 109½ daller.

Huilcken samme rest Hanns Therning nu fornøgede Per Monssen mett rede peninge Minus 3½ gamill daller, 1 ortt, Hans beholdt hos sig mett Pe-

ders samtøcke att schulle staa paa nogen besked mellom Peder Monssen oc Albritt Jørenszen Oc schulle altid were Per Monssen till gode rede, nar the ther om mett widere besched wdrette etc. Oc her met er alting klarrt mellom Per Monssen oc hans Søster, Jahanne, om Peders anpartt wdj hans federne gord, effter som forskreffuitt staar etc.

/108v/ Mellom Albritt oc Jahanne

Jtem, Johanne er bleffuen skyldig till Albrit for hans anpartt wdj theris federne gaard Effter thend wurdning, her for findis, Suma – 400⁵⁴ mk. danske.

Ther emod haffde Albrit opboritt, som Johanne tilhør, oc hand er hende skyldig for, først – 10 pund Maltt oc byg, som Albrit anamide, oc vor Johannis part thend tid, ther schiffedis effter Marine Monsis død. Regnid huertt pund for 17 marchstøcher, Er – 170 mk.

End hagde Jahanne till anpartt wdj thend gord, som for dum wor Madz Allers, mod Stranden, oc tillhørde Kirstine oc Jahanne ene bode wdj theris federne. Oc effter thend wurdning, her før findis, tilkom Jahanne aff Albritt – 200 marck, Som hun nu quittid mett Albritt wdj hans anpartt wdj theris federne gord etc. Kommer Jahanne till gode – 200 mk.

End bleff Albritt Jahanne skyldig hendis anpartt for flesk oc kiød – 6 mk.

End Johannis anpartt aff mød, hun quittid mett Albritt, for – 14 mk.

End for hendis anpartt aff humle – 10½ mk.

End hendis anpartt for wox – 1½ mk.

Ennd Johannis partt aff thend hau hos Marinne Miellerups – 6 mk.

Thette forskrevne beregnid bliffuer Albritt skyldig till Jahanne thette affquittid, Summa – 8 mk., Huilcke hand nu fra sig lagde. Oc her mett er Albritt betald for hanns anpartt wdj Mons Schomagars hoffuidgord, Saa att samme gord aldsamen tilhører Johanne self alene.

/109r/ <Schiptte effter Annders Erichsønn Bager>

Anno 1577 Thennd 19. Julij till Anne Anders Erichsenss wore forsamlede thisse Mennd: Anders Saxsenss, Madtz Lauridssenn, Raadmennd, Broder Jennssen, Hanns Therning, Jenns Holm, Oluff Perssens, Borgere. Wenligen ombedne Att forhandle Schiptte mellom forskrevne Anne Anders Erichsens Oc henndis Salige hosbondis Andersis Broder, nu Neruerindis oc kalledis Jenns Erichsen, fulldmechtig paa alle arffuingis wegne, Som samme Jens nu berette att vere Salige Andersis arffuinge nu Leffuindis: Først Hanns fader Erich Nielssenn, Hanns Moder Mette Erichs, Jtem Niels Anderssen haffuer

54 „400“ er skrevet oven over romertallet „iiijc“.

enn Søster, heder Lenne, Per Madtzen haffuer enn Søster, Margrette. Saa er *forskreuene* Jenns self broder etc.

Tha alting offuerberegnid, gielld, guodtz, Siellegaffue oc allt andett, hues y boid fanndis, Tha anseet leiligheden mett alting, som nu begaff, bleff Jenns Erichsenn sindtz paa alle sine medarffuingis vegne att akordere mett Anne om enn genantt att giffuis thennom aff boid Oc Anne self att beholde guodtz oc suare till gielldenn.

Tha effter Langssom talle thennom emellom forløb, oc effter beggis theris beraad paa baade sider bleffue the saa offuer ens komne, Att Anne schall giffue *forskreuene* Jenns oc alle hendis hosbondis arffuinge, Summa – 50 gamle daller. Oc ther till Anders Erichsens gange kleder, Som the nu forfindis. Oc ther mett schall Anne self betalle gielden, Jordeferdz bekostning oc allt andett, som aff boid schall vdleggis, Jtem beholde guodtz, Siellegau oc allt andet, Saa thett her mett schall were klartt y alle mode.

Jtem, tilsagde Jens Erichsen, att enddog vdj thend fulde macht, hannd haffuer a hans fader, om *forskreuene* arffue att opbere oc indtage, oc ther vdj icke er formelld hanns Søstre eller theris formøndere, will hand ther paa giffue sitt breff, att hues enthen the eller nogen /109v/ Andenn paa theris wegne her epter talle paa arffuingene, Schall the foruisis till *forskreuene* hans fader oc hannom etc.

Oc nu bad Hanns Therning oc gjorde hannom fulldmectig att giffue affkald for alld arffue epter Anders Erichsenn. Oc ther *meth* alting klartt. Jtem, paa thett, att alting schall were thes klarer, loffuid Anne att wille forschaffe *forskreuene* – 50 daller nu tilhonnde, indenn Jens farer her fra. Jtem, aff samme 50 daller samtøchte *forskreuene* Jens nu, att Anne schall beholde 5 daller tilbage. Oc the schall hun giffue Jensis broderbarn Lass Schomagers barn, en dreng heder Jenns, att betalle, nar hand kommer till Lauge aær, Oc altiid were saa megitt helder till gode wdj Annis boo vdenn alld forkortilse, Oc ingenn renntte giffue hannom ther aff, men hun samme fem daller hos sig behollder.

Jtem, hues thend Siellegau er belangende, her wdj er omrørdt, thet haffuer Anne self y synn beuaring forseiglldt breff, Oc ther aff er widere att forfarre etc.

/110r/ <Oluff Baggis Børnn>

Anno 1577 Thennd 24. Julij till Charinne Oluff Baggens wore forsamlede thisse Mennd: Madtz Laurssen, Raadmand, Hans Therning, Jacob Kanestøber, Lauridtz Guldsmed, Daidt Slachter, Per Esbensenn, borgere, Jtem Charinis hosbonnde, Oluff Hanssen, Tha att forhandle om Schiptte mellom Charine oc hendis børn mett Naffnn Morthen Olssen, Beritte oc

Margrette Oluffs datter, hues werge nu tilkeissedis: Madtz Laurssenn for drengen, Daidt Slachter for Margrette, Morthen Schriffuer for Beritte. Jtem, er alld guodtz oc peninge regnid, som myntten før gich.

Først betalledis aff boid alld giell, som schulle wdbetallis oc nu paakraffdis, Oc beløb in Summa – 29½ march, 2 sk.

Thill huilcken giell verderedis brøgere de mett kiell oc kar, Jtem kober oc andett guodtz, saa megitt mett gielden kunde vpplaa, Saa gielden bleff aldelis nu fulldgiortt oc betaldt. Oc samme godtz annammede Oluff Hanssen oc Charinne att schulle betalle geldenn, Saa thett er ther mett klartt.

Ther nest wuderedis, hues andet guodtz y boid fandis, oc war thette effter-skrevne:

Jtem, gott thin, 9½ pund, punidt 8 sk., er – 4½ mk., 4 sk.

End Mangott for – 22 sk.

Jtem, thu becken aff Messing oc en bordkranndtz, tilsamen for – 2 mk.

Enn liusse stange mett tho piber for – 8 sk.

Jtem, Linkleder, allesamen for – 24 sk.

En Sengedyne, houiddyne, teppid oc sengklede, tilsamen for – 9½ mk.

Jtem, 5 hiuende for – 2 mk.

Jtem en kiste y Stuen for – 1 mk.

End en kiste y herbergit for – 1½ mk.

/110v/ Jtem, Ett kandescaff y stuenn for – 1½ mk.

Ennd tho gamill Senge – 1 mk.

Enn gamill schiue – 8 sk.

Jtem, tho trebencke y stuenn, baade – 1½ mk.

Enn Røgge kiste vdenn Laas for – 1 mk., 4 sk.

Ett faer mett sitt Lam, findis paa Gilleleje, for – 3½ mk.

Enn gamill bissmar for – 6 sk.

Summarum paa guodtz, Som komer att Schipte mellom moderen oc børnene, Er – 32 mk., 12 sk.

Saa wor nu Charinne, Oluff Baggis steffdatter, oc tilstede, Charine Lass Muncks, her *ibidem*, huilcken kraffde først henndis møderne effter thend hustru, Oluff Bagge før hagde, som kalledis Margrette. Oc bleff nu beregnid, hues hun hagde før bekomid for samme henndis Møderne, Som war en kaabe for – 18 mk. Oc end en kiorttill ther till lige saa god oc ennd bedre, Oc mere kunde boid icke Lide eller talle att bekomme, oc ther mett bleff thet klartt, saa forskrevne Charine lod sig nøyge.

Ther nest the – 32 mk., 12 sk., Som kom att delle, halten till moderen Charinne oc halten till Charinne Lass Muncks oc the andre hendis halff sødskenn, forbenefndt, drengen en broder partt oc huer Søster en Søster lod. Beløber drengen – 6½ mk., 2 albus Oc huer Søster – 3 mk., 4 sk., 1 albus.

Jtem, for thend Søster partt, Charine Lass Muncks tilkom, fih hun y betal-
ling, Først gott thin, $3\frac{1}{2}$ schollepund, punidt 8 sk., Er – 28 sk.

/1111r/ Jtem, Ennd enn gammill Thinpott – 10 sk.

Jtem, Enn liden brudenn kiell for – 15 sk.

Ther mett er Charinne Muncks betalld henndis federne oc møderne, som
forschreffuit staar.

Ther nest er forhandlid om Charinis egne børnn, att ephtherdj the thu
største børnn ere komne till nogenn aær, oc Dauitt Slachtter loud att
hielp thend største pige mett vnderholding.

Jtem, drengen mentte moderen oc att vdsette, Saa the thu børnn icke schul-
le komme hannom megit till tønge att vnderholde. Tha samtøchtte thend
Mand, Oluff, Som Charinne nu haffuer, att wille holde thend mindste pige,
Beritte, till klede oc vnderholding fra thenne tiid oc Sex aær her epter oc
holdde hende till Erlig vptuchtilse oc ther fore intid affquitte vdj henndis fe-
derne Oc beholdde hendis federne vdenn affgiiffit till theris Lauge aær. Tha
att vdlegge thennom huer sin anpartt, enthen mett rede peninge eller gott
guodtz effter danne Mendtz Skellige tække, wforkorttid wdj alle mode, etc.

/1111v/ <Schipte mellom Margrotte Styremandt
oc hendis Børnn etc.>

Anno 1577 thend 26. Julij wore forsamlede Madtz Laurssenn, Raadtmand,
Albrit Jørensens, Jacob Kannestøber, Morthen Bødker, Borgere. Tha sam-
me tiid gjorde Margrette Erich Styremandt Schipte mett hendis Børn, tho
piger oc enn dreng, att wide hues theris federne belanger epter theris fader,
Erich Styremand. Neruerindis thend hosbonde, Margrette nu haffuer, kall-
dis Søffren Smed, oc en Norsk mand wor tilstede, som er slechtt till Mar-
grettis børnn, kalldis Thordtt etc.

Først beregnid alld gield, som Margrette sagde att paastaa, ther børnenis
fader døde, oc beløb in Summa – 26 mk., 2 sk., før gich. Allt guodtz oc bo-
skaff, y boid fandis, oc Margrette nu lod opgaff, stækkeuis taxerit, beløb –
164 mk., $9\frac{1}{2}$ sk., før gich.

Ther aff skall korttis geldenn, som forskreffuit staar, Oc hues sidenn offuer
er att delis mellom modern oc Børnene, Moderenn halffpartt oc Børnene
halffpartt, huer effter andeell.

Oc børnenis partt beholltt theris moder Oc Stefffader hos thennom att vd-
rette thennom thet till sin tiid mett god betalling oc redelig wiis effter dan-
neMendz skellige tække.

Ther thette guodtz deledis, wor Jeg icke huos, Men wor saa antegnitt oc mig
antuordett att indschriffue etc. Jngenn werge keisedis till Børnene.

/112r/ +

<Margrette Morthen Kleinsmedtz Børn>

Anno *Dominj* 1577 thend 7. Augustj wore forsamlede Her Hanns Christenssen, Capellan, Oluff Perssenn, Albritt Jørensenn, mett Flere Borgere. Samme dag bleff werderit oc Schifftt hues guodtz, *ther fandis* epter Margrette Morthen Kleinsmedtz oc er tilfaldett hendis try Børnn, Riichardus Morthenssen, Anne oc Liissabett Morthens døtter, hues werge ere thisse Mend: Riichardus Wedderbarn, werge till drengen Riichardus. Jtem, werge till pigenn Anne er Willum Hattemager y Helssingborig, nu Neruerindis, som haffuer samme børns modersøster, Jahanne, till Hustru. Oc Hanns Schomager, werge till Liisebett.

Først bleff betalld mett guodtzit oc Boskaff alld giell, som paakraffdis aff boidt, oc ingen mere giell nu war witterlig att paastaa.

Sidenn *delledis* thett andett gottz, som *fandis* y boid, som Efferfølger:

Først epter som Margrette self paa sit vderste tilmudett thend største piige, Anne, henndis datter, thennd beste kiortill oc kaabe, som werderedis nu for – 10 *gamle* daller, oc hun self anammide wdj beuaring.

[i højre margin:] Anno 1578 thend 6. Septembris tha vor Hanns Schomager oc Margretis dotter, Lisabett, hos mig, Oc tha hagde hun annammet fra *hannom* alt thette *forskrevne* guodtz mett andett, hues hand hagde for hennde vdj beuaring, oc hun self kiendis intidt mere att were hos *hannom* aff henndis y noger mode.

Ther emod fich thend lille pige henndis moders andre gange kleder, werderedis støckeuis oc beløb – 6½ daller, *gamle*.

End fich samme lille pige en grøde, 5½ pund, for – 22 sk.

Jtem, enn liusse stage for – 8 sk.

Enn lidenn kiell, 2½ pund, for – 12 sk.

Enn Jernstang for – 12 sk.

En røst oc enn trefod for – 12 sk.

Ennd fich hun 4½ alne leridt, 8 sk. alnen – 2 mk., 12 sk.

Ennd fich hun en kiste eller ørcke for – 4 mk.

Ett Skrin for – 24 sk.

Ennd 2 gamle teppide for – 24 sk.

Thette *forskrevne* guodtz lagdis y thend Ørck oc anttuordedis Hanns Schomager att holde vdj beuaring pigen till beste.

/112v/ Thette Efterskrevne er drengenns Riichardusis guodtz, *hannom* paa sin anpartt tilfaldt:

Jtem, Enn Sengedyne for – 12 mk.

Enn Sengedyne for – 6 mk.

Enn houiddyne for – 2 mk.

Tho puder mett thu gamle war – 2 mk.
 Thu par Lagenn for – 10 mk.
 Ett par Lagenn for – 4 mk.
 Ett enstige Lagenn for – 2 mk., 8 sk.
 Ett par lagenn for – 3 mk.
 End ett par Lagenn for – 3 mk.
 End ett par lagenn – 2 mk., 4 sk.
 Ett par gamill lagenn for – 2 mk.
 Ennd ett par lagenn for – 3 mk.
 End 9 alne hørleridt, alnen 8 sk., Er – 4 mk., 8 sk.
 Enn dug oc ett handklede for – 1 mk.
 Thu handklede for – 1 mk.
 Ennd grofftt lerridt, 12 alne, for – 1 mk.
 Jtem, tho kober grýder, nýtt kober, 17½ pund, punditt 8 sk., Er – 9½ mk., 4 sk.
 Enn gamill kiell, 6 pund, punidt 6 sk., er – 2 mk., 4 sk.
 End enn liden Messinge kiell for – 1 mk.
 Enn enn grýde, 7½ pund, punidt 6 sk., er – 2½ mk. 5 sk.
 Ett tin smørfad, ett beckenn koxken – 1 mk.
 Tho liusse stager for – 1 mk.
 Enn tinpott, enn tinstob for – 1 mk.
 Ennd rede peninge – 2 mk.
 Her mett er drengen betalld hans møderne oc fich en broder partt mod begge *forskrevne* hans Søstre. Huilckit guodtz packedis y tønder oc foruar-
 ring, drengen till beste, oc hand wed selff vdermere besked om Oc schall
 haffue Raad mett hanns werge, att thett alting well forsiuffnis.
 /113r/ Siidenn wor wtoffuer nogitt føie guodtz allehonnde gammilt thøy,
 bleff deell mellom *forskrevne* Sòdskenne, drengen enn broder partt oc
 huer Søster sin anpartt. Bleff oc anttuordett wdj beuaring, som forschreff-
 uitt staar.

/113v/ <Boill Suendz Børnn>

Anno 1577 Thend 4. Septembris till Christoffer Remmesnidens wore for-
 samlede thisse Mennd: Madtz Laurssen, Raadmand, Frandtz Perssen,
 Diirich Nymann, Claus Bindorff, Hans Spingill, Jacob Kannestøber.
 Oc samme tiid gjorde Schiptte mellom *forskrevne* Christoffer Remessnider
 paa hanns hustruis Boill Suendz wegne mellom hende oc hendis tuende
 Børnn, Niels oc Jahanne, hues thennom kunde tilfalle effter theris fader,
 Suend Niellssen Fogidsuend.
 Oc samme Børnns werge keissdis nu thisse Mend att wiide theris beste:
 Madtz Lauridssenn, werge till drengen.

Oluff Hellessenn, werge till piigenn.

Først werderitt thennd bygning, hus oc heffdt, Som Christoffer oc Boill nu iboer paa hospitals grund, Oc Børnenis fader, *forskrevne* Suend, kiøffte aff Hospitall her samme stedtz, Som thett nu forfindis mett alld anden heffdt paa. Samme Jord satt for – 60 gamle daller, huer daller till 4 marchstøcker. Tillkomer Boill ther aff – 30 gamle daller, Oc henndis tuende børnn baade halffpartt, huer effter ahndeell etc.

Ther nest forhandlede Christoffer oc Boill mett Børnenis werge att giffue thennom en genanntt for theris anpartt wttaff alltt røringis guodtz wdj bo-id. Oc effter leilighedenn, som nu offuerslogis oc forforis, huad boid kunde thaale, Bleffue paa baade sidder enns, att Christoffer oc Boill *effter* theris beraad samtøckte at giue baade Boilis Børnn for theris anpartt wdj røringis guodtz – 24 mk., som før gich, regnid for – 6 gammill daller.

Huilcke samme 24 mk. schall were indregnid børnene till foruissing wdj theris moders partt wdj *forskrevne* heffdt oc bygning, som før staar, att holl-dis /114r/ Thennom ther wdj wdenn schade, oc nar the schulle wdj sin tid betallis tha att betallis thennom entten mette⁵⁵ rede peninge, god gangbar mÿnntt eller gott guodtz effter dannemandtz skellige tøcke oc redelig werdering.

Om Børnenis vnderholding samtøcktis saa, Att drengen, epterdj Christoffer haffuer *annammet* hannom till sig att lere embedit remessnider gerning, oc hand nu allerede kunde nogitt giøre y the mode, oc er nu paa 10 aær, Samtøckte Christoffer att holde drengenn, till hand worder 15 aær gamill Oc giue hannom skoo, kleder till nottorffthighed oc dagligh vnderholding mett erlig vptuchtilsse. Oc thes emellom loid att vnderuisse hannom wdj remessnider embedit, Som hand schall haffue gaffnn aff alle sin dage etc.

Jtem, pigenn att holde till hun bliffuer 12 aær gamill mett lige vnderholding oc vptuchtilsse. Oc ther far schall intid kortis aff *forskrevne* tuende børnns federne wdj noger mode. Her emod schall Christoffer oc Boill beholde *forskrevne* hendis tuende børns federne aff hus oc guodtz vdenn alld affgiiftt, till theris Aær ere forløbne, Som theris vnderholding er beskedigett, som *forskrevet* staer, Oc siden handle ther om mett børnenis werge, Som the tha kunde enns worde.

Jtem, hues gellid, som wor effter Børnenis fader, ther hannd døde, bleff nu samtøcht, att thend schall Børnene were frij fra oc thennom quitteritt oc intid ther mett besuergis. Oc ther mett lod Christoffer oc Boill thennom alting well mett nøige wdj alle mode.

For thisse Børnns federne att were thennom till foruissing oc vnderpant,

55 mette, læs „med“.

som forskreffuitt staar, anttuordedis till Madtz Laurssen thett Skøde breff, som Suend Nielssenn hagde bekommidt paa *forskrevne* hus oc heffdt att indleggis samme breff y Bÿes giemme till widere foruarinng.

Samme tiid epeter *forskrevne* Christoffer Remesniders bønliche begiering, som hand ombaid *forskrevne* danne Mennd att forhandle mellom hannom oc hans børn, hues thennom tilfallede epeter theris Moder, Anne Sørenns Datter, /114v/ Oc ther wor intid andett till dele ennd hues føie indhau guodtz, hand hagde y boidt. Oc hand hagde tuennde børn effter *samme* sin hustru, En kalledis Marine, hendis werge er Diidrich Nÿmand, thennd anden, Anne, hendis werge Frandtze Persen.

Bleff Christoffer nu ens mett børnenis werge, epeter som hans Boo kunde taale, ther theris moder døde, alting offuerslagit oc gielden tilregnitt Christoffer, att hand ther wdj schall holde sine Børnn vden besueringh. Er nu saa besluttid, att Christoffer mett hans hustruis widskaff, oc hun nu samtøchte, loffuid oc tilsagde hannd begge *forskrevne* sinne Børnn for theris møderne, Summa – 10 gamill daller, regnid for – 40 marchstøcker. Oc ther offuer att holde thennom huer, till the bliffuer 12 aar gamill mett frij Skoo, kleder oc Erlig vpruchtelse oc intid ther for quitte wdj theris Møderne.

For samme tuende Børns Møderne samtøctis, att thennom schall were till ett vnderpant Christofers anpartt y *forskrevne* Bolig, Som hannom oc hans hustru tilfald, som før er rørdt, huer theris anpartt y *forskrevne* Bolig. Oc ther mett alting klartt thennom emellom wdj alle mode.

/115v/ <Jacop Klippings Schifte>

Anno 1577 thennd 24. Septembris till Jacop Klippings wore forsamlede Madtz Laurssenn, Raadmand, Claus Niellssenn, Biifogitt, Jtem Broder Jennssenn, Anders Bager, Oluff Persen, Jacop Kannestøber, Diidrich Nÿemand, Jon Niellssenn, Jenns Holm, Frandtze Perssenn, Borgere.

Samme tiid gjorde Jacop Klipping schifte mett hanns tuennde børnn, hues thennom var tilfaldett for theris møderne.

Thett eldste barn meth naffnn Anne, fød aff Jacops thennd første hustru, som hed [hul i teksten].

Thett andett barn kallid Pouill, fød aff Mette, thennd anden Jacop Klippings hustru.

Samme børns werge er Madtz Laurssen, werge till drengen, *forskrevne* Pouill [hul i teksten], Oluff Perssen, werge till pigen Anne, Oc ssaa henndis eigen Mordbroder, Simen Smid, her samme stedtz.

Først werderedis thend Jacop Klippings gord, hand sselff nu iboer wdj Gamle Tingstredede, oc er frii eindoms hus oc Jord, er ssatt till ssamme for – 200 gamle daller.

Ther nest er verderitt alt indhau godtz, hues vdj boid fanndtz, Som wor kiøbmandtz godtz, Kaaber, Thinn, Senngkleder, linckleder, treuerck, alt-samme stöckeuuis werderitt, beløb in Summa – 545½ mk.

Er børnenis anpartt ther aff – 272½ mk., 4½ sk., Som mynthen før gick.

Jtem, om Jacobs oc Salige Mette Klippings gangekleder Samtøcktis nu aff Jacob oc børnens werge, att Jacobs børnn beholder Mertis kleder ene, oc Jacob self beholder sinne kleder, som the for forfinndis.

/1167/ Oc att wiide, huad Mertis ganng kleder wore werdt, giordis thenne thaxt:

En rød offuerkiortell – 16 mk.

End en rød wnder kiortell – 12 mk.

End enn rød vnderkiortell – 9 mk.

En gamil sleden kaabe – 10 mk.

Huilche samme kleder tilhører bode børnene alene paa theris ahnpartt.

Oc nu samtøcktis, att then beste kiortell schenncktis pigenn till ett Mon oc amindelsse effter henndis moder, oc thend antuordedis nu att gemis till henndis beste. The andre kleder schall vdrettis børnene thil ssin tid aff boidt.

Jtem, wor nogitt føye ssølf i boid, huilchitt Jacop samtøckte att schulle werre hanns børns eigitt Emod ett lempeliggt ssølf kors, Jacop bekende att haffue anammit aff boid. Oc thette, ssom børnene fick, wor ett par forgiilte spende, veigde 1½ lodt, lodditt – 1 daller.

En søtaffle oc tho skoring huitt sølf, wor 1 lodt, 1 quintinn, for – ½ daller, 4 sk.

Ennd suensk orte, forgiilte, for – 8 sk.

Huilckitt føie ssølf Jacop beholt hos Sig oc schall vdrettis børnene till ssin tiid aff boidt.

Ennd tilkomer Jacops børn ahnpartt aff tho tønder Silld, forsenndt till Riige, Som Jacop schal giøre regenskaff for till sin tiid, huad ther aff kommer beholdett.

Effter thenne leiilighed beregnid Jacops forskrevne tuende børnns moderne, thilkommer thennom thette effterskrevne:

Først for thennd halffue gord, Jacop iboer, er theris partt, Summa – 100 gamle daller.

/1167/ Ennd theris ahnpartt aff thett rørenndis indhau godtz, Som for er rørd, beløber vdj gamle daller, beregnid – 68 gamle daller, 6 sk. gode.

End theris partt aff beholdne ganngkleder, Som thennom baade tilkommer, affkortid thend ene kiortell, pigenn bleff skenskt, ssom for er rørdt etc.

Summa – 7½ gamle daller, 1 ortt.

Ennd theris ahndell for thett smaa ssølf, ssom beløb – 2 gamle daller, 6 sk. gode.

Sumarum er alt børnenis mødernne vdj gord oc godtz tilsamen – 178 *gamle daller*, ½ ort.

For samme børnenis anpartt theris møderne schall Jacops anpartt vdj gordenn werre thennom till ett fult vnderpannt oc hans adkomme Breff att ind leggis i Bÿes gemme vdj foruarinng till widere beskedt.

Jtem, om børnenis vnderholdning er saa samtøcktt, att thett mindste barnn skall Jacop holde till føde, kleder oc erlig optuchtelsse, thill hand bliffuer fempten Aar gamill oc inthed ther for korte vdj hanns mødernne.

Thett andett barn, pigenn, er ssaa om forhandlid, att Jacop schall beholde samme piige hos Sig thill nest komminde paaske oc wdj lige maade henne forssørge. Oc effter thennd tiid att forssiuffne henne anden stedtz, enthen i erlig tienniste eller till Erlig vnderuiissning oc lerre. Oc tha handdler hennis werge *meth* hannom om, hues henne bør att giffuis till leÿe aff hennis anpartt vdj hendis møderne, Om Jacop henne icke lenger sselff forssiuffner, Som for er rørdtt. Oc ther mett alting klart thenne thiid.

/1211/ +

Anno Dominj 1578

<Claus Wtermark barns guodttz>

Anno 1578 thend 12. Januarij Offueruerendis Fredrich Leill, Daut Hanssen, Raadmend, Claus Niellssenn, Bÿfogitt, Broder Jenssen, Willum Kræmmer, Oluff Perssen, Jacop Kanestøber, Borgere wdj Helssingør.

Tha samme tid effter *Kongelig Majestet* oc *Hendes Majestet* Høibornne Furstinndis oc drottningis eigen befalling wurderedis Claus Wttermarcks guodtz, hues i hanns boo tha forfandis, till att delis mellom hannom oc hanns barnn for samme barns møderne etc.

Oc wor en pige, kallid [hul i teksten], Som Drotningen haffuer nu laditt anamme till ssig att wille forssiuffnne, oc fanndis *thette effterskrevne* guodtz: Først fanndis en handskriff paa – 50 richs daller, houitt Sum, er vdssatt till Elsebe Langen wdj Flennsborig for aarlig rente, Oc nu till kominnde kønndermøsse til staa 2 aars rente, er – 6 *gamle daller*.

Ennd fanndis vdj rede penninge thisse *effterskrevne* Rossen Nobbell – 2.

Engelotter, en Nÿ, god ssom – 2 *daller*.

Enchill gamil daller – 20 *daller*.

Summa beregnid *forskrevne penninge* vdj *gamle daller*, Er – 86 *gamle daller*.

/1214/ Thenne *effterskrevne* Boschab oc indhaw guodtz fanndis nu tilstede oc bleff wurderitt, Som Epherfølger:

En Sortt Enngilsk kaabe – 10 *gamle daller*.

En Sortt vnderkiortell – 2½ *gamle daller*.

End en gamill kaabe – ½ *daller*, 1 ort.

En Sort mande lifkiortell *meth* gamle refschind – 3 *gamle daller*.
 En gamill Sortt kappe, wor wnnnd – $1\frac{1}{2}$ *gamle daller*.
 En damask trøie, Sortt *meth* graauerck vnder – $1\frac{1}{2}$ *gamle daller*.
 En gamill Saiens trøye *meth* en barne kiortell – 3 ortzdaller.
 Jtem, $5\frac{1}{2}$ alne brunt Engilst, alnen $1\frac{1}{2}$ *gamle daller* – 8 daller, 1 ort.
 End $5\frac{1}{2}$ alne Sort Engilst, huer alne 1 *gammel daller* – $5\frac{1}{2}$ daller.
 Jtem, tho Sengedyner, En dundyne, tho houit dyner, En pude, Et par lagen,
 Mett thresengen the laa wdj, altsammen for – 10 *gamle daller*.
 Ennd en Seng mett en dyne, En houit dyne, Et par lagen, Et ssengklede, al-
 samen vurderitt for – 6 *gamle daller*.
 End 3 puder oc en houit dyne for – $1\frac{1}{2}$ *gamle daller*.
 End en lidenn gamil sengdyne oc thrij sengklede – 1 daller, 1 ort.
 Ennd en enstig pude – $1\frac{1}{2}$ ort.
 Jtem, fem gamill hiuuennde for – $1\frac{1}{2}$ *gamle daller*.
 Jtem, tho gamle smaa benckedyner, thend ene mett skind, bode for – 1 *gam-
 mel daller*.
 Jtem, thrij gamle lagenn for – $\frac{1}{2}$ *gammel daller*.
 Summa Lateris – $55\frac{1}{2}$ *gamle daller*, $1\frac{1}{2}$ ortt.
 /122r/ Jtem, tho gamle duge, itt haandklede, for – 3 ortzdaller.
 Jtem, thre Sercke for – 3 ortzdaller.
 Jtem, Spunditt horgarnn, Smaatt, $3\frac{1}{2}$ pund, punditt 1 mk., er – $3\frac{1}{2}$ mk.
 Ennd $11\frac{1}{2}$ pund blaargarnn, pundett 8 sk., er – 5 mk., 12 sk.
 Jtem, thu knippe vndysk hør for – 1 *gammel daller*.

Thinn

Jtem, 30 pund gott thinn, pundett 8 sk., Er – $3\frac{1}{2}$ daller, 1 ortt.
 Jtem, Mangott, 10 pund, punditt 5 sk., er – 3 mk. 2 sk.

Kaaber

Jtem, en Nj kaaber grøde, 6 pund, punditt 8 sk., er – 3 mk.
 Jtem, tho gamle kelde, bode 4 pundt, punditt 8 sk., er – 2 mk.
 Jtem, en skiffue eller lidett bord, panntssatt for – 1 daller.
 Ennd ett mindre lidett bord for – $\frac{1}{2}$ daller.
 Jtem, thu skriin for – $1\frac{1}{2}$ daller.
 Jtem, thre Smaa bencke aff fir, støckitt 1 mk., Er – 3 mk.

Summa Lateris

/122v/ Jtem, tho gamle bagstole, bode for – 1 mk.
 En slop bennck for – 1 daller
 Ett lidett Sjskriin for – 3 mk.
 Jtem, tho gamle kiister for – $1\frac{1}{2}$ daller.
 End en gamill kiiste for – 1 daller.

Jtem, gammilt Jernnfang, aldsammen wurderitt for – 2 *gamle daller*.

Ennd enn ildsked, en røst oc tho kroge for – 2 mk.

Summa lateris – 7 *gamle daller*.

Summa summarum paa alle forschreffne Rede Penninge Oc indhaw guodtz. som er wurderit. beløber Wdj Gamle daller – 163 daller, 7 sk., nu gaar.

/123r/ Her forudenn fanndtz i boid nogen føie fittallie, Som icke wurde-
redis, Men her hos ahntegnid att motte widis her om beskeed, Oc wor 3
smaa Siider flesk Oc nogen tør fisk, Ennd wed enn halfftønnde Dannstøll.
Her emod lod Claus antegne at were schyldig Thenne geld:

Albritt Oxis arffuinge for Büg, Claus er skyldig effter hanndskrifttis liu-
dillsse – 44 *gamle daller*.

Per Bager wdj Flennsborig effter handskrifttis liudillsse – 60 mk. lubsk.

Ennd ther aff trÿ Aars rente – 9 mk. lubsk.

Wnng Rasmus Wonssenn ther samme stedtz – 6 mk. lubsk.

Diirich Kellersuenn wdj Helssingør for 2 thønder dannstøll – 2 daller, 1
ort.

Diicke Henndrick *ibidem* for en tønde tÿstøll – 2 daller, 1 ort.

Husleÿe till poske – 5 *gamle daller*.

Hanns Sÿnderup ther samme stedtz – 5 mk. lubsk.

Summa Lateris Er – 93½ daller.

/123v/ Lignid oc lagdt Rede penninge oc indhaw godtz, som *forskrevet* staar,
mod *forskrevne* geld Oc thett ene mod *thet* andett affkortid. Tha bliffuer
igenn beholdett Faderenn oc hanns barnn, bode till beste, Gammill daller
– 70 daller, 7 sk.

Er huer halff partt, gammill daller – 34½ daller, 1 ort, 3½ sk.

Jtem, Effter som Claus Niellssen wor befallid, forholt hand nu *forskrevne*
Claus Vtermarck att ssuerge, oc gjorde samme Claus Wthermarck ssin æd
wed ssinn ssalighed oc welfert, Att hannd icke er mere godtz eiendis, end
her før finndis indschreffuidt, Oc att thenne *forskrevne* geld er hand mett
rette skyldig bortt, Oc icke hand haffuer giortt hans barn nogitt forkortt
vdj guodtz eller geld, Saa sanndelig hannom gud hielpe.

/124r/ Anno dominj 1578

<Madtz Barschers Hustru Karine Hanns dotter>

Thennd 24. Januarij till Madtz Bardskers wore forsamlede thisse mendt:
Madtz Lawessenn, Raadmand, Claus Niellssen, Byfoged, Dauitt Leill,
Franndtz Perssenn, Oluff Hellessen, Jens Holm, Rasmus Bager, Hanns
Holst, Peither Nordmandt, Lauritz Kellessmid, Borgere. Wor oc tilstede
Madtz Bardsker oc Madtz Brøgger.

Tha bleff forhandlid om hues guodtz, som Madtz Bardskers hustru, Cha-

rinne, er tilfaldett effter hendis fader, Hanns Ipsen, Som findis ahntegnid i Schiffte bogen Anno [15]65 thend 25. Januarij etc., Oc forhandledis, som her epherfølger.

Først wuderitt thend gord, som for dum Hans Jpsen ibode, oc nu Madtz Bardsker bessidder, vdi Oluff Dragers strede, østen op till thend gord, som Oluff Drager før ibode, oc er frii eiendom. Bleff hus oc Jord wuderitt for – 200 gammill daller.

Herom er ssaa bleffuitt sambtøckt mellom Madtz Iude Brøger, som nu hafuer Kirstinne, Hans Jpsens effterleffuersk, till hustru, Oc Madtz Bardscher, som haffuer Charinne Hanns Jpsens, *forskrevne* Chirstinis Datter, till hustru, att Madtz Iude oc Kirstine mett eigenn god wille oplode *forskrevne* gaard till Madtz Bardscher, att hand schall thend beholde effter *forskrevne* wurdning. Oc wdi samme gord att betallis Matz Bardsker for hues, *forskrevne* hans hustru, Charine, er tilfaldet, baade effter henndis fader Søster Saa oc henndis eigenn fader effter schifftebogens innehoud. Oc forslagitt effter samme schiptis vduissning, hues Karine tilkom oc beregnid vdi rede peninge. Foruden hues som hende nu betaldis mett godtz oc sølff, Tha tilkom Charine in *Summa* – 335½ mk. offuer alt, Som mynten før gich.

/124v/ Samme Sum – 335½ mk. affregnide aff thennd Sum, *forskrevne* gaard er wuderitt for, som for er rørd, bliffuer Madtz Bardscher skýldig aff gordenn att legge fra ssig, som gorden mere beløber, *Summa* – 474½ mk. Er i daller – 116 *gamle* daller, 8 sk., før gich.

Huilckenn Sum tilkommer Madtz Iude oc hanns hustru, Kirstinne, oc henndis barnn effter Hanns Kellesmid, oc ther om schall holdis, som epherfølger:

Saa er oc forhandlid om Hans Kellessmidtz barnns fæderne, oc er ett pige barnn, kaldis Margrete, Huilckenn først tilkommer halffpart aff hendis faders *forskrevne* Hanns Kellessmidtz gord, som staar paa Biergitt paa kirkens Jord mellom Hospitals Jord, som Oluff Temer Mannd er sambtøcht att bygge paa, Oc ssunden op till Lauritz Schomager go[r]d. Oc ald bygning oc heffd, som fanndtz nu paa samme Jord, er wuderitt for – 100 *gamle* daller. Kommer barnid ther aff halffpart, er – 50 *gamle* daller.

Ther om er saa sambtøckt, att samme 50 *gamle* daller schall were indforuisid Hanns Kellesmidtz barnn, *forskrevne* Margrete, vdi the *penninge*, som Madtz Bardsker er skýldig aff thennd gord, hannd nu tilkom, som for er rørd.

Ther nest er forhandlit om *forskrevne* barns federne vdi rørenndis guodtz, huor om Lauritz Kellessmid, barnnssens faderbroder, som er henndis rette werge, oc Madtz Iude, som nu haffuer *forskrevne* barnns moder, Kirstinne, till hustru, mett theris slectis oc weners Raad oc sambtøcke paa begge ssi-

der bleffue saa enns, att Madtz Brøgger schall giffue oc vdrette *forskrevne* Hanns Kellessmedtz dotter, Margrette, for henndis fædernne vdj kaaber, Thinn, kleder, brøggerede, køer, sølff oc alt andett boschab, inted vndertagitt. Summa schall hun haffue – 50 mk. danske, regnid for 12½ *gamle daller*, att vdrette hende till henndis lauge Aar oc mett henndis wergis sambtøcke, oc naar hand tilssiger.

/1257/ Huilcke samme 12½ *gamle daller* schall oc were indforuissid barnid i *forskrevne* Sum, Madtz Bardsker bleff skyldig, Som for er rørdt. Oc for thisse tuennde Summe haffuer Madtz Bardsker indlagt Jordebrefuene paa samme hanns gord vdj byes gemme till ett vnderpannt.

Jtem, saa offuerberegnd tilkommer Kirstinne oc hendis barnn først thennd Sum, som offuerbleff aff gordenn, oc er barnnsenns partt ther aff – 58 *gamle daller*, 4 sk.

Ennd er barnnsenns partt aff henndis federne gord, beløber som for finndis – 50 *gamle daller*.

Ennd henndis partt for rørenndis guodtz, henndis federnne, som for staar – 12½ *gamle daller*.

Summa er barnnsenns alsammen – 115½ *gamle daller*, 4 sk.

Ther aff schall barnnid, *forskrevne* Margrete, were inndtforuissid att were till ett wist pannt i *forskrevne* gord, Madtz bardsker iboer. Summa først – 116 *gamle daller*, 4 sk.

Oc *forskrevne* breffue schall were hennde till ett vnderpannt, oc icke Madtz Bardscher skall were mechtig att panntssette *forskrevne* gord, før *forskrevne* Sum er barnid fulgiortt till goder nøige.

Hues barnid mere tilkommer, skall Madtz Brøgger vdrette oc betalle barnid Oc till vnderpant were indforuissid i thennd gord, Madtz oc barnsens moder nu ibor, ther aff att fuldgjøris, først oc for nogenn andenn till sin tid. Ther nest saa sambtøcht, att ald thennd stund, Madtz Bardsker beholder *forskrevne* Sum hos Sig, barnid er tilfaldet, skall hand giffue barnid rente ther aff huert Aar – 5 *gamle daller* aff hundrit att regne, oc rentenn skall gaa paa nu poske 1578.

Jtem, skall oc Madtz Jude, som oc nu sambtøcktis, oc hans hustru Kirstinne holde *forskrevne* barnn til føde, klede oc erlig optuchtelsse, indtill hun bluffuer 12 Aar gammill, vden ald henndis eigenn bekostningh Oc inthed korte ther for wdj henndis fædernne. /125v/ Oc naar the aars erre forløbne tha widere att handle ther om mett hendis werge. Oc saa lenge, hannd saa holder *forskrevne* barnn, schall the icke giffue rente aff hues, the haffue inde hos thennom aff hendis. Ther effter att hanndlis fremdelis mett bar[n] ssenns werge, huorledis sidenn skall holdis.

[senere tilføjelse:] Anno 1594 thend 21. Martij Annahmitt Gerdt Gerdtsen, som nu haffuer *forskrevene* Hans Kelesmedts Datter ved naffn Maergrette Hanss Datter till Hustru, forneffnde Jordebreffue till sigh med Borgeme-
stere och Radts beuillingh.

Dutt fur geschrift bekenne ich Gerlich Gertsen mitt eygener handt.

/126r/ <Jenns Snedckers schiiffte>

Anno [15]78 thend 4. februarij till Jenns Snedckers, neruerendis Claus Niellssenn, Byfogitt, Jørgen Hanssen, Frandtzt Perssenn, Monns Bager, Oluff Hollender, Knud Snedcker, Pouill Kleinessmed, Christen Remesni-
der, Jtem Oluff Niellssen wdj Backheÿ, Jørgen Niellssenn i Dragerstrup oc
Per Anderssen wdj Søborrig.

Samme tid forhandledis ett wennligt skiffte mellom Jens Snecker her i
Helssinnør och *forskrevene* Oluff Niellssenn om hues arffue, samme Oluffs
hustru mett naffn Ingeborig er mett rette tilfaldett effter hendis Søster,
Charinne Jenns Snedckers. Oc tha effter lanng handdell bleffue the paa
baade Siider saa offuer ens komne mett beggis theris gode sambtøcke Om
en genant aff boid att vdgiffue i saa mode, At Jens Snecker schal giffue *for-
skrevne* Oluff Niellssenn Først – 50 mk. støcker, som før gich, att betalle
halffpart till poske nu kommenndis oc anden halffue part till S: Michells
dag nest følgenndis.

Ther nest skall Jens giffue *forskrevene* hanns hustruis arffuuing tuende the
beste hanns salige hustruis kiortle oc thend beste kaabe, som the nu forfin-
dis, Ther till Salige Charinis ganng linnkleder, att lade hannom samme kle-
der nu strax følge oc bekomme Oc offuer alt forerid handd Oluff mett itt
nytt madskab, som Oluff skall beholde, oc ther mett alting klart.

Ther emod schall Jens Snecker sellff beholde alt anndett boo oc boskaff.
Jtem schall oc Jenns betalle al geldt, baade Jordeferd oc alt andett, /126v/
som paa kreffuis, oc selff nyde tilstaende geld Oc holde Oluff hanns⁵⁶ for-
lofft frii. Saa thett alting skall were klart thennom emellom paa baade sider,
effter som nu forhandlid er, Oc the huer att beuuisse thennd andenn gott
oc thett beste Som Suogre oc gode wenner wdj alle mode.

/127r/ <Alhed vann Gellers børns godtz>

Anno [15]78 thennd 18. Februarij till Hanns Stoltis, neruerendis Hanns
Niellssen, Raadmand, Claus Niellssen, Byfogitt her *ibidem*, Anders Hess,
Niels Barfod, Rasmus Bager, Broder Jennssenn, Mester Jacop, Diirick

56 Egentlig rettet fra „hanns“ til „Hannssen“; men meningen må være „hans“, da personen hedder Nielsen til efternavn og ikke Hansen.

Nymmand, Jørgen Hanssenn, Gudmand Niellssenn, Jsack Kurffmager.
Jtem, Bertill Suart, Raadmand aff Helssingborig.

Jtem, Jacop Jennssen, børnenis Farbroder.

Tha giordis skipte epther Salig Alhed Hans Stoltis, som eptherfølger:
Først henndis dotters werge er nu Bertill Suart for Liissebett.

Niells Barfod for Karinne.

Ther nest er først forhandlid om *forskrevene* børnns federnne, som findis att beløbe – 1119 marcstøcker. Huor emod thennom er indforuissid thennd halffue partt, Alhed hagde wdj thennd gord i Kiøbennhaffn, som finndis att were – 300 gamle daller. Oc bleff nu anseett leilighedenn saaledis, At effterdj vdj thett schipte [15]68 er sked om *forskrevene* børnns federnne arffue, tha regnid halffierde mk. for enn daller, Huor for nu saa regnidts, att paa *forskrevene* 1119 mk. skall beregnis tende forbedrinng, att *forskrevene* gord wdj Kiøbennhaffn skall børnene beholde Alhedtz part for the tholff hundrit mk., Som er 300 gamle daller. Oc the nitten mk., som offuer er, skall icke indtegnis Hans Stolt till forkortt, anseett thend willighed hos hannom befinndis mod børnene. Oc saa er thennd Sag klar om alt børnenis federne.

Jtem, epther besked, som findis i Schipte bogen [15]75, Om thennd leie aff thend gord wdj Kiøbennhaffn, Som er sambtøckt Alhedtz børn at komme til beste alene. /127v/ Ther om fanndtz nu klartt beskeed, att Alhedtz Døtter, Lissabett, haffuer thennd sself opboritt oc anammitt effter registers innehoud, som hun ther paa hagde tilstede.

Fremdelis om samme gord i Kiøbennhaffn er forhandlid, att effter som ssamme gord er først arfflig tilfaldett *forskrevene* tuende børnn halffpartt effter theris salige Fader, Saa er thend anden halffue partt nu tillagt thennom for alt rørendis godtz effter bemelte theris salige fader, Saa att samme guodtz hører thennom till altsamen, oc ingen anddenn haffuer ther wdj anpart mett thennom.

Jtem, er giortt taxst paa *forskrevene* børns moderfaders gord, Som nu Bertill Suart iboer vdj Helssingborig mett en eiendoms hav att høre till samme gord. Huor aff er beregnid hues ahnpart, till Salige Alhedtz boo kunde belanng Oc ther vdaff beregnid, hues Hans Stolt kunde tilfalde, Oc bleff nu regnid for – 15½ daller, 4 sk., nu gaar. Samme anpartt Hanns Stolt tilfalt, thend er hannom her betald oc Fuldgiort aff *forskrevene* tuende børns eigett guodtz oc penninge. Oc ther emodt skall thennom vdj ssin tiid indregnis saa megenn ahnpart vdj theris moder faders gord Oc thett thennom ther igen att vedleggis.

Jtem, ennd er att dele mellom Hans Stolt oc *forskrevene* thu børnn en haw, liggende paa Kageholmenn wdj Helssingør, Effter som the om samme Haw kunde ens worde etc.

End tilfalt *forskræve*ne tuende børnn *thette effterskræve*ne:

Ett forgylt belte mett alle sine støcke, weyer – 23 lod.

Enn forgylt kede oc taffle, veier – 3 lod, 1 *quintin*.

/128r/ Et huitt dagligt Sølfbelte, weier nept – 13½ lodt.

Sex Sølf skeder, huitt ssølf, veyer – 18 lod minus ½ *quintin*.

Jtem, Enn rossennobell, En engelod, en vngersk guldenn.

Jtem, fire guldrinng aff wngersk guld.

Ennd tho guldrinng aff Rinnsk guld.

Jtem, baade børnens anpart aff rede daller, nu ssidst beholdett oc *findis* nu tilstede, Summa – 175½ *daller*.

Ennd tilstaar børnene theris anpartt vdi rede daller effter enn handskriff for enn skiibs partt att betalle till wisse terminer.

Som samme handskriff vduisser, oc *finndis* hos Jsack Kurffmager wdj beuarinng mett *thette* andett *forskræve* guld, sølf oc daller, kommer børnene aff samme handskriff – 92½ *daller*.

Børnenis eget godtz *thette effterskræve*ne

Thinn altsamenn, som nu forfanndis, oc wor gott thinn – 108 *skolepund*.

Messing altsamenn, allehonde gerning – 24 *scholepund*.

Jtem, tho kaaberkielle, weyer – 18½ *scholepund*.

Jtem, 6 kaaber gryder, onde oc gode, veyer – 18 *scholepund*.

Sengedyner, Onde oc gode – 7.

Hoffuid dyner – 7.

Dundyner – 1.

Puder – 7.

Schiiffs dyner – 1.

Ryer oc Sengklede, onde oc gode – 7.

Bennckedyner – 5.

Hyuender – 3.

Hørgarnns lagenn – 12 par.

Blargarnns lagen – 4 par.

Dregell duge – 4.

/128v/ Blargarnns duge – 1 dug.

Dreigills handklede – 1.

Hørgarnns handklede – 1.

Blaagarnns handklede – 4.

Pude war tilsammen – 9.

Bileggenn – 4.

Smaatt nytt lerid – 13 alne.

Blargarnn lerid – 5 alne.

Giørnn, lydett oc wlydett, tilsamen – 14 *scholepund*.

Enn Saienns Samarie, vnderforid.

En sortt saienns offuerkiortell, forid.

Ennd en saienns vnderkiortell, vforid.

Enn brun vnderkiortell, forid.

En ssortt ny Enngilsk kaabe.

En gamill Mackeier Samare, forid.

En ny oc enn gammill trøje.

Jtem, tallid Hanns Stolt om hues anpart, hans Salig hustru, Alhed, er tilfaldenn epther henndis fader vdj henndis federnne gord i Helssingborig oc enn haw ther *ibidem*. Oc bleff nu giortt taxst ther paa, Huor effter beregnid fandtz att kunde beløbe Hanns Stolt hans eigen anpart aff *forskrevne* gord oc haw, lige som thett kunde weritt indførd wdj Hanns Stoltis boo. Summa Hans eigenn partt beregnid ind wedt – 15½ daller, 8 sk. Huorum nu saa forhandledis, att hannd fick wdj betalling aff børnenis eigett, hues thennom her tilfaldt for *samme* hanns anpartt. Huor emod skall børnene wdj ssinn tiid saa megitt mere tilregnis wdj theris moderfaders gord i Helssingborig, Som the her nu haffue wdquittid Hanns aff gorden, Som for er rørdt. /1291/ Oc mod samme 15½ daller, 8 sk. fick Hanns Stolt *thet* i betalling:

Først børnenis anpartt aff enn ko – 2 daller.

Ennd for theris partt aff the Senge oc stole paa lofftid – 3 daller, 1 ort.

Ennd børnenis partt aff ett grønntt sperlagenn oc kappe – 3½ daller.

Ennd for theris anpart aff malt – 3 daller, 1 ort.

Ennd theris anpartt aff brøgge kellen – 3½ daller, 1 ort.

Ther mett er thett klartt.

Jtem, bleff nu omtallid Salig Alhedtz Jordeferd oc wor ord om, huad helder thennd skall betallis aff fellitz boo eller henndis arffuinge.

Bleffue ther om ens ssaaledis: Først thend stenn, som ligger paa Salig Alhedtz graff oc haffuer kostid offuer alt – 21 gamle daller, Huilckenn samme stenn tilhører Hanns Stolt sselff halpartt oc Alhedtz arffuinge halffpart.

Ther nest er forhandlid om andenn vdgiifft, Jordeferdenn haffuer bekostid, ther foruden – 39 daller, Huilcke wore betalde aff boid. Huor om sambtøcktis, Att Hanns Stolt skall haffue igenn først 19 daller, Huor emod Hanns skall beholde thennd Jernnkackelloffnn i stuenn. Oc ther till 10 daller, som thennd lille pige hagde antuordet Salig Alhed i beuarinng aff henndis husleje.

Oc ther mett er thett klartt om Jordeferdenn.

Jtem, bleffue forslagne Hanssis oc Alhedtz ganngkleder mod huer andre Oc bleff ther saa beslutid, Att Hanns skall beholde ssine ganngkleder oc Alhedtz børnn theris moders kleder. Oc for hues, att Alhedtz kleder kund were bedre, schall Hanns nyde alt fittallie, vdj boid *findis*, Som dog icke

/129v/ wor anddett ssonnderligt end till daglig spiiise. Oc ther mett klartt. Jtem, andenn løssuare mett allehonnde treuare schall Hanns oc beholde vdenn skipte. Jtem, deler, temmerware oc alt andett, hues i gordenn finndis, skall Hanns beholde i lige mode. Oc ther mett thett klartt.

Jtem, formidelst att thennd minste pige, Charinne, er vfød oc haffuer selff inted wdj forraad etc., Tha samtøckte Liisabett, henndis Søster, mett the-
ris modersøsters Margrete Hanns Thommissens, att samme mindste pige, Charine, skall beholde till ssig oc ssitt beste Alle henndis moders gange-
kleder, her før finndis indtegnit, att selgis hennde alene till beste. Oc ther
till thennd beste kiste, som er tilfaldenn baade pigernne, Schall oc Charine
ene beholde. Ther till mett skall Charinne oc sselff nyde oc beholde henn-
dis moders daglige huide ssølfbelte, som finndis her før indtegnit att weye
– 13½ lodt. Oc henndis werge Niells Barfod skall haffue vpssiun, att alting
gaar ther mett rett till.

<Isach formønder for pigen Karinne>

Anno [15]78 thennd 30. Junij till Jsack Kurffmagers, neruerendis Jsack sselff,
Jtem Niels Barfod, Charinis werge, Liisabett Claus Niellssens oc hendis mo-
der moder, Beata aff Helssingborig, Jtem Giesse Jespers ibidem.

Samme tid deledis hues godtz, Som Liisabett Claus Niellssens oc henndis
Søster, Charinne, hagde att till dele thennom emellom, som epترفølger:

Først hagde the baade sammen 28 tønnder Salt, wor ssold 24 tønnder, tøndenn
for 6 mk., 8 sk., oc the 4 tønnder, tøndenn /130r/ Sold for enn daller, Som
Liisabett anammitt nu sin eigenn partt. Oc affregnid vmbkaast wor Cha-
rinis partt beholdenn – 20½ daller, finndis hos Beata – 7½ daller ther aff.

Jtem, hagde the baade sammen wdj rede daller – 175½ daller, Anammit
Eliissabett sinn halue partt, oc Charinis partt wor – 87½ daller, 1 ortt.

End finndis hos Beata i Helssingborig, som Karinne ene tilkommer paa sinn
eigenn ahnpartt for husleye aff thennd gord i Kiøbennhaffn, er – 14 gamle daller.

Jtem, hagde pigernne tilsammen thett forgylte belte, weyer tilhobe – 23 lod.
Sambtøckte Lisabet, att henndis Søster, Charinne, maa thett beholde oc be-
talle hennde mett andett sølff. Komer saa huer partt – 11½ lod.

Saa fanndtz en forgylt taffle oc kiede, weigde – 4 lod. Bleff saa lignid, att
Liisabett beholt samme taffle oc kede, Charinis part ther aff – 2 lodt.

Ennd wor baade pigernis tilsamen sex solffskeder, weigde – 18 lod. Samb-
tøckt att giffue Lisabett Charinis partt wdj betalling, er 9 lod, oc till for
bedringg paa huertt lod att giffue – 1 mk. stöcke, Thi skedernne wore oc
gott sølff oc god gerningg.

Thett guld, som finndis i bogenn, baade rinngge oc anddett guld, huert eff-
ter sin priiss oc weckt, er Karinis halffdeleenn aff thett alsamen oc findis hos
pigernis moder moder, Beatis, i Helssingborig i beuarinnng.

Jtem, haffuer baade døtterne, Lisabett oc Karine, sammen en handskriff aff Willum Kroll paa – 92 daller, 2 mk.

Ther aff skall Karinne haue halpartt, nar the indkomme effter theris thermin, Saa oc aff hues ther paa betald finndis.

/130v/ Ennd haffuer Jsack opboritt paa Charinis wegne for kleder, hand haffuer Sold aff hendis eigenn anpartt, hennde wor self tilfaldett aff godtz oc boskab, beløber ephther hans registers liudilsse, Summa – 15½ daller, 1 ortt.

Ennd haffuer Jsack opboritt paa thennd handskriff aff Willum Kroll oc er till thend terminn [15]78 om poskenn, Summa – 15 *gamle daller*, 1½ ort, 2½ sk. oc 2 *penninge*, før gich.

Ennd haffuer Beata i Helssingborig opborritt:

En Sammarie for – 10 daller.

Enn trøye – 3 daller.

Enn bennckedyne for – 5 daller.

Enn tønnde salt for – [intet angivet].

Beregnid alle rede penninge, som Karinne tilkommer, som for er rørd, hos Jsack oc Beata, beløber in Summa – 172 daller, 1½ ort.

Aff thisse penninge ere igenn vdantuordett paa rente, barnid till beste, som her ephtherfølger:

Først haffuer Bertill Suartt oc Karinis moders moder, Beata, i Helssingborig anammitt baade aff *forskrevene* Sum oc andett, hues Beata haffuer opboritt aff Charinis eigenn partt oc skall forrente mett 5 daller aff hundritt aarlige, oc gick dagenn ahn nu S: Mickels dag Anno [15]78.

Er hoffuid Summen tilhobe – 100 *gamle daller*.

Ennd af *forskrevene* Sum er antuordett till Jesper Johannssenn i Helssingborig att forente effter forige dag oc beskeed, Som hand nu strax haffuer anammitt till S: Michels dag [15]78.

Summa – 71 daller, 1½ ortt.

Samme Sum skall hand forente till poske [15]79, regnid epter 5 daller a hundritt. /131r/ Oc till samme poske skall Jsack hannom fuldgjøre till *forskrevene* Sum, att hand bekommer 100 daller fult oc skall anammis, som epterfølger:

Først aff Willum Kroll paa thennd handskriff etc., Karinis partt hennde tilkommer, Summa – 15 daller, 26 sk., før gick.

Ennd skall anammis husleje a thend gord i Kiøbenhaffn, som skall betallis till nu S: Mickels dag [15]78, Summa – 12 daller. Oc saa aff hendis godtz tiluennidis, att thett hundritt daller till Jesper bliffuer fult, Som Jsack Oc Niels Barfod skulle alting holde till gott oc klartt regenskab, att samme mindste pige wdj ingenn mode kommer forkortt, Som the till sin tid widere skulle gjøre rede for, Som thett sig bør.

/131v/ <Beritte Peder Staffennsens guodtz>

Anno domini 1578 thennd 22. dag Februarij Neruerendis thisse epherskrevne:

Oluff Hollennder, Suend *Nielsen*, hanns Suoger. Er thette epherskrevne guodtz bleffuitt antheɡnid, Som wor bleffuitt effter Salige Beritte Per Staphennssens, Oc Henndrick i Krogerup anammid till sig paa sinn moders wegne, som wor forskrevne Berittis Søster etc.

Jtem, en lidenn kiste mett nogle trefad, tretellerckenn Oc lerpotter.

Jtem, tho smaa keller oc en liden grýde.

Noch en andenn kiiste, liger thre gamle kaaber wdj Oc tho suorte trøjer.

Jtem, fire lagenn, Onde oc guode.

Hanndklede – 1.

Skørtt – 1.

En gamill skindkiortell.

En gamil rød engilsk kiortell.

En gamill sort engilsk kiortell.

Jtem, sengedyne – 1.

Sengklede – 2.

Hýuende – 9.

Hoffuid dýnner – 1.

Puder – 3.

Theppid – 1.

Blargarns lerid – 1½ alne.

Hørgarns – 1 pund.

Drette dug – 1.

Ett gamilt lidett skriin.

/132r/ Anno [15]78 thennd 28. Februarij till Salige Frandtʒ Birckis, som hand bode, wore forsamlede thisse epherskrevne mend: Andris Saxen, Madtz Laurssen, Fredrick Leill, Dauit Hanssen, Claus Niellssen, Býfogitt. Wurderede Frantz Birckis oc hans hustruis Elinis godtz, hues i theris bo fandis. Oc wor tuennde smaa børn effter thennom mett naffnn Hanns oc Eliisabett, Som arffuede samme godtz.

Werge till samme tuennde børnn: Fredrick Leiill oc Dauitt Hannssenn.

Jtem, wore oc tilstede Niells Barfod, Claus Biendorp, Jørgen Hanssen, Oluff Persenn, Albriitt Jørensenn, Sannder Schreder, Niels Skreder, Richardus Schreder.

Oc Epherdj att samme tuende børnn wore nu smaa, wopfødde oc wmøndige er sambtøcktt att selge alt theris rørenndis guodtz Oc saa megit, som till penngē kann foruenndis oc vdsettis paa rente, børnene till gaffnn oc beste.

Først werderedis Salig Franndtzis oc Elinis gangkleder, Som effterfølger:

En ssortt reffskindtz kiortell for – 18 *gamle daller*.

En sortt kappe aff dubbelt døssiin – 18 mk.

Ett par buxer oc en trøye aff sortt gaassio – 20 mk.

Ett par lerritz buxer for – 4 mk.

Ennd en andenn kappe mett fløl vnderkrauen – 24 mk.

En ssort forid gamil kiortell for – 6 mk.

Ennd en ssortt forid kiortell for – 12 mk.

Ett par buxer oc trøye a brunt gaassio – 8 mk.

/132v/ Elinis gangkleder

En samari oc en sortt kaabe for – 2 *gamle daller*.

En ssortt saienns kiortell for – 18 mk.

En gammill huer dagskaabe for – 8 mk.

End en gammill kaabe for – 6 mk.

En gammill trøye – 3 mk.

Ett foer mett duellick offuer – 4 mk.

En brun quinde kiortell for – 21 mk.

En sort kirscheÿ Samari *meth* graauerck – 9 *gamle daller*.

En gammill sortt saiens Samari *meth* gamilt foder – 12 mk.

En brunskindkiortell mett foder – 20 mk.

Jtem, thre alne døssins klede oc 8 alne kirscheÿ, Som icke werderedis, Menn afflagdis børnene till beste till kleder.

Lagen oc andre linkleder werderitt, som epherfølger

Hørgarns lagenn

Thu par for – 24 mk.

Ett par for – 18 mk.

End 3 par for – 30 mk.

Ett par – 11 mk.

End 3 par – 26 mk.

End 2 par – 14 mk.

End 3 par – 26 mk.

/133r/ Blarga[r]nns lagenn werderit

Thrÿ par for – 19 mk.

End 3 par for – 23 mk.

End fire par for – 16 mk.

End 2 par for – 18 mk., 8 sk.

Puder

Sex puder for – 17 mk., 8 sk.

Jtem, 4 puder for – 14 mk.

Jtem, end 4 puder for – 22 mk.

Jtem, pudeuor, 8, for – 15½ mk.

Bord duge

Jtem, fem duge for – 40 mk.

Jtem, 4 duge for – 37 mk.

Jtem, 2 duge for – 16 mk.

Jtem, 4 duge for – 11½ mk.

Jtem, 4 duge – 2 daller, 1 mk. minus 1 sk.

End 2 duge for – 2½ mk., 2 sk.

Hanndklede, 7, for – 6½ mk.

Hoffuid klede oc Hatte

Hoffuid klede, 7, for – 13 mk.

Jtem, hatte for – 6½ mk.

Thu kors klede, en rød hue, for – 2½ mk.

Forkled

Foreklede, siuff, for – 15½ mk.

/133v/ Sercker, Halsklede oc oplode oc schiorter

Sercker, 4, for – 2 mk.

Halsklede, 12, for – 6 mk.

Oplode, 3, for – 4 mk.

Schiorter, 2, for – 13 mk.

Skeffuerdug

Skeffuerdug, 3 alne – 18 mk.

Nerdelle

Nerdele, 4 – 3 mk.

[ingen overskrift]

Hÿuender, ... – 17 mk.

Dÿnewar, 14 alne – 21 mk.

Houit dÿner, 2, for – 14 mk.

Sengekleder

Sengedÿner, 2, for – 14 gamle daller.

End en Sengedÿne oc en houit dÿne for – 10 daller.

Dundÿner, 2, for – 40 mk.

Sperlagenn

Fire Sparlagenn for – 52 mk.

Ennd duellicks sparlagen, 3, for – 6 mk.

Benncke dÿner oc age dÿner

Thre Benckedÿner for – 7 gamle daller.

Ennd 5 dÿner for – 66 mk.

Sengklede

Sengklede, 6, for – 14 mk.

/134r/ [ingen overskrift]

Ett skriin for – 1 mk.

End for ett skinnd – 1 mk.

Ennd for en Spiilte rock mett thene for – 2 mk. etc.

Threuerch Werderit etc.

Jtem, kiister, 3, for – 8 *gamle daller*.

Ennd kister, 4, for – 6½ mk.

Senge

Thre ege senge, en firre seng, for – 22 *daller*.

Schiffuer

Jtem, fire schiffuer for – 9 *gamle daller*.

Ett bord aff fir – 5 mk.

Kanneschaff, Thu, for – 30 mk.

Stole

Fem stole for – 2 *daller*, 3 mk.

Bencke

Thre bencke – 2 mk.

[ingen overskrift]

Et Brøggekær, et deintru For – 14 mk.

/134v/ Rede penninge fanndtz nu i boidtt

Forst wdj *daller* Oc mynt, Summa – 26 *gamle daller*.

End en polsk gyldenn.

En rosen Nobbell.

En golt gyldenn.

En keisers gyldenn.

En marck lubsk.

Jtem, en gamilt forgylt sked mett 17 huide Sølskeder, weiger tilsamen – 50 lodt.

En huid sølffstob – 25½ lod.

En sølff huid kniue sked mett lencke – 16½ lodt.

Jtem, 5 sølff Spanger mett nogitt andett ssølff – 11½ lod.

Jtem, 2 sølffkoxkenn – 22 lod.

Jtem, forgylte maller, 7 par, forgylte hager, 8 par, weiger tilsammenn – 7 lodt, 1 *quintin*.

Frantzis Signete ring a guld, weyer mett stenen, nu sad wdj, veyer till – 3 kroner, 3 *quintin*.

En fire guldringe, the 2 mk. staar wdj, weyer tilsammenn – 1½ lod, ½ *quintin*.

En guldkede mett taffle wdj, weyer well wed – 3½ lod, 1 *quintin*.

/135r/ Thette Eptherskrevne Thinn, Kaaber oc messing bleff weigdt oc wederitt Oc nu hedenn lagdis børnene till beste paa widere beschedt.

Thinn

Store tinfad, nÿ oc vbrugede, tilsamen – 109 støcke.

Jtem, midelfad, Nÿtt thin – 5 støcke	}	Weier alt offuer houitt 7 lispund, 7 scholepund scholepund – 15 sk.
End smaa fad, nÿtt thin – 12 støcke		
Nÿ tinnallerkenn – 18 støcke		

Jtem, thinn som er brugitt oc Nÿttid	}	Weier alt offuer houitt 6 lispund
Thinntalercken, store oc smaa – 18 støcke		

Brede saltsilcken oc smaa – 16 støcke	}	6 scholepund skolepundett 8 sk
Fad, som er brugede – 18 støcke		
Thinn koxenn – 2 støcke		
Pisse potter – 3 støcke		

Nÿ kander, potter, halffpotter oc en thinn flaske, til sammen 14 støcke, weier – 3½ lispund, 5 scholepund, punditt 10 sk.

Gamle kander, smaa oc store, meth 2 liussestager, tilsamen 11 støcke, weyer – 2 lispund, Scholepundit 8 sk.

Enn brendewins hielm af mangott – 15 scholepund, Skolepundett 6 sk.

Kaaber

Jtem, thre kaaberkelle, weye tilsamen – 21½ skolepund, punditt 8 sk.

Jtem, tho grÿder, en pannde a Kaaber – 27 scholepund, punditt 6 sk.

/135v/ Messing

Messing wor 3 bekkenn, tho bordkrantz, itt fyrfad, ett potte log, weier tilsamen – 7 pund, punditt 6 sk.

Enn messing grÿde oc en Messing pande meth Jernn om oc Jernn Fødder, tilsammen for – 4½ mk.

Enn paasteg pande, vurderitt for – 2 gamle daller.

Enn lidenn messing kiell eller grÿde for – 1 ort.

Ennd en pannde af messing – 24 sk.

En bra pande for – 8 sk.

End tho Jernngrÿder for – 3 mk.

Tho liusse stage mett en piibe – [intet angivet].

En liusse Sax – 4 sk.

En Jernn alen for – 1 mk.

Fanndis i boid disse harnisk, Som icke er aldels beuiist, om the høre till boid aldels eller kunde were indlagt aff nogenn wdj foruaring till widere beskeed. Oc bleffue nu, men saa anthe gnede.

Jtem, thu drab thøÿ.

Nÿ Schøtt thøÿ.

Jtem, Ennd en dansk bibill for – 12 mk.

/137r/ <Schiffte effter Lauritz Holst>

Anno [15]78 Thennd 7. Maj offuerendis thisse Effterskrevne: Madtz Laurssenn, Raadmand paa Claus Niellssens wegne, Jtem Jenns Holm, Morthen Schriffuer etc.

Samme tiid gjorde Hennrick Hanssen Skomager skiiffte mett hans hustruis Marine Lass Holstis barnn, Jenns Laurssenn, Om hues samme barnn er tilfaldett epher hans fader, Lauritz Erickssenn Skomager, Oc forhandledis som epherfølger:

Madtz Laurssenn, werge till forskrevne barnn.

Vore the saa enns att lade werdere alt godtz och boskab, hues wdj boid fann-dis, oc ther effter dele thett lige mellom moderenn oc barnid:

Kaaber

Jtem, fire kaaber kielle, weigde tilsamen 18 skolepund, ont oc gott, punditt offuer houitt 8 sk., Er – 9 mk.

Ennd kaaber grýder, weigde 9½ pund, pundit 8 sk., Er – 4 mk., 12 sk.

Jtem, gott thinn, fandtz i boid offuer alt 34 skolepund, punditt 8 sk., er – 17 mk.

Jtem, Mangott, 5 pund, pundett 5 sk., er – 25 sk.

Jtem, Messing liusse stager oc bord krantz, 3 pund, punditt 8 sk., Er – 24 sk.

Ennd ett Beckenn – 24 sk.

Jtem, Senngekleder, allesamen som war i boid stöckeuis werderitt, beløb tilhobe – 56 mk.

Alle linkleder i boid fandis werderit for – 24 mk.

Alle benckedyner oc huiender, wurderitt for – 32 mk.

/137v/ Jtem, alt threuerck i boid beløb in Summa – 12 mk.

En bordhimling – 3 mk.

Jtem, brøggerede som wor icke wdenn ett nytt kar for – 4 mk.

Jtem, 10 stöcke ssolle leir for – 10 gamle daller.

Jtem, hues leir, som mere wor i boid, ther lauritz døde, bleff Sold, for midelst Marine icke kunde lade wdarbeidett, oc ther af er kommid boid till beste wdj beholdenn penninge, Sampt oc meth hues rede penninge, ellers fandtz i boid, wor alle rede penninge mett forskrevne leir, Summa – 83 gamle daller. Summarum alt forskrevne guodtz, som forfindis beregnid wdj gamle daller oc regnidtz for huer daller 4 mk., som før gick, beløber in Summa – 124½ gamle daller, 5 sk. enckill.

Her aff kommer Marine halffpartt oc henndis barnn halffpartt, er huer partt in Summa – 62 gamill daller, 1 ortt, 2½ sk.

Her om er forhandlitt mett barnsens wergis sambtöcke, att Hendrick oc Marine beholder barnsens anpartt federne wnder theris hender oc giøre ther fore foruissing. Oc ther for the nu stillid borgenn meth Jens Holm,

Oluff Perssenn oc Albritt Jørgenssenn, att barnssens anpartt skall were oc bliffue fast oc vforucht Oc the huer att were holden ther for oc staa ther wdj for ssinn anpartt.

Her for wden skall Henrick oc Marine holde drengen quit oc frii till klede, føde oc wnderholding oc Erlig ophucktilsse, thill hand bliffuer 15 aar gammill, wden ald drengens federnis afquitning. Oc hues the lengere beholder *penninge* hos thennom tha widere att /138r/ forhanddle mett barnssenns werge, effter som the tha enns worde.

/138v/ <Dauid Weffuers børns fæderne>

Anno [15]78 thennd 22. Aprilis till Kirstine Dauidt Weffuers wdj Sudergaden wore forsamlede: Madtz Laurssenn paa Bÿfogedenns wegne, Franndtz Peerssenn, Willum Nacht, Dauid Slachter, Per Møller, borgere.

Samme thiidt handledis Schipte effter *forskrevne* Dauitt Weffuer, hues hans børn kunde tilkomme.

Først Dauidtz dotter, Thyre, nu neruerendis *hendis* werge, Willum nackt. Oc fandtz enn vdscorenn skriff, dateritt wdj Thiissuile Anno [15]62, Huilckenn vdscorenn schrift bemelder, att samme pige er tilfalden oc til-møndett ephther *hendis* moder, Charinne, Summa – 28 mk. dansche oc en grÿde god som – 4 mk.

Huor om nu sambtøcktis, att Kirstinne loffuid att wille self forenis mett piigenn om samme *hendis* møderne. Oc nu tilueigdis pigen en god nÿ grÿde, weigde 16½ *pund*, *pundit* satt for 8 sk., er – 6 mk., 3 sk. Huilckenn grÿde bleff nu antuordett *forskrevne* pige, att hun thend self beuarer, Oc saa møgitt grÿden er bedre ennd 4 mk., Thett quitter Kirstine wdj *forskrevne* pigis møderne.

Ennd wor geld, som schulle betallis aff boid till Thomis Schotte – 20 mk. oc ennd 10 mk., er – 30 mk.

Om thenne geld oc barneguodtz er saa for handlid, att ther *fandis* i boid 13 støcke Suin, store oc smaa, mett nogenn spe griisse. Oc bleffue nu werderitt Oc sambtøcktis, att Kirstine beholder samme suin, oc hun betaller ald gield, Huilchit hun self nøigedis mett oc wor begierendis.

/139r/ Jtem, *fandis* wdj boid – 33½ skolepund thin, Jcke Sønderligt. Ther aff kom Kirstine halpartt, oc thend anden halffue partt – 16½ scholepund – tilkom Dauidtz børnn: en Søn mett Kirstine *heder* Peder Daitssenn, saa *forskrevne* piige, Thyre. Drengen en broder partt oc pigen en Søster partt, som er – 5½ scholepund, nipe regnid, Huilckett hende nu strax afueigdis, oc hun self anammede wdj *hendis* eigen beuaring.

Jtem, *fandis* i boid gammilt grÿde kaaber, alt brugitt, oc wor tilsammen – 24½ scholepund. Kom Kirstinne haltenn oc baade børnene andenn halffue

partt, er Søsterins partt – $3\frac{1}{2}$ pundit, Som nu antuordedis hende en grøde, oc hun ther mett betalldis.

Jtem, kelekaaber wor altsammen – $14\frac{1}{2}$ scholepund. Afueigdis pigens partt oc fich en liden kiell, weigde – $2\frac{1}{2}$ pundt.

Jtem, fandis i boid – 7 scholepund messing. Moderenn halff oc bode børnene halffpartt. Fich pigen till sin anpartt i becken.

Aff thette forskrevne Thinn, grødekaaber oc kelle kaaber, som Kirstinis Sønn tilkommer, och Kirstine beholt inde hos Sig, sattis nu pundett for penninge:

Scholepund kelle kabere – 8 sk.

Scholepund grøde kaaber – 6 sk.

Scholepund thin – 5 sk.

Scholepund Messing – 7 sk.

Af thette alsamen bliffuer Kirstine sin eigenn Sønn skyldig att betalle *hannom* till ssin tiid hans anpartt, effter som før er regnid, enthen *meth penninge* eller gott guodtz effter dane Mendtz wurdning.

/139v/ Jtem, alle sengedyner, houitt dýner, Sengklede er werderitt for – 28 mk. danske. Kirstine halffpartt, baade børnene halpartt. Er pigens part – $4\frac{1}{2}$ mk., $2\frac{1}{2}$ sk. Fich i betalling en lidenn Senge dýne, werderitt for – 5 mk.

Jtem, alle hiuender oc benckedyner werderit for – 6 mk. Kirstine halpartt, pigens part – 1 mk., fich ett huuende.

Jtem, alle linnkleder wurderitt, beløb – 14 mk., 4 sk. Kirstine halffpartt, pigens part – 3 mk., 6 sk. Fich ett par lagenn oc en tueskiffid dug for – 3 mk., 12 sk.

Jtem, treuerck, bord, kiister, Slopbencke oc andet sligt, alsammen werderitt for – 12 mk. Kirstine halpartt, er pigen part – 2 mk. Fich en kiste, stod i Stuen, satt for – 2 mk.

Jtem, fandis 2 Ølkar, werderitt for – 9 mk. Kirstine halpart, Baade børnene halpartt. Er pigens partt – 24 sk. Sambtøctis att Kirstinne skall betalle *Schriffuerløn* oc thett aff quite *meth* pigenn.

Jtem, wor wdj Boid 9 stöcke faar *meth* theris grøde, nu kann affkomme. Oc effterdj att stor skrøbelighed er nu paa saadan *Queg*, er sambtøct, att the gaar till allis theris beste till nest kominde S: Hans dag Oc tha widere att handdles ther om.

Ennd findis nogenn weff redskab, som schall werderis, oc hues ther aff kommer schall børnenis ahndeell vdleggis. Bleff nu veffue och redskab werderitt for – 9 mk. Pigenns partt – 24 sk.

Jtem, Daidtz Dotter, forskrevne Thýre, effterdj hun er woxenn oc haffuer thient hos fremmid folck, /140r/ tha forssiuffner hun ssig selff. Men Kirstinis eigenn Sønn, *Per* Daitssenn, huis werge, *Per* Møller, hanns moderbroder, schall hun forssiuffne till vnderholding oc Erlig ophuchthilse, till hand worder femptenn Aar gamill oc ther for inthed quite wdj hanns fæderne.

/140v/ <Schiffte effter Hanns Terningg>

Anno [15]78 Thennd 4. dag Junij till Beritte Hanns Thernings, neruerendis *Borgmester* Jurgenn Maer, Frandt Schriffuer, Berittis werge Madtz Laurssenn, *Raadmænd*, Claus Niellsen, Bÿfogitt. Jtem wor neruerendis thisse Mendt aff Hannssis foruante: Her Peder wdj Baarse, Jtem Hanns Thernings farbroder, Lauris Therning wdj Kellehaw sogenn wdj Wrang gord Oc Rassmus Jenssenn ther hos boenndis.

Samme thid hannedledis Schipte effter Salig Hanns Terning om hues halff Søster *meth* naffnn Kirstinne Niells datter, som her sagdis att were hanns eniste oc neste arffuing, hues werge er *forskreuene* Lauritz Therning, Som hannd nu self wittog oc bekennde, Oc forhandedledis som epterfølger:

Først offuerslogis ald geld, nu war witterlig ther till Siele gaffue oc hues andett, som aff boid skall wdredis oc betallis effter klare Rengisters liudilssse, ther paa nu wore tilstede, beløb in Summa – 228 *gamle daller*, 1 ortt, 6 sk.

Ther nest om thennd Siellegaw, Som Salig Hanns Therning hagde beregnidt, samtøcte hans farbroder, Lauritz Therning, mett thene hans medfølgere att mue oc skulle holdis wed macht, lige som hand thett hagde self giortt oc forordneritt Allene begierid ther emod, att thend lille pige, som er Hannsis arffuing, motte vdleggis en god opred seng, fæledtz a boid. Oc ther mett lod the ssig alle well nøige, oc thett saa sambtøctkis oc skede lige ssaa.

/141r/ Fremdelis ephther beskeed, her før finndis, om *forskreuene* Sielle gaffue oc Jordeferd, Som er taxerit for penninge oc er indregnid wdj *forskreuene* Sum geld, her før staar. Huor om nu forholdtis, att *forskreuene* Sielle gaw oc Jordeferd skall aff *Summen* vdtagis oc beregnis aff Hannssis arffuingis anpartt allene Oc thend anden gieldt, som paastaar at betallis aff fellitz boo, Huilckitt *forskreuene* fuldmecktige alle beuilgede oc icke modsagde oc ther Effter beregnid. Tha beløb ald Sielle gaffue wdj *penninge* till Hannssis eigenn slectt først – 50 *gamle daller*.

Jtem, Jordeferd beløber *alsammen* – 42 *daller*.

Thette affkortid aff *forskreuene* gield bliffuer igenn geld, som schall betallis aff fellidtz boo, Summa – 136 *daller*, 1 ortt, 6 sk.

Ther emod Forslagitt først hues leir oc andett saadant i boid fandtz, oc embeditt tilhører.

Ther nest queg oc andett guodtz, Huilckitt megitt tilløb wdj *forskreuene* Summa Oc wdj samme handell oc offuerslag, formidelst megitt langgt wille sig befalle *meth* samme geldtz betalling aff boid Oc siden *forskreuene* pige barnn igenn att vddele hendis anpart aff thett rørendis guodtz, Som wille falde bessuerligt her fra att lade føre oc bekoste enn andenn saadann leilighedt, her hos nu begaff. Ther fore bleffue nu *forskreuene* Lau[r]itz oc hanns medtfølger till ens oc paa *forskreuene* pigebarnns wegne saa att gaa till loug oc bud mett Beritte Hans Ternings effterleffuersk om en genant att vdgifue

forskrevne barnn aff alt boo, oc hendis werge oc hun /1414/ thett sambtöckte. Oc effter thennd leilighed oc allis theris beraad Begierede tha forskrevne fuldmechtige, att Beritte giffuer Hanssis arffuing for hus oc gord, godtz oc boskab, rørendis oc wrørendis, inthed wndertagitt, Sum[m]a – 300 gamle daller. Ther till en god opredt Senng oc en god Sølfksked, thend beste i boid er. Oc hun ther imod beholder gord oc godtz, rørendis oc vrørenndis, som forfindis, oc betaller ald giæld, baade sielegaffue, Jordeferd och annden vdgiff, hues paastaar oc nu er beregnid. Oc forskrevne 300 gamle daller houitt Sum att bliffue staaende hos Beritte en thid lanng, att giffue rente aff Aarlige aff huert hundritt 5 daller, oc leÿen att regnis fra nu forgangenn poske, att betalle første Aars leÿe poske [15]79, Jndtill arffuingen self eller henndis fuldmøndig anderledis tilssiger. Oc leilighedenn ansseett, efftersom mett alting begaff paa thet, forskrevne arffuing kunde thes bedre her mett were for føiætt, Sambtöckte Beritte mett hendis werge oc wener, forskrevne, theris framsatt oc begiering Oc tilsagde thennom forskrevne 300 gamle daller paa thiid oc thermin, effter som forskrevet staaer. Oc loffuid ther paa att giøre oc giffue thennom breff oc foruaring, saa the nøigis mett, oc the hennde thett samme igenn. Oc ther mett alting klartt i thenne sag effter allis theris gode nøige wdj alle mode.

/1424/ < Pouil Matsens schiffte mellom hannom oc hans børnn >

Anno [15]78 Thend 2. Octobris till Pouill Madssenns, neruerendis Madtz Laurssen, Raadmand paa Byfogedenns wegne, Frandtz Perssen, Jenns Holm, Broder Jennssenn, Diidrich Nÿmandt, Oluff Peerssenn, Jon Niellssen, Niels Krogemager.

Samme dag skiffte Pouill Madtzen mett sine tuende børnn, Lauritz, hans Søn, oc hanns dotter, Kirstinne, Som nu er giiff mett Bent Jennssenn, hendis werge, som nu wor tilstede om hues, thennom kunde tilfalde Effter theris moder, Boill Lauritz dotter, oc forhandledis, Som efterfølger:

Werge till drengen, Laurs, er Oluff Brendeuin.

Jtem, werderitt Pouill Madtzens gord i Mellomgadenn, hus oc iord, som nu forfindis, bleff satt for – 150 gamle daller, huer daller regnid till 4 mk. støcker, som før gick.

Ther nest er werderitt enn partt indhaw godtz, i boid fanndis, Som wor thette effterskrevne:

Jtem, en Ege stolpe Seng i stuen for – 4 gamle daller.

Ett høÿtt skaff – 2½ gamle daller.

End ther inde 3 gamill kiister for – 3 ort.

End i stuenn en kiste – 1 daller.

Bordett, thett største i stuenn – 1 daller.

End ther inde en slopbenck – 1 daller.

En lang bag stoll – ½ daller.

Jtem, 2 høje bagstole, baade for – 14 sk. gode.

En hemelig stoell for – 1 ort.

Jtem, en boo i Norge, werd alsamen – 10½ gamle daller.

En baad, allsamen – 3 daller.

/143r/ Jtem, tønnder oc anddett saadant for – 2 daller.

Enn skiiffs kiiste – 12 sk. gode.

Ennd tho tønnder dansker brød – 2 daller.

Beregnid thre⁵⁷ indhau godtz, er – 29 daller, 10 sk., nu gaar.

Ther emod beregnid alld giæld, nu wor witterlig att skulle betallis aff boid, beløb effter registers liudilse – 45 gamle daller, 12 sk.

Om thennde forskrevne geld er saa forhandlid, att Pouill Madtzen beholder giælden och thennd betaller, Som forskrevne hans børnn ther fore bliffuer quiitt oc vkraffde. Oc ther emod beholder hand indhau godtz, epther som thett er taxeritt, som for er meldt, Oc saa affregnid godzitt mod geldenn, som nu er sagdt.

Tha er igenn, Som geldenn mere beløber ennd indhau godssitt, oc er sambtøckt att skulle indregnis i gordenn – 16 daller, 2½ sk.

Ennd kraffdis Anne Willum Schriffuers, som Pouill skall betalle – 1½ daller.

Summa schall regnis a giælden i gordenn – 17½ daller, 2½ sk.

Affregnid ald giæld af gord oc thette guodtz, Som er werderitt, som for er rørdt. Bliffuer igenn wdj gordenn, som Pouill oc hanns børnn tilkommer, Summa – 132½ daller, Huor aff Pouill tilkommer selff hallpartt oc anden halffue partt baade hans børnn. Oc aff thend halue partt tilkommer drenge paa en broder partt – 44 daller, 1 ortt, Søsteren paa en Søster partt – 22 daller, ½ ortt, Som Pouill /143v/ bliffuer thennom skjøldig for theris møderne. Och ther om nu saa sambtøckt, att hues Pouill er sinn datter skjøldig, som for er rørd, forhandler hand om mett hendis hosbonde, forskrevne Benntt, effter som the kunde ens worde.

Jtem, her forudenn er thette effterskrevne guodtz tilfaldett drengenn, thett mindste barnn, paa hanns anpartt, Som effterfølger:

Jtem, tilfald drengenn aff ssenngkleder oc andre vllennkleder, Jtem linkleder oc anddett saadant, støckeuiis wuderitt, beløb drengens partt – 4 gamle daller.

Thett beholt drengens Suoger, Bent, oc skall betalle, Som Pouill Madtzen er god for.

End tilfald drengen en god kiiste for – 1 daller, 1 ort.

57 Måske menes der „thet“.

End tilfalt hanom en halgamill kaaber grÿde oc tho tinpotter, werderit for – 1½ *gamle daller*.

Jtem, wor oc nogitt spunditt garnn, en partt nu i boidt oc en partt hos weffuerenn, oc beregnedis nu, att drengens partt bliffuer aff garnid, som hans fader skal hannom betalle – 1 *daller*, 1 ort.

Jtem, aff nogitt Blargarnn kommer drengen, som hans Suoger schall hannom betalle, oc Pouill Madtzen er god for – 12 sk. gode.

Jtem, thisse wor moderins gangkleder, som nogitt duede, Som wor En rød kiortill, nogitt sledenn, Oc en ssortt kaabe.

Bleff sambtøckt, att Pouil beholder sine gangkleder oc Kirstine Pouills dotter moderens gangkleder, linkleder oc anden wllenkleder, som forfandis. Oc en thertill thend røde kiortill, Som wor nogett sledenn, ansseett leilighedenn mett hennde nu begiffuen. Oc ther emodt /1447/ skall drenngenn beholde thennd Sorte *quinde* kaabe, werderitt for – 5 *gamle daller*, Som Pouill skall giøre wider rede for.

Jtem, hagde Pouill giortt sinn dotter mett Bentt en brøllups kost hiemme i sitt hus, oc wor enn afftenn kost oc giordis wdj feled, sidenn moderenn døde. Ther om er samtøckt, att Pouill oc hanns Suoger, Bent, schulle wdrette effter theris anpart, som the kunde forenis att betalle til drengen Laurs, Summa – 3 *gamle daller*.

Oc schall hannom vdrettis som andett hans møderne.

Jtem, om hanns Sønn er saa forhandlidt, att hues hans møderne oc belangdis, som for er rørdt, schall Pouill indkreffue af Suogerenn, som hand *haffuer* sagdt god for, oc beholde hos sig enn tiid lang vdenn rennte oc affgiffit saa lenge, hand holder drenngenn hos Sig, Som eptherfølger, Oc sidenn widere att handle ther om *meth* hanns werge, Som the tha enns worde. Oc att same hans møderne schal were Oc bliffue hannom till goder rede, schall hand altid effther thenne dag were indforuissid wdj hans faders anpartt i *forskrevne* gordt ther af att betallis først oc for nogenn andenn vdenn ald hinnder oc forkortt att ske i *noger* mode. Oc effterdj att Jordebrefuene paa gordenn icke nu wore tilstede, skall barnssenns werge tiltencke, att barnid worder foruaridtt mett fuldist wnderpant, Som thett ssig bør, Huilckitt hans møderne aff gord oc guodtz, som for er rørdt, beløber in Summa aff alt – 60½ *gamle daller*, 4 sk. gode.

/144v/ Ther nest skall Pouill samme sin sønn wnderholde till mad oc Øll, daglig kleder, Erlig optucktillsse oc andenn nottorfft, till hand bliffuer 15 aar gammill, oc inthed korte wdj hanns møderne therfore vdj *noger* mode. Oc ther mett nu alting klartt.

/149r/ Si Christum bene scis, Satis est si cetera nescis⁵⁸

+

Schiffte oc bestillinger
om børne guodtzt wdj
Hellszingøer paa thet aær
Anno : md : Lxxix

1579

<Lauritz Hoppenous børns guodtzt>

Anno *dominj* 1579 Thennd 11. Dag Februarij till Margrete Lauritz Hoppenous her i Helssinngør wore forsamlede: Claus Nielsenn, Byfogit, Madtz Laurssenn, Anders Hess, Raadmennd, Broder Jennssen, Diidrich Nyemand, Oluff Perssen, Dauit Slachter, Cortt Schomager, Franndtz Perssen, borger. Jtem, Her Peder aff Schulleløff wdj Hornns Herridtt, Margretis broder.

Samme dag schiffte dis mellom *forskrevne* Margrete, Lauritz Hoppenous efterleffuinde hustru, oc henndis tuende børn, Søffrenn oc Hanns Laurssenn, om theris federne, Hues *thennom* efter theris salige fader, Lauritz Hoppenou Skiffbygger, kunde mett rette tilfalde wdj røringdis oc wrøringdis, som efterføllger.

/149v/ Werge till *forskrevne* børn

Franndtz Perssenn, werge til thennd største drenng, Søffrenn.

Morthenn Schriffuer, werge till thennd anden drenng, Hanns.

Margretis werge er thennd hosbonnde, hun nu haffuer igenn bekommid, Jonn Schomager.

Først bleff nu werderit thennd gaard, Margrete iboer, wdj Mellom gadenn, hus oc Jordt, Som *thet* forfinndis, Oc efter leilighedenn att annsee mellom moderenn oc børnene. Blef nu satt for – 200 mk., som nu gaar. Er regnid for – 100 *gamle* daller. Kommer Margretis tuende *forskrevne* børnn ther aff halffpartenn efter theris fader.

Ther nest forhandlid om indhaw guodtz wdj boid, Huilckit, efter som nu begaff, war ringe oc icke megit forhandde, Oc samtøckte Margrete *meth* henndis hosbonnde, *forskrevne* Jonn Schomager, efter theris beraadt oc børnsenns wergis samtøcke oc gode behag att giiffue baade *forskrevne* tuende børnn for theris anpartt aff alt røringdis indhaw guodtz Suma – 12 *gamle* daller.

Ther emod schall Jonn oc Margrete selff betalle ald giellid, som aff boid kreffuis, oc børnene ther fore att were quitt i alle mode.

Saa kommer baade børnene aff theris moders gaardt oc guodtz for røringdis oc wrøringdis, Summa – 62 *gamle* daller.

58 Hvis du kender Kristus godt, så er det nok, selv om du ikke kender noget andet.

/1507/ Jtem, om børnenis vnderholding er saa *samtøcht*, Att effterdj thennd største drenng kann self fortienne sit brød, er hannd icke besuerget forellderne wdj the mode, Tha forsiuffner hannd Sig, som hannd kand best. Menn thennd anden dreng *samtøchte* nu Jonn oc Margrete att hollde hos thennom, Oc loffuid Jonn att wille lere *hannom* schomager Embede eller andet gott Embede oc hollde *hannom* thet friitt mett anden hans nottorfft wdenn alld hanns federnis affkortning, Saa fremptt hannd self sig well oc liudig ahnnstiller. Oc ther mett er thet klartt.

Jtem, om børnsens federnne, *forskrevne 62 daller*, er widere forhandlid, Att effterdi Jon Schomager Lader sig befindde willig mod Drengenn oc loffuer att forfremme thennom wdj Hannduerch, Att hannd tha schall beholde *forskrevne* Sum hos Sig vdenn affgiiftt en tid Lang til widere beskedt.

Jtem, effter att her mett war saa en tid Lanng hedenstaaid, bleff *forskrevne* Jonn Schomager affdød vdenn liiffs arffuinge, Oc anno 1580 thennd 29. Nouembris bleff schiiftt effter *forskrevne* Jonn Schomager. Oc wdj samme Schifte forhandledis, att hues *forskrevne 62 gamle daller* *forskrevne* tuende børns federne er belanginnde, schall thennom betallis aff theris federne gaard oc thet thennom ther wdj indforuissid.

/150v/ Jtem, thennd mindste dreng, formiddelst hand icke wor holdenn, som *hannom* vor loffuid, eller wor ennd nu kommen saa wiiett, att hand kunde Sig self hielp oc forsiuffne, er *samtøcht* att komme *hannom* till hielp aff boid mett nogit til hanns vnderholding oc forfremilse. Oc bleff *hannom* sambttøcht – 8 *gamle daller*.

Oc samme 8 *daller* wdj lige mode att indforuissis *hannom* self for sinn annpartt vdj *forskrevne* gaard, Saa thet war ther mett klart om børnsens federnne.

Oc effter thenne leilighedt beregnid *forskrevne* tuende drenngis federne, Som tha haffue først oc forlodtz vd aff theris federne gaardt, er thet *thette* *effterskrevne*:

Først halffpartenn gaarden effter theris fader, Som er – 50 *gamle daller*.

Ennd for theris federne aff indhaw guodz oc boschaff, som er – 12 *gamle daller*.

Ennd til thend mindste drenng, *hannom* *samtøchte* for vnderholding, som før staar, er – 8 *gamle daller*.

Summa drenngis Federne aff gaard oc guodtz – 70 *gamle daller*.

Jtem, thend tid, *thette* schifte sidst er forhandlid Anno [15]80, som for er rørdt, var offruerendis Andris Saxsen, Madz Laurssen, Mortenn Schrieffuer, Raadmænd, Franndz Persen, Broder Jenssen, Jens Holm, Till Bardsker, Peder Monssen, Anders Therning, Jøren Hanssen, Kort Schomager, Mons Bager, borgere.

Jtem, Jens Pouilsen a Lønnilt, Jonn Schomagers broder.

Jtem, Hans Hanssen Drager, haffuer Jons søster, Estrid, Oc end en søster kaldis Jahanne etc.

/1511/ Affkortid forskrevne børnns federne, som for er rørd, Som wor igen wdi boid, Margrete Jons oc Salig Jons arffuinge til beste, *thette efterskrevne*: Først aff thend gaard, Margrete nu iboer, er beholdett, Summa – 30 *gamle daller*.

Ther nest werderit alle leier, Scho oc andet, som hør til Schomager embede, intid vndertagit, hues som forfandis, støckeuis sat, beløb – 50½ *gamle daller*. Ther effter foreslagis ald giæld, aff boid schulle nu betallis, baade for huder oc i andre mode, oc befandis gelden nøyachtig, beløff – 78 *gamle daller*, 1 ort.

Ther om bleff saa sambtøchtt, att effterdi gelden er stor, oc hues i boid fandis er ringe, At the 30 daller i gorden er beholden. Thennom schal Margrete anamme oc beholde, Oc ther emod schall hun anamme saa megit aff gelden, Oc thet skede saa *meth* alle parternis samtøcke.

Affkortid samme 30 daller af geldenn, er end tha geld, som schall betallis af fellidz boe – 48 *gamle daller*, 1 ort.

Effter Lang forhandling, att ingen anden raadt wor til att betalle thenne rest giæld, bleff *samtøcht*, Att Jon Schomagers Margrete beholder huder, Scho oc alt andet, ther til hører, mett Lim, banker. Oc ther emod schall hun anamme gelden til Sig oc thennd betalle oc Jons arffuinge ther for were *kraffuisløsse*. Oc hues at *samme* ware ere lidit bedre, bleff *samtøcht*, att hun thet beholder, formiddelst en partt Scho oc andet, wor nogit dyrt, som oc vor gammilt arbeide, Som thet oc nu forfanndis.

Fremdelis forhandlid om Salig Jons Jordeferd, som beløff – 11 *gamle daller*, 1 ortt. Huilcken bleff nu vdaugdt aff allehonde ware i boid aff arffuingis parttene. Oc thet bleff klart *meth* alting.

Huad siden offuer war wdi boid af alting bleff delt mellom Margrete oc arffuingene effter lodden, baade af indhau gotz oc thend haw i Marken, Saa alting bleff klart i alle mode.

/1521/ +

<Forhandling mellom Heming Jonsen oc Hanns Jostsen>

Anno [15]79 Thennd 2. Julij till Hemminng Jonnssenns effter hanns oc hans Steffsøns bønlig begiering, wore neruerendis Jørgen Hannssen, Anders Bager, Monns Bager.

Samme tiid forhandledis om nogen bestillinngh mellom *forskrevne* Heming Jonnssenn oc Hans Jostsenn, hues thennom emellom stod

effter theris Schiiffis liidilsse,⁵⁹ Som her finndis indschreffuit Anno [15]74 thennd 1. Julij etc.

Først effter thennd beuillninng, Hanns sambtøckte mett Hemminng, bleff Hemminng skýldig till Hans aff husleye, beløb in Summa – 19½ *gamle* daller.

Ennd Hannsis anpartt aff the Sølskeder, ther findis i Skiiffte, bleff regnid effter Hannsis eigenn sambtøcke for – 4 *gamle* daller.

Her emod hagde Hemminng vdlagt for Hanns Jostssenn till Schriffuer penninge, Øll drackis i Schiippte, etc. Oc ennd andett, som Hemming icke wille regnne i thett nepperste mett Hans, beløb – 3 daller.

Lignid oc laugdt thette Saa alt, hues Hanns selff bekiennde att were mellom Sig oc Hemminng, Oc altingg mellom thennom affregnid, bleff Heming skýldig till Hanns, Summa – 20½ daller.

Som Hemminng Sambtøckte, att Hans skall anamme hos Moenns Bager, Som thend gord, Hemminng ibode, haffuer kiøbtt, alting till widere affregningg mellom Moenns oc Hemminng. Oc ther mett er altingg klartt mellom Hemming oc Hans, hues thennom her till haffuer werritt emellom mett *forskrevne* Schiiffte, Oc thennd ene thend anden icke widere er schýldig vdj noger mode.

/152v/ <Oluff Hellessenns Schiippte

mellom hans effterleffuinde hustru oc børnn>

Anno [15]79 thennd 19. Augusti Wore forsamblide Anndris Saxenn, Madtz Laurssen, Raadtmennd, Ther till 12 Borgere, som nest mandag vdmeldis aff Raadhusitt att werdere Oc skiiffte Oluff Hellessenns gorde oc guodtz mellom hans effterleffuinde hustru, Beritte, oc Oluffs Sønn, Helie, oc tuende Hanns Suogre, Niels Guldsmid oc Jacop Lannng, Som haffuer tuende Salig Oluffs døttre, Kirstinne oc Anne, till hustru. Oc forhandledis som effterfølger:

Berittis werge, Morthenn Schriffuer.

Først werderedis Jordegødtz, Som epterfølger:

Oluff Hellessenns houis gord, hus oc Jord, sat for – 400 *gamle* daller. Thend gord paa Biergitt, Som wor Oluffs federnne gord, satt hus oc iord for – 200 *gamle* daller. Kornnhaffuenns gierdsell oc heffd mett fiskeuand oc andett saadannt for – 40 *gamle* daller.

Kaalhauens gierdsle hos Jørgenn Rebslars boo for – 7½ *gammill* daller.

Tho kør, huer 15 mk., er – 7½ daller.

Jtem, 6 *støcke* *gamle* Suin oc 6 grisse – 5½ daller, 1 ortt.

59 liidilsse, læs „lydelse“.

Jtem, thennd gord paa Biergitt, som nu bleff werderitt for – 200 gamle daller. Ther om wor forhandlitt mellom Oluff Hellesen oc hans Sønn, Helie, vdj Oluffs wellmactt, At Helie schulle beholde samme gord for – 400 mk., regnid for 100 daller Oc ther wdj att annamme nogenn rest, Hellie wor till ackters aff hanns møderne. Thesligest betalle *forskrevne* hanns tuende Suogre oc nogen rest, thennom wor till achters a theris møderne.

Jtem, Jnndløse Jordebrefuitt, som wor vdsatt, oc hues sidenn igenn wor att betalle till Oluff selff. Oc wor thenne forhandling icke fulgiortt, eller Helie hagde thette saa vdrettid alene, hagde nogitt giiffuitt faderenn paa regenschab. Ther for mente hans tuende /1531/ Suogre, att the icke wille nøigis mett samme forhandlning, Menn wille haffue *forskrevne* gord till ny werderinng, effter som thend nu er werderitt oc att skulle gange vdj Schiiffte, som andett guodtz. Huor emod Helie suarid oc mente att ske wrett, schulle theris faders ord oc løffte icke holdis eller mere achtis. Tha effter ord oc talle beraadde hans Suogre Sig saa, att hues Hellie wille sambtøcke baade hans Søstre att were lige gode i partt oc ahndell mett hannom vdj alt Schipte effter theris fader i rørenndis oc vrørenndis, wille the oc thett andett beuilge. Tha haffuer Hellie effter hanns beraadt thett saa samtøckt oc beuilgitt. Dog hand motte nyde ald offuerskeer redskab, som nu forfindis i boid, Thesligist enn Seng a hans Søsters parter forlodtz vdt, Oc thett sambtøcktis Oc hannom fult vdlaugdis, Saa thett bleff klartt.

Saa skall Helie beholde *forskrevne* gord paa Biergitt for – 100 gamle daller. Ther aff schall hannd først betalle till *forskrevne* hans tuende Suogre, som thennom rester a theris møderne, huer thennom – 14 gamle daller.

Ennd restid Helie selff a hanns møderne, oc hannd skall annamme betalning i *forskrevne* gord – 14 gamle daller.

Ennd hagde Helie selff forstrackt sinn fader atschillig tiider, Som Beritte oc hans Suogre selff nu gaff sambtøcke till att were sandingenn, beløb – 54 mk., 4 sk.

Ennd att betalle Hemminng Hanssenn a Lønnilt, som haffuer Jordebrefuitt paa samme gord i pant – 100 mk.

Sidenn er offuer igenn wdj gordenn, saa Hellie skall legge frann Sig till boid, Summa – 19½ gamle daller minus 4 sk.

Sidenn er deelt blannt Beritte oc arffuingene alt boeskab, hues thett were kannd oc forfindis i boid, baade kaaber, Thinn, Messinng, kleder oc alt andett saadann husgeraad. Beritte sin anpart oc huer the andre arffuinnge sinn ahndeell, /1531/ Oc huer thennom annammitt sitt wdj eigen berinng. Hues andett guodtz her nest effter finndis werderitt, Thett kommer huer, som thett kiøbte, och annammide att legge frann Sig till the andre arffuinge Oc beholde selff sinn ahnnpantt.

Aff Brøggerede werderitt

Ett kar for – 3 mk.

Ett kar – 2 mk.

Ett rostekar – 1 mk.

Jtem, er Helie skýldig for itt harnisk till Beritte, Som hende alene tilkom – 2 *gamle daller*.

Jtem, er Jacop Lannng skýldig for bondgarn – 23 mk.

For baaden – 7 mk., 8 sk.

For Brøggekiedelenn – 48 mk.

Jtem, Niels Guldsmid skýldig till boid For gamilt Jernntøÿ, som nu forfandis – 1 *gammel daller*.

Om gaardenn at dele oc ligne mellom Beritte oc the anddre arffuinge saa forhandndlidt

Sambtøckte Helie Olssenn, Niels Guldsmid oc Jacop Lannng, att Beritte maa nyde oc beholde thend part i gordenn att besidde, hun nu self iboer, Och Niels att nyde thennd partt ther Sýnden op till, Naar thett nu bliffuer samtøckt aff Borgemester oc Raad, att gaardenn maa skillis att i tho parther. Dog att Beritte schall giffue Niels till hues, danneMennd kender schelligt were, for hues thennd partt, hun nu besidder, er bedre oc skall beholde. Oc skall Beritte nyde oc beholde ald gordenn quiitt oc frii vden ald leÿe i /1541/ thu Aar, regnid fra nu Mickaelis [15]79. Vorder oc gordenn fördeelltt mellom Beritte oc Niels, saa bliffuer hun ingenn leÿe skýldigh etc. Jtem, beholder Niells thennd Sýnderste partt i gordenn, schall hannd nyde nederst vdj saa megenn iord vd till streditt, nest hos Jenns Holms Boder, som ett gott agerum kannd were. Oc thett att ligne thennom emellom, som rett kannd were paa baade siider.

Jtem, ald føie fittallie, som fanndis i boid, samtøckte Helie oc hanns Suogre, att Beritte beholder vdenn aldt Schipte, Som wor dog icke Sønnderliggt.

Anno [15]79 thennd 6. Nouembris till Berittis, Neruerendis Anndris Saxenn, Madtz Laursen, Raadmennd, Claus Niellsenn, Býfogitt, Frandtz Perssenn, Rasmus Bager, Diidrick Nýmandt, Jon Niellssen, Hanns Holst, Thomis Truillsen.

Claus Niellssenn, fuldmchtig paa Jacop Langis wegne wdj hanns frauerilsse. Thisse *forskrevne* Mennd werderitt hues býgningg, ther fanndis nu paa Oluff Hellesens gordt effter beskeed, som effterfølger.

Forst forhandndledis saaledis, att effterdj Saligh Oluffs Houit gord wor nu samtøckt att kunde delis i tho gaarde paa thett, att begge gorde motte tha worde well skickede oc holdis kongelig oc Býes tønng aff, Sambtøckte Beritte self att wnde Niels Guldsmid saa megen mere iord nedenn i gordenn aff sinn partt, mere end thett første wor samtøckt paa thett part rum, att

Niels kand bekomme en stald /154v/ ther hos. Oc bleff ther till affmold fra Jens Holms gauld wdj wester tholff alne iord oc thend af pelidt. Dog att hues Beritte mister offuer thend første beuillning, schall hende betenckis i wurdningen paa thennd gord oc bygning, som staar paa hendis anpartt gaardt.

Ther nest werderitt thennd stald oc gamle lude paa Nielssis partt, som thett nu forfandis for – 20 *gamle daller*. Ther aff haffuer Beritte selff halpartt.

Der nest ald thennd bygning, som Beritte nu iboer mod Algadenn oc wd till streditt, som thett for finndis, werderitt for – 300 mk.

Oc hues thennd bindingg belanger, som Beritte mister aff sitt gadehus vd till gadenn, thett skall were holdett i thennd wurdning, som er giortt indenn i gordenn paa the – 20 daller.

Offuerberegnd thenne werdering bliffuer Beritte skjøldig till Oluffs børnn, *Summa* – 110 mk.

Anno [15]80 thennd 20. Januarij wor Neruerendis till Morthenn *Schriffuers* Niels Guldsmid och Beritte Oluff Hellessenns. Tha bekiende Niels, att hues thenne giæld er belannginde, Beritte er bleffuen skjøldig, thend tillkommer hannom allene, oc hanns Suogre haffuer ingenn partt ther wdj effter thennd forhandlling, hand mett thennom ther om giortt haffuer. Bleff Niels oc Jeg paa Berittis wegne saa fordragne, att allehonnde leiglighed anseett, som Beritte kunde were kommid till forkortt i allehonnde, sambtøckte Niels att wille weluilligenn affgiffue the – 60 marck Oc Beritte att bliffue hannom skjøldig – 50 mk., før gick, At betalle, naar hun kand effter haanden affstedkomme. Ther emod skall Niels beholde alt, hues hannom er mere affmold, oc ther mett alting klartt.

/155r/ Niels loid Beritte att giffue hennde 1 gott fod tre. Loid oc att Jacop skulle giffue hende ett till hielp att bygge hendis onde hus mett.

/156r/ <Niells Barfodtz Skiiffthe met Hanns Steffdaatther, Marinne>

Anno 1579 Thennd 4. Septembris till Niels Barfodtz wore forsamblide thisse Mennd:

Madtz Laurssenn, Fredrick Leill, Dauitt Hanssen, Claus Niellsenn, Byfogitt, Annders Hess, *Raadmend*, Mett nogen aff Borgerne tha hos wore etc.

Samme tid gjorde Niels Barfod Skiipte mett sinn steffdaatter, Marinne Johans dotter, hues hennde er tilfaldett effter hendis Salig moder, Kirstinne, oc hanndledis, som her effterfølger:

Pigenns werge er Fredrick Leiill.

Først hanndledis om pigens Marinis fæderne, som finndis skeed Anno [15]71 thennd 10. Octobris, oc schiiffte Bogenn ther om Jnneholder. Oc effter thennd leilighed, som finndis wdj samme første Schiipte, om gordenn

oc Jordegodssitt att nyde oc besidde. Jtem, att bygge oc forbedre Jordegodssitt er saa forhandlitt, at alt, hues heffd er thennd gamle bygning, er belangende, som wor paa gordenn thend tid, første Skiipte giordis effter forskrevne Marinis Salige fader, Johann Bussertt. Ther haffuer Niels self icke vdenn en tredie partt wdj, Men hues ther er heffditt paa gordenn sidenn, enthenn paa the gamle hus, Ny bygning oc anddett saadant, thett kommer Niels halpartt oc pigenn halpartt effter thennd første beskeedt.

Jtem, samtøcktis oc nu, att hues pigenn er tilfaldett effter henndis Salige fader wdj boeskab oc rørendis guodtz, kleder, trewerck, oc alt andett, som schiipte register wduiisser, thett som pigenns eigett er, oc hende paa hendis eigenn anpartt er tilfaldett, beuulgitt Niels att wdlegge thet pigen vdj rede penninge /156v/ oc gott godtz effter danneMendtz wurdning, naar pigenn skall thett betallis, oc hendis werge tilsiger.

Jtem, hues pigenn kannd tilfalde vdj rørendis godtz oc boeskab effter henndis Salige moder, Som er sengekleder, linnkleder, treuerck.

Jtem, pigenns anpartt aff brøggerditt oc andenn saadann whare Bleff Fredrick, pigenns werge, Oc Niels Barfod ens att gaa till loug oc bud, Dog vndertagitt sølff, rede penninge, kaaber, Thinn oc kiøbmandtz guodtz, Som her effter er widere omrørdt, thett att delis mellom thennom effter lige andeell. Oc effter beraad paa baade ssider samtøcktis nu, att Niels skall giffue pigen for henndis anpartt aff forskrevne boeskab, Summa – 90 gamle daller. Oc samme penninge skall Niels beholde hos Sig vdenn affgiift oc rente, indtill pigenn kommer i mandtz werie. Annseett leiligheden att Niels annammer allehonde slaug boeskab i forskrevne Sum, som er sleditt oc brugitt, Oc nar hand skall betalle pigenn forskrevne Sum, skall hand betalle hende i rede penninge, som for er rørd, Oc ther emod att were forschonid for affgiift.

Ther nest er forslagitt tilstaaende wiss gield, Oc tillkom pigenn ther aff for henndis anpartt, Som her effterfølger:

Først aff wiss tilstaaende gield, baade her vdj landitt, vdj Norge oc andenstedtz, vdj atskillige smaaplock, beregnid Summa, vor – 100 gamle daller. Er henndis anpartt – 50 gamle daller, Som Niels Barfod loffuitt att giøre thett beste att indfurdre.

Jtem, Ennd er tilstaaende gield wiss betalling, Som wor tilfaldett Niels wdj hans federne gord, wdj Olborig, oc stod vbetald, ther Saligh /157r/ Kirstinne døde, er Summa – 50 gamle daller oc skall betallis till Michealis [15]80. Er pigens partt – 25 gamle daller.

Ennd wor wiss gield, stod alt boid till beste, Summa – ett hundritt gamle daller, som wor nharest aff enn kreiger, Niels for nogenn tid haffuer soldt oc skall betallis halffpartt till Michaelis och anddenn halffue partt till paaske [15]80. Er pigenns partt ther aff – 50 gamle daller.

Ennd vuiss gield fanndis thenne effterskrevne till boid altsammen att tilstaa:
Claus Petterssenn a Danntzke – 50 *gamle daller*.

Oluff Hannssenn a Lubeck – 10 *gamle daller*.

Hanns Kiøge for salt – 5½ *daller*, 4 sk. gode.

Rassmus Bodtzmandd – 6 *daller*.

Kannnd nogenn aff thenne gield indbekommis, tha bliffue thennd halffue partt pigenn till beste. Dog forbeholdt Sig Niels, att hand icke will were holdenn att suare till nogenn aff *forskrevne* wuiisse gield eller giøre ther regenskab for, Men hellder will skenncke pigenn sinn ahndeell ther aff till henn-dis eigenn, Dog att wille giøre thett beste saa megitt mueligt kannnd werre.

Fremdelis Forhandlid om kiøbmandtz

guodtz oc wahre, som nu effterfølger

Jtem, fanndis alt boid till beste, huitt Salt, regnid alsammenn for 16½ lester, lesten 10 *daller*, Er Summa – 165 *gamle daller*. Er pigens partt – 82½ *gamle daller*.

Ennd fanndis i boid, Først 4 store lester, 6 *tønder* grot salt, som baade wor i Norge oc her hiemme, regnid lestenn, som thend nu i thette aar er indkiøbt, for 8 *gamle daller*, er Summa – 35 *daller*. Er pigenns partt – 17½ *gamle daller*.

/157v/ Jtem, alle tønnder Heringingbond oc andett, fandis 66 lester, lestenn tho *gamle daller*, er Summa – itt hundritt trediuige tho *daller*, Er pigens partt – 66 *gamle daller*.

Jtem, hamp till alt boid for – 20 *gamle daller*. Er pigenns partt – 10 *gamle daller*. Niells till alt boid, 17 tønnder, tønnden 1½ *gamill daller*, Er Summa – 25½ *daller*. Er pigens partt – 12½ *daller*, 1 ortt.

Malt till alt boid, 4 pund, punditt 3 *daller*, Er Summa – tolf *daller*. Pigenns partt – 6 *gamle daller*.

Miød, 3 *tønder* till alt boid, tønden siuff *gamle daller*, er Summa – 21 *gamill daller*. Pigens partt – 10½ *daller*.

Humble till alt boid for fem *gammill daller* er – 2½ *daller*.

Jtem, Søm oc klinnckeiernn till alt boid for – halfftrede *gammill daller*. Pigens partt – 1 *daller*, 1 ortt.

Jtem, till alt boid fem tølter skiiffbord for – halffierde *gammill daller*. Pigens partt – 1½ *daller*, 1 ortt.

Jtem, till alt boid tho baade mett theris redskab, satt for – 25 *gamill daller*. Pigens partt – 12½ *daller*.

Jtem, till alt boid trediuige fire Mannsser Norge garn, regnid huer manse ½ *gamill daller*, Summa – Søttenn *gamill daller*. Pigenns partt – 9½ *gamle daller*.

Jtem, wor till boid thre Mherer, 1 føll, Jtem 16 *støcke* vnsguinn i Schouenn oc gordenn, bleff alt samen taxeritt for – 16 *daller*. Pigens part – 8 *daller*.

Jtem, fanddis rede penninge till alt boid, Suma – try hundritt siuff gamle daller, tho ortt. Oc end 2 Rosenn Nobill i guldt.

Ther aff bleff tagenn att betalle nogen alle hande giæld, aff boid skulle vd-leggis, Som nu stöckeuiiss beregnedis oc fandis nøyachtig. Oc samme giæld beløb Summa – 54 gamle daller.

/1581/ Oc sidenn the, som offuerbleff, deledis, Oc tillfaltt pigenn aff samme rede penninge thette *effterskrevne*:

Først wdj Ennckill rede daller – 126½ gamle daller, 1 ortt.

Huilcke samme rede daller, pigens anpartt, Niells Barfod begieritt att mue nyde paa rente thette aar, regnid fra Michaelis nu kominnde [15]79, Oc Fredrich thett sambtöckte. Oc Niels beholder samme daller att forennte mett fem gamill daller aff hundritt, som seduonnligt er, effter som hannd thett nu begieritt. Oc om hand icke løster lenger thennom att beholde tha wdj louliger tiid att vpsiige.

Jtem, finndis her effter beskeed blanntt pigens eget kaaber etc., att tho kiel-le, som hende tilfalt paa hendis eigenn anpartt, er sold Niels Barfod, som wore dog brugede oc icke nøttige att giemmis pigenn till beste. Baade weigde tilhobe – 21 Scholepundt.

Ther aff weigde thennd beste kiell 12 scholepund, huer pund othee 8 schillinge. Thennd andenn veigde ni skolepund, punditt 6 sk. Er tilhobe in Summa, som Niels er pigenn skyldig – 2 daller, 1 ort, 3 sk. gode.

Ennd finndis her effter blanntt pigenns Thin att were sold Niels Barfod enn thinnflaske, weigde 5 pund, punditt 9 sk. Bleff satt for, som Niels er pigenn skyldig.

Ennd bleff Niels pigenn skyldig for tho thinkander – 2½ ortt.

Ennd for ett fyrbeckenn – 6 sk. gode.

Summarum beregnid wdj daller, hues pigen er tilfaldett aff wiss tilstaaennde giæld, kiøbmandtz guodtz oc andett, hues ther till nu berørdt er paa henn-dis møderne.

/158v/ Jtem, Om Nielssis oc Salig Kirstinis gangkleder sambtöcktis nu, oc Niels beuilgitt, At pigen beholder henndis moders ganngkleder, som the forfindis mett maller oc hager wdj. Oc bleff samme Sølf giortt enn taxst paa att kunde were ind wed 20 eller 30 lod. Oc enndog att Nielssis kleder, Som hannd oc Berette nu icke att were ner saa gode som Salige Kirstinis, Dog wille laditt saa bliffue Oc hannom att berammis ther emodt i andre mode. Oc wor moderens kleder thisse *effternævnte*, som pigenn self tilhører: En brun Saienns kiortill, wor ny mett siuff par forgylte hager.

Enn sortt saienns offuer kiortill, forid mett otte par forgylte hager wdj.

/1591/ Enn sortt klede offuerkiortell, forid mett 8 par forgylte hager wdj.

En brun vnnderkiortell, vforid mett 5 par maller wdj.

Enn rød vnnderkiortell, forid mett 4 par maller vdj.

En sortt Saienns sammari forid.

En blaa saienns vnnderkiortell forid.

Enn nÿ kaabe mett gott damask vnder.

Ennd en gamill kaabe mett røt vnder.

Huilcke forskrevne kleder nu hedenn lagdis vdj beuarinng, pigenn till beste, och widere skall giøris rede for vdj sin tidt.

Thette kaaber oc thinn tilfalt pigenn selff paa henndis anpartt.

Fad, tallerckenn etc., alt gott thinn, weigde tilsamen – firsindtzthÿue fire Scholepund.

Jtem, vdj kannder oc potter, gott thinn, er – trediuige halffsiuende scholepund. Her aff soldis tiill Niels Barfod en thinflaske, weigde fem pund skarskt, punditt 9 sk., som findis her før indsatt. Oc skall were – 31½ skolepund thinn, som indlagdis barnid till beste aff kannder oc potter.

Ennd enn kannde Mangott, weigde – 3½ scholepundt.

Jtem, Messinng vdj stager, beckenn oc enn liusekronne, weigde – 29 Skolepundt.

Jtem, tilfalt pigenn tho kaaber grÿder, weigde baade – halfellefte scholepund.

End enn kaaber Morter, weigde 3 lispundt, 3 scholepundt, Oc ther till er enn Jern stemPELL.

/159v/ Ennd tilfalt hennde tho kaaberkielle, thend ene wor gammill oc brudenn, weigde baade – 21 scholepund. The soldis Niels Barfod, thennd beste kiell, punditt for otte schilllinge, wor 12 pund, thend andenn wor 9 pund, pundit 6 sk., Som her før er beregnid.

Jtem, fanndis i boid enn Nÿ kiedill, dog nogitt brugitt, wor stor paa enn tønnde, weigde – 2 lispund minus thu scholepund. Thennd sambtøckte Niels, att pigenn beholt alsammenn, Oc Nielsis partt, som er 15 scholepund, schall pigenn annamme oc beholde paa regensskab aff thett kelle kaaber, Niels bleff hende skÿldig i Schiifte effter henndis fader, Som ther finndis beskeed om tho gamle kielle. Oc hues hennde mere rester aff forskrevne tho kielle i første Skiipte altid att vdleggis hennde till gott regensschab.

Jtem, effter thennd beskeed, som findis vdj første Schifte mett Niels Barfod, om gordenn oc andett Jorde guodtz att nÿde friitt paa thett, hand skulle vnnderholde barnid etc., som ther finndis mett widere besched antheagnid. Huor om end nu er saa forhandlitt, att effterdj Niels skall were forpflichtid att vnnderholde barnid fremdelis, enthen hos Sig selff eller hos andre, Som hannd oc icke benecktede, Tha annseett ald leilighed er saa sambtøckt, att Niels skall besidde thend gaard, hand nu iboer, vden leÿe oc affgiffv vdj fire aar, regnid fra nu Michaelis [15]79. Menn thennd Nÿ bolig mod Strandenn

thesligist oc thennd gaard paa Kageholmenn Alld hues leye, ther aff kommer, skall komme pigen halffpartt till beste oc Niels holde thett altid till god beskeed oc klartt regenschab. Jtem, the tuende hawer, thennd ene paa Sann denn oc thend anden paa Slettenn, skall Oc Niels beholde *forskrevne* 4 Aar wdenn affgiiff Oc tha ther om widere att forhandlle.

/160r/ Jtem, fanndis nogitt føye temmer, hørde till boid, bleff therom sambtøckt, att Niels lader thett hugge och bekoste nedenn paa thett brokar till gordenn, saa thett wdj saa mode kommer boid till beste effter huer theris ahndeell.

Om Kirstinis Jordeferd er saa forhandlitt, att samme Jordeferd skall tagis aff barnsenss eigett Oc skall kortis hos Niels wdj hues, hannd bliffuer skyldig till barnid, altid wdj sinn tiid till gott regenskab.

/160v/ Anno [15]79 thennd 24. Septembris offuersaa is Marinis guld oc daller, Som wor wdj rede penninge, att antuordis wd paa rennte. Oc Fredrick Leill wdj Niels Barfodtz Neruerilse, Saa oc Mortenn Schriffuer neruerendis, besaa oc andtuordett Albritt Jørgensen paa rennte thette *effterskrevne*, Som hanns Breff oc hanndschriff liuder oc ther hos hanns Jordebreff paa hanns gord mod Strandenn till vnderpanntt:

Først Rosennobiller, 6, *støcket* 4 daller, er – 24 *gamle daller*.

Dubilt Ducater, 7, *støcket* 3 daller, 1 ortt, er – 22½ daller, 1 ort.

Enngelotter, 2, *støcket* 2 daller, 1 ortt, er – 4½ daller.

Millreiser, 2, *støcket* 3 daller, er – 6 daller.

Vnngerske gulden, 6, *støcket* 1½ daller, er – 9 daller.

Kroner, 2, Oc krusater, en, tilsamen for – 4 *gamle daller*.

Goltguldenn, 9, *støcket* 1 daller, 3 sk. *gode*, er – 9½ daller, 11 sk.

Ennd printtze daller, 1½, er – 1½ daller, 9 sk.

End wdj enckill daller – 19½[?] daller.

Summa beregnid for – 100 *gamle daller*.

Hues vdermere guld oc Søloff, barnid haffuer igenn wdj forraadt, finndis her effther strax antheigniit.

/161r/ Jtem, thennd 2. dag Octobris Anno [15]79 Offueruerendis Fredrick Leill, Niels Barfod. Tha er offuersett oc weigt hues guld oc Søloff, *forskrevne* pige barnn er tilfaldett effter hendis Salighe moder, Oc wor thette *effterskrevne*:

Ett forgylt forbøigett søloff belte, weier – 32 lodt.

Ett forgylt belte mett bogstaw, weyer – 15½ lodt.

Jtem, Søloffstobe aff huiitt søloff, 3 Smaa oc en stor, weyer tilsamen – 35½ lodt.

Søloffskeder, onde oc gode, huitt søloff, 9 *støcke*, weie tilsammenn – 22 lod, 1 quintinn.

Jtem, windilsnorer, 2, oc wor paa thennom baade forgylte spennger – 28.

Ennd 2 guldringe, weie tilsamen – $1\frac{1}{2}$ lod, $\frac{1}{2}$ quintin.

Huilckitt forskrevne Sølf oc guld indlagdis i ett Schriinn.

Jtem, allehonnde bruditt sølf weigde tilhobe – 10 lod, 1 quintinn mind[r]e, Huilckitt samme 10 lod minus ett quintiin antuordedis Laurs Guldsmidt att forarbeide till pigenn, Marinne, oc giøre ett panntzer belte aff, Som hun bruger dagligh, oc skall holde till god foruarinng. Jtem, 10 par forgylte spennde oc end 4 par maller, Jtem, 2 forgylte knappe, weigde tilsamen – 12 lod, $1\frac{1}{2}$ quintinn. Huilcke samme 10 par spender, maller oc knappe Marinne sambtøcktis att beholde hos Sig och bruge vdi sine kleder oc holde till god foruarinng. End antuordedis till Marinne 1 panser sølkede mett enn taffle wdj, Som hun skall holde hos Sig oc bruge till høitiid oc werskab, wejyer tilsammenn – 8 lod minus $1\frac{1}{2}$ quintinn.

Ennd antuordedis Marinne tho smaa kniffueskeer oc bleffue giörde wdj enn att bruge hos Sigh selff, weigde tilsammenn – $9\frac{1}{2}$ lodt.

/1631/ <Niels Peersens barns guodtz,
Som kalledis Niells Fergemandt>

Anno 1579 Thennd 30. Septembris till Jenns Sørensens Fergekarlls, neruerendis Madtz Laursenn paa Claus Niellssenns wegne, Mortenn Schriffuer, Oluff Peersenn, Raadmænd, Jtem Lauritz Luckisenn, Thjge Winnd. Samme dag bleff giortt wennligt Sckiifte mellom forskrevne Ienns Sørensensenn oc hanns Steffbarnn, kalldis Peder Niellsenn, hues samme barnn er tilfaldett mett rette effter hanns fader, Niels Peersenn Ferghermand, oc forhandledis i saa mode:

Først haffuer Jenns Søffrennsenn och barnsens moder, Liisabett, beditt oc till foruilgitt att were samme barnns werge, Thjge Winnd, borger her samme stedtz, Som thett oc nu sambtøckte.

Først forslogis ald giæld, som aff boid wor skyldig att betallis thennd tid, barnsens fader døde, oc fanndis nøigachtig, effter som nu wor antegnid, som beløb ind wed – itt hundritt gammill daller.

Ther nest forslogis oc taxeredis alt rørinndis godtz, i boid wor, huer støcke for Sig taxeritt effter sitt werd oc beløb till sinn Sum innd mett forskrevne giæld, att thett kom offuer ett wdt paa enn ringge tinng nær.

Her om forhandledis saaledis, At Jenns mett Lisabett, barnsens moder, bleffue enns mett barnsens werge att beholde alt rørinndis guodtz, boo oc boskaff effter sinn taxst oc wurdning Oc ther emod betalle /163v/ ald geldenn for Sig oc barnid Oc ther offuer giffue barnid enn genannt for hanns anpart aff rørinndis guodtz. Oc thett bleff thennom saa emellom klartt, att effter allis theris sambtøcke schall Jenns beholde alt rørinndis godtz, Suare

till ald gield, Oc ther foruden skall hannd oc moderenn giffue barnid for hanns anpartt aff røindis guodtz, Summa – tholff gode daller, regnid enn daller till fire marck støcke, for gick. Huilcke penninge Jens skall vdrette saaledis, att hand skall thennom beholde hos Sig wdenn ald leje oc affgiift, saa lenge hannd holder drenngenn. Huor om nu samtøctis, att Jenns skall holde barnid till sko, kleder oc daglig nottorfft, Jtem till Skoleganng oc Erlig optucktilse, indtill hand bliffuer femptenn aar gammill oc ther for intedt korte aff hanns federnne. Ther som drengen skall oc holdis till Embid, tha kostis thett aff hanns eigett, som billigt oc skelligt er.

Jtem, om thennd gord, Jenns nu besidder, er sambtøckt, att effter thennd leilighed, ther *meth* er begiffuitt mett ald indfald, skall samme gord, hus oc iord bliffue staaende Jens oc barnid wschiff emellom indtill i fremtidenn oc till widere beskeedt. Oc ther fandis nu ingenn bygning paa gordenn vden thetth gamle hus, hand nu iboer, till gaden, Men hues Jenns effter thenne dag bygger oc forbeder paa gordenn, schall hannd raade *meth* barnnsenns formønder oc holde samme bygning altid till gott regenskab att lignis thennom emellom wdj sinn tiid effter dannemendtz schellige tøcke, Som rett er, barnid wdenn skade i alle mode. Oc *forskrevne 12 daller /164r/* skall were indforuissid barnid wdj Jensis oc moderenns partt hus oc gaard ther wdj att holdis skadisløst altid effter thenne dag. Oc ther mett klartt paa thenne tiid.

/164v/ <Peder Fogitsuendtz Skiiffte met sitt barnn>

Anno 1579 thennd 9. Octobris till Peder Anndersenns, før wor fogittsuend, wore forsamlide thisse mennd: Madtz Laursenn, *Raadmand*, Franndtz Persenn, Gudmind Niellsenn, Jonn Niellsenn, Niels Guldsmid, Niels Skreder, Helle Olsenn, borgere etc.

Samme dag skipte *forskrevne* Per Anndersenn mett sitt barnn, Kirstinne, hues hennde tilfald effter henndis moder, Beritte. Forhandledis som effterfølger:

Madtz Laursenn, werge till barnid, Som nu *ther* till ombadtz oc sambtøckte att gjøre thett beste.

Først forhandlid om gield oc fanndis ingenn gield att betallis aff boid, thett nogitt wor, eller Peder wille lade beregne.

Ther nest werderitt hus oc iord, Peder nu iboer, *som* thett forfinndis, for – 100 gamle daller.

Ennd fanndis i boid rede penninng oc tilstaende wiss gield, tilsammenn – 13 gamill *daller*.

Jtem, fanndis oc enn sølskeed, nogenn gamle forgylte spennde oc tho knappe, wor aldsamenn 6 lod, lodditt $\frac{1}{2}$ gamill daller, er – 3 *gamle daller*.

Ther effter forsløgis alt indhau guodtz, som i boid fanndis, som wor fem kaaber grjyder oc i kaaber pannde, ett becken, Enn liuse stage oc ett lidett thinnfad. Jtem tho sengedyner, tho houitt dyner oc nogenn andenn føie kleder. Jtem, treuerck, som thett forfanndis. Ennd enn halffsledenn sortt quinde kaabe. Mett andett rørinndis boskaff oc indhau guodtz, støckeuiiss forslagitt, beløb – attenn gammill daller. Ther om saa besluttidis mett Peder, oc barnsens wergis sambtøcke, att the rede penninge tilstaende /1651/ wiss giæld oc sølff, som forskrevet staar, thett skall barnid halffdelenn arffue oc beholde, som thett taxeritt er, oc wdrettis barnid i rede penninge oc gott sølff, Som thett sig bør. Menn for barnsens partt aff thett andett rørinndis guodtz oc løse boeskab, hues thett helst kannd were, skall Peder Anndersenn giffue barnid, Summa – 10 gamle daller. Oc ther mett skall thett were klartt thennom emellom, Oc ald barnsens arffuedeell wdj rørinndis guodtz, som for er rørd, Som beløber attenn gammill daller, skall were indforuissid wdj thenndt halffue partt hus oc iord, som barnsens fader, Peder Anndersenn tilhører, ther wdj att holdis wdenn skade oc nha-deell wdj alle mode.

Saa tilkommer barnid først aff hus oc iord, effter som for er rørd, Summa – 50 gamle daller.

Ennd aff sølff oc rede penninge, Summa – 8 gamle daller.

Ennd barnsens partt for kaaber, Sengkleder oc andett rørinndis guodtz, Summa – 10 gamle daller.

Jtem, barnsens partt i hus oc iord, som forskrevet staar, effterdj thett er barnid tilmøndett oc benefnnd, hues thett ther aff tillkommer. Tha skall thett staa faderenn oc barnid emellom, om barnid skall leffue, till thett komme y manndtz werge, till widere beskeed. Dog att Peder skall were forpflichtid att holde altinng wed lige oc wdj god heffd, att thett icke forfalder eller merckelig forødis. Ther som hannd oc will bygge oc forbedre paa gordenn, thett som kannd were hannom oc hanns barnn till beste, att hannd thett will giøre, Dog mett barnsens formønders widskab oc alting att holde till gott oc skelligt regenskab.

/1651/ Ther nest forhandledis om barnsens vnderholding Saaledis, At Peder skall wnderholde barnid, indtill hun bliffuer Sexstenn aar gammill Och midler tiid holde henne friitt for daglige torfftige kleder mett ald andenn nottorfftig wnderholding. Jtem, till Erlig optucktilse mett skolegang och andett saadannt, som wstraffelig er, oc ther aff inted quite i henndis mødernne wdj noger mode. Ther emod skall Peder nyde oc beholde alt gordenn quiitt oc frii wdenn ald leye. Jtem, aff barnsens mødernne ingenn rente giffue ald thennd stund, hannd holder sitt barn, som forskrevet staar. Oc ther mett alting klartt, Saa the nøigedis paa baade siider.

/166r/ <Matthiis Stennhuggers barnns Mødernne>

Anno 1579 thennd 27. Octobris wor till mitt personlig tilstede Matthiis vann Grøningenn Stennhugger mett en hanns Salige hustruis Dorittis broder mett naffn Mortenn Hannsenn, hiemme till Husum wdj Lannt Hols-
tenn. Bekiennde samptlig att haffue tilsamen offuerslagitt, hues bemelte Mattiis kunde bliffue skyldig sinn dotter mett naffnn Doritte aff alt hanns guodtz oc boeskaff effter henndis Salige moder, *forskrevne* Doritte, Som nogenn thid sidenn er død bleffuenn her i Helssingør. Oc alt godtz oc boeskab taxeritt, effter som hanns boo mest kunde taalle. Ther emod forslagitt ald giæld, som aff boid betallis skall, thett ene mod thennd andenn lignid oc laugt oc alting klar giortt, indted wndertagitt. Som *forskrevne* Mattiis self bekiennde att haffue ther wdj giortt sitt barnn fuldist oc skiell wed sinn samuittigheth, Som hannd wed rett att were. Tha att haffue hennde tillmøndett att giffue hennde for henndis mødernne aff alt guodtz, Summa – thrÿsintztÿue danndske marckstøcke, Som nu regnis for femptenn gamle daller, at betalle hennde, naar hun kommer till lauge aar, Oc ther forudenn att holde hennde till klede oc føde mett daglig nottorfftig ophold, till hun worder fiortenn aar gammill, oc inthed ther forkorte wdj henndis mødernne wdj noger mode.

Eii helder skall hannd giffue nogenn rennte aff *forskrevne* Sum, enndenn hannd vnderholder sitt barnn, som for er rørdt.

Jtem, skall oc Mattiis self betalle ald giæld, hannd er plichtig, oc icke hanns barnn besuergis *ther* mett wdj noger mode.

/166v/ Thette begierid the baade att mue saa indtegnis, *forskrevne* barnn till beste, Oc selfue baade bekiennde wed theris sanndhed, att alting er saa rett wdj alle mode.

/167r/ <Willum Schriffuers godts oc schiffte>

Anno 1580 Thennd 25. Aprilis till Anne Willum Tinngschriffuers wore forsamblide

Madtz Laursenn, Claus Niellsenn, Büfogitt, Mortenn Schriffuer, Dauitt Lejell, Oluff *Persen*, Raadtmennd, Jenns Holm, Rasmus Bager, Diidrick Nÿmandd, Laurs Luckisenn, Jonn Niellsenn, Niels Bødcker, Borgere, Jtem Jeep Niellsenn aff Thiisuille, Salig Willums fader.

Samme tiid werderedis Willum Tinngschriffuers hus oc bygning att delis oc schiffis mellom hanns effterleffuinde hustru, Anne Willums, oc henndis tuende børnn, Willum oc Charinne, att wiide theris fæderne wd fra theris moder, Som billigt er.

Først foruillgedis thiisse mennd att were børnsenns formønnder: Werge till pigenn er Madtz Laursenn, Werge till drenngenn er Oluff Peersenn.

Først taxeritt thennd bygning, som Salig Wiillum self ibode paa Hospitals grund, mett hus oc anddett, som nu forfanndis, oc er nu deelt wdj tuenn- de bolige, Som nu findis att were lige gode, er huer part werderitt for – fir- ssintz tyue gode daller.

Om thisse tuennde bolige er saa sambtøckt, att børnene skall beholde thennd østre bolig, lige som thend nu finndis were skild fra thennd westre, oc er fem weggerum inden wegge, oc brønndenn i gordenn staar paa sam- me siide. Oc er baade bolige lige gode werderede efter thennd leilighed, nu forfanndis, oc iordenn skall delis lige op *egennem* /167v/ mitt wdj thu. Oc thennd partt, børnene kommer till, skall theris werge forsynne leyenn aff oc tilsee, att thennd holdis wed lige, som rett er.

Jtem, om boskaffuenn wdj husid bleff Annders Olsenn, som nu haffuer An- ne Willums till hustru, hannom oc Anne saa forholdett, om the wille be- holde boskaffuenn oc legge børnene theris anpartt wd i rede penninge. Oc the efter theris beraad gaff suar att wille lade thett werdere, Saa bleff nu alt rørinndis guodtz oc boeskaff taxeritt støckeuiis oc er satt for ennickilld marck, som efterfølger:

Alt thinn i boid fanndis, beløb efter sinn wegt oc regnid punditt 10 sk., wor *Summa* – 28 mk., 10 sk.

Grødekaaber, altsammen for – 15 mk., 10 sk.

Kellekaaber for – 3 mk.

Messinng for – 3 mk.

Jtem, 6 *støcke* Suin, thu aar gamle, for – 24 mk.

Jtem, 3 sengedyner, tilsammenn mett the kleder, nu fanndis wdj Annis seng oc wdj slaabennckenn, som ther nu laa wdj, satt tilsammenn for – 24 mk.

Jtem, alle anddre linnkleder, som the forfanndis, satt for – 12 mk.

Jtem, alle benckedyner, hjuender oc andett, satt for – 12 mk.

Jtem, koggegarn oc Mackrelegarn, satt for – 12 mk.

Jtem, fire russer mett ett gamilt bondgarnn oc andett fiske redskab, som forfanndis, satt for – 8 mk.

/168r/ Jtem, alt treuerck, som fanndis i boid, baade ett oc anddett, satt for – 12 mk.

Beløber ald rørinndis guodtz, i boid fanndis, *Summa* – 39½ daller, 4 sk.

Jtem, ald giæld beregnid, som Anne oc henndis hosbonnde nu self giorde rede for, beløb – 34 gamle daller.

Beregnid giæld oc indhau guodtz, beløber godsitt mere ennd giældenn – 4½ gamle daller.

Bleff her om saa forhanddlitt, att samme 4½ daller skall Annders oc Anne haffue quitt oc frii oc ther till beholde thett anddett boeskaff, som thett

er taxeritt, Oc ther emod suare till ald gield, effter som *forskrevet* staar, Oc børnene were wndslagenn for ald gieldtt.

Jtem, om boligenne er saa sambtøckt, att effterdj Annders haffuer leigd thennd bolig, *hænde*, hannom oc Anne tilhør, tha bliffuer hannd i børnenis bolig thette første aar for – 10 daller Oc ther om sidenn handde widere mett børnenis werge.

Jtem, thett minndste barnn, drengenn, begierid Jep Nielsenn att mue fongge mett Sig hiem oc loffuid att wille thett førsørge wdenn ald thettz forkortning enn tiidt lanngh.

Pigenn skall Annders oc Anne forsørge wdj sex Aar vdenn ald henndis federnis forkorttninngh.

/168v/ Jtem, omtallide Jep Nielsenn, att naar hanss houitt nogitt adkommer, oc thisse børnn *leffuer*, tha kommer thennom først wd forlodtz aff hans boo, for nogenn anndenn hanss børnn tage till arffue, enthenn 9 elle[r] 9½ lod sølff, Som hannd oc hanss hustru wiide self well beskeed om, Oc sidenn gaa the wdj arffue lige mett anndre etc. Oc thermett alting nu klartt her mett i alle mode.

/169r/ <Laurits Nielsens schiiffte>

Anno [15]80 Thennd 20. Maj till Lauritz Nielsenns, Neruerendis Madtz Laursenn, Mortenn *Schriiffuer*, *Raadmand*, Franndtz Peersenn, Rasmus Bager, Lauritz Luckissen, Hanns Holst, Thomis Jude, *Per* Moennsenn, *Per* Skreder, Niels Krogemager, Thiill Bardsker, Niels Skreder, borgere etc.

Tha skiiffte Laurs Nielsenn mett hans børnn wed naffnn Jørgenn Jørgennsenn, Som er Lauritzis steffsønn, Niels oc Jens, Lauritzis eignne børnn mett Salig Oliua, theris affdøde moder.

Werge till drengenn, Niells, er Madz Laursen.

Werge till drenngenn, Jenns, Mortenn *Schriiffuer*.

Først werderedis Lauritzis gord, hus oc iord, som nu forfinndis, taxeritt for – 300 *gamle* daller.

Ther nest bleff offuer slagitt paa taxst alt indhau guodtz, hues thett helst kanndt were, effter som Lauritzis boo nu forfandis, Oc bleff Lauritz ens att giffue alle børnene enn genant penning for theris partt aff indhau godtz, rørendis oc vrørendis. Oc effter loug oc bud sambtøckte børnenis werge mett Lauritz, att hanndt giffuer alle børnenne, *Summa* – 100 *gamle* daller Oc samme Sum att wdrette thennom till theris lauge aar. Oc ther emod skall Lauritz self beholde alt indhau guodtz oc self suare till gieldenn oc hanss børnn ther mett vbesuergitt i alle mode. Saa beløber huer drengs part aff gaard oc indhau guodtz, effter som for er rørd, *Summa* – 333 mk., 5 sk., 1 *albus*, Som Lauritz bliffuer thennom schjldigh.

/169v/ Ther forudenn loffuid Lauritz att wille giffue sinn steffsønn, forskrevne Jørgenn, enn god Sølfksied paa fire lodt, naar hannd thennd behøffuer eller paaesker, Oc att wille altid gjøre hannom thett beste, naar hand hannom besøger effter leilighedenn.

Jtem, thennd mindste drenng, Jenns, skall Lauritz oc holde till sko, kleder oc erlig optuchtilse, till hand bliffuer femptenn aar gammill wdenn alt hanns møderne att forkortte. Oc thennd anndenn lige saa att forsiuffne, naar hannd behøffuer, oc hannom besøger.

Bleff oc forhannlitt oc omtallid thennd største drengs Jørgenns fæderne, som beløber – 50 marck oc enn søllskied paa 3 lod, Huor om Lauritz oc drengenn bekiende selfue att were forligte mellom thennom, Saa hand alting nøgis oc kienddis att were skeed skiell for samme hans fæderne i alle mode.

The tho drennge, Lauritzis eigenn Sønner, beholder hannd theris ahndeell penninng hos Sig, inndtill the aar forløbnne ere, hannd skall thennom wnderholde, Som for er rørd. Oc for theris møderne skall Lauritzis partt wdj gordenn were thennom till wnderpant, Oc att Lauritz icke skall forkomme eller att tilstede hanns thu børn ske forkortt, stillid hannd loffuenn oc wissenn mett Niells Krogemager oc Thomis Truillssenn, Som rachte haand for hannom, oc the att werre holdenn for forskrevne penninge, Som theris eigen giæld oc theris gorde oc boo till vnderpannt ther aff først att betallis wdenn ald hinnder oc skade i alle mode.

/170r/ Anno [15]82 thennd 2. Januarij till Frandtz Peersenns, offueruerendis Broder lensenn.

Tha regnid Lauritz Niellsenn mett hans Steffsønn, Jørgenn Iørgennsenn, hues hannd hagde bekommit aff hanns møderne, sidenn schiffte giordis. Oc Jørgenn hagde selff anthegnid oc bekiende att haffue opborritt beløb effter hanns registers liudilse, nu beregnedis, Summa – 279 mk., 9 sk., før gick.

Samme Sum affkortid aff hanns møderne, før staar, Som er – 333 mk. etc. Bliffuer igenn Summa – 53 mk., 12 sk., 1 albus. Ther paa betalde Lauritz hannom nu strax thette effterskrevne:

Først enn brun quinde offuerkiortell mett blaa damask opslaug, som Jørgenn selff anttog, for – 28 mk.

Jtem, sortt Enngilsk, 6½ alne, ½ quortter, alnen 4 mk., 4 sk., er – 28 mk.

Summa – 56 mk.

Hues mere offuer er betalledis tilbage och altinng thennom ther mett klartt emellom. Och ther mett gaff nu Iørgenn fuldmacktt till Frandtz Persenn att giffue Lauritz affkald, Som samme hanns Breff formelder for fæderne oc møderne till euig tiid.

/170v/ <Boill Pouill Dragers barnn>

Anno [15]80, thennd 12. Octobris till Christen Thübois, offueruerendis Iens Holm, Hanns Truilsenn, Christoffer Smidt.

Tha bleff *forskrevne* Christenn Thybo fordragen mett hans affdøde hustruis Boill Pouills dotters brødre, Michiill oc Jenns Pouilsenn, i Neede wdj Annesse Sogenn i Holbo herritt Om hues arffue, *forskrevne* Boelis Sønn, Oluff Pouilsenn, kunde tilfalde *effter* hanns fader, Pouill Drager, oc *forskrevne* hans moder. Oc som *forskrevne* tuende brødre self bekiennde, att ther wor ingenn eller føie boeskab, som duelig wor, Oc ther wor enn stor giæld, well mere end boid wor werd. Dog haffuer Christenn Thybo self beuulgitt att gifue *forskrevne* barnn for federnne oc møderne – fem gode gamle daller, Som er tÿue danske march støcke, oc samme penninngge att wille nu strax flü raad att legge frann Sig. Oc *ther* mett lod *forskrevne* barns moderbrødre Sig well nøige oc icke mere att kunde mett rette bekomme paa barnsens wegne i noger mode *effter* thennd leilighedt, Som mett guodtz oc giæld nu begaff. Der emod skall Christenn Thybo oc barnid were *ther* mett wbesuergitt i alle mode. Oc *forskrevne* Michill oc Jens Pouillsenn gaff hannom quitt oc *krafftis* løss oc *ther* paa att gifue hannom *theris* Breff och dannemendtz indseigill. Jtem, bleffue the och enns att wille nedlegge *forskrevne* fem daller till enn god mannd *her* i Helsingør att holdis barnid till beste i beuarinng, oc *ther* paa gaff the stemme paa Her Rasmus Sognne Herre.

Her offuer sambtøckte Christenn Thübo att wille aff eigenn goder willie forsiuffne *forskrevne* barnn thenne winter offuer oc hielpe hannom mett klede oc føde *effter* formuenn oc inthed quitte aff hanns wdj noger mode.

/175r/ +

Anno 1581

Jtem, schall were witterligt, att *effterdi* papiirit tilrachte wdj thenne bog, Oc min leilighed begaff, att Jeg fremdelis icke bleff wdj min tienniste paa Byes Schriffueriitt, lod Jeg her siden indschriffue hues børne Schiffte oc bestilling om børne guodtz, Som ere faldne fra begyndilsenn *thette* aer 1581 Jndtil thend thiid, Jeg skildis her fra etc. M : N : S⁶⁰

/176r/ Jesüs

1581

<Hanns Huedbois guodtz etc.>

Anno *dominj* 1581 Thennd 2. Februarii wdi thend bolig nest nordenn Claus

60 M : N : S må være forkortelsen for Morten Niels Søn, byskriver i Helsingør.

Biendorps gaardt etc., ther som salig Hanns Huedboo oc hanns Salige hustrw [hul i teksten] ibode. Offuuer*indis* Jørgenn i Soestreditt, Jenns Huedbo oc Aruid Niellsenn.

Tha samme tid lod Arffuid Nielsen beschriffue hues guodtz oc gielld, som forskrevne Hanns Huedbo oc hans hustru *effter*lode, Oc [b]leff antegnid att mue wiidis wdj sin tidt for theris børnn, huad for haande wor, oc huorledis ther mett er forhandlit, som nu *effterfølger*:

Sengekleder

Enn gamill senngedyne oc enn houitdyne for – 3 mk.

Ett gamilt senngklede oc gamill dyne for – 1½ mk.

Tho gamle puder oc senngklede for – 8 sk.

Thinn, kaaber oc anden iern vare

En gamill tinpott – 8 sk.

En gamill gryde – 26 sk.

En kaaber pannde – 1 mk.

En tantheykrog – 1 mk.

En gamill hug øxe oc en gamill Naffuer for – 12 sk.

/176v/ Threuerch

Enn gamill brødenen kiiste for – 20 sk.

Ett gamilt bord for – 2 mk.

En fireseng, Ett bindekar, en liden stoll – 20 sk.

Thre gamle tønnder for – 1 mk.

Bodenn, som fanndtis till boid, er sold for – 7 mk.

Ennd fanndtis i boid otte kogegarnn, werderitt for – 8 daller, 1½ mk.

Summa beløber alt guodsitt, som forfanddis – 16 gamle daller, 1 ortt, 7 sk. gode.

Heremod fanndis giell, som schulle
betallis aff boid, som her *effterfølger*

Anndris Saxsenn – 20 mk.

Niels Barfod – 6 mk.

Kirstinne Fredricks – 16 mk.

Enn piige – 3½ mk.

Moenns temermand – 2 mk.

En hollenderquinde – 2 mk.

En bonndequinde – 1 mk.

Charinne Seffrenn Muncks – 8 mk.

Aruid Niellsenn – 6 gamle daller.

Summa beløber giellenn mere ennd guodsitt – 4 daller, 1 ortt, 3 sk. gode.

Thette att staa mellom giellmanerne oc børnnene till widere beskedt.

/177v/ <Pouil Slacter och hans hustruis

Kirstinne Madtz Krogemager[s] børns guodtz>

Anno [15]81 Onnsdagenn thennd første i faste, Som thend 15. Februarij paafald, till Salige Kirstine Pouill Slackers wore forsamblide: Madtz Laur-
sen paa Claus Niellsenss wegne oc Oluff Persenn, Raadmand, Franndtz
Peersenn, Niels Krogemager, Thomis Truillsenn, borgere, Jtem Dauitt
Slachter, Salig Kirstinis broder.

Samme tiid offuersaais oc beskreffs hues efterladendis guodtz, Som fanndis
wdj Salig Pouill Slacters oc hanns hustruis Kirstinis boo och tillkommer
huer theris barnn, Som er Cidtze, Madtz Krogemagers dotter, oc Kirstin-
ne, Pouill Slacters daatther. Oc samme børns moderbroder, *forskrevne*
Dauitt Slachter, skall wiidere føre till regenskab oc gjøre rede for wdj sinn
tiid, Som samme guodtz her nu efterfølger.

Først talldis rede penninge, Som nu forfanndis, oc wor thisse *effterskrevne*,
regnid wdj enchill marck *støcker*:

Gamle fiire huiide fanndis – 12 mk.

Ennd andre danske penning, atskillig smaa mjynt – 11 mk., 3½ sk.

Ennd wdj gamle 6 oc 12 sk. *støcker fanndis* – 2 mk., 4 sk.

Ennd wdj danske huiide *fanndis* – 3 mk., 11 sk., 1 *albus*.

Jtem, Salig Pouills Signetering aff sølff. ○

Jtem, gamle sølffskeder – 4.

Ennd fanndis ett gammilt huiitt sølffbelte aff gammill groff gerning, finn-
dis paa skoenn, att weje fiortenn lodt, Huilckitt belte wor om tallid nu, att
Salig Pouill Slachter haffuer tilforrn wdj sinn wellmacht giffuitt sinn steff-
daatter, *forskrevne* Citze Madtz daatter, till enn foræring oc hukommelse,
Oc wor nu witterligt saa att were skeed oc tilgaaid. Dog bleff samme belte
nu inndlagt mett *forskrevne* belte oc anddett wdj foruaring till widere be-
skedt, oc Dauitt Slachter nu annammitt i antuorde.

/178r/ Ther nest er boschaffuitt alt indhau andett godtz, nu *fanndis* i boid,
oc baade *forskrevne* børnn tillkommer, Som efterfølger:

Senngekleder

Senngedyner, onnde oc guode – 4.

Houittdyner – 5.

Puder, store oc smaa – 4.

Sennklede – 5.

Ryer – 1.

Schinnd deckenn – 1.

Linnkleder

Hørgarnns lagenn – 4 par.

Blargarnns lagenn – 4½ par.

Pudeuar, som forfanndis – 4.

Duge, onde oc gode – 6.

Hannklede – 7 *støcker*.

Skiorter – 8.

Bennckekleder

Bennckedyner, som the forfanndis – 3.

Agedyner – 1.

Hyuender – 4.

Gangkleder

Pouills gangekleder wore thisse

Engiske kapper, thend ene Nÿ, thend anden gamill – 2.

Sortt enngilsk lifffiortell – 1.

Rødt wullennskiortte – 1.

Sortte engilsk buxer – 1 par.

Sortt offuertog mett Arask wndtertagitt – 1.

/178v/ Kirstinis gangkleder

Sortt enngilsk kaabe – 1.

Vnderkiortle, enn brun, en sort, wore – 2.

Sortt trøiie – 1.

Sortt enngilsk kraffuue – 1.

Quinne huer, en brun aff skellerit, baade wnderforide, wore – 2.

Kaaber

Kaaberkielle, som the forfanndis – 3.

Brøggekiell, stor wed tho tønnder – 1.

Kaabergrÿder, tilsammenn – 4.

Thinn

Thinnfad – 8.

Thintallerckenn – 12 *støcker*.

Hele tinpotter – 2.

Halffpotter – 1.

Messinng

Beckenn – 1.

Liusestager – 2.

Bordkrantz – 1.

Treuerck

Thresenng – 3.

Slopenncke – 1.

Schiffuer – 2.

Kiister – 3.

Skriin – 1.
Follestolle – 1.

/1791/ Waabenn

Werge – 1.
Røer, ett langt oc ett stackid røer, nu – 2.

Queg

Wogennheste, wore gamle – 2.

Mherer i marckenn – 4.

Føll – 2.

Thisse heste, mherer oc føll, formidelst thett er ewenttyrligt thennom att woffue wdj marckenn Ther fore sambtøcktt att selge thennom mett thett første. Bleff fordj hestenne nu werderitt, baade for – 6 gamle daller, regnid tho marck gode for dallerenn. Oc wdj samme werdering sattis oc nogitt føie høø, laa paa lofftid, som hestenne nu holtis aff oc skall Følge mett hestene.

Jtem, forskrevne tuende bleffue nu werderitt for – 1 gammel daller.

The fire Mherrer, formidelst the icke wore nu tilstede, bleff the icke taxeritt, Menn Dauitt Slackter att lade thennom oplede, huad the mest kannd selgis for, skall hannd føre wiidere till regensskab.

Sommerfødde grisse, nu i schouenn, wor – 6 støcker.

Flesk laa ennd nu wdj salt, Stortt oc smaatt, vor 11 sider, Huor eblanntt the tho beste siider wore slett demtw, bleff altsammenn regnid for ½ skipfund. Sattis nu for penninge tilsammen – 3 gamle daller.

Salt sild, enn tønnde, wor – 100.

Thette forskrevne queg oc fitallie ware, Som icke er nøtteligt lennge att giemme wdenn børnene till skade, er sambtøcktt, Att Dauitt Slachter thett selger oc foruender wdj penninge, thett beste mueligt kannd were. Oc hues hand ther aff kannd nogitt /179v/ selge djrere, ennd thett nu er taxeritt, tha kommer thet børnene till gaffnn oc fordell, Som rett er.

Jtem, ther fanndis oc ett Register paa allehonde smaaploch tilstaaennde gield, wor ahntegnid paa for Gropenbradt oc andenn saadann where, Huilckitt icke kunde nu regnis eller Summeris till fuld Sum, før thett wor der inndkraffd. Oc thennd største pige, Citze, wiiste selff best beskeed paa. Ther for antuordedis samme register till Dauitt Slachter, att forskrevne Citze thett selff motte inndkreue oc Dauitt att holde thennom thett altingg till gott regenskab wdj sinn tiid.

/1811/ <Schiffte effter Salig Beata Jostis>

Anno [15]81 thennd 27. dag Aprilis till Jost Johannsens, wore neruerenndis forsamlide Hanns Niellsenn, Madtz Laursenn, Raadmænd, Claus Niell-

senn, Bÿfogitt, Rasmus Bager, Jens Holm, Jacop Krogemager, Hanns Pingill, borgere etc.

Samme tiid Schiptedis till *forskrevene* Jostis effter Beata, hanns Salige hustru, mellom Jost oc hanns Sønn, Hanns, hues hanns mødernne kunde belanng wdj rørinndis oc wrørinndis, som effterfølger.

Barnnsens werge, Franndtz Skriffuer, Borgemester, oc i hanns sted wor Hanns Niellsenn fuldmechtig nu paa schiiffiid.

Først forslogis ald gield, som aff boid skall betallis, oc beløb till Summa – 350 *gamle* daller.

Wor inngenn Sønnderlig tillstaaennde gield, thett mand kunde regne wiss att were, eller nogitt wor att beregne boid till gaffnn.

Saa er *forskrevene* Jost effter sitt beraad oc eigett gode betennckinnde bleffuenn enns mett Hans Nielsen paa barnsenss formønderis wegne wdj saa mode att giøre forslag paa gord, godtz, boo oc boeskaff, Jtem gield wd att betalle oc tilstaaende gield, som nogitt kunde regnis, alting offuer beregnid. Mente Jost selff att wille anslaa oc tilsige sitt barnn, *forskrevene* Hans, Først sinn halffue gord, som thennd nu forfindis, for – 400 *gamle* daller.

Ther nest wille Jost annamme till sig alt indhau guodtz, boo oc boskab, hues nu forfindis i boid, Jtem ald gield selff att suare till oc betalle.

/181v/ Oc effterdj att ther fanndis ett saare gott boo oc gott dueligt boskaff, tha for hues indhau godsitt kunde kenndis betennckis bedre ennd giel-denn, oc barnsenss partt aff indhau godsitt kunde belanng, loffuid Jost att giffue sitt barnn – ett hundritt gamle daller, Saa att barnid skall haffue for sitt mødernne in Summa – 500 gamle daller aff gord oc guodtz, rørinndis oc vrørinndis. Oc ther fore sambtøckte nu Jost wdj gode mendtz aahøre, At samme hanns gord skall wnder ett were och bliffue hanns barnn till ett fult oc fast vnderpanntt for *forskrevene* 500 daller ther wdj atth holdis wdenn skade i alle mode. Om thenne *forskrevene* Sum, fem hundritt gamle daller, barnsenss mødernne, er fremdelis saa sambtøcktt, Att Jost skall beholde Samme Sum wdenn affgiiffit oc besidde *forskrevene* gord wdenn leye i thrÿ samfelde Aar her effter. Oc naar the 3 aar ere forløbne, skall Jost giffue sitt barnn rennte aff *forskrevene* Sum, fem gammill daller aff hundritt att regne, Oc barnid altid att were holdenn i gordenn for houiit Sum oc Rente, som for er rørd.

Her offuer skall Jost giffue sitt barnn till sinn tiid, nar hand thend behøffuer, eller barnsenss werge tilsiger, Enn god opred senng, en nest thennd beste i boid nu finndis, oc enn søllff sked, god som Sex lodt, till enn amin-dilse effter hanns Salige moder oc holde drengen quiiit oc frii hos Sig enn tiid langg, till widere oc anderledis kann betennckis.

Jtem, taledis nu om enn arffuis bestilling, Som er faldenn paa thennd hosbonndis wegnne, Salig Beatta før hagde /1821/ mett naffnn Fredrick Low etc. Huorfore Jost hagde laditt giortt arest paa enn arffue i Kiøbenn-haffuen oc stod ennd nu wdj trette, Saa thett icke er kommenn till ennde, huorledis ther mett will falde. Huor om nu sambtøcktis, At hues aff samme arffue kann inndbekomis skall komme Jostis barnn halff till gode oc gott regenskab wdj sinn tiidtt.

/1831/ <Pouill Kleinsmedthz Skiiffthe>

Anno 1581 thennd 29. Maj till Pouill Kleinesmedtz, wore forsamblide Claus Niellsenn, Büfogitt, Madtz Laursenn, Mortenn Schriffuer, Oluff Peersen, Raadmænd, Jonn Niellsenn, Mester Thiill, Broder Jensen, Annders Bager, Dydricck Nymand, Madtz Kleinsmed, Borgere, Henrick Dreiger, kongelig Mäjstets kleinnsmedt.

Samme dag skiiffte Pouill Kleinnsmed mett sinn Steffdaatter, Seigne Jacops daatther, hues werge er Frantz Skriffuer, Borgemester, wdj hues sted wor fuldmechtig Claus Niellsenn, Büfogitt.

Først werderedis Pouils gord, hannd nu iboer, frii hus oc Jord, Som thett nu forfinndis, taxeritt for – 200 gamle daller.

Saa hagde pigenns fader, Salig Jacop Smedtt, for nogen aar laditt bygge thett hus till gaden oc stod wferdigt, Oc ther nu Pouill for nogen aar wille bygge i gordenn, bleff thennd bygning werderitt, som Jacop Smed hagde bygd oc bekostid paa iordenn, oc bleff tha satt for – 100 mk. danske, før gick.

Oc aff samme Sum kommer pigenn halpartt for henndis fæderne, Som er – 60⁶¹ marck. Ennd bleff inted skiiffte giortt effter Jacop Smid, ther hannd wor affdødt, hues forskrevne hanns daatter kunde tilfalde aff rørinndis guodtz for henndis federnne. Saa bleff nu forhanddlitt, att for pigenns partt aff henndis fæderne skall Pouill giffue hennde – 20 mk., regnid for fem gamle daller. Saa kommer pigenn først aff boid forlodtz wd for hendis federne aff hus oc guodtz, hues tha forfindis kunde, Summa – 20 gamle daller, /1831/ Som hennde tilmønndedis nu att schulle hende indregnis wdj forskrevne gaardt etc.

Sidenn bleff deelt alt inndhau guodtz, som thett forfanndis i boid, Oc hues godtz, pigenn tilfalt, thett annammide hun strax i sin eigenn foruarinng. Jtem, hues Smedie redskab i boid wor, hagde Kirstinne selff saa forordt-

61 Således håndskriftet, men der må menes 50 mk., da det netop er halvdelen af de nævnte 100 mk.

neritt, att Pouill skall *ther* beholde till Sielle gaffue. Oc *ther* emod hagde Kirstinne tillagtt henndis daatter, *forskrevne* Seigne, nogenn sølff whare, spennde oc skeder, Som pigenn hagde wdj sinn eigenn foruarinng, Saa the *ther* mett nøigedis paa baade sider.

Jtem, hagde Kirstinne giffuitt Pouill i samme Sielle gaue halffpartt aff enn sølff dolck, Pouill hagde, oc pigenn thett bekiende och samtøckte, att hun icke wille røgge sinn *moders* ord. Oc *ther* mett thett klartt.

Sambtøcktis pigenn att beholde henndis *moders* ganngkleder, som the forfanndis, ocsaa thend kiiste for bordenndenn, som klederne ligge wdj. *Ther* emod beholder Pouill sinne kleder oc *ther* till skiffuenn i stuenn. Oc *ther* mett klartt.

Jtem, om *forskrevne* gord widere forhandlitt och affregnid *forskrevne* 20 daller, pigenns fæderne aff thennd Sum, gordenn er werderitt for, som for er rørd. Bliffuer wdj gordenn igenn beholdett Summa – 180 *gamle* daller, Som tillkommer Pouill halffpartt oc Seigne andenn halffue partt for henn-dis møderne. Er huer partt – 90 gamle daller. Oc the *ther* om schulle wiidere ens were.

/184v/ <Cidtze Claus Eglerssens schiiffte met tuende sine døtter>

Anno 1581 Thend 15. Majj till Cidtze Claus Eglertsens, neruerendis Claus Niellsenn, Byfogitt, Madtz Laursenn, Oluff Peersenn, Raadtmennd, Broder Jensenn, Niels Barfod, Diidrick Nymand, Hanns Holst, Mester Thiill,⁶² Jacop Lanng, Rasmus Sønesenn, Jenns Holm oc Jacob Krogemager, Borgere. Samme tiid gjorde *forskrevne* Cidtsse skiiffte mett sine tuende børnn, Anne oc Charinne om hues, thennom kann tilfalde effter theris Salige fader, Claus Eglertsenn, oc for hannedis wdj saa mode.

Først er keist till werge thisse *effterskrevne*:

Werge till Cidtze, Oluff Peersen, *Raadmand*.

Werge till Anne, Broder Jennsenn.

Werge till Charinne, Jenns Holm.

Først thennd gord, Citze nu iboer, mett hus oc iord, som thennd nu forfinndis, er werderitt for – 300 *daller*.

Ther nest er werderitt alt indhau godtz, hues i boid fanndis, som her effter følger:

Senngekleder

Enn dundyne – 3 *daller*.

En sendedyne – 3 *daller*.

62 Givetvis identisk med den „Thiill Bardsker“, der bl.a. nævnes i Helsingør kæmnerregnskab i 1572. Navnet er ikke almindeligt i Helsingør.

End enn senngedyne – 6 mk.

End nu tre sengedyner for – 18 mk.

Fire puder – 5 mk.

Fem houittdyner – 2 daller.

Thu par horgarns lagen for – 2 daller.

Fem par blargarns lagen – 10 mk.

Thu senngkled – 2 mk.

/185r/ Hÿunder oc bennckedyner for – 2 daller.

Kaaber

Enn bröggekiell stod i leerett, satt for – 2 daller.

Ennd grydekaaber, weigde 18 skolepund, punditt 6 sk., er – 6½ mk., 4 sk.

Thinn

Jtem, føretÿue fire skolepund Lubsk thinn, punditt for 6 sk., er – 106½ mk.

Messingh

Enn lidenn Messingh kiedill, weigde 11 punnd, punditt 11 sk., er – 7 mk.

Ennd andenn Messingh for – 1 daller.

Threuerch

Enn skiiffue i stuenn, satt for – 5 daller.

End enn skiffue i herbergitt for – 1 daller.

Ett kanneskaff i stuenn for – 1 daller.

Tho kiister – 7 mk.

Enn kiiste bennck – 6 mk.

Thuennde tresenng – 2 daller.

Thre gamle benncke – 5 daller.

Thu bröggekar – 6 mk.

Tho smaa Sparre – 1 mk.

Ennd tho gamle tresenng – 2 mk.

Enn mallere quernn mett nogitt andett thenndtz behöringg, alsamer – 8 mk.

/185v/ Summarum paa alt indhau guodtz, effter som forskrevet staar, Er wdj gamle daller – 50½ gamill daller, 4 sk. enchild, Huilckitt tillkommer moderenn oc henndis børn huer till halpartt effter ahndell.

Ther nest er forslagenn ald giæld, som nu skall betallis aff boid, effter som samme giæld nu registeredis oc beregnedis, beløb in Summa – 118 gamle daller, 3 mk.

Her om er saa sambtöcktt, att Citze beholder boo oc boskaff, Oc ther emod suarer hun till saa megenn giældt, som samme guodtz oc boskaff beløber.

Ther nest hues mere giæld igenn er, thenndt betallis aff forskrevne gord, effter som Cidtzis oc børnenis werge kann best belemppe oc finnde middell till. Affkortid Jnndhau guodsitt aff giældenn, bliffuer igenn mere giæld, Som

skall indregnis i gordenn, oc ther aff annammis att betalle mett Summa – 68 *gamle daller*, 6 sk. gode.

Samme Sum kortid aff gordenn, bliffuer igenn beholdett i gordenn, Citze oc henndis tuennde børnn till beste, Summa – 231½ *gamle daller*, 1 ortt, 2 sk. gode.

Er huer partt – 115½ gamill daller, 1½ ortt, enn schilling godt.

Oc huo, som treder till gordenn, thennd att finde raad *forskrevne* rest gield att betalle, dog hues gorden skall affhenndis, hues Citzis partt ther wdj /186r/ belannger, skall børnene altid were nest for nogen anddenn.

Jtem, hues *forskrevne* Citzis tuennde børnn ere belangingnde, kann the selffue fortienne theris brød her effter etc.

/186v/ <Peiter Rebslars børnns fæderne>

Anno 1581 Thennd 1. Julij till Margrette Peiter Rebslars, neruerendis Borgemester Jørgenn Mhar, Madtz Laursenn, Oluff Peersenn, *Raadmend*, Dirick Njymannd, Hans Holst, Dirich vann How, Thomis Truilsenn, *Per Moennssen*, Borgere.

Samme tiid skiiffte *forskrevne* Margrette Peiter Rebslars mett sinne tuennde børnn, Arilld och Charinne, hues thennom effter theris Fader, Salig Peiter Arntsenn Rebslar, kunde ladne och tilfalde i rørinndis oc vrørinndis, Som effter følger:

Thette er børnnsens eigett indhau godtz

Jtem, 5 hjuennder – 6 daller.

Enn lanng benckedyne – 2 daller.

End en Benckedyne – 3 ort.

En agedyne for – 2½ ort.

Ennd enn agedyne – 2 ort.

Jtem, fire hjuennde for – 3 ortt.

End enn bennckedyne – 3 ort.

Ett senngklede – 2 daller.

Ett senngklede – 1½ daller.

Ett senngklede – 3 ort.

Ett gammilt sengklede – 1 ort.

En gamill rÿ, sledenn – ½ daller.

Enn houitt dyne for – 5 mk.

En houitt dyne – 3 ortt.

En gamill houitt dyne – ½ daller.

En dundyne – 5 daller.

/187r/ En gamill senngedyne oc en houitt dyne, wor alt brugitt oc gammill – 4 mk.

Ennd enn senngedyne – 4 daller.

En senngedyne mett groff lerritz whar – 2 daller.

End enn sengedyne oc en houitt dyne, tilhobe – 2½ daller.

Jtem, fem pund vfaruid giørnn for – 2½ ortt.

Børnenis linnckleder

Først 3 gode skiorter for – 3½ daller, 1 ortt.

Jtem, blargarnn, 28 alne, alnen 5 sk., er – 2 daller, 6 sk. gode.

Jtem, hørlerrid, 32 alne, alnen 10 sk., er – 5 daller.

Ett hanndklede, 5 alne for – 25 sk. enchild.

Ett par lagenn for – 1½ daller.

Ennd 2 par lagen for – 2½ daller.

Ennd ett par lagenn – 1½ daller.

End ett par ny blargarns lagenn – 1 daller.

End ett par lagenn – 1 daller.

Ett par groffue lagenn – 3 ortt.

Ett enstigt lagenn – 1½ ortt.

Ett par groffue lagenn – 3 ortt.

Enn dug – 20 sk. enchild.

En gamill hørlerridtz dug – 20 sk. enchild.

Enn dug – 1 ortt.

En dug – ½ daller.

End enn dug – 1½ ortt.

Peters gannckleder

Enn wnderkiortell, forid, satt for – 3 daller.

Enn kappe oc ett par buxer for – 3½ daller.

/187v/ Børnenis eigett Thinn

Gott enngilsk thinn, alt brugeligt, 26 skolepund, huert pund 9 sk., er – 3½ daller, 10 sk. enchild.

Mannogott thinn, 9½ skolepund, punditt 6 sk., Er – 3 ortt, 9 sk. enchild.

Liuse stage, beckenn oc bordkrantz – 1 daller.

Kaaber

Grøde kaaber, 17 pund, punditt sex schilling, Er – 2½ daller, 3 sk. gode.

Kellekaaber, 16½ pund, punditt 8 sk. – 2 daller, 2 sk. gode.

Jtem, tho gamle Messinng kielle for – ½ daller.

Jtem, werderedis alt queg, hues i boid fanndis:

Som er enn ko – 18 mk.

Tho wnge Quier – 22 mk.

En gamill ko – 8 mk.

6 faar, 5 lam – 8 *gamle daller*.

Tho soer mett grisse – 2 *daller*.

Jtem, tho heste mett enn wognn for – 10 *daller*.

Beløber thette in Summa – 32 *daller*, Som tilkommer alt boid. Er børnsens bartt⁶³ ther aff – 16 *gamle daller*.

Alt treuerch i boid fanndtis werderitt, som her effter følger

Schiuenn i stuenn – 2 *gamle daller*.

Schaffuitt wed bordenndenn – 2 *gamle daller*.

Kanneskabitt i stuenn indenn dørrenn oc thett *gamle skab* wed sengen oc en slopbenck – 6 *mk*.

Enn nÿ seng – 6 *mk*.

Er alt in Summa – 7 *daller*

Er børnenis part – 3½ *daller*. Ennd børnenis partt aff fire kiister – 1½ *daller*.

/1881/ Rebslaer Redschaff

Jtem, werderedis alt redskab, som thett forfanndis, for – 6 *daller*, 1 ortt. Er børnsenns partt – 3 *daller*, ½ ortt.

Jtem, Peithers werge wor itt rø, 1 spiud, 1 degen, som børnene ene tillkommer, satt for – 3 *daller*.

Jtem, fanndtis ingenn Sønndelig fittallie i boid, som kunde regnis, vden allene att holde børnene mett, Oc ther for bleff inted regnid ther aff till børnene.

Gieldt

Jtem, fanndis gield aff boid att betallis – 13½ *gamle daller*.

Ther emod tilstaaende gield, wiss oc [u]wiss – 30 *gamle daller*.

Bleff saa forhandlitt, Margrette betaller wdgielddenn oc inndkreffuer tilstaaende gield. Her aff kommer børnene – 8 *gamle daller*.

Jtem, fanndis rede penninnges i boid offuer alt – 110 *gamle daller*. Er børnsenns partt – 55 *gamle daller*.

Offuer beregnedis alt røindis guodtz, hues børnene tillkommer, som forskrevet staar. Beløber børnsenns partt aff indhau guo[d]sitt, Som theris moder beholder hos Sig i boid, Summa – 109 *gamle daller*, 5½ *sk. gode*.

Oc ther forudenn børnsenns partt aff rede penninnges

Saa tillkommer børnene aff alt indhau godtz oc rede penninnges – 164 *gamle daller*, 5½ *sk. gode*.

Ther nest om børnsens vnnderholding till sko, kleder oc andenn daglig Nottorfft, Jtem Erlig optuchtilse oc andett sligt. Sambtøcktis nu, Att Hanns, Margrettis tillkominde hosbonnde, oc hun self beuilgitt att holde

63 bartt, læs „part“.

forskrevne henndis /188v/ tuennde børnn, drenngenn till hannd worder 15 aar gammill, oc pigenn thill hun bliffuer forseett i mandntz werge, Oc ther for inted kortte i theris fæderne i noyer mode. Jtem, om gordenn oc Jordegodsitt er saa forhandlitt, att gordenn oc alt Jordegodtz staar wschiiffitt mellom Margrette oc hendis børn till børnsens lauge Aar. Oc thend gord paa hiørnid mett thennd boo hos portenn skall Hanns [oc] Margrette nyde oc besidde wdenn leye till barnsens lauge Aar paa thett, att the thes willigere skulle finndis mod børnene i alting. Oc thend bolig nordenn op till, thennd skall Hanns oc Margrette nyde self leyyenn aff, først wdj 3 Aar som thette datum. Oc naar the 3 aar ere forløbne, hues leye ther kand bekommis aff samme bolig skall komme børnene halpartt till.

Her emod skall Hanns oc Margrette were forplicktede att bygge oc forbedre paa gordenn oc boligenn, hues nøttorffteligenn behoff giøris, Oc holde thett altinng thill gott oc klart regenskab till sin thid for bør[n]sens ahnpartt skyld. Sammeledis att holde børnsens annpartt leye aff boligenn oc i lige mode till gott regenskab, som sagt er.

Jtem, thennd hauheffd om kolhawenn paa Sletten oc thennd boo ther huos, Som brugedis till rebslar bannenn, Huilckenn samme hauheffd wor nu megitt forfaldenn oc saa gott som moxen wduelig, er werderitt, baade hauheffd oc boo, oc satt for – 20 gamle daller, huor aff børnene tillkommer halffpartt. Oc effterdj att heffdenn will forbedris, er sambtøckt, att Hanns beholder haffuenn oc boenn, oc hues bekostning ther paa giøris werre børnene wndslagne fra, oc Hans betaller børnenne forskrevne 10 daller, Som andett theris fæderne etc.

/189r/ Jtem, børnenis the rede penninge er sambtøckt, att Hans och Margrette thennom beholder oc giffuer børnene rente ther aff, regnid effter fem gamle daller aff hundritt, Oc samme leye gaar anh nu tillkomminde S: Michills dag 1581. Altinng saa offuerberegnid, tha kommer Salig Peiter och Margrettis forskrevne tuennde børnn for theris fæderne, som nu er werderitt oc forhandlitt, thette effterskrevne:

Først for thette røindis boskaff – itt hundritt ni gamle daller, halffsiette schilling gode. End rede penninng, børnsens anpartt, Summa – halfftradiesintzyue fem gamle daller. Ennd theris partt aff rebslar bodenn oc haw heffdenn – thi gamle daller. Er in Summa – 174 gamle daller, 5½ sk. gode.

For huilcke forskrevne børns fæderne i røindis guodtz, thennd bo oc hauheffd, som for er rørdt, skall were thennom till wnderpanntt, Hannsis oc Margrettis partt i gord oc bolige att holdis thennom ther wdj altinng wdenn skade oc alld wmbkaast i alle mode, Oc Jo[r]debreffuene att indleggis i foruarinng, børnene till beste, som for er rørdt.

/190r/ <Moenns Temermandz Børnns guodtz>

Anno 1581 Thend 4. Julij till Boill Moenns Temermandtz, neruerendis Hanns Niellsenn, Madtz Laursenn, Raadtmennd, Moenns Bager, Kortt Skomager, Madtz Kleinnsmed, Oluff Hollennder, Borgere.

Samme tiid giordis skiiffte effter Moens Temermand mellom hanns hustru, Boill, och henndis tuennde børnn mett naff[n] Hanns Moennsenn oc Charinne Moenns daatter, hues werge ere Hanns Niellsenn, Raadmand, till drengen Hanns, oc till pigenn er [hul i teksten].

Først forhandledis Om thend gaard oc bygning, som er till skiiffte emelom moderenn oc Sønnenn oc dotterenn. Oc bleff saa sambtøcktt, att Niels Jennsenn, thend mand Boill nu *haffuer* i sennge, Haffuer tilsagt att antage sig hus temmer, nu fanndis paa iordenn, strax thett kannnd Sig nu her effter befallde att sammen hugge oc opsette ett hus ther aff paa iorden nest hos thett hus, ther staar, Oc samme hus att lade flü oc ferdig giøre mett ald sinn behøringg, att thett bliffuer enn bolig, Som kand besiddis. Og hues bekostning ther paa giøris,⁶⁴ haffuer børnnsenns werge loffuid Niels att wdlegge oc komme hannom till hielp wdj børnsens anpartt, Som billigt oc rett kannnd were. Thesligest thett hus, som nu staar, oc Niels mett Boill nu iboer, formidelst thett oc will hielpis oc byggis *meth* skellning paa tagitt, Nÿ stenn att forbedre paa tagitt Oc andett saadant, hues behoff giøris. Thett sambtøckte oc Niels att lade ferdig giøre oc bekoste oc anhskriffue till klartt regennskab, baade hues paa thett aff nÿ /190v/ skall byggis saa oc thett, som paa thett gamle hus skall forbedris, Oc ther offuer forenis met børnnsenns werge, effter som the tha enns worde oc billigt kannnd were oc rett kenndis Oc tha att hanndlis mett Niels om børnsenns anpartt leÿe aff thett hus, Niels nu iboer.

Her nest verderedis Jnndhau godtz oc deledis, som her effter følger:

Tillkommer børnene for theris anpartt aff alle senngklede, som the forfandis, støckeuiis werderitt huert for Sig, beløb børnenis eigett in Summa – 26 mk. minus 4 sk., før gick, Som børnnsenns moder beholt hos Sig oc skal betalle børnene.

Jtem, børnenis anpartt aff linnkleder, støckeuis werderitt, beløb i penninge – 11 mk., før gick, Som moderenn oc beholt oc skall betalle børnene.

Jtem, fanndis nu aff Salig Monnsis kleder til stede thisse *effterskrevne*:

Enn gamill sortt liffkiortell, thu par buxer, enn nÿ rød wullennskiorte, som lagdis i børnsenns kiiste, att selgis till theris beste oc *ther* for giøre wergenne rede for.

Thette *effterskrevne* Thinn oc kaaber falt børnene selff till paa deris annpart:

64 I håndskriftet er den indledende bisætning ved en fejl gentaget, men her udeladt.

Kaaber kelle, 1, weigde – 9 bissmer mk.

Grÿder, 3, lempelig, weigde – 30 bismer mk.

Ett gott beckenn – [intet angivet].

Thinn, som thett for fanndis, weigde børnenis anpartt tilsammen – 9 skolepundt.

/1911/ Thette forskrevne kaaber, Thinn oc Messingh bleff icke werderitt, Menn lagt i enn kiiste att giemmis, børnene till beste, Oc samme kiiste hører børnene till.

Børnenis partt aff treuerch.

Først thend kiiste, som barnssens kaaber oc thin ilagdis, huor emod Boill fick enn kiiste lige igenn.

Enn ther foruden børnssens theris anpartt aff andett treuerck, wor Summa – 4 mk.

Summa tilkommer baade børnene aff aldt indhaw godtz theris anpartt, beregnid som nu regniss i gamill daller, Oc forskrevne taxst oc myntt er regnid, som mynttenn før gick, oc 4 mk. støcke for 1 gamill Daller. Beløber – 41 mk. end 4 sk. Bleff samtøckt att were – 10 gamle Daller, som Niels oc Boill schall thennom wdrette i gott godz oc peninge, naar theris werge tilssige.

Jtem, fandtis nu gellid mett Jordeferd oc andett, aff boidt schulle Betallis, Beløb – 26 mk., 4 sk.

Ther till vdlagdis aff fellitz boo att betalle meth Først salig Monssis redschab, werderitt for – 12 mk.

End 1 liden brøge kiell – 14 mk.

Huilckitt godtz, Niels oc Boill beholltt hos thennom, Oc the schall suare till gellidenn.

/1914/ Om Børnenis vnderholding som samtøcktis, att Drengen effterdj hand haffuer kaast i Hospitall, tha att hielpe hannom først ett aar, Om hand haffuer behoff Dauer Moll oc anden røchtt Saa oc till kleder effter leilighedenn.

Jtem, piigenn att holde till Erlig optuchtilsse oc Daglig kleder oc fødde wdj thu Aar her effter Oc sidenn att forsiuffnis y thienniste hos gott folck. [senere tilføjelse:] Huis mere er forhandlett om thette skiffte Finndes vdj byes skiffte bogh Anno 1587 thennd 25. Aprilis och er ther vdj Forklarett.

/1921/ <Annders Møllers Schiiffte met fire Steffbørnn>

Anno [15]81 thennd 5. dag decembris her wdj Helssingør till Annders Westesenns Møllers wore forsamlide Madtz Laursenn, Mortenn Schriffuer, Raadmænd, Franndtz Peersenn, Diidrich Nymand, Per Moennsenn, Lauritz Paarup, Las Niellsenn, borgere, Jtem Ander[s] Basse, faderbroder till arffuingene.

Tha samme tiid Schiiffte *forskrævne* Anders Møller mett sine Steffbørnn, Som nu wore leffuindis, tho drennge, kalldis Oluff oc Peder, oc enn pige mett naffnn [hul i teksten].

Oc er Oluff sinn eigenn werge, Jtem drengens hanns werge Dyrich Nymand, pigens werge er madtz Laursenn.

Først er forhandlitt om *forskrævne* bø[r]nns fæderne, som efterfølger. Oc haffue nu *forskrævne* tuende brødre sambtøckt oc beuulgitt bemelte theris Søster, effterdj hun er enne Søster, att mue were lige god mett thennom wdj arffue oc Schipte effter theris fader oc enn broder, som er affdødt, sidenn theris fader døde, kalledis Hanns. Oc thennd mindste drenng, Hanns, gaff sinn faderbroder, *forskrævne* Anders Basse, sinn hand att wille saadant fullkommelig holde oc aldrig paa anncke.

Thernest er beregnid *forskrævne* børnns fæderne, som beløb – 62½ mk. penninge, for gick. Oc ther aff er regnid thennd affdøde broders ahndeell oc samme anhdeell deelt mellom moderenn oc børnene, som tha leffde, oc huer effter ahnpartt. Ther emod er beregnid /192v/ denn døde broders Jordeferd, Jtem moderens iordeferd. Bleff altinng affbetald mett rørin-dis guodtz, Saa Anders lod sig nøige i alle mode. Siden er beregnid the thre igennleffuindis børnns fæderne, oc hues thennom tilfalt effter thennd affdøde broder, Som beløb Sig – 58 mk., 9½ sk. till thennom alle. Saa oc – 62 bissmer marck kaaber. For huilcke penninng thennom nu strax till werderedis aff boid, baade kør, mehrer, Suin, flesk etc., Saa thett bleff altinng klartt, att the nøigedis paa alle sider.

Sammeledis *forskrævne* kaaber wdj lige mode betaldis oc wdlagdis, baade for fæderne oc effter thennd døde broder, Saa thett bleff oc klartt wdj alle mode. Fremdelis er forhandlitt om børnnsens møderne, som efterfølger. Først beregnedis ald giæld, Som nu witterlig, oc beløb – 30 mk. støcke Thill huilcken giæld, Anders annammide enn mer i føll for – 10 mk. Ennd att medkreffue tilstaaende giæld – 18 mk. for enn hest oc fick thett andett i penninng. Saa bleff thett altinng klartt.

Sidenn er deelt alt andett indhau godtz, som wor rørin-dis, hues thett helst kand were oc i boid forfanndis oc gich laadenn paa. Oc hues thennd største broder oc pigenn tilfalt, thett annammede the selff wdj theris eigenn giemme oc beuarinng.

Alting saa deelltt oc skiiffth tha beregnidt, hues thennd minste dreng tilfalt offuer alt, oc wor thette effterskrævne, Som hans werge, Diidrich Nymand, skall haffue indsenndt hos, att thett rettelig for siuffnis och ahnleggis.

/193r/ Først tilfald samme mindste dreng fem siider flesk for – 10 mk.

Sengkleder, wulnne oc linnede, megitt sledne, werderitt for – 6 mk.

Enn kaaber grøde for – 3 mk.

Ennd enn kogegarns telne, Nogen Jstre oc en gammill Øxe for – 2 mk.
Jtem, Hanns anpartt aff tho køer, Som hanns Sødskenn beholde, samme køer er hans part – 7 mk., 5 sk., 1 albus.

Jtem, Annders Møller, drengers steffader, er hannom schyldig thette effterskrevne:

Først hanns anpartt for høo – 3 mk.

Ennd for temmer, laa i gordenn – 3 mk.

Ennd aff Schiiffuenn i stuen – 10 sk., 2 albus.

Ennd aff ett lanngt bord – 4 sk.

Ennd aff thu øllkar, hans anpartt – 2 mk.

Jtem, bliffuer hanns broder, Oluff, hannom schyldig hanns anpartt aff enn mer oc en fole – 7 mk., 9 sk., 1 albus.

Jtem, bleff hans Søster, Anne, hannom schyldigh thette effterschreffne:

Først aff ssuin – 2 mk., 10 sk., 2 albus.

Ennd hans partt aff enn marck, Anne bleff schyldig for en ko, att legge fra Sig till baade brødrenne, er mindste drengs partt – 5 sk., 1 albus.

Summarum paa thend mindste drenngs anpartt aff alt røindis guodtz, effter som forskrevet staa – 47 mk., 9 sk., 1 albus.

/193v/ Sidenn er forhandlitt om gorden oc Jordegodsitt, som her nu effterfølger:

Jtem, wille forskrevne tuennde børnn icke lade Sig kiøbe aff Jordegodsitt

Oc ther fore icke kunde vnnder thennom selfue ther om forenis. Oc paa thennd 11. dag decembris nest følginnde er wuildige Borgere wdneffnede till Raadhus, Som haffue werderitt hus oc Jord. Oc effterdj børnene wille Jo nu haffue oc beholde theris annpartt aff gordenn, Haffue samme borge-re effter thennd leilighed, ther mett begiffuer, Anseett for gott, att samme gord kand well delis till tho bolige. Oc formidelst thend ene partt, som Annders nu iboer, er bedre mett hus och bygning, giordis ther paa thenne werderinng, effter som oc finndis i tinngbogen vnder forskrevne dato:

Først thennd Synnderste partt aff gordenn, som Annders nu iboer, mett halpartt iorden, er satt, hus oc Jord, som nu forfindis, Summa – 150 mk., nu gaar, er – 75 daller.

Thennd norderste partt, som børnene tillkommer, werderitt for – 100 mk., nu gaar, Er – 50 gamle daller.

Saa er nu beuilgitt, att Annders Moller beholder thennd partt gord, hand iboer, Oc hand bliffuer schyldig till alle thrÿ børnene, Som hanns partt er bedre, Summa – 12½ daller, er – 50 march støcke. Huilcke bleff samtøckt att staa hos hannom wdenn affgiff till først kominndis S: Michills dag Oc tha ther om widere att forhandd[1]e.

Thennd partt, alle børnene er tilfaldenn, sambtøcktis nu aff Madtz Laur-

senn oc Dyrich Nymand, att effterdj thennd største broder, Oluff, will sig nu /194r/ neder sette, att hannd maa beholde samme bolig oc giffue første aar ther aff 6 gamill daller till leje. Huor wdj hand haffuer selff enn 3. partt wdj, Oc the 2 parter skall hannd till goder nøige fornøige sine sødskenn till sinn tiid. Skall oc holde husitt wedt lige, att thett icke forfalder. Schall ther oc nogitt byggis eller hielpis, skall thett ske mett wergenis wiidskab oc sambtøcke. Schall Oluff lenger nyde boligenn, tha hanndle hannd ther om wdj sinn tiidt.

Jtem, for willighed oc wenskaff sambtøckte Anders Møller att beholde hos Sig thend mindste drenng ett aar effter thenne dag oc forsiuffnis hannom till kaast, Scho oc kleder oc inted quitte aff hanns therfor, Menn helder bruge hannom till gaffnn oc gerning effter leilighedenn. Oc her mett bleff nu altinng klartt mellom thennom alle wdj alle mode.

/198r/ <Peder Brøggers barnns fæderne>

Anno 1582 Thennd 8. Martij till Boill Peder Brøggers wore forsamblide Madtz Laursenn, Raadtmand, paa Claus Nielsens wegne etc., Richardus Wedderborn, Franndtz Peersenn, Hanns Stoltt, Rasmus Bager, Jenns Holm, Lauritz Luckisenn, Jonn Niellsenn, Hanns Holst, Lauritz Guldsamid, Thomas Truillsenn, Moenns Bager, Borgere etc.

Samme tiid forhandledis ett wennligt Skiiffte mellom forskrevne Boill Peder Brøggers oc henndis Sønn, Peder Pedersenn, oc tilhandedis hannom wdj hanns fæderne, som her effterfølger. Samme barnns werge er Jenns Holm, ombedenn aff barnsenss eigenn fader wdj hanns wderste, Saa och aff barnsenss eigen moder.

Først werderedis gaardenn, hus, heffd og bygning, som nu forfindis, iordenn vnder tagitt, som er kirckenns. Sattis ald bygning for – 300 gamle daller, huer daller till 4 march støcke, før gick.

Om sambtøcktis om gordenn, att Boill oc henndis tillkominnde hosbonnde, Jenns Christenssenn, schulle holde gaard oc bygning wed heffd oc lige, att thett icke forfalder vnder thenne werderinng, Saa att barnsenss skade icke schall her wed i nogen mode ind falde. Menn hues thett forargis, skall thett icke falde paa barnsenss anpartt. Ther som oc bygningen forbedris, tha kommer thet moderen oc barnid till beste.

/198v/ Ther nest hannedis om barnsenss partt aff alt røindis indhau guodtz, Søloff, kaaber, Thinn, kleder, brøggerede, queg, etc. oc alt anddett, hues i boid kunde werre, inted vnder tagitt forudenn rede peninge. Sambtøckte Boill oc henndis werge mett samt Jenns Holm effter allis theris gode betennc oc beraad att giffue oc wdrette barnid for allt indhau guodtz, Summa – ett hundritt gode daller att wdrettis, som her effterfølger.

Ennd aff rede penninge kommer barnidt hanns eigenn anpartt, Summa – 20 *gamle daller*.

Om barnsenss anpartt aff gaard oc godtz oc rede penninge er saa forhandlitt, att barnsenss penninge skall were staaende hos Jenns oc mode-
renn vden alld rente och affgiift, indtill drenngenn worder 15 aar gammill. Oc midler tiid skall Jenns oc Boill holde drenngenn till nottorfftid wnder-
holding, Skolegann oc anddenn Erlig optucktilse, indtill samme tiid oc Aar ere forløbne, Oc inthed ther for affquitte vdy barnsenss penninge och federnne. Oc ther effter widere att handle mett barnsenss verge oc forsuar. Jtem, for barnsenss anpartt fæderne wdj rørenndis indhau guodtz oc rede penninge, som for er rørdt, schall barnid were indforuissid vdy Boelis anpartt i gordenn ther vdy att were holdenn wden skade. Oc adkom breffuitt antuordedis Jenns Holm att indleggis i Bÿes gemme till widere beskied, Oc wore fire pergementz Schøde Breff oc 2 papirs Breff.

/2001/ <Peder Børesenss børns mødernne>

Anno 1582 Thennd 29. Junj till Peder Børesenss i Sostreditt wore offuer-
uerendis Madtz Laursenn, Raadtmandt, Albritt Jørgensenn, Oluff Hued-
bo, borgere etc.

Samme tiid Schiifte *forskrevne* Peder Børisenn *meth* sine tuende børnn, Oluff oc Margrette, om hues thennom kunde tilfalde effter theris Salige affgangne moder, Birgitte, som døde her i Helssingør. Werge till samme børnn [ingen værger nævnt].

Bleff betencktt att lade werdere alt guodtz, boo oc boskaff Oc ther aff till-
regne børnene theris anpartt oc fanndis thette *effterskrevne*:

Enn sølffsked, god som – 10 mk.

Enn grønng Enngilsk kiortell – 12 mk.

Enn rød engilsk kiortell – 16 mk.

En sortt kaabe for – 12 mk.

Thu høgarns lagenn for – 3½ mk.

Try blargarnns lagenn – 3½ mk.

Tho duge – 2 mk.

Thu foreklede – 24 sk.

Fem gamle halsklede – 2 mk.

Thre quinde hatte – 12 sk.

Ett han. ðklede – 1 mk.

Fem alne lerrit for – 2½ mk.

Thu pudeuar for – 24 sk.

Enn oplodt for – 1 mk.

/200v/ Jtem 5½ alne tuist mett nogenn wdcastning, alt sammenn for – 24 sk.

Alle honnde smaa nøgle giørnn mett atskillig farffue ind wed sex march, for – 3 mk.

En agedyene, tho alne langg, for – 1 daller.

End en agedyene, 1½ alne lang, for – 3 mk.

Thu ny hÿuennde – 5 mk.

End 2 hÿuende – 2 mk.

End ett gamilt hÿuennde – 8 sk.

Ett sennnglede – 24 sk.

Enn senngedyene – 2 daller.

End 1 senngedyene – 6 mk.

Tho houitt dyner – 1 daller.

Ett hÿunde war – 24 sk.

Enn pude – 1 mk.

Kaaber oc Thin

Thre kaaber grÿder iblant huilcke hannd haffuer en i pant, som veÿr 10 pund, for – 3 mk.

The andre tho weÿe 31 pund,⁶⁵ pundit 7 sk., er – 6 mk., 9 sk.

Jtem, Thin, 5 pund, pundit 8 sk., er – 2½ mk.

Treuerch

Enn schiiffue i stuen for – 2 daller.

Enn seng aff fir – 3 mk.

En kiste mett dubbilt las – 1½ daller.

End en anden gamill kiste – 1 mk.

En follestoll oc enn bagstoll – 2½ mk.

/2011/ Summarum offuer alt rørendis guodtz i boid fanndis Er – 142 mk., 13 sk.

Her aff kommer baade forskreue børnn for theris mødernne – 71 mk., 6½ sk., før gick.

Her om er nu sambtøckrt, att Peder Boriesenn, børnenis fader, skall giffue oc vdrette forskreue sine tuennde børnn, Summa – 71 mk., 6½ sk., Som nu regnis for – 16½ gamle daller, 1 ort, 6½ sk. Enchild.

At wdrette børnene till theris lauge aar Oc midlertiid holde thennom mett sko, kleder, daglig wnderholdning oc Erlig optucktilse Oc ther for inted quitte aff theris, Oc hues midler tiid nogitt skall bekostis paa drengen till Embidt eller hannduerck, thett gaa aff hans eigett.

Jtem, bekiennde nu Peder eller ahngaff ingen giæld att were, ther hannd omtalde att wd betallis etc.

65 I håndskriftet står ved en fejl „mk.“.

/2021/ <Ingeborig Oluff Hallindtzfars barns fæderne>

Anno 1582 Thennd 12. dag Julij till Jnneborig Oluff Hallindtzfars i So streditt, offueruerendis Madtz Laursenn, Morten Schriver, Raadtmennd, Albritt Jørensenn oc Aruid Niellsenn, borgere etc.

Tha Schifftedis effter Oluff Hallindtzfar, hues hanns daatter, Marinne, som nu wor enn lidenn pige, kunde tilfalde effter samme henndis fader, *forskrevne* Oluff.

Werge till samme piige barn er Madtz Laursen.

Saa wor for nogenn tiid enn dotter wdgiff, kalledis Beritte, oc hagde becommitt aff faderenns boo baade brøllups kaast oc andett oc wor nu nylig affdød, Oc ther før først beregnid hues samme Jnneborigs Suoger mett naffnn Peder Børiesenn hagde becommitt mett *forskrevne* Beritte, Oc hand end nu hagde thu børn leffuindis effter henne. Oc beregnedis først Peders brøllupskaast, hendis brøllups kleder oc hues Sønderligst aff boskaff oc andett, hand hagde fongitt, bleff nu icke paa thett høieste taxeritt, beløb offuer alt – 16 gammill daller. Huor emod thennd lille daatter, Marinne, som hiemme er, skall haffue for henndis federne oc saa megitt, Huor till icke wor andenn raad, end att *Per* Mortensenn att haffue paa rennte oc finndis end nu hos hannom her *ibidem* beholdennde 16 gammill daller. Oc skall barnsens werge, Madtz Laursenn, haffue opsiun, att samme penninge icke frauendis barnid i noger mode, men att holdis oc bliffue barnid till beste, Som thett sig bør. Ennd wdlagdis barnid aff boid enn god nÿ kaaber grÿde, /2021v/ weigde otte skolepund. Jtem, sambtøckte Jnneborig, barnsens moder, att barnid skall haffue sin daglig nottorfftig, wnderholdning oc Erlig opdrag hos hende, saa lennge moderenn kann formaa att Holde barnid, oc indtill att thett forsiuffnis enthenn i tienniste eller manndtz werge, huad Gud tilføier.

Jtem, mod *forskrevne* tuennde børns fæderne skulle Jnneborig hafft lige megitt wdj boid effter hendis ahndeell, Huilckitt hun dog icke hagde, Thi henndis boo icke wor nær saa gott igenn. Men hun dog wor tilfred Oc lod sig nøige mett hues føie boskaff, hun igenn hagde. Oc ther bleff saa alting klartt etc.

<Forhandling mellum Claus Biendorps arffuinge>

Anno *dominj* 1582 Thenndt 24. Dag Julij paa Helssingørs Raadhus Er skeed forhandndling mellum mester Jacob Bardschers och salige Jehanne Bardschers Arffuinnge, som finndis her effter paa thett fempte bladt.⁶⁶

66 Dvs. en henvisning til fol. 207v ff.

/203r/ Anno 1582 thennd 25. dag Septembris till Dauitt Slachters wore for samblide Mortenn Schriffuer, Oluff Peersenn, *Raadmend*, Broder Jensen, Jacob Krogemager, Jonn Niellsenn, Diidrich Njmand, Rasmus Bager, Franndtz Peersenn, borgere etc.

Samme tiid Schifftedis hues guodtz, som fandis effter Salig Pouill Slachter oc hanns hustru, Kirstinne, oc tilfalt theris børnn, Cidtze oc Kirstinne. Oc tilfalt Citze icke wdenn hendis *møderne* aff samme guodtz, Oc thett mindste barn, Kirstine, baade fædernne oc mødernne. Oc hues Cidtze tilfalt, annammit hun strax wdj henndis eigen beuring, Oc thett mindste barnns guodtz, Som fick aff alt guodtz tho parter, thett er her ahnttegnid oc finndis wdj beuarinng, som effterfølger:

[i højre margin:] Finndis her før wdj Anno [15]81 thennd 15. februarij thette godtz att were anthegnid oc werderitt etc.

Kaaber

Tho kaaber kielle, weyer baade – 9 scholepund.

Enn Messingkiell – 6 pund.

Jtem, thre kaaber grjyder, gamle oc brugide, mett theris greffuer wdj, weyer tilsammen – 19 scholepund.

Jtem, gott Enngilsk thinn, wor 8 tallerckenn oc fire fad, weyer tilsammen – 18 scholepund.

Jtem, Mangott, wor ett fad, ett Smørfad, thu koxkenn, weyer tilsammen – 5½ scholepund.

Enn tho pott kande oc ett tinpott, mangot – 5½ scholepundt.

Enn liusestage, nogitt høj mett enn piibe – [intet angivet].

/203v/ Enn gammill bordtzkranntz, bruden oc gammill – [intet angivet]. Thette *forskrevne* kaaber, Thinn oc Messing, som *forskrevet* staar, annammid Dauitt Slachter wdj beuarinng oc inndlagdis wdj kiiste wdj beuarinng, altid thett mindste barnn till beste. Er ennd wdj samme kiiste inndlagdis enn gammill øxe, barnid tilkommer.

Jtem, hues senngkleder oc anddre feigre kleder, som fanndis oc tilfalt thett mindste barnn, er sambtøcktt, att the nu strax werderedis for penninge effter theris wderste werd, formidelst the icke kunde lenge giemmis wdenn skade. Oc wor thisse *effterskrevne*:

Enn senngedyne mett blaaradnitt waer, megitt brugitt, dog feiger wdj, werderitt for – 2 *gamle daller*.

Ennd enn gammill senngedyne mett grofftt war oc thu whar wdj for – 3 ort *daller*.

Tho houitt dýner mett blaadichtens whar – 2 *daller*.

Tho puder, baade for – ½ *gamill daller*.

Enn ný werderitt for – 1½ *gamle daller*.

Ett nýtt senngklede – 2 *daller*.

Tho benckedyner oc 2 hÿuender for – 3 daller.
 Ett gammillt skinddeckenn for – ½ *gammill daller*.

Thett mindste barnns eigenn linkleder

Jtem, 5 schiorter – 3½ *daller*, 1 ort.

Jtem, 2 par hørgarns lagenn – 2½ *daller*.

Jtem, 2 par blargarns lagenn – 1½ *daller*.

Ett par blargarns lagenn – 3 ort *daller*.

Jtem, 4 duge for – 2½ *daller*.

Thrÿ pudeuor for – 3 ort *daller*.

/2041/ Jtem, wdaff Pouills oc Kirstinis gangekleder er saa sambtøcktt, att the werderis støcke uiiss oc beuilgedis nu, att Citze thennom behollder till-sammen. Oc hues thend thredie partt ther aff beløber tillkommer hennde selff oc the tho partter thett mindste barnn. Oc wor alle gangg kleder thisse *effterskrevne* etc.:

Enn sortt kappe, wor Pouills – 5 daller.

End enn gammill kappe – ½ *daller*.

Enn rød wullennskiortte – 3 ort *daller*.

Enn sortt liffkiortell – 2 *daller*.

Tho sortte buxer – 5 ortz *daller*.

Ett sortt offuertog – 1 *daller*.

Tho hwer for – 1½ *daller*.

Enn brun quinde kiortell for – 2½ *daller*.

Enn quinde kaabe for – 2½ *daller*.

Enn gammill sledenn quinde kiortell – 1 *daller*.

Enn trøye oc enn kræffue – 2 *daller*.

Summa paa alle gangkleder beløber – [intet angivet].

Her aff kommer thett mindste barnn tho parter, Som beløber in Summa – [intet angivet].

Jtem, hues sølff, som finndis iblanntt goodsett oc her for finndis indschreffuit, baade aff skeder, borde, belte oc anddett, thett bleff liggennde wskiffit indtill wiidere beskeedt.

/204v/ [i venstre margin:] Thette antegnedis hiemme till mitt anden neste dag, offueruerendis Dauitt Slachter.

Jtem, bleff nu saa forhandlitt mellom Dauitt Slachter oc Christinn Broersenn, att Christenn beholder først wdaff Senngekleder, her før ere indschreffne, beholt Christenn thennd ey for – 1½ *daller*. Ennd beholt Christen alle *forskrevne* linnkleder, som thett mindste barnn till kommer oc før ere her indtegnede oc beløber – 11½ *daller*, 1 ort.

Jtem, beholder oc Christenn oc Citze alle *forskrevne* ganggkleder, huor wdj the haffue selff thennd 3. partt, oc bliffue the barnid skÿldig aff samme ganggkleder, Summa – 14 *gamle daller*.

/205v/ <Skiiffte effter Jacob Huiidt>

Anno 1582 thennd 29. octobris wdj Salig Jacob Huidtz gord wore forsambli-
de disse mend: Madtz Laursenn, Morthenn Schriffuer, *Raadmænd*, Rasmus
Bager, Broder Jennsenn, Franndtz Peersenn, Jenns Holm, Jørgenn Hanns-
senn, Jacob Krogemager, Hanns Pingill, Hans Holst, *Mester* Hanns Bard-
sker, Hennrich Rottmand, Som till tinngæ paa raadhusitt wor tillneffnede
att ligne mellom Salig Jacop Huidtz arffuinge,

Som er Jenns oc Madtz Huiid, Jtem Laurs Hannsen, Som haffuer theris
Søster, Ludtze, till hustru. Oc samplig nu som før begierid att lade werde-
re theris fæderne gaard, som thett forfinndis. Oc effter thennd leilighed,
nu begaff, bleff gaardenn mett hus oc iord werderitt for – 700 gamle dal-
ler. Oc er saa annseett, att saa frempt iordenn hører ther till, saa megitt nu
forfinndis indhegnitt, hører ther till mett rette oc er frii eiendom etc. Oc
wille brødrene icke sambtøcke Søsterenn att were lige god mett thennom
Oc kommer fordj paa enn broder partt – 180 gamill daller.

Enn Søster partt er – 140 *gamle* daller.

Ther nest ahngiffuitt om att were fundenn rede penninngæ effter Salig Ja-
cob Huid, ther hand døde, Summa – 14 gammill daller, Som brødrene be-
holt hos thennom. Oc kommer Søsterenn ther aff hendis anpartt – 11 mk.,
3 sk., 1 *albus*.

Jtem, omtalldis att were opborenn husleje, siden Salig Jacob døde, oc kom-
mer alle sødskenn till beste, beløb samme husleje – 26 *gamle* daller.

Ther emod wor giortt bekostning att forbygge paa gordenn wdj attskillig
mode, Som Jenns nu opregnid, oc beløb samme bekostning – 16½ *gamle*
daller.

/206r/ Jtem, affkortid bekostning paa gordenn mod huslejenn bliffuer be-
holdett aff huslejenn alle Sødskenn till beste, Summa – 9½ gamle daller.
Kommer Sødsterenn ther aff henndis anpart – 6½ mk., 4 *albus*.

Jtem, Om Lauritz Hannsens oc hanns hustruis Ludtzis anpartt betalling
aff gordenn, som før er meld, sambtøcktis nu att betalle thennom wdj saa
mode:

Først skall Jenns oc Madtz betalle *forskrevne* Lauritz Hansenn oc theris Sø-
ster, Ludtze, till nu først kominnde Juell, Summa – 100 *gamle* daller.

Ther wdj skall kortis, først som Ludtze haffuer allerede opborritt – 15 *gam-
le* daller.

Ennd skall the korte wdj samme Sum hues giæld, Som the haffue loffuid
oc sagtt god for, Lauritz som the selffue mellom thennom wiide beskeed
om. Dog att Jenns eller hanns broder skall ingenn penninngæ wdgifue eller
nogenn betalle wdj Laursis giæld, vdenn Lauritz eller hans hustru ere selff
neruerenndis oc till weermols talle. Oc naar thennd giæld betalder, som the

allerede haffue sagt god for, skall restenn betallis Lauritz och Ludtze vden ald hinnder i alle mode till Jull, som før er rørdt.

Jtem, Ludtzis anpartt rest aff gordenn, som er – 40 *gamle* daller, skall betal- lis Laurs eller hanss hustru till neste nu komindis S: Michills dag wdj rede penninng vden ald forsømmilse.

Oc for begge *ther*miner Jenns Holm oc Jørgenn Hanssen borgen for, som rachte theris hannd till Lauritz Hansenn att skulle holdis vden skade till *forskrevne* terminer. Jtem, for the 11 mk., 4 *albus*, Ludtze tillkom aff behol- denn penninng, ther Jacop døde, Saa oc for the 6½ mk., 4 *albus*, Ludtze tillkom aff husleÿe /206v/ beholdenn offuer bekostning paa gordenn, som beløber tilsammenn – 17½ mk., 8 *albus*, Ludtze tillkom. Ther emod fich hun i betalling først enn brøggekiell for 18 mk. Ennd tho quernnstenne for 1 mk., Er – 19 mk., Huor wdj Ludtze haffuer self fempte partenn, Som er – 3½ marck, 6½ schilling, 1 *albus* Oc kommer hende ennd tha ther offuer *Summa* – 3½ mk., 2 sk., Som baade brødrenne ere hennde skyldig etc. Jtem, Effterdj att *forskrevne* Ludtze treder nu fra henndis fæderne gord, oc ingenn mere ahndeell hende *ther* wdj nu tilstedis effter henndis Salige foreldre, Tha sambtøckte nu baade brødrene, Jenns oc Madtz, paa thett, att alting skall were oc bliffue till wenlig oc god fordrag, att the baade samb- tøckte att giffue Ludtze, theris Søster, offuer alt – Sex gamle daller till ett kaabeklede, naar the betalle hennde thennd sidste rest, the – 40 *daller*, som for er meld. Oc ther mett skall alting were klart thennom emellom effter ald beskeed, som for er rørdt, wdj alle mode. Oc *ther* emod skall were quitt hues husleÿe, Ludtze kienddis Sig i *forskrevne* henndis fæderne gord paa thennd anpartt, baade *forskrevne* henndis brødre haffue nu besiddett i gor- denn, sidenn hun skildis fra thennom, Saa hun *ther* mett indted widere kreffuer i noger mode.

Jtem, hues anddett boskaff, som forfanndis, thett deledis mellom arffuinge, Saa the well mett nøigedis paa alle siider etc.

/207v/ <Forhandning emellum

Claus Biendorp och hans medarffuinge>

Anno dominj 1582 Thennd 24. dag Julij wore forsamlede paa Helssinngørs Raadhus Salige Mester Jacob Bardschers och hanss hustruis Salige Jehan- nis Bardschers Arffuinng, Som ere Lisabett Marchus Bardschers aff Hel- ssinngborig, Och Paa Mester Markertz wegne wor nu *her* offueruerendis Bertell Suartt, Raadmandd samme stedtz, Claus Biendorp Paa ssin hustruis Anne Jacobs Daathers wegne, Som och wor fuldmechtig Paa enn broders Claus Jacobsens wegne, Jtem Claus Nielsenn, Byefogitt *her* samme stedtz, formønder och werge thill enn Broders Salig Hanns Jacobsenns Sønn, Ja- cob Hannssenn.

Jtem, effter Borgemesters och Raadtz befalling wore och offueruerendis Hanns Nielssenn, Daud Legell, Raadmennd, Att forhandde och ligne emellum *forskrevne* Arffuinnge, Hues thennom emellum er effter *forskrevne* theris Salige foreldre. Och er lignid och laugt, som effterfølger.

Først beregnid Hues giæld, *forskrevne* Arffuinnge haffde att suare thill, Som wor thenne efftherskrevne:

Mester Marchus Bardscher haffde Laannt Och forstrecht Salige Jehanne Bardschers, sin hustruis Moder, som hand haffde thennd Jordt Ligenndis nede Paa gadenn i Pannt for – 100 gamle daler.

Noch – 25 gamle daler, Som Mester Marchus wiidere wdj att schillige thider haffde forlaggt Salig Jehanne Bardschers. Er in Summa – 125 *gamle* daler. /2087/ Enndt haffde Marcus Bardsker ther forudenn wdlagdt och behold for *forskrevne* Salige Jehanne Bardschers Jordeferdt. Thesligiste i giæld och i andre maade forstracht till Salige Jehannis och gaardsens behoff, effter som thilforrn mellum *Arffuingene* wdj dannemenndtz Neruerilse wor beregnid, Och beløb – 39 *gamle* daler.

Jtem, Claus Biendorp wor thill achtters, som hand haffuer wdlagt och forstracht Salig Jehanne och Boid thill beste Saa ath bethale i giæld. Och Hanns *meth* hanns medarffuinge skulle suare thill Beløb, in Summa – 135½ *gamle* daler.

Vdj huilchenn Sum er beregnid, som Claus haffuer bethald, 56 gamle daler, Och inndløst gaardenn for, Salig Jehanne iboide, Och hun haffde wd satt Och schulle giiffuis Claus Biendorp siuff Aars Rennte Aff. Er samme Rennte beregnid for – 20 *gamle* daler.

Enndt haffde Claus Biendorp wdlagt och bethald for Sig och sine med Arffuinge 10 Aars Jordskyld aff thennd gaardt, Claus iboer, och alle Arffuinnge Schulle suare thill, er – 20 *gamle* daler.

Ennd skall bethallis Claus aff fellitzboo forwdt, som hannom er samtycht for hanns Hustruis Brøllups Kaast emod thennd wmbkaast, Salig Jehanne haffde giortt aff boid thill the Andre medsøschenes brøllup, Summa – 50 *gamle* daler.

Summa Beløber ald thenne *forskrevne* giældt – 389 och ½ *gamill* daler.

/208v/ Thill thenne *forskrevne* giæld wor alle *Arffuingene* thill beste Att bethale *meth* thette efftherskrevne:

Først thenndt gaardt, salig Mester Jacob och Jehanne ibode, hues bygning och heffd ther Paa finndis, och Jordenn er Kirckenns. Er heffdt och bygning wurdereet for – 400 gamle daler.

Jthem, thenndt Jord nedre Paa gadenn *meth* boder och hues Anndenn heffdt, ther paa fandis, wurdereet for – 100 gamle daler.

Jtem, thennd Haw vdennd Byenn *meth* dam, giersle och Anndenn Heffd, satt for – 25 *gamle* daler.

Jtem, thilstaaende wiss giæld for ½ Aars huslege hoes Mester Jacob *ibidem*, er – 12 daler.

Jtem, Huslege aff Houidgaardenn, saa lennge Claus Bienndorp haffuer boid ther wdj, Och Claus bliffuer skyldig Alle Arffuingene thill beste. Regnid for 8 Aar, huertt Aar 25 gamle daler, Beløber – 200 *gamle* daler.

Summa beholdett, alle Arffuingene thill beste, Att ssuare giældenn mett, som forskreffuitt staar, Beløber – 737 *gamle* daler.

/209r/ Aff *forskreuene* 737 daler er kortid *forskreuene* giæld, som beløber – 389 och ½ daler. Bliiffuer igenn beholdet, alle Arffuinge thill beste, Att delis mellum thennom effter Anndeell, Summa – 347½ daler.

Thenne *forskreuene* Sum deelt wdj thuende Broder Parter och tho søster Parther. Beløber huer broder Partt, Summa – 115½ daler, 1 ortt, 5 sk., 1 *albus*. Huer Søster Partt, heltenn saa meget, som er – 57½ daler, 26 sk.

Saa megitt kommer Claus Bienndorp Att legge frann Sig thill huer ssine medarffuinge effter Anndeell. Hues hanndt haffuer wdlagt for nogen aff thennom, thett quitter hannd hoes huer Och bethaler Restenn.

/209v/ Jtem, effter saadann leylighed er *meth* alle Arffuingenis sambtøcke saa forhandlitt och besluttet Om Jordegodsitt, Att Claus Bienndorp skall beholde houittgaardenn, hannd nu i besidder, for thend wurdering, Paa samme gaard er giortt, Och er nu Regnidt for – 400 *gamle* daler.

Sammeledis Skall Mester Marchus Bardsker beholde thenndt Jordt och boder nedre Paa gadenn, Och hannd for hagde i Panntt. Er hannom nu thil-lagdt for – 100 gamle daler.

Och hues Rennte, hannom Aff hanns Penninge kannnd were thiilfaldenn, Er quittid *meth* hannom mod thennd lege, hannd haffuer oppeborit Och bekommit aff the gamle boder Paa samme Jordt.

Fremdelis haffuer Claus Bienndorp for Sig och Paa Claus Jacobssenns wegne, Bertell Suartt Paa Mester Marckus Bardschers wegne *meth* Elisabeth Marckes sambtøcke, nu saa beuilgett och endelig besluttid, Thesligist Claus Nielssenns sambtøcke Paa thend vmøndige drenngs wegne, Att alle Register, handschriifter, breffue eller Anndenn beuiis, hues effther thenne dag kannnd opkomme eller findis hos nogenn aff alle *forskreuene* Arffuinge Anrørinde Ennthenn giæld eller Anndenn bestilling Paa Salig Mester Jacobs och hanns hustruis Salig Jehannis wegne, wdj hues maade thett were kannndt, Skall her effter were døde, machtløse och Casserid. Och ingen krafft haffue thend ene thend Anden ther *meth* efftermane eller bemøde Paa thet, att Altingest maa Enngang for alle were och bliffue *forskreuene* Arffuinge klartt emellum vden widere Manngell eller opripning wdj alle maade.

/210r/ Jtem, Salig Hanns Jacobsenns Sønn, Jacob, Arffuer effter Hanns Sali-

ge fader Som broder Partt i *forskrevne* gaardt, som for er rørdt, Hues werge Claus Nielsenn er, som handd ennd nu er vergendig. Och om hannom er saa forhandlid *meth* Claus Nielsenns sambtøcke, Att effterdj Claus Bienndorp Och Mester Marchus komme huer thill ssinn Heffdt och eien-dom, som for er meld, Tha Paa thett, Att samme drenng maa nogitt weder-laug emod Att nyde, Er saa besluttid, Att Naar *forskrevne* drenng, Jacob, kommer thill sine Lauge Aar, Skall *forskrevne* hanns tuende Suogre giiffue hannom aff theris Eigett Och hannom vbehindrett vdrette:

Først Claus Bienndorp Skall hannom vdrette Aff sitt, Summa – 20 *gamle* daler.

Jtem, Mester Marchus i lige maade hannom Att vdrette, Summa – 10 *gamle* daler.

Att handd ther wed maa nogitt Sig Ahnlegge thill gode for ett Amindelse. Menn kommer thett saa, Att Drenngenn Affdøer, før handd kommer thill Lauge Aar, Och før *forskrevne* 30 gamle daler worde hannom vdrettidt, som *forskrevet* staar, Tha skall bemelte hanns Suogre were quitt och vnnd-slagne for *forskrevne* 30 daler Penninge vdgiift Och icke were forplichtige Att suare Anndre hanns Arffuinng ther till wdj nogenn Maade.

/210v/ Sammeledis befanndtz, Att *forskrevne* drenng, Jacob, haffde weritt wnderholdett hoess Mester Marchus och Claus Bienndorp, huer thennom thu Aar, thill Kost, Kleder och Vnderholding. Och hues nu Omtallede Att wille haffue bethaling for, Bleff *her* om nu samtøcht, Som the Paa begge si-der nu beuilgede, Att samme Kaast och Vnderholding huor huer thennom skall Och were Affgiiffuenn och quitt Annsseett thennd førige Leilighedt, Saa drenngenn wdj sinn thid icke skall were thilholdenn Att suare nogenn Aff thennom ther for thill nogen bethalinng. Dog Att finndis thennom wdj sinn thid thilbørligenn thacknemelig, Som och thilbørligt er.

Fremdelis wor och omthalid, Att finndis Enndnu Nogitt føye wdj boid, Som alle Arffuinngene thilkommer, Som wor Enn Lempelig Kaaber Kiell, Enn Lude Pannde aff Kaaber etc., Huilchitt the nu alle sambtøckte Att wennde theris Annpantt ther aff thill *forskrevne* Drenngh, Jacob, quitt och vdenn nogenn bethalinng hannom thill Hielp, Saa lanngtt thett kann forstrecke, Och Claus Nielsenn, drenngenns werge, Att mue lade samme godtz werderis Att selgis och giøris wdj Penninge. Och hues ther aff kann komme thett ther hoess Att antegne støckeuiis, Saa drenngenn maa wdj sinn thidtt *her* finnde, huad thett er, och huortt thet thiluenndis.

Appendiks

Supplerende tekster

A) Løs seddel forrest i skifteprotokollen står følgende:

Først huer tt barn – 150 gode daller.

Thøris moders partt i gaarden i Helsindborg.

Thøris moders gange kleder *meth* huess sølff, ther wttj wor.

Schall wnderholde *thennem meth* nøttorfftig kleder, lerdom oc wnderholdning, till the schall forsees i mandz werde.⁶⁷

Oc tha huer en wstrafflich opredtt seng.

Att indschriffue i Byes bog oc Hans Walsum att wnderschriffue.

Anno [15]79 thennd 12. Junij thenne Szedill mig anttuordett att indtegnne wdj Byes bogh Oc Hanns v: Walssum selff att vnderschriffue etc.

B) Løs seddel i: Helsingør Byfoged: Skiftedokumenter 1556-1767:

[forside] Anno 1575 Thennd 15. Nouemb[ris] till Morthenn Schriffuer, neruerindis Madz Laursen, Frandz Perssen, Broder Jennssen, Oluff Ipsen Schreder, Oc Niels Krogemager *meth* hanns hustru Marinne.⁶⁸

Samme tiid beneffnnde Marinne Broders oc opgaff *thette* indhau guodz att vere bleffuit epter Salige Doritte Cornellissis, Som kommer att Delis mellem Dorittis børn, forudenn hues wdj bogenn *her* hos finndis indschriffuit.

Først tinfad oc kannder – 34 scholepund, pundit 8 sk., er – 17 mk.

Jtem fyllingenn aff tho sengedyner, Som waerne vore for raadne, baade for – 14 mk.

End tho gamle *hoffuitdyner* for – 2½ mk.

Enn benckedyne, edenn aff møll – 5 mk.

Ennd 1 agedyne – 1mk.

Ett stortt skaff aff egh – 8 mk.

⁶⁷ werde, læs „væрге“.

⁶⁸ Denne skifteforretning behandles også i Helsingør Skifteprotokol 1571-1782 under 24. oktober 1575 (s. 113-115)

Enn gammill skiiffue – 2 mk.

Enn kiiste – 1 mk.

En tresengh – 1 mk.

[bagside] Ennd taledis om Nogens stole vdj Sognne kirckenn, Som ere komne wdj Arffue epter Doritte Cornelissis, Som er tho quindestole paa thennd Nørre Side wed pas mod thennd piller, Som nu predikstolenn er. Oc ennd tre stole, Som er the tre neste stole vesten for thenn piller, som Kirstinne Per Fønbois haffuer sinn stoell. Oc wdj samme tre stole staar nu Broder Jenssen Wdj en, Albritt Schreders, som haffuer oc anpartt wdj samme stole, oc Albritz hustru Jahane staar wdj thennd anden, oc Jacob Krogemagers hustru vdj thend tredie. Oc samme tre stole er bygde aff forskrevne Albrit Schreder oc vnne Jørgenn Guldsmedtt.

Alle thise forskrevne 5 stolle the star alle arffuingene til gode, saa wiiet the finndis att haffue rett ther till Oc ther om wiidere att handlis vdj synn tiidtt.

Forskrevne 5 1/2 mk. delis mellom Doritte Cornelissis børn, Som oc bogenn wduiser, en Sønn oc tuende Søstre, och komer en Søster partt ther aff – 12 mk. 14 sk.

Aff thennd Søster partt, som Margrete Jenss Ottsings tilfaldt, kommer her Søffrenn haldelenn.

Thise forskrevne 6 mk. 7 sk., her Søffrenns partt, schall Niels Krogemager wdrette. Dog nar thennd gellid wdj Helsingborg er affklaridtt oc epter besked, som finndis wdj Bogenn.

Jtem Thennd broder partt, som Jenss Perssen er tilfaldenn aff forskrevne Jndhau guodtz, thennd arffue Marinne enne, Oc saa henndis eigenn Søster partt, Som beløber tilsammen – [intet angivet]

The delis halpartt mellom Marinne oc halpartt til alle henndis børnn, oc kommer børnene – 19 mk. 4 1/2 sk. er huertt barn.

Ther nest er handlid om Doritte Cornelissis gaard, huad leye ther aff er komen, oc hues anpartt her Søffrenn kand ther aff tilkomme, Som er faldenn, siden Margrete Jens Ottsing Døde, Som Marine sagde at vere try aær. Aff the aær bode Madz Krogemager oc Marchus Slachter ther wdj, Oc kom ingen rede aff paa leienn. Ther tredie aær bode en hollandz veffuer ther vdj oc gaff et aær 9 gamle daller, Som Niels oppebor.

C) Løs seddel i: Helsingør Byfoged: Skiftedokumenter 1556-1767:

Anno 1580 thennd 13. Julij till Niels Persenns wdj Suder gadenn wore neruerendis Claus Niellsenn Biifogitt, Morthenn Schriffuer, Oluff Persenn, Raadtmend, Rasmus Bager, Frandtz Perssenn, Diidrick Nymand, Jacob Krogemager, Jonn Niellsenn, Thiige Winnd, Thomas Truillsenn, Michill Snøckill, borgere.

Samme tiid lod Niells Peersenn werdere sine hus oc bygning, hannd nu selfl iboer, paa Hospitals iord oc grund wdj Sudergaden, Aff huilcke hus oc bygning halpart er tilfaldenn hanns Sønn [hul i teksten] wdj arffue effter samme drengs moder mett naffnn [hul i teksten], Som nogenn aar sidenn døde *her ibidem*. Oc effter som *forschreffne* hus oc bygning nu forfinndis *meth* halmtag oc anddenn leilighed, Jtem brønnd oc alld andenn heffd paa iordenn nu finndis, bleff altt sammen werderitt mellom faderenn oc Sønnenn for 400 mk., regnid for – 100 *gamle* daller.

Huor aff *forschreffne* drenng kommer halffpartt for hans møderne.

Jtem hagde Niels icke heller wdlaugt sinn sønn hanns anpartt møderne aff inndhau rørinndis guodtz indtill nu Oc bleff fremdelis staaenndis *thennom* emellom till wiidere besked wdj sinn tiid.

Mønt og vægt

Daler eller joachimsdaler, præget i Joachimsthal i Bøhmen fra 1519, i Danmark slået af Christian 3. i 1536-37 og ved møntforordningerne 1541 og 1544 sat i spidsen for møntsystemet, oprindeligt = 3 mark.

Mark, efter lybsk mønster regnemønt fra 15. århundrede = 16 skilling à 3 witten à 4 penninge. Prægedes første gang i Danmark 1535 af Christian 3. Skilling = $1/16$ mark = 12 penninge, regnemønt fra slutningen af 14. århundrede. I Danmark først slået af Christoffer af Bayern.

Hvid (af tysk witten), latin albus og derfor forkortet alb. = $1/3$ skilling, regnemønt fra slutningen af 14. århundrede, udmøntedes i Danmark fra Erik af Pommerens tid, var ofte underlødige eller udnervægtige.

Mange beløb nævnes i „dansk“ mønt for at skelne dem fra lybsk mønt, der udgjorde det dobbelte i møntværdi (1 sk. dansk = $1/2$ sk. lybsk). Mange steder i teksten regnes der desuden i „mønten som før gik“. En møntreform i 1572 forsøgte nemlig at reducere alle danske mønter til det halve af det pålydende, så de fik samme værdi som de lybske. Man fortsatte dog med de gamle mønter.

Af større mønter forekommer de engelske guldmønter engelot og rosenobel, samt gylden, en guldmønt, som blev slået forskellige steder i udlandet (ungerske gylden, goltgylden). Disse mønter var usædvanlige, men netop i Helsingør optræder de i stort tal som følge af øresundstolden og kontakten til det store udland. Desuden ses crusado og milreis, der er portugisiske guld- og sølv mønter, men også dukat og prinsedaler. Krone er formentlig den franske couronne d'or = 4 danske mark.

1 lispund = 16 skålpund = 32 mark.

1 bismerpund = 12 skålpund.

1 skålpund = 32 lod à 4 quintin.

Ordforklaringer

adkomsbrev: adkomstbevis.

adnyde: nyde godt af.

afhænde: afstå, overdrage.

agedyne: vognhynde.

albus: hvid (møntenhed)

amindelse: minde.

angaa: begynde.

annamme: modtage.

arrask: uldent tøj, egentlig fra Arras.

bagstol: stol med ryg.

bemøde: umage, foruro lige.

beraad: betænkning, betænkningstid.

bilægge: serviet.

binding: tømmerforbinding, fx i bindingsværkshuse.

blaadigtens: dynevår med blå striber.

blaamængt: blåsprængt.

blaarandet: blåstribet.

bo: gård.

bod: båd.

bofeldig: faldefærdig, brystfældig.

bonet (fr. bonnet): hue, hat.

bordkrans: krans til at sætte fæde på.

borgen for: skulle hjemle; stille borgen: kaution.

boskab: indbo, bohøve.

bryggerede: bryggeredskab, tilbehør til brygning.

bryllupskost: bryllupsgilde.

bænkedyne: bænkehønde.

baade: begge.

cordel, kordel: reb.

dagermaal: davre (morgenmåltid/mad) eller tiden da denne spises.

damask: tøj fra Damaskus, om atlaskvævet, rigt mønstret stof.

danstøl: dansk øl.

degen: sværd, kårde.

dejn(e)tru(g): dejtrug.

drabtøj, drabtyg: rustning.

drejl: kraftigt stof af hør, bomuld eller hamp.

drættedug: tæppe, tapet.

dvællik: sort, groft, glinsende lærred.

døssin: dusin.

eftermaning: efterkrav.

enge: gøre snæver, trang.

enstig: enlig.

enaar: når.

eventyrlig: farefuld.

fager: smuk, skøn.

festnegau: fæstensgave, en gave som fæstemanden giver sin hustru eller modtager af hende.

fitalje, fetalje: levnedsmidler, proviant.

flamsk: stammer fra Flandern.

fledt, fled: (i) husstand, fællesbo med.

flok: tot, fnug, luv (flokuld er rensed og kartet uld).

fly, fli: indrette, ordne, skaffe.

fodtræ: fodstykke, stykke tømmer der i bindingsværksbygninger ligger lige oven på fodstenene; syldstykke.

folebord: foldebord, et bord til at slå sammen.

foldestol: en stol til at slå sammen.

forhalle: opsætte, tøve.

forlods: forud for den egentlige bodeling.

forloft: kaution.

forord: aftale.

forstrække: gøre udlæg.

fortæring: hvad der fortæres af mad og drikke.

forvende: anvende.

forvisning: sikkerhed.

fravende: fratage.

fæderne: fædrene, arv efter faderen.

føge, føje: ringe, lille.

garneje: overklædning, kittel.

genant: fastsat pengesum.

gerning: arbejde.

gropenbrad: grydesteg (især af oksekød).

gærdsle: gærdsel, gærde.

gørn: uldgarn.

harnisk: beklædning af metal/læder til beskyttelse i kamp.

hedersdag, hædersdag: bryllupsdag.

hemling: (senge)himmel.

herberg: bolig, stue, rum.

hjemgave: medgift.

hose: beklædningsstykke, benklæder og strømper i ét.

hoveddyne: hovedpude.

hovedstol: hovedsum, grundkapital.

husgeraad: almindeligt indbo.

hynde, hiuende: flad, ofte langagtig pude til at anbringe på stole, bænke o.l.

hæringebaand: tøndebånd.

hævd: besiddelse, heg.

ilkenfoder: ilderskind.

indforvisse, indforvise: give anvisning på (ret til).

indhau gotz: indhavegods, indbogods, ejendele.

indhave: indbo, bohave.

indsegl: segl.

jernfang: fællesbetegnelse for ting, redskaber af jern.

jerngjord: tøndebånd o.l. af jern.

kejse: vælge.

kersej, kirsej: groft, kipret, uldent tøj.

kiell, kell, ke(de)l: kedel.

klinkejern: den tværstang, der går gennem døren og løfter klinken.

koggegarn: et slags fiskegarn.

kongens sanger: et embede ved hoffet.

korsklæde: en slags hovedklæde.

kox/koxken (kovsken): skål, bæger

kraftsløs, kravsløs: fritage for fremtidige fordringer.

krejert: et mindre skib.

kuld: børn af samme ægteskab, slægt.

kvittans: kvittering.

lagværge: den i loven bestemte værge for en umyndig.

langsom: lang.

laveaar: myndighedsår.

lempelig: lille.

livkjortel: klædning, overklædning.

lodne: lodde, lod tilfaldet ved arv.

lude: halvtagsbus.

lyd: farve.

makej: et slags uldent tøj.
 malle: lille bøjle eller ring.
 mands værge: ægteskab.
 manggut, mænggods: blandingsgods (særlig om metalblanding).
 manse: et sildegarn på ti favne.
 moxen: næsten.
 muc: kunne, være i stand til.
 mærkelig: betydelig, vigtig.
 møderne: mødrene, arv efter moderen.
 nachdel: skade, tab.
 naver: et stort bor til at udbore hjulnav.
 nottorft, nødtorft: behov.
 nødekød: oksekød.
 nørenbergisk: fra Nürnberg i Bayern.
 ond: ringe, dårlig, slet.
 opdrage: overdrage.
 oplød, oplod: slags kvindetøje, livstykke.
 oppebære: modtage.
 optugtelse: opdragelse.
 overskære: skære over, særligt om at tilklippe luven på klæde.
 overslage (overslaa): beregne, gøre overslag.
 overtog: overklædning.
 pas, ved pas: omtrent.
 pibekar: kar med et afløbsrør.
 pæle: sætte pæle, afmærke.
 paaeske, paaeske: kræve, forlange.
 paakære: påklage.
 quitte, kvitte: overlade.

rad, radgarn: et slags fiskegarn.
 randet: stribet.
 rede: udredelse, betaling; til gode rede: betaling til rette tid.
 register: fortegnelse.
 reste: mangle (i betaling).
 rittæ: rift.
 rostekar: karret, fra hvilket øllet løber gennem rosten.
 ry: tæppe eller tøj til tæpper.
 røggeliste, ryggekiste: kiste med ryg (til at sidde på).
 røgte: sørge for.
 saden, sajen: fint uldent tøj.
 saltsirken, salsirken: lille fad, sauceskål.
 samarie: lang klædning, kappe.
 sardug: et halvt uldent tøj.
 sid: vid, lang.
 sjælegave: gave til bedste for den afdødes sjæl.
 skarsk: knap, kortfattet.
 sked: en ske.
 skellert: et slags tøj (spillende i flere farver).
 skellig, skællig: retfærdig.
 skive: bord.
 skivebord: bord, specielt om bordpladen.
 sledne: slidte, forringede.
 smaapluk, smaaplock: småsag(er).
 sogneherre: sognepræst.
 spenge: spænde.
 sperlagen: spærklæde, særlig sengeomhæng.
 spæd: lille, fin.
 stakket: som kun har ringe længde, kort.
 stalderum: plads til anbringelse af heste eller kvæg på stald.
 stangkrejert: en krejert var et mindre fartøj med 3 master (og master og stænger i eet stykke træ), især brugt i Østersøen.

stede, stæde: tillade, tilstæde.

stegers: stegerhus, køkken.

stob: krus.

stormhue: hovedbeklædning af metal til militærbrug.

støvken: stob, krus.

synder: i stykker, itu.

søllie, sølje: spænde, løkke.

tantei: tunfisk.

tel, telne: ruse, fiskegarn, reb.

ten, tyn: tin.

tilmode: tilregne, tillægge.

tesor: skab.

teskiftet: tvedelt.

tvist: sammenfiltret opkradset affaldsgarn.

tække, tykke: mening, skøn.

tønge, tunge: byrde, pålæg, afgift.

ubesveret, ubesværget: ubetyngt, ikke gørende vanskeligheder.

ubrodelig, ubrodelig: urokkelig.

udeske, udæske: kræve, afkræve.

udskyde: fordrive.

udskaaren skrift: papir (pergament) på hvilket der er skrevet to enslydende afgørelser, derefter overskåret mellem disse.

uduelig: uanvendelig, ubrugbar.

underholdning: føde, næring.

underpant: pant.

undertage: udtage, undtage.

ungerst: ungarsk.

uopfødt: uforsørget, ikke opdragen.

usamdrægt: uenighed.

vadmel: groft klæde.

vederlægge: gengælde, erstatte.

vindelsnor: snor til pynt.

vissen: sikkerhed.

vognskud: knastfri egeplanke.

vuld: uld.

værgemaal: formynderskab.

vaar: forår.

ørk: kiste.

Person- og stednavneregister

- Aggebo (Agabo), Valby Sogn 86
- Albrit (Albritt) Jørgensen (Jørensenn, Jørgensen), borger, g.m. Kirstine Mondsdatter 69, 147, 148, 149, 150, 151, 154, 155, 171, 177, 195, 221, 223
- Albrit (Albritt) Oxø 162
- Albrit (Albritt) Skræder, g.m. Johanne 234
- Alders, se Mads
- Algade, Helsingør 189
- Alhed, g.m. Johan van Gellern og Hans Stolt, datter af Beata i Helsingborg 104, 105, 106, 107, 165, 166, 168, 169
- Alhed Hansdatter, g.m. Jon Løgemand Muremester, datter af Hans Løgemand og Gieske 144, 145, 146, 147
- Allert Jacobsen, borger 104, 123
- Amsterdam, Holland 124
- Andbjørn 149
- Anders 122
- Anders Bager, borger 41, 42, 121, 158, 185, 209
- Anders Bager Senior, borger 69, 98
- Anders Basse 217, 218
- Anders Bertelsen (Bertilssen), g.m. Marine 113, 114, 115
- Anders Black (Black, Blach), bror til Hans Black 112
- Anders (Andris) Christensen, bror til Dorthe (g.m. Cornelius) 114
- Anders Erichsen (måske identisk med Anders Erichsen Bager), borger 44, 58, 77, 90
- Anders Erichsen Bager (kaldes også Anders Erichsen), g.m. Anne, søn af Erich Nielsen og Mette 151, 152
- Anders Frost 121
- Anders Grabeck 133
- Anders Hemmingsen 94, 96
- Anders Hes (Hes, Hess), borger 104, 148, 165, rådmand 183, 189
- Anders Korne, borger 89, 100, 102, 103, 104, 121
- Anders Laursen (Loussen, Lausen), g.m. Margrethe 61
- Anders Michelsen i Skaane, bror til Knud Guldsmed 57
- Anders Olsen, g.m. Anne 200, 201
- Anders Pedersen Bøsseskytte (Bøsseschøtte), kaldes også Anders Pedersen Skræder, g.m. Kirstine 100, 101, 102, 103
- Anders Pedersen Skræder, se Anders Pedersen Bøsseskytte
- Anders (Anders, Andris) Saxsen (Saxsen), rådmand 44, 51, 52, 54, 56, 58, 59, 60, 62, 69, 71, 76, 77, 81, 85, 90, 97, 100, 108, 111, 113, 123, 125, 130, 135, 147, 148, 151, 171, 184, 186, 188, 204
- Anders Skotte (Schotte), kaldet den grønne skotte, g.m. Anne 68, 69
- Anders Skræder, se Anders Pedersen Bøsseskytte
- Anders Smed, borger 51
- Anders Therning, borger 184
- Anders Vestesen (Westesenn) Møller 217, 218, 219, 220
- Anne 218, 219, 220

- Anne, g.m. Anders Erichsen Bager 151, 152
- Anne, g.m. Anders Skotte og Jesper 68, 69
- Anne, g.m. Christen Bødker 114
- Anne (1), g.m. Jens Jonsen 84
- Anne (2), g.m. Jens Jonsen og Niels 84, 85
- Anne, g.m. Peder Murer 66, 67
- Anne (Anne Rassmussis), måske g.m. Rasmus Værkmester 95
- Anne, g.m. Sacharias Markurdz Dravanter (Drauanter) 42, 43, 44
- Anne (Anne Willum Schriffuers, Anne Willum Tinngschriffuers), g.m. Willum (Jepsen) Skriver og Anders Olsen 181, 199, 200, 201
- Anne i Halland 122
- Anne (Machubeussis) i København, g.m. Machubeus 97
- Anne, søster til Gundil Dausg 94, 95, 96
- Anne Andersdatter, datter af Anders Laur- sen 61, 62
- Anne Christoffersdatter, datter af Chri- stoffer Remmesnider og Anne Sørensdatter 158
- Anne Clausdatter, datter af Claus Eigler- sen og Citze 210, 211, 212
- Anne Frederiksdatter, g.m. Jacob van Mecklenburg, datter af Margrethe 138, 139
- Anne Jacobsdatter, datter af Jacob Klip- ping 158, 159, 160
- Anne Jacobsdatter, g.m. Claus Bindorff, datter af Jacob Bartsvær og Johanne 227, 228, 229, 230
- Anne Lauridsdatter, datter af Laurids Maer og Karine 62, 63, 64, 65, 66
- Anne Lauridsdatter, søn af Laurids Olsen, g.m. Jørgen i Græsted 69, 70, 71
- Anne Mortensdatter, datter af Morten Kleinsmed og Margrethe 155, 156
- Anne Olsdatter, g.m. Jacob Lang, datter af Oluf Hellesen 115, 116, 117, 118, 186, 187, 189
- Anne Sørensdatter, g.m. Christoffer Rem- mesnider 158
- Anne Thomasdatter, g.m. Richardus Wed- derborn, datter af Thomas Mort og Eli- ne i Helsingborg 129
- Annisse (Annesse) Sogn 203
- Arild (Arilld) Pedersen, søn af Peder Arnt- sen Rebslager og Margrethe 212, 213, 214, 215
- Arinne Richardusdatter, datter af Richar- dus Wedderborn og Anne Thomasdat- ter 129, 130
- Arkelismester, se Søren
- Arvid Nielsen, bror til Kirstine 71, 204, borger 223
- Asser (Adtzer) i Søsum 94, 96
- Auerdich, se Laurids
- Bager, se Anders, Anders Erichsen, Frands, Jens, Mons, Oluf, Peder, Peder (i Flens- borg), Peder Laursen, Rasmus Olsen
- Barebro 141
- Barebro, g.m. Niels Skræder 114
- Barebro (Barebra, Barebro), mor til Claus Nielsen 119, 120, 121
- Barfod, se Niels
- Bartsvær, se Hans, Jacob, Mads, Markus, Tyl
- Basse, se Anders
- Beata, g.m. Frederik Low og Just Johansen 207, 208, 209
- Beata i Helsingborg 169, 170
- Bent Andersen, søn af Anders Bertelsen og Marine 113, 114, 115
- Bent Jensen, g.m. Kirstine Poulsdatter 180, 181, 182
- Bente, g.m. Thorbjørn Jørgensen 122
- Bente Andersdatter, datter af Anders Pe- dersen Bøsseskytte og Kirstine 100, 101, 102, 103
- Beritte, g.m. Hans Therning 179, 180
- Beritte, g.m. Herluf Pedersen, søster til Claus Tysk 54, 55, 71, 75

- Beritte, g.m. Oluf Hellesen 117, 186, 187, 188, 189
- Beritte, g.m. Peder Andersen Fogedsvend 197
- Beritte, g.m. Peder Stefansen 171
- Beritte Jensdatter, datter af Jens Krogemager og Karine 77, 81, 82, 83
- Beritte Jensdatter, g.m. Hans Feigremager, datter af Jens Krogemager og Birgitte 77, 80, 81, 83
- Beritte (Beritte Lauritz Ipsens) Mortensdatter på Hven, g.m. Laurids Ibsen, datter af Morten Knudsen og Citze 127
- Beritte Olsdatter, datter af Oluf Bager og Karine 152, 153, 154
- Beritte Pedersdatter, datter af Peder Andersen Brygger og Bodil 76, 77
- Bertil Sort (Suart), rådmand i Helsingborg 104, 166, 170, 227, 229
- Bille, se Steen
- Bindorff, se Claus
- Birgitte (Birgitte, Beritte), g.m. Jens Krogemager 77, 80, 81
- Birgitte (Birgitte, Beritte) Olsdatter, g.m. Peder Børgesen, datter af Oluf Hallindsfar 221, 223
- Birkes, se Frands
- Bjerget (paa Biergid, paa Biergidt, paa Biergit), Helsingør 59, 100, 111, 118, 163, 186, 187
- Bjørn (Biørnn) Laursen 122
- Black, se Anders, Hans
- Bodil (Boill), g.m. Mogens Tømmermand og Niels Jensen 216, 217
- Bodil (Boill, Boill Leonhardus), g.m. Oluf Hvedbo og Leonhardus 41, 42
- Bodil (Boill), g.m. Peder Andersen Brygger 76, 77
- Bodil (Boill), g.m. Peder Brygger og Jens Christensen 220, 221
- Bodil (Boill Suendz), g.m. Svend Nielsen Fogedsvend og Christoffer Remmesnider 156, 157
- Bodil (Boill Ebbis) i Aahus (Aarhus?), g.m. Ebbe 125
- Bodil (Boill), på Kagholmen, g.m. Niels Kock 57
- Bodil (Boill, Bouill) Larsdatter (Laursdatter), g.m. Frands Bager, bror Jørgen Larsen 86, 87, 88
- Bodil Lauridsdatter, datter af Laurids Mær og Kirstine 62, 63, 64, 65, 66
- Bodil (Boill) Lauridsdatter, g.m. Poul Madsen 180, 182
- Bodil (Boill) Poulsdatter, g.m. Poul Drøger og Christen Thybo 203
- Breunst, se Hans
- Broder Bentsen (Bendssen), g.m. Marine 113
- Broder Jensen, borger 44, 69, 85, 94, 119, 120, 130, 136, 148, 151, 158, 160, 165, 180, 183, 184, 202, 209, 210, 224, 226, 233, 234
- Brygger, se Mads Jude, Peder Andersen, Peder
- Brændevin, se Oluf Persen
- Bus, se Johan, Laurids
- Bysvend, se Peder
- Bækhoj (Backhej), måske på Stevns 165
- Bødker, se Christen, Morten, Niels
- Bøsseskytte, se Anders Pedersen, se Iver
- Bådsmand, se Rasmus
- Baarse Sogn 179
- Carsten (Castenn) van Rente 43
- Christen Brodersen (Brorssen, Broersenn), søn af Broder Bentsen og Marine 113, 115, 225
- Christen Bødker, g.m. Anne 114
- Christen Remmesnider (Remesnider) 165
- Christen(?) Styrmand, g.m. Johanne 104
- Christen Sørensen, g.m. Kirstine 89, 90
- Christen Thybo (Thübo, Thybo), g.m. Bodil Poulsdatter 203
- Christoffer Lauridsen (Lauritzenn), g.m. Karine 52, 53

- Christoffer Prydtz (Prÿdtz) 141
- Christoffer Remmesnider, g.m. Anne Sørens-datter og Bodil 156, 157, 158
- Christoffer Slagter, borger 76, 140
- Christoffer Smed (Smidt) 203
- Citze (Cidttze), g.m. Claus Eiglersen 210, 211, 212
- Citze, g.m. Hans Løgemand 143, 144, 145, 146, 147
- Citze, g.m. Laurids Maer 62
- Citze, g.m. Morten Knudsen 127
- Citze, g.m. Niels Ebbesen 125
- Citze Madsdatter, datter af Mads Kroge-mager og Kirstine 205, 207, 224, 225
- Citze Tømmermands (Temermandz), dat-ter af Frands Bager 86, 87, 88, 89
- Claus Bindorff (Bindorff, Biendorp), g.m. Anne Jacobsdatter 156, 171, 203, 223, 227, 228, 229, 230
- Claus Christensen, se Claus Friis Chri-stensen
- Claus Eiglersen (Eiglersenn), g.m. Cit-ze 210
- Claus Friis Christensen, søn af Christen Styrmand(?) og Johanne 103, 104
- Claus Jacobsen, søn af Jacob Bartsckær og Johanne 227, 228, 229, 230
- Claus Nielsen, søn af Barebra, borger 41, 42, 51, byfoged 58, 60, 61, 66, 67, 68, 69, 71, 76, 83, 84, 85, 86, 89, 90, 94, 95, 104, 108, 115, 116, 117, 118, 119, 121, 122, 125, 130, 138, 143, 147, 148, 158, 160, 162, 165, 171, 176, 177, 179, 180, 183, 188, 189, 196, 199, 205, 207, 209, 210, 220, 227, 229, 230, 235
- Claus Nielsen (måske identisk med Claus Nielsen, byfoged), g.m. Lisbeth Jo-hansdatter 169
- Claus Petersen i Danzig 192
- Claus Rosian (Rossiann) 43
- Claus Tysk (Tÿdsk), borger, bror til Berit-te 54, 71 72, 73, 75, 76
- Claus Utermark (Wtermark, Vtermarck, Wthermarck) 160, 162
- Claus Westad 43
- Dageløkke (Dauløcke), Asminderød Sogn 100
- Danzig (Danntzke), nuv. Polen 192
- Daug's, se Gundil
- David (Mester Daud), bror til Hans Black 112
- David (Dauidt, Daud) Hansen, rådmand 44, 84, 104, 123, 128, 129, 130, 135, 160, 171, 189
- David (Dauitt) Hansen Low, søn af Hans Low og Margrethe 136, 137, 138
- David Lejel (Leill, Leiill, Legell), borger 98, 130, 148, 162, rådmand 199, 228
- David (Daud, Dauidt) Slagter (Slachter), borger 111, 136, 139, 148, 150, 152, 153, 154, 177, 183, 205, 207, 224, 225
- David (Daud) Væver (Weffuer), g.m. Ka-rine og Kirstine 177
- Dicke Henrik (Diicke Henndrick) 162
- Diderik (Diirich) Kældersvend (Kellersu-ent) 162
- Diderik (Diidrich, Dÿdrick) Nymand (Nÿemand, Nÿeman, Nÿmandt), bor-ger 44, 52, 76, 77, 84, 85, 90, 94, 97, 119, 120, 148, 156, 158, 165, 180, 183, 188, 199, 209, 210, 212, 217, 218, 220, 224, 235
- Diderik (Diidrich, Dirich) van Hoff (Hoff, How), g.m. Kirstine 75, 76, 212
- Didrik, se Diderik
- Dorthe (Doritte Cornelisis), g.m. Corne-lius 114, 115, 233, 234
- Dorthe (Doritte), g.m. Mathias van Grø-ningen Stenhugger 199
- Dorthe (Doritte) Mathiasdatter, datter af Mathias van Grøningen Stenhugger og Dorthe 199
- Drager, se Hans Hansen, Niels Ebbesen, Oluf Hansen, Poull
- Dragstrup (Dragerstrup), Søborg Sogn 165
- Dravanter, se Sacharias Markurdz

- Drejer, se Henrik
- Dronning 160
- Ebbe Drager, se Niels Ebbesen
- Eline, g.m. Frands Birck 171, 172
- Eline, g.m. Hans Albretsen i Helsingborg 129
- Eline (Eline Thomissis) i Helsingborg, g.m. Thomas Mort 129
- Eline Jensdatter, g.m. Thorluf, datter af Jens Krogemager og Birgitte 77, 80, 81, 82, 83
- Eline Pedersdatter, datter af Peder Murer og Anne 66, 67
- Eline Pedersdatter, datter af Peder Ottsing og NN 108, 109, 110, 111, 112
- Eline Pedersdatter, g.m. Oluf Willumsen Snedker 125, 126
- Elisabeth (Eliisabett) Frandsdatter, datter af Frands Birck og Eline 171, 174
- Elline, se Eline
- Else, g.m. Just Klipping og Heming Jonsen 90, 91, 93
- Else, g.m. Jørgen Sandersen og Gudmand Nielsen 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136
- Elsebe (Elssebe) Langen i Flensborg 160
- Engelholm, se Ängelholm
- Erich Nielsen, g.m. Mette 151, 152
- Erich Styrmand (Styremand), g.m. Margrethe 154
- Estrid, g.m. Hans Hansen Drager 185
- Falkenberg (Falckenberig), Sverige 113
- Feigremager, se Hans
- Fisker, Peder Olsen
- Flensborg (Flennsborig), nuv. Tyskland 160, 162
- Fogedsvend, se Peder Andersen, Svend Nielsen
- Frands (Franndtz) Bager, g.m. Bodil Larsdatter 85, 86
- Frands (Frandt)z Birck, g.m. Eline 171, 172, 174
- Frands Lauridsen (Laurssen) Skriver (Schriuer, Schriffuer), rådmand 90 (FL), 92 (FS), 114 (FS), 179 (FS), borgmester 208 (FS), 209 (FS)
- Frands Lauridsen (Laurssenn) Skriver (Schriuer) i Skaane 134
- Frands (Frantz, Franndtz) Pedersen (Perssen), borger, g.m. Karine 41, 44, 51, 52, 58, 59, 60, 61, 69, 77, 81, 83, 85, 86, 90, 94, 100, 104, 111, 113, 121, 122, 125, 127, 136, 139, 140, 141, 143, 144, 147, 148, 156, 158, 162, 165, 177, 180, 183, 184, 188, 197, 201, 202, 205, 217, 220, 224, 226, 233, 235
- Frederik 2., se Kongen
- Frederik (Fredrich) Lejel (Leiill, Leill), rådmand, måske g.m. Kirstine 44, 46, 61, 62, 85, 98, 104, 128, 129, 130, 135, 160, 171, 189, 190, 193, 195
- Frederik Low, g.m. Beata 209
- Frese, se Hans
- Frost, se Anders, Hans, Karine
- Færgekarl, se Jens Sørensen
- Færgemand, se Niels Pedersen
- Fønbo, se Peder
- Gamle Tingstræde (Gamle Tingstrede), Helsingør 158
- Gellern, se Johan van
- Gert (Gerdt) Gertsen (Gerdtsen), g.m. Margrethe Hansdatter 165
- Giese (Giesse Jespers) i Helsingborg, g.m. Jesper (Johansen?) 169
- Giese (Giesse) Frandsdatter, datter af Frands Bager og Bodil Larsdatter 86, 87, 88, 89
- Gieske, g.m. Hans Løgemand 144, 145
- Gjertrud (Giertrud), g.m. Michel Guldsmed og Peder Guldsmed 56, 57
- Gjertrud (Giertrud) Christoffersdatter, datter af Christoffer Lauridsen 52, 53, 54
- Glar, se Peder
- Glødz, se Rasmus

- Grabeck, se Anders
- Gregers (Gregers, Greger) Jacobsen, søn af Jacob van Mecklenburg og Anne Frederiksdatter 138, 139, 140, 141, 142
- Grovsmed, se Poul
- Græsted (Grestedt) 69
- Grønningen, se Mathias van Grønningen Stenhugger
- Grønne Skotte, se Anders Skotte
- Gud 41, 50, 129
- Gudmand (Gudmund, Gudmind) Nielsen, borger, g.m. Else 132, 134, 135, 136, 166, 197
- Guldsmed, se Hans Plancke, Jørgen, Knud, Laurids, Michel, Niels, Peder
- Guldsmeden 81
- Gundil i Ølstykke 94, 96
- Gundil (Gunilld, Gundill) Daug, g.m. Jørgen Tysk Skomager, søster til Rasmus Værkmester og Anne 94, 95, 96
- Gyde (Gyde) Jensdatter, datter af Jens Jonsen og Anne (1) 84, 85
- Halland, nuv. Sverige 122
- Hallindsfar, se Oluf
- Hans 218, 219
- Hans, g.m. Margrethe 214, 215
- Hans Albretsen, borger i Helsingborg, g.m. Eline 128, 129
- Hans Arildsen 129
- Hans Bartskeer (Bardsker, Mester Hans Bardsker) 147, 226
- Hans Black (Black, Blach), g.m. Ingeborg 112
- Hans Breunst 43
- Hans Christensen (Sthen) (kaldet „Her Hanns Christenssen“), kapelan ved Skt. Olai Kirke, Helsingør 155
- Hans Davidsen (Dauitssen) Hattemager 136, 137, 138
- Hans Dideriksen (Diidrichsen), borger 54
- Hans Feigremager, g.m. Beritte Jensdatter 77
- Hans Frandsen, søn af Frands Bager og Bodil Larsdatter 86, 87, 88, 89
- Hans Frandsen, søn af Frands Birck og Eline 171, 174
- Hans Frese (Mester Hanns Fresse), borger 42
- Hans Frost 111, 121
- Hans Hansen, søn af Hans Plancke Guldsmed og Marine 127, 128
- Hans Hansen Drager, g.m. Estrid 185
- Hans Holst, borger 162, 188, 201, 210, 220, 226
- Hans Hvedbo (Huedbo) 203, 204
- Hans Ibsen (Ipsen) Kedelsmed (Kelllessmidt), g.m. Kirstine 163, 164, 165
- Hans Jacobsen, søn af Jacob Bartskeer og Johanne 227, 229
- Hans Jensen, søn af Jens Jonsen og Anne (1) 84, 85
- Hans Justsen, søn af Just Johansen og Beata 208, 209
- Hans Justsen (Jostsen), søn af Just Klipping og Else 90, 91, 92, 93, 94, 185, 186
- Hans Jørgensen, søn af Jørgen Sandersen og Else 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136
- Hans Kistemurermester, g.m. Karine Hansdatter 144
- Hans Kleinsmed (Kleinssmed) 85
- Hans Køge (Kiøge) 192
- Hans Lauridsen, søn af Laurids Hoppenou og Margrethe 183, 184
- Hans Low, g.m. Margrethe 136
- Hans Løgemand, g.m. Gieske og Citze 143, 144, 145, 147
- Hans Mogensen (Moennsenn), søn af Mogens Tømmermand og Bodil 216, 217
- Hans Nielsen, rådmand 44, 52, 54, 61, 62, 71, 77, 79, 81, 85, 86, 90, 97, 104, 111, 113, 128, 130, 131, 135, 143, 144, 147, 148, 165, 207, 208, 216, 228
- Hans Olsen (måske identisk med nedestående) 94, 96

- Hans Olsen (måske identisk med ovenstående), borger 127
- Hans Pingel, se Hans Spingel
- Hans Plancke Guldsmed, g.m. Marine 127, 128
- Hans Poulsen (Poulsen), g.m. Lisbeth 59
- Hans Skomager, skipper af Hamborg 45
- Hans Skomager (Schomager) 155
- Hans Smed 133
- Hans Spingel (Spiingill, Spingill, Pingill), borger 44, 156, 208, 226
- Hans Stolt (Stolltt, Stolt, Stolltdt) 121, 123, 124, 130, 136, 165, 166, 168, 169, 220
- Hans Synderup (Synderup) 162
- Hans Therning, borger, g.m. Beritte 41, 42, 58, 62, 108, 110, 111, 130, 135, 136, 147, 148, 150, 151, 152, 179, 180
- Hans Thomisen (Thommissen), g.m. Marthe 169
- Hans Troelsen (Truilsenn) 203
- Hans van Hornborg (Hornnborich) 43
- Hans van Walsum, borger 44, 233
- Hattemager, se Hans Davidsen, Willum
- Helge, se Hellie
- Hellegunt (Helleguntt) Petersdatter (Peithers dotter), g.m. Thimes 123
- Hellie (Hellie, Helie, Helle) Olsen/Olufsen, borger, søn af Oluf Helleesen 115, 116, 117, 118, 186, 187, 188, 189, 197
- Helliggjsthus (Helligestus), Helsingør 44
- Helsingborg (Helssingborig, Helssingborig, Helsingborg) 104, 119, 128, 129, 155, 165, 168, 169, 170, 227, 233, 234
- Hem, se Thomas
- Heming Jonsen, g.m. Else 53, 57, 60, 90, 91, 92, 93, 94, 121, 185, 186
- Hemming Hansen i Lønholte(?) (Lønilt) 187
- Henrik (Mester Henrik), borger 44, 56, 122
- Henrik (Henndrick) i Krogerup 171
- Henrik Drejer (Dreiger), kongelig majestæts kleinsmed 209
- Henrik (Hennrick) Hansen Skomager, g.m. Marine 176, 177
- Henrik Momme (Henndrich Mommis (genitiv)) 43
- Henrik Rottmand 226
- Henrik (Hendrich, Hennrick) Sommer 83, 131
- Herluf (Herluff) Munck, g.m. Kirstine 122
- Herluf Pedersen, g.m. Beritte og Kirstine 54, 55, 56, 71, 72, 73, 75
- Herninge, Skaane 56
- Herr (Her), se Hans Christensen (Sthen), Peder, Peder (Clausen), Rasmus Laurisen, Søren Jensen
- Hes, se Anders
- Hoff, se Diderik van
- Hofmand, se Peder
- Holger Maller, søn af NN Holm (måske) og Karine, stedsøn af Peder Kempe 98, 99
- Holland 53, 81, 124
- Hollænder, se Oluf
- Holm, se Jens, NN
- Holst, se Hans, Laurids Eriksen Holst Skomager
- Hoppenou, se Laurids Hoppenou Skibsbygger
- Hornborg, se Hans van
- Hospitalet, Helsingør 157, 217
- Husum, nuv. Tyskland 199
- Hvedbo, se Hans, Jens, Oluf, Oluf Olsen
- Hven 41, 127
- Hvid, se Jacob, Jens, Mads
- Ingeborg (Jngborig), g.m. Hans Black 112, 113
- Ingeborg, g.m. Oluf Hallindsfar 223
- Ingeborg, g.m. Oluf Nielsen i Bækthøj 165
- Inger Pedersdatter, datter af Peder Kempe og Karine 98, 99

- Isak (Jsach) Kurvemager (Kurffuemager, Kurffmager) 100, 119, 120, 121, 123, 124, 165, 167, 169, 170
- Isserlou, se Laurids
- Iver (Jffuer) Bøsseskytte (Bøsseschötter), g.m. Kirstine 89, 90
- Iver (Jffuer) Hansen, søn af Hans Løgemand og Gieske 144, 145, 146, 147
- Jacob Bartskær (Mester Jacob, mester Jacob Bardscher), g.m. Johanne 165, 223, 227, 228, 229, 230
- Jacob Hansen, borgmester 81, 85, 90, 91
- Jacob Hansen, søn af Hans Jacobsen 227, 228, 229, 230
- Jacob Hvid (Huiidt) 226, 227
- Jacob Jensen, søn af Jens Krogemager og Birgitte 77, 79, 80, 81, 82, 83
- Jacob Jensen 166
- Jacob Johansen 105
- Jacob Kandestøber (Kannestøber, Kanestøber), borger 100, 111, 130, 136, 152, 154, 156, 158, 160
- Jacob Klipping, g.m. Mette 158, 159, 160
- Jacob Krogemager, borger 44, 62, 69, 76, 94, 97, 100, 108, 130, 131, 136, 148, 208, 210, 224, 226, 234, 235
- Jacob Lang, g.m. Anne Olsdatter 186, 187, 188, 189, 210
- Jacob Lauridsen, søn af Laurids Olsen 69, 70, 71
- Jacob Smed (Smedtt, Smid) 209
- Jacob (Jacop) Thimesen, søn af Thimes og Hellegunt Petersdatter 123, 124
- Jacob van Mechelborig, g.m. Anne Frederiksdatter 138, 139, 140, 141, 142, 143
- Jens Bager 141
- Jens Christensen, g.m. Bodil 220, 221
- Jens Clausen 119
- Jens Erichsen, søn af Erich Nielsen 151, 152
- Jens Holm, borger 58, 60, 69, 77, 85, 100, 108, 111, 130, 147, 148, 151, 158, 162, 176, 180, 184, 189, 199, 203, 208, 210, 220, 221, 226, 227
- Jens Holms Boder, Helsingør 188
- Jens Hvedbo 204
- Jens Hvid (Huiid) 226, 227
- Jens Ibsen (Jpsen) Skræder, bror til Christoffer Lauridsen 52
- Jens Ibsen (Ipsenn, Jpsen) i Ølstykke 94, 96
- Jens Jonsen (Jonsen, Jonnsenn), g.m. Anne (1) og Anne (2) 84, 85
- Jens Krogemager, borger, g.m. Birgitte og Karine 41, 42, 44, 51, 52, 54, 56, 57, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83
- Jens Larsen, søn af Lars Skomager 152
- Jens Lauridsen (Laurssenn), søn af Laurids Eriksen Holst Skomager og Marine 176, 177
- Jens Lauridsen, søn af Laurids Nielsen og Olivia 201, 202
- Jens Lauridsen, søn af Laurids Olsen 69, 70, 71
- Jens Ottsing, g.m. Margrethe 113, 114, 115, 234
- Jens Ottsing, se Jens Skomager
- Jens Pedersen (Perssen), søn af Dorthe (g.m. Cornelius) 114, 115, 234
- Jens Poulsen i Lønholt(?) (Lønnilt) 185
- Jens Poulsen i Nejede, Annisse Sogn (nu Alsønderup Sogn) 203
- Jens Skomager (kaldes også Jens Ottsing efter hustruens første mand Peder Ottsing), g.m. Pernille 111, 112
- Jens Snedker, g.m. Karine 165
- Jens Svendsen af Ny Varberg, g.m. Karine 83, 84
- Jens Sørensen Færgekarl (Fergekarll), g.m. Lisbeth 196, 197
- Jepp (Jeep, Jep) Nielsen af Tisvilde 199, 201
- Jepp (Jep, Jepp) Sørensen (Søffrenssen), g.m. Karine 69, 70
- Jesper, g.m. Anne 69
- Jesper Johansen (Johansenn) af Helsingborg, måske g.m. Giese 119, 120, 170

- Jesus 41, 183
- Jochum Lange, svoger til Oluf Helleesen 118
- Johan Bus (Bus, Bussertt) 44, 45, 46, 49, 50, 51, 190, 194
- Johan Løgemand, se Jon Løgemand Murermester
- Johan van Gellern, g.m. Alhed 104, 107, 166
- Johanne (Jahane), g.m. Albrit Skræder 234
- Johanne (Johanne Stjremandt), g.m. Christen(?) Styrmand, søster til Kirstine (g.m. Rasmus Madsen og Anders Pedersen Bøsseskytte) 104
- Johanne (Jehanne), g.m. Jacob Bartskaar 223, 227, 228, 229
- Johanne (Johanne Janss), g.m. Jan 124
- Johanne, g.m. Willum Hattemager i Helsingborg 155
- Johanne (Jahanne), søster til Jon Skomager 185
- Johanne Monsdatter, datter af Mons Skomager og Marine 147, 148, 149, 150, 151
- Johannes (Jahanne) Svendsdatter, søn af Svend Nielsen Fogedsvend og Bodil 156, 157
- Jon, g.m. Margrethe 51
- Jon Hansen, søn af Hans Løgemand og Citze 144, 145, 146, 147
- Jon (Jonn) Jensen, søn af Jens Jonsen og Anne (2) 84, 85
- Jon Løgemand Murermester (formentlig også kaldet Johan Løgemand), g.m. Alhed Hansdatter 144, 147
- Jon Nielsen, borger 57, 58, 94, 97, 119, 120, 121, 158, 180, 188, 197, 199, 209, 220, 224, 235
- Jon Skomager, g.m. Margrethe 183, 184, 185
- Jonstrup 52
- Jude, se Mads Jude Brygger, Thomas
- Juls, se Magdalena
- Just (Jost) Johansen (Johannsenn), g.m. Beata 207, 208, 209
- Just (Jost) Klipping, g.m. Else 90
- Jørgen i Søstrædet 204
- Jørgen (Joren) Allesen (Allessen) 89
- Jørgen (Frandsen), præst i Græsted Sogn (Grestedt), g.m. Anne Lauridsdatter 69
- Jørgen Guldsmed (vnnge Jørgenn Guldsmedtt) 234
- Jørgen Hansen, borger 44, 54, 60, 62, 71, 98, 100, 130, 143, 165, 166, 171, 184, 185, 226, 227
- Jørgen Hansen, søn af Hans Plancke Guldsmed 127, 128
- Jørgen Jensen, søn af Jens Krogemager og Birgitte 77, 80, 81, 82, 83
- Jørgen Jensen, bror til Peder Jensen 120
- Jørgen Jørgensen, søn af Jørgen NN og Olivia 201, 202
- Jørgen Jørgensen, søn af Kirstine (g.m. Rasmus Skriver) 59, 60, 61
- Jørgen Larsen (Laurssenn), bror til Bodil Larsdatter 86, 87
- Jørgen Lauridsen, søn af Laurids Maer og Citze 62, 63, 64, 65, 66
- Jørgen (Jurgenn) Maer (Maer, Mahr) 125, rådmænd 128, 129, 130, 147, borgmester 179, 212
- Jørgen Nielsen i Dragstrup 165
- Jørgen Pedersen (Perssenn) i Aarhus 125
- Jørgen Rebslager (Rebslar) 186
- Jørgen (Jørgenn, Jurgenn) Sandersen, borger, g.m. Else 44, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 76, 84, 94, 108, 130, 132, 135
- Jørgen (Jurgen) Tysk (Tjydsck) Skomager (Schomacher), g.m. Gundil Daus 94, 95
- Kagholmen (Kageholmenn), Helsingør 44, 50, 57, 166, 195
- Kalvehave (Kallehave) Sogn 179
- Kandestøber, se Jacob
- Kapelan, se Hans Christensen
- Karine (Carinne), g.m. Christoffer Lauridsen og Peder Laursen Bager 52, 53

- Karine (Charinne), g.m. David Væver 177, 178
- Karine (Charine), g.m. Frands Pedersen 139
- Karine (Charine), g.m. Jens Krogemager og Jens Svendsen 77, 78, 79, 81, 82, 83
- Karine (Charinne), g.m. Jens Snedker 165
- Karine (Charine Lass Muncks), g.m. Lars Munck, datter af Margrethe, steddatter af Oluf Bager 153, 154
- Karine (Charine), g.m. Laurids Maer 62
- Karine (Charine), g.m. Laurids Olsen og Jeppe Sørensen 69, 70
- Karine (Charine Laurs Velladtzis), g.m. Laurids Villads 139
- Karine (Charinne), g.m. Niels Sørensen 58, 59
- Karine (Charinne Holms), g.m. NN Holm og Peder Kempe 98, 99
- Karine (Charine), g.m. Oluf Bager og Oluf Hansen 152, 153, 154
- Karine (Charinne), g.m. Oluf Persen Brændevin, datter af Margrethe Sværdfevers 58
- Karine (Charinne), g.m. Peder Murer 67
- Karine (Charinne Seffrenn Muncks), g.m. Søren Munk 204
- Karine (Charinne) Clausdatter, datter af Claus Eiglersen og Citze 210, 211, 212
- Karine Frost, måske g.m. NN Frost 108
- Karine (Charinne) Hansdatter, g.m. Hans Kistemurermester, datter af Hans Løgemand og Gieske 144, 145, 146, 147
- Karine (Karine, Charinne) Hansdatter, g.m. Mads Bartskeer, datter af Hans Ibsen Kedelsmed og Kirstine 162, 163
- Karine (Karinne) Johansdatter, datter af Johan van Gellern og Alhed 166, 167, 168, 169, 170
- Karine (Charinne) Jørgensdatter, datter af Jørgen Sandersen og Else 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136
- Karine Lauridsdatter, datter af Laurids Maer og Kirstine 62, 63, 64, 65, 66
- Karine (Charinne) Mogensdatter, datter af Mogens Tømmermand og Bodil 216, 217
- Karine (Charine) Olufsdatter, datter af Oluf Hellesen 116
- Karine (Charinne) Pedersdatter, datter af Peder Arntsen Rebslager og Margrethe 212, 213, 214, 215
- Karine (Charinne) Poulsdatter, datter af Poul Grovsmed 51
- Karine (Charinne) Willumsdatter, datter af Willum (Jepsen) Skriver og Anne 199, 200, 201
- Kedelsmed, se Laurids
- Kempe, se Peder (gamle), Peder (unge)
- Kirstine, g.m. David Væver 177
- Kirstine (Kirstinne Fredricks), måske g.m. Frederik Lejel 204
- Kirstine (Kirstinne, Chirstine), g.m. Hans Ibsen Kedelsmed og Mads Jude Brygger 163, 164
- Kirstine, g.m. Herluf Munck 122
- Kirstine, g.m. Iver Bøsseskytte og Christen Sørensen 89, 90
- Kirstine, g.m. Jacob Smed og Poul Kleinsmed 209, 210
- Kirstine, g.m. Johan Bus og Niels Barfod 45, 46, 48, 50, 189, 190, 191, 193, 195
- Kirstine, g.m. Laurids Maer 62, 63, 64, 65, 66
- Kirstine (Kirstine Krogemagers, Kirstinne Madtz Krogemagers, Kirstine Pouill Slackters), g.m. Mads Krogemager og Poul Slagter 139, 140, 205, 206, 224, 225
- Kirstine, g.m. Peder Bysvend 140
- Kirstine (Kirstinne Per Fønbois), g.m. Peder Fønbo 234
- Kirstine, g.m. Peder Thuesen 56
- Kirstine, g.m. Rasmus Glødz, Thomas Skotte Portner, Herluf Pedersen og Diderik von Hoff, søster til Arvid Nielsen 71, 72, 73, 75

- Kirstine, g.m. Rasmus Madsen og Anders Pedersen Bøsseskytte, søster til Johanne (g.m. Christen(?) Styrmand) 100, 103, 104
- Kirstine, g.m. Rasmus Skriver 59, 60
- Kirstine Jensdatter, datter af Jens Jonsen og Anne (1) 84, 85
- Kirstine Monsdatter, g.m. Albrit Jørgensen, datter af Mons Skomager og Marine 147, 151
- Kirstine Nielsdatter 179, 180
- Kirstine Olsdatter, g.m. Niels Guldsmed, datter af Oluf Hellesen 115, 116, 117, 118, 186, 187, 189
- Kirstine Pedersdatter, datter af Peder Andersen Fogedsvend og Beritte 197, 198
- Kirstine Poulsdatter, datter af Poul Slagter og Kirstine 205, 207, 224, 225
- Kirstine Poulsdatter, g.m. Bent Jensen, datter af Poul Madsen og Bodil Lauridsdatter 180, 181, 182
- Kirstine Richardusdatter, datter af Richardus Wedderborn og Anne Thomasdatter 129, 130
- Kistemurermester, se Hans
- Kleinsmed, se Hans, Mads, Morten, Poul
- Klipning, se Jacob, Just
- Knud Guldsmed, bror Anders Michelsen i Skaane 57
- Knud Snedker (Snedcker) 165
- Kock, se Niels, Poul Kold
- Kold, se Poul
- Kongen (Frederik 2.) 68, 69, 94, 95, 102, 160
- Kongens sanger 81
- Korne, se Anders
- Kristus, se Jesus
- Krogemager, se Jacob, Jens, Mads, Niels
- Krogerup, Asminderød Sogn 171
- Krogryg, se Marine
- Kroll, se Willum
- Kræmmer, se Willum
- Kullen, nuv. Sverige 133
- Kurt (Cortt, Kortt) Skomager, borger 60, 62, 111, 121, 183, 184, 216
- Kurvemager, se Isak
- Kældersvend, se Diderik
- København (Kiøbenhaffnn, Kiøbennhaf-fuen) 52, 85, 97, 105, 106, 108, 132, 143, 166, 169, 170, 209
- Køge, se Hans
- Lang, se Jacob
- Lange, se Jochum
- Langen, se Elsebe
- Lars (Laur) Andersen, søn af Anders Bertelsen og Marine 113, 114, 115
- Lars Hansen af Dageløkke, farbror til Rasmus Madsen eller Rasmus Rasmussen 100
- Lars (Lass) Munck, g.m. Karine 153, 154
- Lars (Lass) Olsen i Rørbæk 94, 96
- Lars (Lass) Skomager (Schomager), måske identisk med Laurids Skomager, måske søn af Erich Nielsen og Mette 152
- Las, se Lars eller Laurids
- Laurids (Laur) Auerdich 94
- Laurids Bus (formentlig fejl for Laurids Isserlou) 45
- Laurids Christoffersen, søn af Christoffer Lauridsen 52, 53, 54
- Laurids (Lauritz, Lass, Laurs) Guldsmed, borger, g.m. Margrethe 51, 89, 131, 152, 196, 220
- Laurids (Lauritz, Laurs) Hansen, g.m. Ludtze (Hvid) 226, 227
- Laurids Eriksen (Erickssenn) Holst Skomager, g.m. Marine 176
- Laurids (Lauritz) Hoppenou Skibsbygger (Skiffbygger), g.m. Margrethe 183, 184
- Laurids Ibsen (Lauritz Ipsen), g.m. Beritte Mortensdatter på Hven 127
- Laurids (Lauritz) Isserlou, skipper 45

- Laurids (Lauritz) Kedelsmed (Kellesmid), borger 162, 163
- Laurids (Lauridtz) Lukasen (Luckissen), borger 77, 196, 199, 201, 220
- Laurids Maer, g.m. Citze, Karine og Kirstine 62, 63, 65
- Laurids Nielsen, g.m. Olivia 201, 202, borger 217
- Laurids Olsen, g.m. Karine 69, 70
- Laurids (Lauritz) Poulsen, søn af Poul Madsen og Bodil Lauridsdatter 180, 181, 182
- Laurids (Lauritz) Paarup, borger 217
- Laurids (Lauritz) Skomager (Schomager), måske identisk med Lars Skomager 163
- Laurids (Lauridtz) Smed, g.m. Thyre 51, 52
- Laurids Therning i Vrangsgaarde, Kalvehave Sogn 179
- Laurids Villads (Laurs Velladtz) 139
- Lauritz, se Lars eller Laurids
- Laurs, se Lars eller Laurids
- Lejel, se David, Frederik
- Lene (Erichsdatter?), g.m. Niels Andersen, måske datter af Erich Nielsen og Mette 152
- Lene Leonhardusdatter 41
- Leonhardus, g.m. Bodil 41, 42
- Lisbeth (Lissebett, Lissabett), g.m. Hans Poulsen (Pouilsen) 59, 148 (formentlig), 149
- Lisbeth (Lissebet), g.m. Jens Poulsen (Pouilsen) 43
- Lisbeth (Liisabett), g.m. Niels Pedersen Færgemand og Jens Sørensen Færgemand 196, 197
- Lisbeth (Liisebett) Hansdatter, datter af Hans Plancke Guldsmed 127
- Lisbeth Jacobsdatter (Elisabet, Lisabett Marchus Bardschers) af Helsingborg, g.m. Markus Bartskeer, datter af Jacob Bartskeer og Johanne 227, 228, 229, 230
- Lisbeth (Liissebett) Johansdatter, g.m. Claus Nielsen, datter af Johan van Gellern og Alhed 166, 167, 168, 169, 170
- Lisbeth (Liissabett) Mortensdatter, datter af Morten Kleinsmed og Margrethe 155, 156
- Low, se David, Frederik, Hans
- Ludtze (Hvid), g.m. Laurids Hansen 226, 227
- Lukas (Luckas) Justsen, søn af Just Klipping og Else 90, 91
- Lübeck (Lubeck), nuv. Tyskland 46, 134, 192
- Løgemand, se Hans, Jon Løgemand Murermester
- Lønholt(?) (Lønnilt), Grønholt Sogn 185, 187
- Mads Alders (Allders) 151
- Mads Bartskeer (Barscher, Bardsker), g.m. Karine Hansdatter 162, 163, 164
- Mads Hvid (Huiid) 226, 227
- Mads Jude (Iude) Brygger (Brøgger, Brøger), g.m. Kirstine 162, 163, 164
- Mads (Madttz) Kleinsmed (Kleinnssmed), borger, g.m. Marine 51, 102, 103, 125, 209, 216
- Mads (Madz) Krogemager, borger, g.m. Kirstine, bror til Thyre 51, 52, 85, 205, 234
- Mads Lauridsen, søn af Laurids Guldsmed og Margrethe 51
- Mads Laursen (Laurssen, Lawessenn), rådmann, g.m. Marine 41, 42, 57, 58, 60, 62, 69, 71, 76, 77, 84, 85, 85, 90, 94, 95, 97, 98, 100, 103, 104, 108, 113, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 125, 127, 130, 136, 138, 141, 143, 144, 147, 148, 151, 152, 153, 154, 156, 158, 162, 171, 176, 177, 179, 180, 183, 184, 186, 188, 189, 196, 197, 199, 201, 205, 207, 209, 210, 212, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 223, 226, 233
- Maer, se Jørgen, Laurids
- Magdalena (Magdalena Juls), g.m. NN Jul 127

- Maller, se Holger
- Malmö 114
- Margrethe (Morgrette), g.m. Anders Laur-
sen 61, 62
- Margrethe (Margrotte Stjremandtz), g.m.
Erich Styrmand og Søren Smed 154
- Margrethe, g.m. Hans Low og Hans Da-
vidsen Hattemager 136, 137, 138
- Margrethe, g.m. Hans Thomisen 169
- Margrethe (Margrette), g.m. Jens Ottsing,
datter af Dorthe (g.m. Cornelius) 113,
114, 115, 234
- Margrethe, g.m. Jon 51
- Margrethe (Margrette), g.m. Laurids
Guldsmid 51
- Margrethe (Margrete), g.m. Laurids Hop-
penou og Jon Skomager 183, 184, 185
- Margrethe (Margrette Morthen Kleins-
medtz), g.m. Morten Kleinsmed 155
- Margrethe (Margrette Suerdfeigers), g.m.
NN Sværdfejer 58
- Margrethe (Margrette), g.m. Oluf Ba-
ger 153
- Margrethe (Margrette), g.m. Peder Arnt-
sen Rebslager og Hans 212, 214, 215
- Margrethe (Erichsdatter?), g.m. Peder
Madsen, måske datter af Erich Nielsen
og Mette 152
- Margrethe (Margrette Drawantters, Mar-
grette Peithers, Margrette Christoffer
Prÿdtzis), g.m. Peter, Christoffer Pryd-
tz og Frederik NN 138, 139
- Margrethe (Margrette Peithers), g.m. Pe-
ter 140
- Margrethe (Margrette), g.m. Thomas Hem
97, 98
- Margrethe (Margrete) Hansdatter, g.m.
Gert Gertsen, datter af Hans Ibsen Ke-
delsmed og Kirstine 163, 164, 165
- Margrethe Olsdatter, datter af Oluf Bager
og Karine 153, 154
- Margrethe Pedersdatter, datter af Peder
Børgesen og Birgitte Olsdatter 221,
222, 223
- Marine (Marine Andbiørns), g.m. And-
bjørn 131
- Marine (Marine, Marinne), g.m. Broder
Bentsen, Anders Bertelsen og Niels
Krogemager, datter af Dorthe (g.m.
Cornelius) 113, 114, 115, 233, 234
- Marine, g.m. Hans Plancke Guldsmid
127, 128
- Marine, g.m. Laurids Eriksen Holst Sko-
mager og Henrik Hansen Skomager
176, 177
- Marine, g.m. Mads Kleinsmed 102, 103
- Marine, g.m. Mads Laursen 119
- Marine (Marinne), g.m. Mons Skomager
147, 148, 149, 150, 151
- Marine i Mellerup (Miellerup, også kaldet
Marinne Mieldrups og Marinne Miel-
lerups) 114, 148, 151
- Marine Christoffersdatter, datter af Chri-
stoffer Remmesnider og Anne Søren-
datter 158
- Marine Herlufsdatter, datter af Herluf Pe-
dersen og Beritte 54, 55, 56, 71, 72, 73,
74, 75
- Marine Jensdatter, datter af Jens Jonsen og
Anne (1) 84, 85
- Marine (Marimne/Marinne) Johansdatter,
datter af Johan Bus og Kirstine 44, 45,
46, 48, 49, 50, 51, 189, 190, 191, 192, 193,
194, 195, 196
- Marine Jørgensdatter, datter af Jørgen
Sandersen og Else 130, 131, 132, 133, 134,
135, 136
- Marine Krogryg (Krogrøg) og hendes
søn 62
- Marine Michelsdatter, datter af Michel
Guldsmid og Gjertrud 56, 57
- Marine Olsdatter, datter af Oluf Hallinds-
far og Ingeborg 223
- Marine Thimesdatter, datter af Thimes og
Hellegunt Petersdatter 123, 124
- Marine Thomasdatter, datter af Thomas
Hem og Sophie 97, 98

- Marken, Helsingør 185
- Markum, se Peder
- Markurdz, se Phit, Sacharias Markurdz Dravanter
- Markus (Marchus) Bartskeer (Bardscher) af Helsingborg, også omtalt som „Mester Markertz“ og „Mester Marchus“, g.m. Lisbeth Jacobsdatter 227, 228, 229, 230
- Markus (Marckurd) Jørgensen 58
- Markus (Marchus) Slagter 234
- Mathias (Matthias) van Grønningen (Grønningenn) Stenhugger, g.m. Dorthe 199
- Mechelborig, se Jacob van
- Mellemgade, Helsingør 86, 87, 88, 180, 183
- Mellerup (Miellerup), Gentofte Sogn 114
- Mester, se David, Hans Bartskeer, Hans Frese, Henrik, Jacob Bartskeer, Markus Bartskeer, Tyl Bartskeer
- Mette (Mette Erichs), g.m. Erich Nielsen 151
- Mette, g.m. Jacob Klipping 158, 159
- Mette Jensdatter, datter af Jens Jonsen og Anne (2) 84, 85
- Michel (Michild) Guldsmed (Guldsmedtt), g.m. Gjertrud 56, 57
- Michel (Michill) Poulsen, søn af Poul Grovsmed 52
- Michel Poulsen i Nejede, Annisse Sogn (nu Alsønderup Sogn) 203
- Michel (Michill) Snøckil (Snøckill), borger 235
- Mogens (Moenns) Tømmermand (Temermand), g.m. Bodil 204, 216, 217
- Momme, se Henrik
- Mons (Mons, Monns, Moenns) Bager, borger 77, 81, 108, 111, 125, 136, 165, 184, 185, 186, 216, 220
- Mons Skomagere, g.m. Marine, søn af Søren Murer 147, 148, 149, 150, 151
- Mons Skaaning (Schaning) 86
- Mort, se Thomas
- Morten (Morthen) Bødker, borger 154
- Morten Hansen i Husum 199
- Morten (Morthen) Kleinsmed (Kleinsmedt), g.m. Margrethe 155
- Morten (Morthen) Knudsen, g.m. Citze 127
- Morten Nielsen Skriver (Schriffuer), ofte kun kaldet Morten Skriver 77, 80, rådmænd 138, 153, 176, 183, 184, 186, 189, 195, 196, 199, 201, 203, 209, 217, 223, 224, 226, 233, 235
- Morten (Morthen) Olsen, søn af Oluf Bager og Karine 152, 153, 154
- Morten Skriver, se Morten Nielsen Skriver
- Munck, se Herluf, Lars, Søren
- Munka-Ljungby (Munckelungby), nuv. Sverige 125, 126
- Munkelyngby, se Munka Ljungby
- Murer, se Peder, Søren
- Murermester, se Jon Løgemand
- Møller, se Anders Vestesen, Peder
- Nacht, se Willum
- Nejede (Neede), Annisse Sogn (nu Alsønderup Sogn) 203
- Niels, g.m. Anne (2) 85
- Niels Andersen, g.m. Lene (Erichsdatter?) 151
- Niels Barfod (Barfod, Baerfod, Borfodtt), borger, g.m. Kirstine 44, 45, 46, 48, 49, 50, 51, 60, 61, 71, 85, 90, 100, 104, 108, 127, 130, 147, 165, 166, 169, 170, 171, 189, 190, 191, 193, 194, 195, 204, 210
- Niels Bødker (Bødcker), borger 199
- Niels Ebbesen (kaldet Ebbe Drager), g.m. Citze, søn af Ebbe og Bodil 125
- Niels Guldsmed, borger, g.m. Kirstine Oldsdatter, svoger til Oluf Hellesen 118, 186, 187, 188, 189, 192, 197
- Niels Herlufsen, søn af Herluf Pedersen og Beritte 54, 55, 56, 71, 72, 73, 74, 75, 76
- Niels Jensen, g.m. Bodil 216, 217
- Niels Kock, g.m. Bodil på Kagholmen 57

- Niels Krogemager, g.m. Marine 113, 114, 115, 180, 201, 202, 205, 233
- Niels Lauridsen, søn af Laurids Nielsen og Olivia 201, 202
- Niels Michelsen (Michillsen), bror til Poul Grovsmed 52
- Niels Pedersen (måske identisk med Niels Pedersen Færgemand) 235
- Niels Pedersen (Peersen) Færgemand (Fergemanndt), g.m. Lisbeth 196
- Niels Rasmussen, borger 127
- Niels Skræder, borger, g.m. Barebro 51, 114, 171, 197, 201
- Niels Svendsen, søn af Svend Nielsen Fogedsvend og Bodil 156, 157
- Niels Sørensen (Søffrenssen), borger, g.m. Karine 58, 59, 84
- NN, g.m. Peder Andersen Brygger 77
- NN, stedsøn af Rasmus Værkmester 96
- NN Holm, g.m. Karine 98
- NN Leonhardusdatter 41
- NN Mortensdatter, g.m. Peder Olsen Fisker, datter af Morten Knudsen og Citzze 127
- NN Sachariasdatter, datter af Sacharias Markurdz Dravanter (Drauanter) 42, 44
- NN Sværdfege, g.m. Margrethe 58
- NN Thomasdatter, datter af Thomas Skotte Portner og Kirstine 71, 72
- Nordmand, se Peder
- Norge 91, 181, 190, 192
- Nyman, se Diderik
- Nürnberg (Nørrenberg) 74, 82
- Nyrup (Nýrup), måske Tikøb Sogn 100
- Ny Varberg (Ny Wardberig), nedlagt 1613 83
- Olivia (Oliua), g.m. Jørgen NN og Laurids Nielsen 201
- Oluf 218, 219, 220
- Oluf Bager, g.m. Margrethe og Karine 69, 152, 153
- Oluf Draggers Stræde (Oluff Draggers strede) 163
- Oluf Fogedsvends (Fogidsuendz) stræde 60
- Oluf Hallindsfar (Hallintzfar), g.m. Ingeborg 223
- Oluf Hansen, g.m. Karine 152, 153, 154
- Oluf Hansen i Lübeck 192
- Oluf Hansen Drager, borger 89
- Oluf Hellesen (Heliessenn, Hellessen, Hellisen, Hellissen), borger, g.m. NN og Beritte 56, 57, 58, 59, 60, 62, 77, 80, 83, 84, 100, 101, 102, 108, 109, 113, 115, 116, 117, 118, 121, 122, 130, 147, 148, 157, 162, 186, 187
- Oluf Hellesens stræde (Oluff Hellessenns strede) 112
- Oluf Hollænder (Hollender), borger 165, 171, 216
- Oluf Hvedbo g.m. Bodil 41
- Oluf Ibsen (Ipsen, Jpsen) Skræder, borger 52, 53, 59, 71, 98, 100 (OI), 113, 121, 125 (OI), 127 (OI), 136, 138, 233
- Oluf Lauridsen, søn af Laurids Guldsmed og Margrethe 51
- Oluf Lauridsen, søn af Laurids Olsen 69, 70, 71
- Oluf Nielsen i Bækhøj, g.m. Ingeborg 165
- Oluf Olsen Hvedbo (Huedbo), søn af Oluf Hvedbo og Bodil 41, 42, borger 221
- Oluf Olufsen, søn af Oluf Willumsen Snekker og Eline Pedersdatter 125
- Oluf Pedersen, søn af Peder Børgesen og Birgitte Olsdatter 221, 222, 223
- Oluf Pederen (Perssenn, Persen), borger, 108, 119, 121, 130, 147, 148, 150, 151, 155, 158, 160, 171, 177, 183, 196, rådmand 199, 205, 209, 210, 212, 224, 235
- Oluf Persen Brændevin (Brendewin), g.m. Karine 58, 59, 180
- Oluf Pedersen i Munke-Ljungby ved Ängelholm 125, 126

- Oluf Poulsen, søn af Poul Drager og Bodil Poulsdatter 203
- Oluf Tømmermand (Temer Mand) 163
- Oluf Willumsen Snedker, g.m. Eline Pedersdatter 90, 125, 126
- Ottsing, se Jens, Jens Skomager, Peder Oxe, se Albrit
- Oxe-slægten (the Oxe) 58
- Peder 218, 219, 220
- Peder (Her Peder), præst i Skuldelev Sogn (ses ikke i Wibergs Præstehistorie) 183
- Peder (Per) Andersen i Søborg 165
- Peder Andersen Brygger (Brøgger), g.m. Bodil og NN 76, 77
- Peder (Peder, Per) Andersen Fogedsvend (Fogidsuend, Fogitsuendt), g.m. Beritte 95, 197, 198
- Peder (Peiter) Arntsen (Arntsenn) Rebslager (Rebslar), borger, g.m. Margrethe 89, 212, 213, 214, 215
- Peder (Peither) Arildsen (Arrildssen) 143
- Peder Bager 86
- Peder (Per) Bager i Flensborg 162
- Peder Brodersen (Brorssen), søn af Broder Bentsen og Marine 113, 115
- Peder Brygger (Brøgger), g.m. Bodil 220
- Peder (Per) Bysvend (Bÿssuend), g.m. Kirstine 138, 140
- Peder Børgesen (Børesenn, Boriesenn), g.m. Birgitte Olsdatter 221, 222, 223
- Peder (Clausen) (Her Peder), præst i Barse Sogn 179
- Peder Davidsen (Dauittsenn), søn af David Væver og Kirstine 177, 178
- Peder (Per) Esbensen, borger 152
- Peder (Per) Fønbo, g.m. Kirstine 234
- Peder Glar, borger 121
- Peder (Per) Guldsmid, g.m. Gjertrud 57, 136
- Peder (Peither) Hansen, søn af Hans Løgemand og Citze 144, 145, 146, 147
- Peder Herlufsen, søn af Herluf Pedersen og Beritte 54, 55, 56
- Peder Hofmand (Hoffmand) 69, 70
- Peder (Per) Ibsen (Ipsen) 94, 95
- Peder (Per) Ibsen (Jpsen) i Jonstrup, bror til Christoffer Lauridsen 52
- Peder Jensen, g.m. Roluff, bror til Jørgen Jensen 119, 120, 121
- Peder Kempe, (gamle) 44
- Peder Kempe, (unge), borger, g.m. Karine 52, 98, 99
- Peder Laursen (Laurssenn) Bager, g.m. Karine 52, 53
- Peder Madsen, g.m. Margrethe (Erichsdatter?) 152
- Peder (Pether, Peithen, Peither) Markum (Markum, Mackum), borger 60, 61, 84, 94
- Peder (Per) Michelsen (Michilsen) af Uterslev (Otthersløff), bror til Poul Grovsmed 51
- Peder Monsen (Monsen, Moennsenn) Skomager, kaldes også Peder Monsen, borger, søn af Mons Skomager og Marine 147, 148, 149, 150, 151, 184 (PM), 201 (PM), 212 (PM), 217 (PM)
- Peder (Per) Mortensen 223
- Peder Murer, g.m. Anne og Karine 66, 67
- Peder (Per) Møller, borger 177, 178
- Peder Nielsen, søn af Niels Pedersen Færgemand og Lisbeth 196, 197
- Peder (Peither) Nordmand (Nordmandt), borger 162
- Peder Olsen (Olssen) Fisker, g.m. NN Mortensdatter 127
- Peder Ottsing, g.m. NN og Pernille 108, 109, 110
- Peder Pedersen, søn af Peder Brygger og Bodil 220, 221
- Peder (Per) Skræder (Schreder, Skreder) 138, 201
- Peder Skræder i Nyrup, g.m. Rasmus Madsens søster 100

- Peder Snedker 90
- Peder Stefansen (Staffennsen, Staphennsen), g.m. Beritte 171
- Peder (Per) Thuesen (Thuisen), g.m. Kirstine 56
- Per, se Peder
- Pernille, g.m. Peder Ottsing og Jens Skomager 108, 109, 110, 111
- Pernille Micheldatter, datter af Michel Guldsmed og Gjertrud 56, 57
- Phit (Phitt) Markurdz, bror Sacharias Markurdz Dravanter (Draunter) 42, 43, 44
- Pingel, se Hans Spingel
- Plancke, se Hans Plancke Guldsmed
- Portner, se Thomas Skotte
- Poul (Pouill) Drager, g.m. Bodil Poulsdatter 203
- Poul (Pouill) Grovsmed (Groffsmed), g.m. Thyre 51, 52
- Poul (Pouill) Jacobsen, søn af Jacob Klipping og Mette 158, 159, 160
- Poul Kleinsmed (Klenssmed), borger 52
- Poul (Pouill) Kleinsmed (Kleinessmed), borger 125, 165, 209, 210
- Poul Kock, se Poul Kold
- Poul (Pouill) Kold (Kolld, Kock(!)) 94, 96
- Poul (Pouil) Madsen (Matsen), g.m. Bodil Lauridsdatter 180, 181, 182
- Poul (Pouill) Pedersen (Persen), søn af Peder Bager 86
- Poul Slagter (Slacter, Slachter, Slackter), g.m. Kirstine 205, 206, 224, 225
- Prydtz, se Christoffer
- Paarup, se Laurids
- Rasmus Bager, se Rasmus Olsen Bager
- Rasmus Bådsmænd (Bodtzmand) 192
- Rasmus Glødz (Glodz), g.m. Kirstine 71
- Rasmus Hansen, byfoged 42, 44, 51, 56
- Rasmus Jensen i Vrangsgaarde, Kalvehave Sogn 179
- Rasmus Laursen (også kaldet „Her Rasmus“), sogneherre, præst ved Skt. Olai Kirke, Helsingør 71, 203
- Rasmus Madsen af Torpen, g.m. Kirstine 100, 103, 104
- Rasmus Olsen Bager, kaldes også Rasmus Bager, borger 42, 44, 51, 52 (ROB), 53 (ROB), 58 (ROB), 61, 62, 69, 71, 76, 77, 81, 84, 85, 90, 94, 96 (ROB), 97, 111, 130, 147, 148, 162, 165, 188, 199, 201, 208, 220, 224, 226, 235
- Rasmus Rasmussen, søn af Rasmus Madsen og Kirstine 100, 101, 102, 103, 104
- Rasmus Skriver (Schriuer, Schriiffuer) af Torpen, borger, g.m. Kirstine 52, 59, 60, 61
- Rasmus Sønnesen, borger 210
- Rasmus Værkmester, måske g.m. med Anne, bror til Gundil Daus 94, 95, 96
- Rasmus Wonsen (Wnngge Rasmus Wonnssenn) i Flensborg 162
- Rebsluger, se Jørgen, Peder Arntsen
- Remmesnider, se Christen, Christoffer
- Rente, se Carsten van
- Reval (Rewell), i dag Tallin 45
- Richardus 61
- Richardus (Riichardus) Mortensen, søn af Morten Kleinsmed og Margrethe 155, 156
- Richardus (Riichardus) Skotte (Schotte) Skræder 54, 71, 73, 103, 171
- Richardus Skræder, se Richardus Skotte Skræder
- Richardus (Riichardus, Richardus) Wedderborn, borger, g.m. Anne Thomasdatter 62, 123, 124, 127, 128, 129, 130, 155, 220
- Riga (Riige), nuv. Letland 159
- Roluff (Roluff, Ruluff), g.m. Peder Jensen 119, 120, 121, 123
- Rosian, se Claus
- Roskilde (Roskjylde) 111

- Rottmand, se Henrik
- Rørbæk (Rørbech) 94, 96
- Rådhuset, Helsingør 48, 49, 112, 138, 148, 186, 219, 223, 226, 227
- Sacharias Markurdz Dravanter (Drauanter) 42, 43, 44
- Salomon Pedersen, søn af Peder Andersen Brygger og Bodil 76, 77
- Sanden (paa Saandenn), Helsingør 195
- Sander Skræder (Schreder) 171
- Saxe NN 109, 111, 112
- Signe Jacobsdatter, datter af Jacob Smed og Kirstine 209, 210
- Simon Smed 158
- Skibsbygger, se Laurids Hoppenou
- Skipper Søren, borger 125
- Skolen, Helsingør 53
- Skomager, se Hans (af Hamborg), Hans (af Helsingør), Henrik Hansen, Jens, Jon, Jørgen Tysk, Kurt, Lars, Laurids Eriksen Holst, Laurids, Mons, Peder Monsen
- Skotland 112
- Skotte, se Anders, Richardus Skotte Skræder, Thomas Skotte Portner, Thomas
- Skoven, Helsingør 192
- Skriver, se Frands Lauridsen (i Skaane), Frands Lauridsen (i Helsingør), Morten Nielsen, Rasmus, Willum
- Skræder, se Albrit, Anders Pedersen Bøsseskytte, Jens Ibsen, Niels, Oluf Ibsen, Peder (i Nyrup), Peder (i Helsingør), Richardus Skotte, Sander
- Skuldelev (Schulleløff) Sogn 183
- Skaane (Schanne), nuv. Sverige 57, 134
- Skaaning, se Mons
- Slagter, se Christoffer, David, Markus, Poul
- Sletten (mod Sletten, paa Sletten), Helsingør 44, 72, 120, 195, 215
- Smed, se Anders, Christoffer, Hans, Jacob, Laurids, Simon, Søren
- Snedker, se Jens, Knud, Oluf Willumsen, Peder
- Snøckil, se Michel
- Sommer, se Henrik, Thomas Willumsen
- Sophie, g.m. Thomas Hem 97
- Sophie af Mecklenburg, se Dronningen
- Sort, se Bertil
- Spingel, se Hans
- Steen (Stenn) Bille (Billde) 126
- Stengade, Helsingør 86, 118, 130, 131, 135
- Stenhugger, se Mathias van Grøningen
- Stolt, se Hans
- Stranden, Helsingør 131, 151, 194
- Strandgade, Helsingør 148
- Styrmand, se Christen, Erich
- Sudergade, Helsingør 138, 177, 235
- Svend Nielsen 171
- Svend Nielsen Fogedsvend, g.m. Bodil 156, 157, 158
- Svingelen (Suingelen), Helsingør 109, 111
- Sværdfejer, se NN Sværdfejer
- Synderup, se Hans
- Søborg (Søborrig), Søborg Sogn 165
- Søren, se Skipper Søren
- Søren Arkelismester (Archelimester) 118
- Søren Jensen (her Søren) i Malmø, søn af Jens Ottsing 114, 115, 234
- Søren Lauridsen, søn af Laurids Hoppenou og Margrethe 183, 184
- Søren Munck, 204
- Søren (Søffrenn) Murer (Muerer) 150
- Søren (Søffren) Smed 154
- Søstræde (Sostredit, Soestreditt), Helsingør 86, 87, 94, 204, 221, 223
- Søsøm (Søssom, Søssonn), Stenløse Sogn 94, 96
- Tallin, se Reval
- Therning, se Anders, Hans, Laurids Thomas 139

- Thomas Hem, g.m. Sophie og Margrethe 97, 98
- Thomas (Thomis) Jude (Iude, Jude) 128, 201
- Thomas (Thomis) Mort (Mortt), g.m. Eline i Helsingborg 130
- Thomas (Thomis) Richardusen, søn af Richardus Wedderborn og Anne Thomasdatter 129, 130
- Thomas (Thomis) Skotte (Schotte) 177
- Thomas Skotte Portner, g.m. Kirstine 71
- Thomas (Thomis) Troelsen (Thruilssenn, Truilssenn), borger 127, 136, 188, 202, 205, 212, 220, 235
- Thomas Willumsen Sommer 57, 58
- Thomis, se Thomas
- Thor (Thordtt) fra Norge 154
- Thorbjørn (Thorbørnn) Jørgensen (Jørensenn), g.m. Bente 122
- Thorluf (Thorluff), g.m. Eline Jensdatter 77, 80, 81
- Thybo, se Christen
- Thyre (Thyre), g.m. Poul Grovsmed og Laurids Smed, hun er bror til Mads Krogemager 51, 52
- Tingskriver, se Willum (Jepsen) Skriver
- Tisvilde (Thiissuile, Thiisuille), Tibirke Sogn 177, 199
- Torpen (aff Thorpen), Asminderød Sogn 100, 103
- Troels (Truils) Troelsen (Truilssenn), sted-søn af Oluf Helleesen 116, 117
- Tulle Persen (Perssen) i Herninge, Skaane, bror til Michel Guldsmed 56, 57
- Tyge (Thyge, Thiige) Wind (Winnd) 196, 235
- Tyl (Tyll, Till, Thiill, Mester Thiill) Bart-skær, borger 44, 184, 201, 209, 210
- Tyre (Thyre) Davidsdatter, datter af David Væver og Karine 177, 178
- Tysk, se Claus, Jørgen Tysk Skomager
- Tømmermand, se Mogens, Oluf
- Tømmermands, se Citze
- Utermark, se Claus
- Utterslev (Otthersløff) 52
- Varberg (Waardbierig), Sverige 112
- Vrangsgaarde (Wrang gord), Kalvehave Sogn 179
- Værkmester, se Rasmus
- Væver, se David
- Walsum, se Hans van
- Wedderborn, se Richardus
- Westad, se Claus
- Willum i Aggebo (Agabo) 86
- Willum Hattemager i Helsingborg, g.m. Johanne 155
- Willum Henriksen (Hendrichssenn), borger 148
- Willum Kroll 170
- Willum Kræmmer, borger 104, 160
- Willum Nacht 177
- Willum (Jepsen) Skriver, kaldes også Willum Tingskriver (Tinningschriffuer), g.m. Anne, søn af Jep Nielsen i Tisvilde 181, 199, 200
- Willum Tingskriver, se Willum (Jepsen) Skriver
- Willum Willumsen, søn af Willum (Jepsen) Skriver og Anne 199, 200, 201
- Wind, se Tyge
- Ängelholm, nuv. Sverige 126
- Ølstykke (Ølsticke, Olsticke), Ølstykke Sogn 94, 96
- Aahus (måske menes der Aarhus) 125
- Aalborg (Olborig) 190
- Aarhus, se Aahus

Helsingør skifteprotokol 1571-1582 er Danmarks ældste skifteprotokol. Den giver os mulighed for at komme ind bag murene hos folk og se, hvad de havde stående i deres stuer, kamre og køkkener, om de ejede deres gård, og om de skyldte Gud og hvermand penge eller hørte til blandt byens velhavere. I en tid før kirkebøgernes indførelse giver skifteprotokollerne desuden værdifulde oplysninger om slægtsforhold.

2014

SELSKABET FOR UDGIVELSE AF KILDER TIL DANSK HISTORIE